

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

गडचिरोली जिल्हा

१९९९-२०००

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सामाजिक

व

आर्थिक समालोचन

1999 - 2000

जिल्हा : गडचिरोली

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
गडचिरोली

0002-9991 अ.सं. (अ.सं.सं.)

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1999-2000

जिल्हा - गडचिरोली

अ. तक्का क्रमांक
क्र.

पृष्ठ
क्रमांक

1	2	3	4
		भाग - १	
1.	-	दृष्टिक्षेपात जिल्हा व राज्य	४ ते VII
		भाग - २	
1.	-	बाबी / समालोचन गडचिरोली - जिल्हा	एक ते तेवीस
		भाग - ३	
		1. क्षेत्रफळ व लोकसंख्या	
1.	1.1	1991च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या	1
2.	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक वाढ	3
3.	1.3	1991च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	9
4.	1.4	1991च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	11
5.	1.5(अ)	1991च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणाऱ्यांची संख्या	13
6.	1.5(ब)	1991च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणाऱ्या व्यक्तींचे उद्योग गट क्षेत्रनिहाय विभागणी	17
7.	1.6(अ)	लोकसंख्येचे वर्गानुसार वर्गीकरण जनगणना 1981	18
8.	1.6(ब)	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991	19
9.	1.7	1991च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमातीकरिता आकडेवारी	20
10.	1.8	भिंती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण जनगणना 1991	22
11.	1.9	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण जनगणना 1991	23
12.	1.10	जनगणना घरे आणि त्यांच्या वापर जनगणना 1991	24
		2. हवामान	
13.	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 1999	25
14.	2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तःपमान 1998	30

पुढे चालू...

1	2	3	4
		3. कृषी	
15.	3.1	जमिनीचा वापर सन 1995-96 व 1998-99 या वर्षाकरिता	31
16.	3.2	तहसिलवार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र (1995-96 व 1998-99)	35
17.	3.3	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन (1999-2000)	47
18.	3.4	विविध साधनानी ओलीताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र (1995-96 व 1998-99)	48
19.	3.5	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे तालुकावार क्षेत्र सन 1995-96 व 1998-99 या वर्षाकरिता	50
20.	3.6(अ)	तालुकावार सिंचन विहीरी आणि इतर विहीरी 1995-96 व 1998-99	58
21.	3.6(ब)	तालुकावार कुपनलीका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपांची संख्या (1999-2000)	60
22.	3.7	लघु पाटबंधा-यांची कामे (1999-2000)	61
23.	3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे 30 जून, 2000 अखेरची	63
24.	3.9	वहित धारण जमीनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलीता-खाली असलेली वहितधारण जमीन आणि ओलीताखालील निठवळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमीनीची संख्या (1990-91)	66
25.	3.10	कृषी विषयक अवजारे पशु गणना 1992	69
26.	3.11	दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती 1999-2000	70
27.	3.12	टंचाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती 1999-2000	73
		4. पशुसंवर्धन	
28.	4.1	तहसिलवार पशुधन (1992च्या पशुगणनेप्रमाणे)	74
29.	4.2	जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या 99-2000	81
30.	4.3	रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्युंची संख्या वर्ष (99-2000)	84
31.	4.3(अ)	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष 1999-2000	85
32.	4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या (1999-2000)	86
33.	4.5	जिल्हयातील वनक्षेत्र वर्ष 1999-2000	87
34.	4.6	जिल्हयातील मुख्य व गौण वनउत्पादने वर्ष (1999-2000)	88
35.	4.7	जिल्हयातील भूजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1999-2000)	89
36.	4.8	जिल्हयातील सागरी मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1999-2000)	**

1	2	3	4
		5. रोजगार उद्योग, सनीकर्म व वीज	
37.	5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष 1999	90
38.	5.2	चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1999	92
39.	5.3	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष 1999	96
40.	5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष 1996-97	102
41.	5.5	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1999	108
42.	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 1999-2000	110
43.	5.7	जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 1999)	111
44.	5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार(31 मार्च, 2000 ला संपणा-या वर्षाकरिता)	112
45.	5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च, 2000 अखेर	113
46.	5.10	विजेचा वापर 1999-2000 या वर्षाकरिता	114
47.	5.11	कृषी व बिगर कृषी उद्योग (चौथी आर्थिक गणना 1998)	115
48.	5.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषी व बिगर कृषी उद्योग) उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (चौथी आर्थिक गणना 1998)	117
49.	5.13	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (चौथी आर्थिक गणना 1998)	118
50.	5.14	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांतील कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	119
51.	5.17(अ)	वस्तूनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	120
52.	5.17(ब)	वस्तूनिर्माण व दुरुस्तीसेवा उद्योगगटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	121
53.	5.18(अ)	घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	122

1	2	3	4
54.	5.18(ब)	घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	123
55.	5.19(अ)	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या(आर्थिक गणना 1998)	124
56.	5.19(ब)	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	125
57.	5.20(अ)	सर्व उद्योग गट मिळून एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	126
58.	5.20(ब)	सर्व उद्योग गट मिळून एकूण उद्योग गटामधील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	127
6. सहकार			
59.	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31.3.2000 अखेर	128
60.	6.2	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती (31.3.2000 ला संपणा-या वर्षाकरिता)	129
61.	6.3	जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.2000 अखेर	130
62.	6.4	जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळी वरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2000 अखेर	131
63.	6.5	जिल्हयातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.00 अखेर	132
64.	6.6	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.00 अखेर	**
65.	6.7	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.00 अखेर	135
66.	6.8	जिल्हयातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.2000 अखेर	138
67.	6.9	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेली पीक कर्जे 31.3.00 अखेर	**
68.	6.10	जिल्हयातील आदिवासी सहाकरी संस्थानी दिलेली पीक कर्जे 31.3.2000 अखेर	139
69.	6.11	जिल्हयातील बिगर कृषी सहकारी पतसंस्थांचे कार्य 31.3.00 अखेर	140
70.	6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.00 अखेर	141

1	2	3	4
71.	6.13	जिल्हयातील उत्पादन आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2000 अखेर	144
72.	6.14	जिल्हयातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल 31.3.00 अखेर	145
73.	6.15	जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.00 अखेर	146
74.	6.16	जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.2000 अखेर	151
7. वैद्यकीय व आरोग्य सेवा			
75.	7.1	सार्वजनिक व अर्थ सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती 1999	152
76.	7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्युंची संख्या 1999	154
77.	7.3	विविध कारणानुसार मृत्युंची संख्या 1999	155
78.	7.4	माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी 1999-00 वर्षाकरिता	156
79.	7.5	जिल्हयातील कुटूंब नियोजन केंद्राची संख्या 1999-2000	157
8. शिक्षण			
80.	8.1	1991 च्या जनगणने नुसार तालुकावार साक्षरता	158
81.	8.2	शैक्षणिक संख्या आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1998-99	159
82.	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1998-99	160
83.	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 1998-99	162
84.	8.5	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 1998-99	163
85.	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 1999-2000	164
86.	8.7	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी) 1999-2000	165
87.	8.8	जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 1999-2000	165
88.	8.9	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1998-99	166
9. वाहतूक व दळणवळण			
89.	9.1(अ)	रेल्वे मार्गाची लांबी (31.3.2000 या वर्षाअखेर)	167
90.	9.1(ब)	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31.3.00 या दिवशीची)	168
91.	9.2	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी 31 मार्च 2000 अखेर	169
92.	9.3	वापरात असलेली मोटर वाहनांची संख्या 31 मार्च 2000 वर्षाअखेर	170

1	2	3	4
93.	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतुक आकडेवारी (99-2000) वर्षाकरिता	171
94.	9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतुक गणना 1999 या वर्षाकरिता (वाहतुक गणना मे, 1999)	172
95.	9.6	पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संघ यांची आकडेवारी (वर्ष 31 मार्च 2000) अखेर	177
		10. स्थानिक संस्था	
96.	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च (वर्ष 1999-2000 करिता)	178
97.	10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 1999-2000 या वर्षाकरिता	179
98.	10.3	जिल्हापरिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च (1999-2000 या वर्षाकरिता)	182
99.	10.4	महानगरपालिका कटकमंडळे व महानगर पालिकांचे उत्पन्न व खर्च (1999-2000 वर्षाकरिता)	184
		11. नियोजन	
100.	11.1	विविध विकास शिर्षाखाली झालेला योजनाअंतर्गत खर्च 1999-2000	186
101.	11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 1999-2000 या वर्षाकरिता	188
102.	11.3	रोजगार हमी योजना (1999-2000 या वर्षाकरिता)	200
103.	11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च 1999-2000 या वर्षाकरिता	201
104.	11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना 1999-2000 या वर्षाकरिता	202
105.	11.6	संकरीत व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र (1999-2000 वर्षाकरिता)	204
106.	11.7	जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप (वर्ष 1999-00 या वर्षाकरिता)	207
107.	11.8	जिल्ह्यातील साखर कारखाने 1999-00 या गळीत हंगामाकरिता	**
108.	11.9	दुग्ध संस्थांची संख्या (वर्ष 1999-2000)	208
109.	11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता (वर्ष 1999-2000)	209
110.	11.11	जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतुद व खर्च (वर्ष 1999-2000)	210
111.	11.12	वीस कलमी कार्यक्रम (1999-2000 वर्षाकरिता)	212
112.	11.13	विशेष घटक योजना (1999-2000 या वर्षाकरिता)	213
113.	11.14	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (वर्ष 1999-2000)	214

1	2	3	4
		12. किमंती व निर्देशांक	
114.	12.1	जिल्हयातील निव्वळ शेतीमालाच्या सरासरी घाडुक किंमती एप्रिल 1999 ते मार्च 2000	215
115.	12.2	जिल्हयातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाचा वस्तुंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती वर्ष 1999	217
116.	12.3	महत्वाच्या ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक सन 1999-2000	223
		13. न्याय व प्रशासन	
117.	13.1	जिल्हयातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या सन 1999-2000	224
118.	13.2	जिल्हयातील गुन्ह्यासंबंधीची आकडेवारी सन 1999-2000	225
119.	13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार सन 1999-2000	227
120.	13.4	तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगाराचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण 1999-2000	228
121.	13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यालयात निकालात काढलेली कामे/प्रकरणे सन 1999-2000	229
		14. बँकींग व विमा	
122.	14.1	जिल्हयातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकाची संख्या, ठेवी व कर्जे सन 1999-2000	230
123.	14.2	जिल्हयातील 31 मार्च 2000 रोजी चालु असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था.	231
124.	14.3	उतरविलेल्या विमापत्रांची संख्या, विम्याची रक्कम(99-00)	231
		15. संकिर्ण	
125.	15.1	जिल्हयातील चित्रपट गृहाविषयी आकडेवारी सन 1999-00	232
126.	15.2	गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणुक व खातेदारांची संख्या सन 1999-2000	233
127.	15.3	तहसिल निहाय गोळा केलेला जमीन महसुल सन 1999-2000	234
128.	15.4	मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियमकालिके 31.3.2000 या दिवशी	235
129.	15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदुळ, गहू व साखर सन 1999-2000	237
130.	15.6	जिल्हयातील मागणी व वसुल केलेले धान्य सन 1999-2000	237
131.	15.7	जिल्हयातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणुक संबंधी आकडेवारी	238
132.	15.8	जिल्हयातील 31.3.00 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुका निहाय यादी	240
133.	15.9	निवडक निर्देशांकाचे कल 1999-2000	242

टिप :- " " तक्त्यामधील माहिती निरंक आहे.

%%%%%%%%%%

भाग - I

कृषिक्षेपात विरहा

विरहा - गडचिरोली

1999 - 2000

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1999-2000

दृष्टिक्षेपात जिल्हा - गडचिरोली

अ क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा गडचिरोली	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
[एक]	<u>प्राकृतिक रचना</u>			
	<u>आ भौगोलिक स्थान</u>		0	0
	1) उत्तर अक्षांश	अंश	18.43 ते 21.50	16.4 ते 22.1
			0	0
	2) पूर्व रेखांश	अंश	79.45 ते 80.53	72.6 ते 80.9
	<u>ब) हवामान</u>			
	तापमान [1998-99]		(1998)	
	1) किमान	डिग्री सेल्सिअस	11.3	2.4
	2) कमाल		47.3	47.7
			[1999]	[1995]
	3) पर्जन्य [सरासरी]	मिमी	1255.0	1292.53
	<u>क) प्रशासकिय विभाग[1999-2000]</u>			
	1) तालुके	संख्या	12	326
	2) पंचायत समित्या	संख्या	12	320
	3) टंचाई ग्रस्त तालुके	संख्या	-	उना
	4) एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	8	-
	5) शहरे	संख्या	4	336
	6) गावे [एकुण] 1991 प्रमाणे	संख्या	1671	43884
	1) निर्जन	संख्या	168	2613
	2) वस्ती असलेली	संख्या	1503	41251
	7) क्षेत्रफळ	चौकिमि	14412	307713
दोन	<u>प्रशासकिय संस्था[1999-2000]</u>			
	1) पंचायत समित्या	संख्या	12	320
	2) महानगरपालिका	संख्या	0	15
	3) नगरपरिषदा	संख्या	2	228
	4) कटक मंडळे	संख्या	0	7
	5) ग्रामपंचायती	संख्या	487	27627
	6) पोलीस ठाणी	संख्या	28	905[1997]
	7) पोलीस आऊट पोस्ट	संख्या	25	1584[1997]

अक्र	बाब	परिणाम	जिल्हा गडचिरोली	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
तीन)	लोकसंख्या [1991] प्रमाणे			
	1) ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	718	48395
	2) नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	69	30542
	3) एकुण लोकसंख्या	आकडे हजारात	787	78937
	4) अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	96	8758
	5) अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	12.20	11.09
	6) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	305	7318
	7) अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	38.75	9.27
	8) पुरुष	आकडे हजारात	398	40826
	9) स्त्रिया	आकडे हजारात	389	38111
	10) स्त्रि- पुरुष प्रमाण	1000 पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण	976	934
	11) घनता	दर चौरस किमि क्षेत्रातील लोकसंख्या	55	257
	12) साक्षरतेचे प्रमाण [1991]			
	1) एकुण	टक्केवारी	42.95	64.9
	2) पुरुष	टक्केवारी	56.57	76.2
	3) स्त्रिया	टक्केवारी	28.84	52.3
	4) राज्यामध्ये जिल्हयाचा क्रमांक कृषि [अस्थायी]	संख्या	30	0
चार)			[1998-99]	[1998-99]
	1) भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	1491	30758
	2) जंगलव्याप्त क्षेत्र त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	1169 78.40	5366 17.45
	3) शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ) बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	30	1239
	ब) पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	29	1702
	क) एकुण [अ + ब]	हजार हेक्टर	59	2941

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा मडचिरोली	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	4) पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमिन			
	1) कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	24	1341
	2) झाडे झुडुपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	7	222
	3) लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	13	888
	5) पडीत जमीन			
	1) चालू पड	हजार हेक्टर	11	1132
	2) इतर पड	हजार हेक्टर	12	1139
	6) पिकाखालील जमीन			
	1) पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	196	17732
	2) दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	17	4423
	3) एकुण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	214	22155
	7) ओलित क्षेत्र		(1998-99)	(1998-99)
	1) निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	66	2568
	2) एकुण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	71	3374
	8) महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्या)	हजार हेक्टर	199	13642
	9) वहित धारण जमिन [अंतिम [1990-91]			
	1) 2 हेक्टरपेक्षा कमी	हजार हेक्टर	70	6003
	2) 2 ते 10 हेक्टर	हजार हेक्टर	38	3297
	3) 10 हेक्टरपेक्षा जास्त	हजार हेक्टर	2	171
	10) जमिन महसूल वसुली [1999-2000] सुधारीत]	लाख रुपये	2.32	9200
	11) जिल्हा परिषदाचा उपकर	हजार रुपये }	1931	उ. ना.
	12) पंचायत समित्यांचा उपकर	हजार रुपये }		
पाच	पशुसंवर्धन [पशुगणना 1992]			(1997)
	1) एकुण पशुधन	संख्या हजारात	866	39793
	2) मायी व बैल	संख्या हजारात	564	17949
	3) म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	78	6484
	4) मेंढ्या	संख्या हजारात }	196	14716
	5) शेळ्या	संख्या हजारात }		
	6) कॉबड्या व बदके	संख्या हजारात	715	34984

पुढे चालू...

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा मडचिरोली	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
सहा]	<u>सहकार [1999-2000]</u>			
	1) सहकारी संस्था	संख्या	724	152745
	2) प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	139	20529
	3) प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थाची सभासद संख्या	संख्या हजारात	37	9750
	4) सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	106	22096
	5) प्राथमिक कृषि पत संस्थांनी दिलेली कर्जे	रुपये कोटीत	25	2646
सात]	<u>जलसिंचन [जून 1999] च्या अखेरपर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र</u>			
	1) मोठे प्रकल्प	संख्या	1	29
	2) मध्यम प्रकल्प	संख्या	1	156
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	92	उना
	3) लघु प्रकल्प [राज्यक्षेत्रा लाभक्षेत्र	संख्या	25	2187
	4) सिंचन विहीरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	5	उना
	हजार हेक्टर	हजार हेक्टर	2	1400
आठ]	<u>उद्योग [1999 अखेर]</u>			
	1) नोंदणीकृत कारखान्याची संख्या	संख्या	114	33626
	2) नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या [उत्पादन चालू कारखाने]	संख्या	91	28678
	3) सहकारी साखर कारखान्याची संख्या [1999-2000]	संख्या	0	188
	4) सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन [1999-2000]	हजार मेटन	0	6356
	5) सर्व सुत गिरण्यांची संख्या [1999-2000]	संख्या	0	226
नऊ]	<u>वीज [31-3-2000 अखेर]</u>			[31-3-89]
	1) वीजपुरवठा केलेली शहरे व सेडी	संख्या	1567	39413
	2) विद्युतीकरण झालेल्या गावांची	संख्या	1563	उना

..V.

अक्र	बाब	परिमाण.	जिल्हा गडचिरोली	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	3) वीज पुरवठा केलेले पंप संच [मार्च 2000 अखेरपर्यंत]	संख्या*000	6	2274
	4) बसविण्यात आलेले गोबरगॅस संयंत्रे	संख्या	16828	उ. ना.
दहा]	<u>सर्वजनिक आरोग्य [1999-2000]</u>			
	1) रुग्णालये	संख्या	14	887
	2) दवाखाने	संख्या	22	1396
	3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	46	1762
	4) प्राथमिक आरोग्य पथके [अस्थायी]	संख्या	36	169
अकरा]	<u>शिक्षण [1999-2000]</u>			
	1) एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	1371	65338
	2) प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	128	12232
	3) प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	5	314
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	28	39
बारा]	<u>माध्यमिक शिक्षण[1999-2000]</u>			
	1) दुय्यम शाळा	संख्या	192	14918
	2) शाळेतिल एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	83	8746
	3) शाळेतिल शिक्षक	संख्या हजारात	3	240
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	33	36
तेरा]	<u>उच्च शिक्षण (1999-2000)</u>			
	1) संस्था	संख्या	23	1541
	2) एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	5	928
चौदा]	<u>प्रौढ शिक्षण[1999-2000]</u>			
	1) प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या(वर्गी)	13047	उ. ना.
	2) प्रौढांची उपस्थिती [साक्षर]	संख्या हजारात	144	-

पुढे चालु...

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा गडचिरोली	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	ब) तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण(1999-2000)			
	1) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	24	616
	1) शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	24	347
	2) अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	0	269
	2) शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	2108	94488
	3) पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षा साठी प्रवेश क्षमता	संख्या संख्या	0 0	128 35309
	4) पदवीका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या संख्या	1 210	182 32244
	5) व्यवसाय शिक्षण संस्था [माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट] व त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या	14	उना
पंधरा)	परीवहन आणि दळणवळण [मार्च 2000 अखेर]	संख्या हजारात	1	उना
	1) एकुण रेल्वे मार्ग लांबी	किमि	18.46	5396
	2) रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	अ) बारमाही	संख्या	983	34744
	ब) हंगामी	संख्या	393	3501
	3) एकुण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठां किता	किमि	4939	213951
	4) राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किमि	50	3735
	5) राज्य महामार्गाची लांबी	किमि	1220	33165
	6) महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमि	1041	46473
	7) इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमि	800	43005
	8) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	किमि	1828	87573

अक्र	बाब	परिमाण	जिल्हा गडचिरोली	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
सोळा)	<u>एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>			
	1) दारिद्र्य खेसालील कुटुंबे 1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार <u>स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना</u>	संख्या लाखात	0.99 [अस्थायी]	38.19 [अस्थायी]
सतरा)	2) स्वरोजगाराची संख्या [1999-2000] <u>रोजगार निर्मिती [1999-2000]</u>	संख्या	527	87994
	अ) रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस [लाखात]	15.40	949.39
	ब) जवाहर ग्रामसमृद्धी योजना [1999-2000 अखेर]	-----	8.37	341
अठरा)	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना [1999-2000]</u>			[1997-98]
	आदिवासी करीता आश्रमशाळा	संख्या	90	731
	विद्यार्थी	संख्या	26780	248298
एकोणवीस)	<u>मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना</u>		[1999-2000]	[1994-95]
	अ) मागासवर्गीयांसाठी वस्तीगृहे	संख्या	2	192
	ब) वस्तीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	150	12797
वीस)	<u>जिल्हा नियोजन [1998-99]</u>			
	1) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रुपये कोटीत	53.95	4219.42
	2) अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतूद	रुपये कोटीत	20.30	379.55
एकेवीस)	<u>नागरी पुरवठा [1999-2000]</u>			
	1) रास्त भावाची दुकाने	संख्या	976	46705
	2) पुरविलेला एकूण साठा			
	अ) गहू	हजार टन	2	1067
	ब) तांदूळ	हजार टन	2	689
	3) शासकिय गोदामे [30.6.2000]	संख्या	19	994
	4) साठविण्याची क्षमता [30.6.2000]	लाख मेट्रीक टन	0.09	584

टिप : उना = उपलब्ध नाही. @ 500 पेक्षा कमी.

आधार : 1) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

2) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, गडचिरोली.

भाग - 2

समालोकन

जिल्हा - नांदेड

1999 - 2000

... एक...

१ सामाजिक व आर्थिक समालोचन- 1999-2000

जिल्हा : गडचिरोली

1) स्थान व भौगोलीक वैशिष्ट्ये

1.1 भौगोलीक स्थान

पुर्वीच्या चंद्रपूर जिल्हयाचे विभाजन होवून गडचिरोली हा नविन जिल्हा 26 ऑगस्ट, 1982 पासून अस्तीत्वात आला. भौगोलीक दृष्ट्या हा जिल्हा महाराष्ट्राच्या आग्नेय दिशेस असून उत्तर अक्षांश 19 अंश ते 21 अंश व पुर्व रेखांश 80 अंश ते 81 अंश च्या दरम्यान पसरला आहे. या जिल्हयाच्या उत्तरेस भंडारा जिल्हा, पुर्वेस मध्य प्रदेशातील राजनांदगांव व बस्तर जिल्हा, दक्षिणेस आंध्र प्रदेशातील करीम नगर व आदिलाबाद जिल्हे व पश्चिमेस चंद्रपूर जिल्हा आहे. वैनगंगा ही या जिल्हयाची प्रमुख नदी असून ती जिल्हयाच्या पश्चिम दिशेकडून वाहते व ती जिल्हयाची सिमा रेषा आहे.

1.2 क्षेत्रफळ व प्रशासकीय विभाग

14412 चौरस किलो मिटर क्षेत्रफळ असलेला गडचिरोली जिल्हा आकारमानाने महाराष्ट्रात चौथ्या क्रमांकावर आहे. महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण क्षेत्रफळापैकी [307713 चौ. कि. मी.] 4.68 टक्के क्षेत्रफळ गडचिरोली जिल्हयाने व्यापलेले आहे. जिल्हा विभाजनापूर्वी गडचिरोली आणि सिरोंचा ह्या दोनच तहसिली अस्तित्वात होत्या. तसेच गडचिरोली व अहेरी हे दोन महसूल उपविभाग होते. विभाजना नंतर गडचिरोली जिल्हा हा गडचिरोली, आरमोरी, कुरखेडा, धानोरा, चामोर्शी, सिरोंचा, अहेरी व एटापल्ली या आठ तहसिलीमध्ये विभागला गेला अलिकडे 7 ऑगस्ट, 1992 ला महाराष्ट्र शासनाने जिल्हयाच्या भौगोलीक परिस्थितीचा आढावा घेता महसूल विभागाची पुनर्घटना करून देसाईगंज उपविभाग निर्माण करण्यात आला. तसेच देसाईगंज, कोरची, भामरागड व मुलचेरा ह्या चार नविन तहसिली निर्माण केल्या असून त्या ठिकाणी तहसिल कार्यालय कार्यरत आहेत. या जिल्हयाचे जिल्हा मुख्यालय गडचिरोली येथे आहे. जिल्हयात 1991 च्या जनगणनेनुसार 4 शहरे व 1671 खेडी असून त्यापैकी 1503 खेडी लोकवस्ती असलेली व 168 ओसाड आहेत.

बारा पंचायत समित्या या जिल्हयात कार्यरत असून उपरोक्त बाराही पुनर्रचित तहसिलीच्या ठिकाणी त्यांची मुख्यालये आहेत.

या जिल्हयात वडसा (देसाईगंज) येथे नगरपरिषद पुर्वीपासूनच अस्तित्वात आहे. परंतु 26 ऑगस्ट, 1982 पासून नविन गडचिरोली जिल्हा अस्तित्वात आल्या नंतर व गडचिरोली हे जिल्हयाचे मुख्यालय झाल्यानंतर गडचिरोली येथे जून, 1985 पासून नगरपरिषद स्थापन करण्यात आली व जुन्या गडचिरोली ग्रामपंचायतीचे रूपांतर नगरपरिषदेमध्ये करण्यात आले.

1.3 भौगोलीक वैशिष्ट्ये

या जिल्हयाची अनेक भौगोलीक वैशिष्ट्ये असून वैनगंगेचे खोरे हे या वैशिष्ट्यापैकी एक आहे. हे खोरे साधारण पणे गडचिरोली जिल्हयाच्या पश्चिमेस असून त्यामध्ये गडचिरोली, आरमोरी, चामोर्शी, अहेरी व सिरोंचा या तहसिलीचा भाग समाविष्ट होतो. जिल्हयातील धानोरा, एटापल्ली, अहेरी व सिरोंचा या तहसिलीचा भाग उंचवट्याचा असून या भागात घनदाट जंगले आहेत. याच भागात अहेरी, भामरागड, टीपागड, पळसगड व सुरजागड या प्रमुख टेकड्या असून जिल्हयातील सर्वात उंच शिसर गडलगट्टा पहाडामध्ये [9671 मीटर] आहे. या टेकड्यातील रांगाना निरनिराळी नावे असून त्यापैकी टिपागड रांगा,

...दोन...

सिरोंचा जवळील सिरोंचा रांगा व इंद्रावतीजवळील सुरजागड रांगा या महत्वाच्या आहेत. टिपागड रांगेची समुद्रसपाटी पासूनची उंची 609 मीटर असून सिरोंचा रांगाची उंची 548 मीटर इतकी आहे.

1.4 भूगर्भरचना

सिरोंचा, अहेरी व आरमोरी तहसिलीचा काही भाग वगळता संपूर्ण जिल्ह्यात आर्कीयन कालीन खडक आढळतात. यात प्रामुख्याने गॅनाईट नाईल गॅब्रोबेसरक इ. खडकांचा समावेश होतो. सिरोंचा व अहेरी येथे कडप्पकालीन चुनखडक व मातीचे खडक आढळतात तसेच सिरोंचाच्या दक्षिणेस व आरमोरी, देसाईगंज भागांत गोंडवाना कालीन खडक आढळतात.

1.5 नद्या

या जिल्ह्यात पश्चिम सिमेवरून वैनगंगा नदी वाहते. दक्षिण सिमेवरून गोदावरी व पूर्व सिमेवरून इंद्रावती ही नदी वाहते. या तीन नद्या जिल्ह्यातील प्रमुख नद्या आहेत. त्याशिवाय दिना, गाढवी, खोब्रागडी, कठाणी, पोर निब्रा, कोटरी, पर्लकोटा, पालमगौतम व बांडीया या महत्वाच्या नद्या आहेत. वैनगंगा ही वर्धा नदीस उजव्या किनाऱ्याने शिवणी या गावाजवळ मिळते. पुढे हा संपुक्त प्रवाह प्राणहीता या नावाने सिरोंचा पर्यंत जातो. सिरोंचा जवळ ही प्राणहीता नदी गोदावरीला मिळते. याशिवाय जिल्ह्यात अनेक ओढे, नाले व लहान नद्या असून पावसाळ्यात रुद्ररूप धारण करून दळणवळण खंडीत करून टाकतात. या जिल्ह्यात वैनगंगा, गोदावरी व इंद्रावती अशा तीन सिमावर्ती नद्या असून त्या अनुक्रमे मैकल [दुर्ग जिल्हा मध्यप्रदेशाचे विभाजन होवून नव्याने निर्माण झालेले छत्तीसगड राज्या] त्रैबक [नाशिक जिल्हा] व चंद्रगिरी [पूर्व -ओरीसा] रांगामध्ये उगम पावतात. वैनगंगा व गोदावरीच्या पात्रांची रुंदी अनेक ठिकाणी 1 कि.मी. इतकी भरते. इंद्रावती नदीचा प्रवाह वेगवान झालेला व बारमाही असून नौका नयनासाठी उपयोगी नाही. तथापी जंगलातील सागवणी लाकूड प्रवाहात टाकून खालच्या बाजूला वाहून नेण्यासाठी या नदीचा उपयोग करून घेतला जातो. याशिवाय वर दर्शविलेल्या अनेक नद्या बारमाही वाहनाच्या आहेत. त्यापैकी दिना नदीवर चामोर्शी तहसिलीमधील खेडी गावाजवळ मध्यम आकाराचे धरण बांधले असून त्या तहसिलीमधील बरेच क्षेत्र या ओलीताखाली येते.

गडचिरोली जिल्ह्यात अनेक लहान मोठे तलाव असून त्यांची संख्या 2124 इतकी आहे. त्यापैकी पाटबंधारे विभागाचे 22 व जिल्हा परिषदेचे 2102 तलाव आहेत. त्यातील पाण्याचा शेतीसाठी प्रामुख्याने उपयोग करून घेतला जातो. त्याशिवाय मत्स्यव्यवसायासाठी हे तलाव उपयोगात आणले जातात.

1.6 वने

गडचिरोली जिल्ह्यात वनाखालील क्षेत्र महाराष्ट्र राज्यात सर्वात जास्त आहे. त्याची माहिती परिच्छेद क्रमांक 3 मध्ये दिलेली आहे.

1.7 हवामान व पर्जन्यमान

गडचिरोली जिल्ह्यात उन्हाळा कडक असून हिवाळ्यात तापमान बरेच खाली येते. मे आणि जून हे महिने सगळ्यात उष्ण समजले जातात. तीव्र उष्णतामान व घनदाट जंगले असल्यामुळे हवेत असणारे बाष्पाचे मोठे प्रमाण यामुळे, तेथील हवामान बरेच वेळा त्रासदायक होते. तथापी एप्रिल अखेर पर्यंत रात्र थंड असते. मे महिना हा कडक

...तिन...

उन्हाळा असतो. या जिल्ह्यात हिवाळा देखील कडकच असतो. डिसेंबर व जानेवारी महिन्यात कडाक्याची थंडी पडते. 1998 या वर्षी जिल्ह्यात सिरोंचा या केंद्रावर कमाल व किमान तापमानाची वार्षिक सरासरी अनुक्रमे 47.3 व 11.3 अंश सेल्सियस अशी नांदल्या गेली.

या जिल्ह्यात मुख्यत्वे करून मान्सून वा-यापासून पाऊस पडतो. तसेच बहुतेक भाग हा भारी व निश्चित स्वरूपाचा पावसाच्या पट्ट्यात येतो. सर्वसामान्य पर्जन्यमान 1400 ते 1600 मि. मि. इतके असते जून ते ऑक्टोबर या काळात पाऊस पडतो. त्यातही सर्वसाधारणतः 60 टक्के पाऊस जुलै, ऑगस्ट व सप्टेंबर महिन्यात पडतो. दरवर्षी सरासरी 60 ते 70 दिवस पाऊस पडतो. या जिल्ह्याचे 1999 मधील सरासरी पर्जन्यमान 1255.0 मि. मि. इतके आहे.

1.8 जमीन व तीचे प्रकार

जमीनीच्या दृष्टीने या जिल्ह्याचे तीन विभागामध्ये वर्गीकरण करता येईल

अ) वैनगंगा नदी किनाऱ्याचा सखल भाग

जिल्ह्याच्या पश्चिमेला उत्तर दक्षिण वैनगंगा नदी वाहते. नदी किनाऱ्याचा सखल भाग सुपीक असून चिकन मातीचा आहे. यातील जमीन लोम वाळू मिश्रीत व मूरमाड आहे. गडचिरोली, आरमोरी, चामोर्शी तहसिलीचा भाग यात समाविष्ट असून भात हे प्रमुख पिक आहे.

ब) गोदावरी किनाऱ्याचा सखल भाग

जिल्ह्याच्या पूर्व-पश्चिम गोदावरी नदीच्या किनाऱ्याची भारी गाळाची जमीन असून काळी व सुपीक आहे. यात सिरोंचा आणि अहेरी तहसिलीचा भाग येतो.

क) पूर्वेकडील उंचवट्याचा व डोंगराळ भाग

या जिल्ह्यात 3/4 भाग या प्रकारामध्ये येतो मात्र याच विभागामध्ये भामरागड, टिपागड, पळसगड व सुरजागड या प्रमुख टेकड्यांच्या रांगा असून घनदाट जंगले आहेत. या विभागातील जमीन लोम, वालुकामय व मूरमाळ अशी आहे. लालसर चिकन माती या भागात असून त्यामध्ये प्रामुख्याने भात हे पीक घेतल्या जाते.

2) लोकसंख्या

2.1 1991 चे जनगणनेनुसार गडचिरोली जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या 787010 इतकी असून त्यापैकी 398384 पुरुष व 388646 स्त्रिया आहेत. सर्वात जास्त म्हणजे 17.11 टक्के [134670] लोकसंख्या चामोर्शी तहसिलीत आहे. त्यानंतरचा क्रमांक गडचिरोली तहसिलीचा असून त्या तहसिलीची लोकसंख्या 12.89 टक्के [101440] इतकी आहे. त्यानंतर अनुक्रमे अहेरी तहसिल 10.03 टक्के [79000], आरमोरी 9.84 टक्के [77418], देसाईगंज 8.13 टक्के [63955], धानोरा 7.89 टक्के [62104], कुरखेडा 7.85 टक्के [61811], सिरोंचा 7.48 टक्के [58883], मुलयेरा 4.51 टक्के [35460], कोरची 4.44 टक्के [34912] व सर्वात शेवटी भामरागड 2.96 टक्के [23297] अशी लोकसंख्येची विभागणी आहे.

2.2 लोकसंख्येची घनता

लोकसंख्येच्या बाबतीत गडचिरोली जिल्हा हा राज्यात शेवटच्या क्रमांकावर आहे. महाराष्ट्राच्या एकूण क्षेत्रफळापैकी 4.68 टक्के क्षेत्रफळ व्यापणा-या म्हणजे चौथ्या क्रमांकावर असलेल्या गडचिरोली जिल्ह्यात राज्याच्या एकूण लोकसंख्येच्या फक्त 1.00 टक्के लोकसंख्या म्हणजे सर्वात कमी आहे. राज्यात लोकसंख्येची घनता दर चौ. कि.मी. ला 257 इतकी आहे. तर जिल्ह्यात हेच प्रमाण सर्वात कमी म्हणजे 55 इतकी आहे. जिल्ह्यात सर्वात जास्त लोकसंख्येची घनता चामोर्शी तहसिलीत 131.60 इतकी आहे तर सर्वात कमी म्हणजे 13.69 इतकी एटापल्ली तहसिलीची आहे.

2.3 लोकसंख्येचे ग्रामीण व शहरी वर्गीकरण

जिल्ह्याची ग्रामिण व नागरी लोकसंख्या अनुक्रमे 718445 व 68565 असून जिल्ह्यात वडसा देसाईगंज व गडचिरोली अशा दोन नगरपरिषदा क वर्गात मोडतात. 1991 चे जनगणनेप्रमाणे अहेरी व आलापल्ली ही शहरे घोषित करण्यात आली. शहरी लोकसंख्येची जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी फक्त 8.76 टक्के आहे. तर महाराष्ट्रात हेच प्रमाण 38.89 टक्के इतके आहे. वडसा नगरपरिषदेची लोकसंख्या 19794 व गडचिरोली नगर-परिषदेची लोकसंख्या 29565 व नव्याने घोषित केलेल्या अहेरी व आलापल्ली या दोन्ही शहरांची लोकसंख्या 19206 मिळून एकूण शहरी लोकसंख्या 68565 इतकी आहे. 1982 ला गडचिरोली जिल्हा अस्तित्वात आल्या नंतर नगर परिषद गडचिरोलीच्या क्षेत्रात कर्मचारी व कार्यालयांचे संख्येत ब-याच प्रमाणात वाढ झाली असून 1981 ते 1991 या कालावधीत दशवर्षीय वाढीचे प्रमाण 87.50 टक्के आहे.

2.4 लोकसंख्येतील स्त्रि-पुरुष प्रमाण

जिल्ह्यातील स्त्रियांचे दर हजारी पुरुषांशी प्रमाण 976 इतके आहे. राज्याचे हेच प्रमाण 934 इतके आहे. जिल्ह्यातील नागरी भागातील प्रमाण 910 तर ग्रामीण भागातील प्रमाण 982 इतके आहे.

2.5 अनुसूचित जाती/जमाती

जिल्ह्यातील गडचिरोली, अरमोरी व चामोर्शी तहसिलीतील 187 गावे वगळता इतर सर्व गावे आदिवासी म्हणून घोषित करण्यात आली. त्यामुळे गडचिरोली हा प्रामुख्याने आदिवासींची वस्ती असलेला जिल्हा समजण्यात येतो. जिल्ह्याच्या एकूण 787010 लोकसंख्येपैकी 304535 लोकसंख्या आदिवासींची आहे. तसेच अनुसूचित जातींची लोकसंख्या 95996 आहे. जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी 38.70 टक्के लोकसंख्या ही आदिवासींची [अनु. जमाती] असून 12.20 टक्के लोकसंख्या ही अनुसूचित जातीची आहे.

जिल्ह्यात कुरखेडा, धानोरा, अहेरी, एटापल्ली, सिरोंचा, कोरची, भामरागड व मुलयेरा या तहसिलीत आदिवासींचे प्रमाण जास्त असून ते जिल्ह्यातील एकूण आदिवासी लोकसंख्येच्या 75.44 टक्के आहे.

... पाच ...

2.6 कामगार

1991 चे जनगणनेप्रमाणे या जिल्ह्यामध्ये 358563 इतके मुख्य काम करणारे असून 64883 इतके सिमांतीक काम करणारे आहेत. उरलेले 363564 हे काम न करणारे आहेत. हे प्रमाण जिल्ह्याच्या लोकसंख्येचा अनुक्रमे 45.56 टक्के व 8.24 टक्के व 46.20 टक्के इतके पडते. मुख्य काम करणा-यांपैकी 56.11 टक्के व्यक्ती शेतकरी व 28.77 टक्के शेतमजूर असून 15.12 टक्के उद्योग, उत्पादन प्रक्रिया, दुरुस्ती सेवा इत्यादीशी संबंधित आहेत. यात 54220 व्यक्ती म्हणजेच 13.24 टक्के कामगार हे इतर व्यवसायांशी निगडित आहे.

2.7 लोकसंख्येशी वयोगटानुसार रचना

हा जिल्हा 1982 मध्ये निर्माण केला असल्याने 1981 चे जनगणनेनुसार या जिल्ह्याची लोकसंख्येशी वयोगटानुसार माहिती उपलब्ध नाही.

2.8 साक्षरता (ग्रामीण व नागरी)

गडचिरोली जिल्ह्यात 276849 साक्षर असून टक्केवारी 42.89 आहे. त्यापैकी 184878 (56.56 टक्के) पुरुष असून 91972 (28.87%) स्त्रिया आहेत. महाराष्ट्रातील हेच प्रमाण पुरुषां-साठी 70.56 टक्के व स्त्रियांसाठी 52.32 टक्के इतके आहे. महाराष्ट्राचे एकूण साक्षरतेचे प्रमाण 64.87 टक्के आहे.

जिल्ह्यातील एकूण साक्षर लोकसंख्येपैकी गडचिरोली, आरमोरी, चामोर्शी, धानोरा, कुरखेडा, देसाईगंज, मुलचेरा या तहसिलीमध्ये एकूण 216748 लोक साक्षर असून त्यांची टक्केवारी 78.29 टक्के इतकी आहे. याउलट सिरोंचा, अहेरी, एटापल्ली, कोरची व भामरागड या तहसिलीमध्ये एकूण 60101 एवढेच लोक साक्षर आहेत. त्यांचे प्रमाण 21.71 टक्के इतके पडते.

2.9 कुटुंबांची संख्या व राहती घरे

या जिल्ह्यात एकूण 162931 कुटुंबे असून राहती घरे 151682 इतकी आहेत. ग्रामीण भागात 147594 कुटुंबे असून व्याप्त घरांची संख्या 137355 इतकी आहे. नागरी भागातील हीच संख्या अनुक्रमे 15337 व 14327 इतकी आहे.

3) वने

3.1 गडचिरोली जिल्ह्याच्या भौगोलीक क्षेत्रापैकी 90 टक्के क्षेत्र वनानी आच्छादित आहे. एवढे मोठे क्षेत्र जंगलाखाली असणारा महाराष्ट्रातील गडचिरोली जिल्हा हा एकमेव आहे. जिल्ह्यामध्ये सामाजिक वनिकरणाचा एक भाग उघडला असून त्यांचे मार्फत रोप वाटिका स्थापन करण्यात येत असते. जिल्ह्याचे 1999-2000 मधील वनक्षेत्र 13028 चौ. कि. मी. इतके आहे. या वन क्षेत्रापैकी 144 चौ. कि. मी. क्षेत्र महसूल विभागाचे असून, वन विभागाचे 9928 चौ. कि. मी. क्षेत्र राखीव व 2795 चौ. कि. मी. क्षेत्र संरक्षित आहे. व 159 चौ. कि. मी. क्षेत्र अवर्गीकृत आहे.

... सहा...

3.2 जिल्हयाच्या उत्पादनाच्या दृष्टिने विचार केला असता वन संपत्तीचा महत्वाचा वाटा आहे. 1998-99 या वर्षामध्ये वनाचे एकूण उत्पन्न 32.77 कोटी रुपये झाले असून वर्ष 1999-2000 मध्ये 40.25 कोटी रुपये उत्पादन झाले म्हणजेच 1999-2000 या वर्षात उत्पादनात 22.83 टक्के वाढ झालेली दिसून येते. जंगलातील उत्पादनात इमारती लाकूड, बांबू, जळाऊ लाकूड, बिडी पाने, गवत व डिक इत्यादींचा समावेश आहे. जिल्हयात इमारती लाकडापासून 13.74 कोटी रुपये, बांबू पासून 13.89 कोटी रुपये, बिडी पाने पासून 11.64 कोटी रुपये महसूल प्राप्त झाला. जिल्हयात सागवान ही अत्यंत मौल्यवान प्रजात आहे. अहेरी व आलापल्ली येथील सागवान जगात प्रसिद्ध आहे. तसेच आलापल्ली व भामरागडच्या क्षेत्रात बांबू मोठ्या प्रमाणात आढळतो. कागद कारखान्यासाठी कच्चा माल म्हणून बांबूचा वापर केला जातो. जिल्हयात वडसा, गडचिरोली, भामरागड, आलापल्ली व सिरोंचा असे पाच वन विभाग असून त्यांचे कडून पुनर्वनीकरण करण्यात येते. तसेच सामाजिक वनिकरण विभागा- वदारेपडीत जमीनीवर झाडांची लागवड केली जाते.

3.3 या जिल्हयात कोसा रेशमाच्या उत्पादनाचा व्यवसाय फार पूर्वीपासूनच म्हणजे सुमारे 200 वर्षांपेक्षाही अधिक परंपरेने चालत आलेला आहे. आधुनिक काळात जिल्हा सादी ग्रामोद्योग मंडळ व विदर्भ विकास महामंडळावदारे कोसा उत्पादन करण्यात येते. सादी ग्रामोद्योग विभागामार्फत तुतीचे मलबेरी सिल्कचे उत्पादन होत असते.

1999-2000 या वर्षात टसर रेशीम उद्योगात एकूण 56541 अंडी पुंज वाटप करून 258 कोसा उत्पादक शेतकऱ्यांनी 1092316 नगात एकूण कोष उत्पादन करून त्यांची किंमत 371 हजार इतकी आहे. तुती रेशीम उद्योगात एकूण 3422 अंडीपुंज वाटप करून 13 कोसा उत्पादक शेतकऱ्यांनी 13 तुतीच्या झाडाची लागवड करून 1064 किलो एकूण कोष उत्पादन घेण्यात आलेले आहे व त्याची किंमत 116488 रुपये इतकी आहे.

4) कृषी

4.1 जमीनीचा वापर

जिल्हयाचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र 1491500 हेक्टर आहे त्यापैकी 1998-99 मध्ये 16.06 टक्के लागवडी लायक असून 1.58 टक्के क्षेत्र कायम गुंथरण व इतर चराईच्या जमीनीखालील, तर 3.94 टक्के क्षेत्र शेतीकरीता उपयुक्त नसलेले क्षेत्र आहे. सन, 1998-99 मध्ये एकूण लागवडी खालील 213661 हेक्टर क्षेत्रापैकी 196154 हेक्टर क्षेत्र निव्वळ पिकाखाली असून ते लागवडी खालील क्षेत्राच्या 91.81 टक्के इतके आहे. तसेच या जिल्हयातील जंगल व्याप्त क्षेत्राचे प्रमाण जास्त असून ते एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या 78.40 टक्के इतके आढळते. राज्यात सर्वात जास्त जंगलव्याप्त क्षेत्र व सर्वात कमी लागवडी खालील क्षेत्र गडचिरोली जिल्हयातच आहे.

4.2 वहिताखालील जमीनीचे धारण जमीनी व क्षेत्र यांचे गटवार वर्गीकरण

वहिताखालील जमीनी धारकांचे गटाप्रमाणे भुधारकांची व क्षेत्रांची टक्केवारी सन 1990-91 चे कृषि गणनेप्रमाणे जिल्हयाकरीता पुढील प्रमाणे आहे.

... सात ...

अ. क्र.	धारक गट हेक्टर	भुधारक टक्केवारी		क्षेत्र टक्केवारी	
		1985-86	1990-91	1985-86	1990-91
1)	2 पर्यंत	57.98	63.94	23.98	29.81
2)	2 ते 5	31.90	28.32	40.40	40.25
3)	5 ते 10	8.04	6.33	22.86	20.27
4)	10 ते 20	1.85	1.28	10.00	7.82
5)	20 पेक्षा जास्त	0.23	0.13	2.67	1.85

सन, 1990-91 मध्ये एकूण सात्यांपैकी वैयक्तिक साती 83.44 टक्के असून क्षेत्र 79.02 टक्के आहे. तसेच संयुक्त साती 16.49 टक्के असून त्यांचे क्षेत्र 20.86 टक्के होते. तसेच 2 हेक्टर पेक्षा कमी धारण असलेल्यांची संख्या 69613 म्हणजे 63.94 टक्के आहे. 1985-86 च्या तुलनेत यातील भुधारकांच्या 2 हेक्टर पर्यंतच्या गटातील सातेदारांच्या संख्येत 24.38 टक्के तर क्षेत्रात 24.44 टक्केनी वाढ झालेली आहे. तसेच 2 ते 5 पर्यंतच्या गटात 40 सातेदारांची वाढ झाली असून 248 हेक्टर ने घट झाली आहे. तसेच 5 ते 10 हेक्टर पर्यंतच्या गटात सातेदारांच्या संख्येत 11.29 टक्केने व क्षेत्रात 11.30 टक्केने घट झालेली आहे. त्याचप्रमाणे 10 ते 20 हेक्टर पर्यंतच्या गटातील 21.71 टक्के ने सातेदारांची संख्या व 21.84 टक्केने क्षेत्रात घट झालेली आहे. तसेच 20 पेक्षा जास्त क्षेत्र असलेल्या गटात सातेदारांच्या संख्येत 34 टक्केने व क्षेत्राचे बाबतीत 32.59 टक्केने घट झालेली आहे. यावरून जमीनीचे लहान-लहान तुकडे होण्याची प्रवृत्ती दिसून येते.

4.3 पिक पध्दती

1998-99 चा वर्षामध्ये एकूण पिकाखालील क्षेत्र 213651 हेक्टर असून अन्य-धान्य पिकांपैकी सर्वात जास्त क्षेत्र भात पिकाखाली म्हणजे 71.93 टक्के आहे. 1998-99 चा वर्षात सर्वात जास्त भाताखालील क्षेत्र चामोर्शि तहसिलीत 26133 हेक्टर म्हणजे 12.23 टक्के आहे. तसेच एकूण पिकाखालील क्षेत्रांपैकी डाळी वर्गीय पिकाखालील क्षेत्र 12.08 टक्के व गळीताचे क्षेत्र 4.93 इतके होते.

4.4 पिकांचे उत्पादन

1998-99 च्या तुलनेत 1999-2000 चा वर्षी एकूण तृणधान्याचे उत्पादनात जवळ-जवळ 33600 मॅ. टन ने वाढ झालेली आढळते. यात मुख्यतः तांदूळ पिकाचा समावेश आहे. मात्र गहू व मका यात घट तर ज्वारी यात वाढ व इतर धान्याचे उत्पादनात घट झाल्याचे दिसून येते. एकूण कडधान्याचे बाबतीत वाढ झालेली आहे. गळीत धान्यामध्ये जवस यात वाढ तर मोहरी यात घट झाल्याचे दिसून येते. तीळाचे उत्पादनात वाढ अथवा घट झालेली नाही.

... आठ...

4.5 व 4.6 मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन

जिल्ह्यामध्ये भात, ज्वारी, गहू, तूर, तिळ व जवस ही मुख्य पिके होतात. सन, 1999-2000 मध्ये भाताचे दर हेक्टरी उत्पादन 1388 कि. ग्रा., गहू 610 कि. ग्रा., ज्वारी 382 कि. ग्रा., हरभरा 433 कि. ग्रा., तूर 961 कि. ग्रा., उडीद 273 कि. ग्रा., तिळ 334 कि. ग्रा. व जवस 199 कि. ग्रा. अशा प्रकारे होते. तसेच मिरचीचे (लाल) उत्पादन 482 कि. ग्रा. एवढे होते. एकंदरीत गेल्यावर्षाचे तुलनेत गहू, मका, हरभरा, उडीद, मूग, मोहरी, मिरची व हळद वगळता इतर सर्व पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादनात वाढ झालेली आहे.

4.7 फळे व भाजीपाला

या जिल्ह्यामध्ये 1998-99 या वर्षात फळे व भाजीपाला या पिकांखालील एकूण क्षेत्र 1405 हेक्टर असून एकूण पिकांखालील क्षेत्राच्या फक्त 0.66 टक्के होते. 1997-98 च्या तुलनेत संदर्भिय वर्षात 83 हेक्टरने वाढ झालेली आहे. जिल्ह्यात फलोत्पादनाचे उत्पादन वाढविण्या-करीता फलोत्पादन विभागामार्फत आंबा, पेरु, लिंबू, काजू, बोर, सिताफळ, मोसंबी व संत्री इत्यादी फळबागांची लागवड करण्यात आली आहे. जिल्ह्यात सोनापूर, रामगड, वाकडी, कृष्ण-नगर व कसनसूर येथे रोप वाटीका आहेत.

4.8 रासायनिक खतांचे वाटप

जिल्ह्यात सन-1999-2000 या वर्षात 29419 मे. टन रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले. एकूण वाटप केलेल्या खत विक्री खाजगी संस्थानी 24777 मे. टन तर नियंत्रित संस्थांकडून 4642 मे. टन खतांचे वाटप करण्यात आले. देसाईगंज चामोर्शि तहसिलीत भात पिकासाठी 19064 मे. टन म्हणजे 64.80 टक्के वापर करण्यात आला. तर भामरागड तहसिलीत फक्त 10 मे. टन म्हणजे फक्त 0.03 टक्के खतांचा वापर करण्यात आला.

4.9 पिक संरक्षण

पिक संरक्षण योजनेतर्गत जिल्ह्यामध्ये भात बियाणे वाटप, प्रशिक्षण शिबिरे भरविणे, प्रात्यक्षिके घेणे तसेच सुधारीत कृषि अवजारे, किटकनाशके व मुशकनाशके यासाठी अर्थ सहाय्य देण्यात येते. 1998-99 या वर्षात उक्त योजनेवर जिल्हा कृषि विकास अधिकारी यांचे मार्फत 102.07 लक्ष रुपये खर्च करण्यात आले.

4.10 शेतमाल साठवणूकीच्या व नियंत्रित बाजार पेठांच्या सोई

जिल्ह्यात गडचिरोली, आरमोरी, अहेरी व चामोर्शि येथे कृषि उत्पन्न बाजार समित्या कार्यरत असून त्याठिकाणी विक्री योग्य मालांची विक्री होते. सन, 1999-2000 या वर्षी भात 75947 मे. टन, ज्वारी 208.8 मे. टन, गहू 1 मे. टन, बरबटी 9 मे. टन, मूग 117 मे. टन, उडीद 15 मे. टन, कुलथा 97.2 मे. टन, जवस 17.1 मे. टन, चना 14 मे. टन, घोडडी 2 मे. टन, पोपट 22.2 मे. टन, मिरची 358 मे. टन, धणे 6 मे. टन, मोट 0.0 मे. टन, भुईमूग 64 मे. टन, तूर 256.2 मे. टन, तीळ 2.6 मे. टन अशा प्रकारे नियंत्रित बाजार पेठेत एकूण सर्व प्रकारच्या 77137.1 मे. टन धान्यांची आवक झालेली आहे.

4.11 जमीन सुधारणा

विभागीय मृद संधारण खात्या मार्फत जमिनीच्या विकासाची कामे केली जातात. उदा. मृद संधारण बांध घालणे व उतारावर समतल घालणे इत्यादी उपायांद्वारे जमीनाचा विकास केला जातो. याशिवाय महसूल विभागामार्फत अतिरिक्त घोषित केलेली जमीन लाभधारकांना वाटप केल्यानंतर मशागत व सुधारणा करण्यासाठी अर्थ सहाय्य देण्यात येते. तसेच विशेष घटक योजनांतर्गत जिल्हा कृषि अधिका-यामार्फत निवडक अनुसूचित जातीच्या शेतक-यांना जमीनी सुधारणा करण्याकरीता अर्थ सहाय्य दिल्या जाते. ओलीताच्या सोयीची उपलब्धता वाढविण्याकरीता अल्प भुधारक शेतक-यांना विहीरी बांधण्याकरीता भुविकास अधिका-या मार्फत कर्जाचे वाटप केल्या जाते. 1999-2000 या वर्षात जमीन सुधारणा-अंतर्गत स्वर्च करण्यात आले नाही. तसेच अनुसूचित जमातींना ज्यांचे कडून जमीनी परत मिळाल्या त्यांना नुकसान भरपाई देण्यासाठी अर्थ सहाय्य देण्यात येते.

4.12 इतर विकास कार्यक्रम

शेती विकासाच्या दृष्टिने वार्षिक योजनांतर्गत निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. [1] फलोत्पादन कार्यक्रमांतर्गत फलोत्पादन विभागामार्फत फळबागा लागवडीसाठी उत्सुक असलेल्या शेतक-यांना अर्थ सहाय्य व अनुदानाची व्यवस्था करण्यात येते. [2] कोरडवाहू विकासाच्या दृष्टिने शासनाने जिल्हयामध्ये कृषिपंढरी योजना सुरु केली आहे. [3] एकात्मिक ग्रामीण विकास योजनेअंतर्गत अत्यल्प व अल्प भुधारक शेतक-यांना नविन विहीरी बांधण्या-करीता व जुन्या विहीरींची दुरुस्ती करण्याकरीता, इलेक्ट्रीक मोटारपंप विकत घेण्याकरीता बैलजोडी व बैलगाडी विकत घेण्याकरीता राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्जरूपाने मदत मिळवून देऊन, अशा प्रकारे मिळणा-या कर्जावर कमीत-कमी 25 ते 33 टक्के सुट ग्रामीण विकास यंत्रणे-कडून देण्यात येते. [4] अल्प भुधारकांना रासायनिक खतांच्या वाढीव किंमतीवर सुट देण्यात येते. किटक नाशके व मुशकनाशके यासाठी कर्ज देण्यात येते. [5] सधन तेलबिया विकास कार्यक्रम. [6] कडधान्याच्या विकासाकरीता सधन उत्पादन कार्यक्रम याशिवाय जिल्हा -परिषदेच्या वाढीव उपकराच्या उत्पाननामधून देखील कृषि विकासावर स्वर्च करण्यात येतो.

5] जलसिंचन

5.1 जलसिंचनाची साधने

जलसिंचन करणा-या विविध प्रकारच्या साधनांनी भिजविले जाणा-या क्षेत्राचा विचार केला असता असे दिसून येते की, या जिल्हयामध्ये नैसर्गिक पावसाची उपलब्धता ब-याच प्रमाणात असल्यामुळे विहीरीच्या पाण्यावर होणारे ओलीताचे प्रमाण तलाव, कालवे, बोड्या इत्यादी साधनांनी होणा-या ओलीताच्या प्रमाणापेक्षा नेहमी बरेच कमी राहात आले आहे. 1998-99 या वर्षी ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र 65700 हेक्टर असून त्यापैकी 63213 हेक्टर तलाव कालवे, बोड्या इत्यादी साधनांनी तर 2487 हेक्टर क्षेत्र विहीरीच्या पाण्याखाली भिजल्या गेले. ओलीताखालील एकूण क्षेत्र 71186 हेक्टर एवढे आहे. जिल्हयात 2102 जिल्हापरिषदेची व 25 राज्य शासनाची अशी एकूण 2127 तलाव तसेच 4797 सिंचन विहीरी आहेत. या जिल्हयात एकही मोठा प्रकल्प नसून 1 मध्यम प्रकल्प आहे.

... दहा...

5.2 निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र

1998-99 या वर्षी पिकाखालील एकूण क्षेत्र 213651 हेक्टर आहे. त्यापैकी ओलीता-खालील एकूण क्षेत्र 71186 हेक्टर म्हणजे 33.32 टक्के इतके होते. या जिल्ह्यातील भात हे मुख्य पिक असल्यामुळे ओलीताखालील असणा-या क्षेत्रापैकी बहुतांश क्षेत्र म्हणजे 95.44 टक्के या पिका-खाली आहे. त्यानंतर उरलेल्या क्षेत्रात मिरची, खबी ज्वारी, तिळ, भाजीपाला इत्यादी किरकोळ पिके घेण्यात आली.

5.3 सिंचन क्षेत्र

जिल्ह्यात सन, 1998-99 मध्ये निव्वळ भिजनारे क्षेत्र 65700 हेक्टर इतके होते. यापैकी सर्वाधिक ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र चामोर्शी तहसिलीत 39 टक्के असून त्याखालील गडचिरोली व आरमोरी तहसिलीत अनुक्रमे 13 व 12 टक्के होते. तर कोरची तहसिलीत सर्वात अल्प क्षेत्र निव्वळ ओलीताखालील असल्याचे दिसून येते. 1998-99 या वर्षीत जिल्ह्यात ओलीताखालील एकूण क्षेत्र हे एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या 33 टक्के होते.

5.4 मोठे/लघु सिंचन प्रकल्प

या जिल्ह्यात 1400 ते 1500 मि.मिटर येवढा प्रचंड पाऊस पडत असल्यामुळे विहीरीद्वारे सिंचन फार कमी आहे. लहान-लहान बांध घालून पावसाचे वाहन जाणारे पाणी छोटे तलाव अथवा बोड्यां यामध्ये साठवून ठेऊन त्याद्वारे भात शेतीला पाणी देण्याची प्रथा या जिल्ह्यात पूर्वापार चालू आहे. जिल्ह्यात एकही मोठा प्रकल्प नाही. परंतु भंडारा जिल्ह्यातील इटियाडोह प्रकल्पाचे कालव्याद्वारे 9303.90 हेक्टर क्षेत्र भिजविण्यात आले तर रेगडी येथील दिना मध्यम प्रकल्पाद्वारे 10058 हेक्टर क्षेत्रात सिंचन झाले. चामोर्शी तहसिलीतील मुखडी मुलयेरा या गावाजवळ चेन्ना नदीवर मध्यम प्रकल्पाचे काम सुरु करण्यात आले होते. त्या कालव्याची लांबी 14 कि.मी. राहणार असून 2230 हेक्टर जमीनीला पाणी पुरवठा व्हावा अशी अपेक्षा आहे. याशिवाय कारवाफा प्रकल्प, तुलतुली प्रकल्प, पोहरा प्रकल्प व खोब्रागडी प्रकल्प या विदेशी कर्ज सहाय्यात प्रकल्पाचे काम देखील सुरु करण्यात आले होते. परंतु जंगलव्याप्त क्षेत्रातील जमीन उपलब्ध झाली नसल्यामुळे सध्या या पाचही कामात अडचणी निर्माण झाल्या असून शासन स्तरावर मंजूरीसाठी प्रयत्न सुरु आहेत. या पाचही प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाल्यास 50908 हेक्टर क्षेत्र सिंचनाखाली येईल अशी अपेक्षा आहे.

6) पशुसंवर्धन वैद्यकीय सेवा व दुग्धव्यवसाय

6.1 पशुधन

1992 चे पशुगणनेनुसार जिल्ह्यातील एकूण जनावरांची संख्या 866057 इतकी असून त्यापैकी गाई व बैल यांची संख्या 65.25 टक्के म्हणजेच 565078 इतकी आहे. 2.5 वर्षावरील संकरित गाई व बैल यांची संख्या फक्त 669 एवढी आहे. म्हशी व रेडे यांची संख्या 78287 (9.04 टक्के) आणि शेळ्या, मेंढ्या यांची संख्या 155846 (22.61 टक्के) इतकी आहे. पशुची घनता दर

... अकरा...

चौ. कि. मी. मागे 56 एवढी पडते. हा जिल्हा आदिवासींनी व जंगलाने व्याप्त असल्यामुळे येथे पारंपारीक पध्दतीने कोंबड्या पाळल्या जातात. 1992 च्या पशुगणनेनुसार जिल्ह्यातील कोंबड्यांची संख्या 714742 इतकी आहे. गडचिरोली येथे शास्त्रिय पध्दतीने व व्यापारी तत्वावर कुकुटपालन केंद्र सुरु करण्यात आले आहे.

6.2 पशुउत्पादन व दुग्ध उत्पादन

जिल्ह्यात संकलीत होणारे दुध शासकीय योजनेमार्फत प्रक्रीया होऊन विकले जाते. आलापल्ली व कन्हारी येथे पुर्विचे स्थापीत करण्यात आलेली शितगृहे अस्तीत्वात आहेत. परंतु दुधाचे उत्पादन कमी असल्यामुळे आलापल्ली येथील शितगृह बंद आहे. जिल्ह्यात गडचिरोली व वडसा (देसाईगंज) या शहरांचा आजूबाजूचा परिसर वगळता दुग्धव्यवसाय विकसित नाही. जिल्ह्यात एकूण 106 दुग्ध सहकारी संस्था असून त्यातील सभासद संख्या 8081 इतकी आहे. प्रतीदिन 2500 लिटरच्या सरासरीने 1999-2000 या वर्षात 878 हजार लिटर इतके दुध संकलित करण्यात आले. जिल्ह्यात 1999-2000 या वर्षामध्ये मान्यता प्राप्त अशी एकूण 2 पशुवध गृहे सुरु असून त्यामध्ये 4102 शेळ्या व 104 डुकरे कत्तल करण्यात आली. डुकरांची कत्तल करण्याकरीता मान्यता प्राप्त कत्तलखाने नसून ते इतरत्र कत्तल केल्या जातात. याशिवाय जिल्ह्यातील अनेक भागात शेळ्यांची कत्तल होत असून त्यांची आकडेवारी उपलब्ध नाही.

6.3 पशुवैद्यकीय सेवा

1999-2000 या वर्षात जिल्ह्यामध्ये 1 पशुवैद्यकीय चिकीत्सालय 68 पशुवैद्यकीय दवाखाने, 56 पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र व 8 फिरती पशुवैद्यकीय दवाखाने 1 दक्षतापथक कार्यरत आहे. तसेच जिल्ह्यामध्ये 90 कृत्रिम स्तन केंद्र आहेत. सुधारीत जातीच्या जनावरांची पैदास जास्त प्रमाणात व्हावी या उद्देशाने कृत्रिम स्तन केंद्र स्थापन करण्यात येत आहेत. वडसा येथे पशुपैदास केंद्र देखील सुरु आहे. 1999-2000 या वर्षाचे आकडेवारी नुसार 329285 जनावरांवर उपचार करण्यात आला. 471047 जनावरांना लसी टोचण्यात आल्या असून 26414 जनावरांचे स्त्रुचीकरण करण्यात आले. कृत्रिम गर्भधारण केलेल्या जनावरांची संख्या 9116 इतकी असून त्यापैकी संकरित वासरांची संख्या 1068 इतकी आहे.

6.4 पशुसंवर्धन विकास व त्यांची प्रगती

जिल्ह्यातील पावसाचे जास्त प्रमाण, जंगले व नैसर्गीक रित्या असलेली चा-यांची मुबलकता यांचा विचार करता येथे पशुसंवर्धन हे चांगल्या त-हेने प्रगती करू शकते. परंतु जंगल व्याप्त प्रदेश, निरिक्षरतेचे मोठे प्रमाण, परंपरागत अंधश्रद्धा, कर्ज परतफेडीची उदासिनता दळणवळणाची तुटपुंजी व्यवस्था यामुळे पशुधनांचा आधुनिक दृष्टिकोन अजूनही जनतेत आला नाही. तथापी शासकीय योजनेंद्वारे परिस्थितीवर मात करण्याचे प्रयत्न सुरु आहेत.

दुग्ध संकलनाचेही प्रयत्न सुरु असून स्थापीत शितकरण केंद्र पूर्ण क्षमतेत चालविता आली पाहीजे त्यादृष्टिने प्रयत्न सुरु असून त्यात भाकड व गाभन म्हशीचा पुरवठा करणे, देशी गाईचे वाटप करणे, दुर्बल घटकातील कुटुंबांना प्रशिक्षण कार्यक्रम व एक वर्ष वयाच्या उच्च क्षमतेच्या पारड्यांचा पुरवठा इत्यादी योजना शासनांद्वारे राबविण्यात येत आहेत.

... बारा...

7) मत्स्योत्पादन

7.1 मत्स्योत्पादनासाठी गडचिरोली जिल्हयामध्ये 1999-2000 या वर्षात 7504 हेक्टर जल क्षेत्र उपलब्ध असून मत्स्य व्यवसायासाठी उपयोगात आणलेले क्षेत्र 6040 हेक्टर आहे. जिल्हयातून वाहना-या प्रमुख नदया देखील मत्स्योत्पादनासाठी उपयुक्त आहेत. मास्यांचे उत्पादन वाढवून त्यायोगे फायदेशीर व्यवसाय उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टिने जिल्हयात एकूण 89 मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था असून त्यांची सभासद संख्या 9003 इतकी आहे.

सदर वर्षामध्ये 2223 मे. टन इतके मासे पकडण्यात आले असून त्याची किंमत 657 लाख रुपये इतकी आहे. तसेच मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी 154.00 लाख मत्स्य बिज पुरविण्यात आले असून, ते 1998-99 च्या तुलनेत घट झालेली आहे.

7.2 मत्स्योत्पादन विकास कार्यक्रम

या कार्यक्रमाखाली राज्य योजनेअंतर्गत अवरुद्ध पाण्यात मत्स्य संवर्धन, मत्स्यव्यवसायांचे प्रशिक्षण, मत्स्य विषयक साधन सामुग्रीवर अनुदान यांचा समावेश आहे यात अंशतः केंद्र पुरस्कृत असणा-या मासेमारांचा विमा, मत्स्य संवर्धन विकास यंत्रणा इत्यादी योजना कार्यान्वीत आहेत. शिवाय विशेष केंद्र सहाय्य या केंद्र पुरस्कृत योजनेखाली एटापल्ली तालुक्यातील भामरागडच्या परिसरातील आदिवासी जातींच्या माडीया व झारीया लोकांना मासेमारीसाठी देखील योजना सुरु आहेत. मुळ मत्स्य व्यवसायासाठी आधुनिक साधने पुरविले जातात. तसेच मत्स्य बिज देखील पुरविले जाते. मत्स्योत्पादन करण्यासाठी व मत्स्य व्यवसायी कांना प्रवृत्त करण्यासाठी जिल्हयात मत्स्य संवर्धन विकास यंत्रणा स्थापन करण्यात आली आहे.

विशेष घटक योजना, एकात्मिक ग्रामीण विकास योजना, संजय गांधी योजना इत्यादी योजनांमधून मासेमारांना अर्थ सहाय्य उपलब्ध करून दिले जाते. जिल्हयात मुखडा व देऊळ गाव येथे मत्स्य बिज निर्मिती करणारे 2 केंद्र आहेत.

8) विद्युत

या जिल्हयातील 1671 खेडयांपैकी 1999-2000 या वर्षात 1563 खेडयांना विद्युत पुरवठा करण्यात आला. म्हणजेच जिल्हयात आतापर्यंत 93.54 टक्के विद्युतिकरणाचे काम पूर्ण करण्यात आले असले तरी दुर्गम भागात वन जमीनीच्या अडचणीमुळे सौर उर्जेद्वारे विद्युतीकरण झालेले आहे. व पुढे पारंपारीक पध्दतीने करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

1999-2000 या वर्षात 105849 हजार किलो वॉट तास विजेचा वापर करण्यात आला. त्यापैकी घरगुती कामासाठी 39888 [37.68 %] व्यापारी कामासाठी व लघु शक्तीसाठी 4155 [3.93 टक्के] औद्योगिक कामासाठी 51731 [48.87 टक्के] सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी 3655 [3.45 टक्के], कृषिसाठी 6211 [5.87 टक्के] व इतर कामासाठी 209 [0.20 टक्के] हजार किलो वॉट विज वापरण्यात आली. गेल्यावर्षीच्या तुलनेत घरगुती कामासाठी 22.29 टक्के वाढ, व्यापारी व लघु शक्तीसाठी 1.91 टक्के वाढ, औद्योगिक कामासाठी 528.59 टक्के वाढ आणि सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी 0.74 टक्के घट, इतर कामासाठी 5.03 टक्के वाढ व कृषिसाठी 4.75 टक्के घट दिसून येते.

विजेचा संबंधनाचा [कनेक्शनचा] विचार केला असता त्यातही गेल्या वर्षीचे तुलनेत 4.07 टक्के वाढ झालेली आढळते.

...तेरा...

जिल्हयात गडचिरोली, आलापल्ली, जिमलगट्टा व सिरोंचा येथे 66 केव्हीचे व आरमोरी, कुरखेडा, चामोर्शी, धानोरा व देसाईगंज येथे 33 केव्हीचे उपकेंद्रे आहेत. उपकेंद्रांची उच्च दाबाची विद्युत क्षमता वाढविण्याचे प्रस्तावित आहे.

9) खानकाम व उद्योग

9.1 उद्योग

जिल्हयात नोंदणी झालेल्या कारखान्यांची संख्या 1999 मध्ये 114 होती. त्यापैकी 91 चालू कारखान्यांमध्ये 1059 कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

9.2 खनिज उत्पादन

या जिल्हयातील दोन प्रमुख वैशिष्टे म्हणजे विपूल वनस्पती व दुसरे खनिज संपत्ती होय या दोन्ही संपत्तीचा पुरेपूर उपयोग करता आला तर या जिल्हयाचे सर्व चित्रच बदलू शकते. परंतु घनदाट वन असलेल्या जमिनीच्या पोटातच ही संपत्ती दडलेली असल्यामुळे खानी सुरु करावयाचा झाल्यास वन संपत्तीचा नाश व वन संपत्तीचे संरक्षण केल्यास खनिज संपत्ती दुर्लभ होईल.

महाराष्ट्रात लोह खनिजाचे साठे फक्त गडचिरोली व सिंदुदुर्ग या जिल्हयात आहेत. एकूण अंदाजीत 236 दशलक्ष टन साठ्यापैकी गडचिरोली जिल्हयामध्ये 180 लक्ष टन खनिज उपलब्ध असल्याचे आढळले आहे. हे साठे सिरोंचा तहसिलीत सुरजागड, भामरागड व दमकोट, वाढवी या भागात असून ते सर्वात चांगल्या प्रतीचे आहे. आरमोरी तहसिलीतील देउळगांव येथे देखील या खनिजाचे साठे आहेत चुनखडीचे साठे जरी त्या मानाने कमी असले तरी चांगल्या प्रतीचे असून त्याचा उपयोग सिमेंट तयार करण्यासाठी होऊ शकतो. अशाच प्रतीचे साठे अहेरी तहसिलीमधील देवलमारी व कोतेपल्ली येथे आणि सिरोंचा तहसिलीमध्ये विरीगुट्टम कोडा, मश्चिगुडा, उमानुर व अंकिसा या भागात विखुरलेले आहेत.

या शिवाय क्वार्ट्ज व सिलोमोनाईट ही खनिजे देखील आहेत पांढऱ्या व शुभ्र रंगाचा क्वार्ट्जचे मोठे साठे चामोर्शी तहसिलीमध्ये घोट या गावाजवळ उपलब्ध असून थोड्या प्रमाणात ते आलापल्लीजवळ देखील आढळतात परंतु आलापल्लीजवळील साठे दुधी रंगाचे आहे. या क्वार्ट्जचा दगडाचा उपयोग काच तयार करण्यासाठी होतो. सिलोमोनाईट या खनिजाचे साठे देखील आलापल्लीजवळ आढळून येतात.

9.3 महाराष्ट्रामध्ये नव्याने निर्माण करण्यात आलेल्या या जिल्हयात औद्योगीकरण नग्न्य आहे. जिल्हयात आष्टी येथे बलारपूर इंडस्ट्रिजचा मोठा कारखाना नव्याने स्थापन करण्यात आला असून त्यात 436 कामगार आहे. वडसा येथे पोरवाल पेपरमिल हा मध्यम आकाराचा कारखाना अस्तित्वात असून उत्पादन प्रक्रीया सध्या बंद आहेत. लघु उद्योग क्षेत्रात या जिल्हयामध्ये वडसा येथे लाहेरी फर्टीलायझरचा कृषिधन सत कारखाना स्थापन करण्यात आला असून त्याची क्षमता 20.00 मे.टन आहे. याशिवाय इतरही लघुउद्योग असून त्यामध्ये प्रामुख्याने भात गिरण्यांचा समावेश आहे. विटा व कौले बनविणारे तीन उद्योग या जिल्हयात असून सिमेंट, पाईप व जाळ्या बनविणारे दोन उद्योग आहेत. तेलघाणी, मिरची दळण व स्टिल फेब्रीकेशन इत्यादी उद्योग आहेत हे उद्योग मुख्यत्वे करून गडचिरोली, देसाईगंज

...चौदा...

आरमोरी या भागात किंवा त्यांचे आसपास आहे. या सर्व उद्योगामुळे सुमारे 900 ते 950 कामगारांना रोजगार उपलब्ध झाला आहे. तसेच दर लाख लोकसंख्येमागे चालू असलेल्या कारखान्यांची संख्या 11.58 इतकी पडते.

9.4 औद्योगिक वसाहत

गडचिरोली जिल्ह्यात जिल्हा मुख्यालयाचे ठिकाणी प्रशासकीय संकुलाच्या शेजारी औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे. ही वसाहत 83.81 हेक्टर जागेत विकसीत करावयाची असून त्यापैकी 80.53 हेक्टर क्षेत्र ताब्यात घेण्यात आले आहे. यात विकसीत करण्यात आलेल्या 25 प्लॉटपैकी 21 प्लॉट वितरीत करण्यात आले असून फेब्रीकेशन कन्फेक्शरी व प्लोटीन टाईल्स इत्यादी प्रत्येकी 1 असे 3 उद्योग सुरु करण्यात आले आहेत. तसेच अहेरी येथे 12.30 हेक्टर जागेत औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्याची मागणी करण्यात आली आहे. याशिवाय इतर तहसिलीच्या ठिकाणीसुद्धा औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्याचे प्रस्तावीत आहे.

10) रेल्वे वाहतूक व दळणवळण

10.1 लोहमार्ग

जिल्ह्यात दक्षिण पूर्व रेल्वे अंतर्गत येणारे वडसा (देसाईगंज) व अरुणनगर हे दोन रेल्वे स्टेशन असून रेल्वे गाडी चंद्रपूर जिल्ह्यातून चंद्रपूर स्टेशनवरून निघून गडचिरोली जिल्ह्यातील वडसा (देसाईगंज) व अरुणनगर या रेल्वे स्टेशनवरून पुढे गोंदीयाकडे जाते. जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी 18.5 कि.मी. असून नॅरोगेजचे मिटरगेजमध्ये रूपांतर करण्यात आले आहे. चंद्रपूर ते गोंदीया पर्यंत नियमित वाहतूक सुरु आहे. तेंदूपानाची फार मोठ्या प्रमाणात रेल्वेने वाहतूक करण्यात येते.

10.2 रस्त्याची लांबी

राज्यशासनाचे सार्वजनिक बांधकाम विभाग व जिल्हापरिषद अंतर्गत 31.3.2000 अखेर 4843 कि.मी. लांबीचे रस्ते या जिल्ह्यात आहेत. 31.3.99 अखेर हीच लांबी 5520 कि.मी. इतकी होती म्हणजेच 1999 च्या तुलनेत 2000 या वर्षी रस्त्यांच्या लांबीत 677 कि.मी. इतकी घट द झालेली आहे. एकूण 4939 कि.मी. लांबीच्या रस्त्यांपैकी शासनाच्या बांधकाम विभागाचे 2381 कि.मी. लांबीचे रस्ते आहेत. तर जिल्हा-परिषद अंतर्गत 2462 कि.मी. लांबीचे रस्ते आहेत. एकूण लांबीपैकी 2213 कि.मी. लांबीचे सडीचे पक्के रस्ते आहेत. तर 560 कि.मी. लांबीचे इतर माल वापरून तयार केलेले रस्ते आहेत. तसेच 1933 कि.मी. लांबीचे डांबरी रस्ते आहेत. गेल्यावर्षीचे तुलनेत पृष्ठभागानुसार डांबरी रस्त्याची लांबीत 4.15 टक्के वाढ व सडीचे पक्क्या रस्त्यांचे लांबीत 16.13 टक्के घट झालेली आहे व इतर माल वापरून तयार केलेल्या रस्त्यांच्या लांबीत 24.82 टक्केनी घट झाल्याचे आढळते. याशिवाय जिल्ह्यात 96.00 कि.मी. लांबीचे नगरपालीका हद्दीतील रस्ते आहेत.

जिल्ह्यातील 100 चौ.कि.मी.ला रस्त्यांचे प्रमाण 33.60 कि.मी.पडते तर महाराष्ट्रातील हेच प्रमाण 69.53 कि.मी. आहे जिल्ह्यात महाराष्ट्र परिवहन मंडळाच्या 157 बस गाड्या असून रस्त्यावर धावना-या सरासरी 156 आहेत. मागील वर्षीच्या तुलनेत संदर्भिय वर्षात 2 बस गाड्या कमी झाल्या आहेत. जिल्ह्याचा विस्तार लक्षात घेता अस्तित्वात असलेले रस्ते फार

...पंधरा...

अपूरे असून रस्ते व दळणवळणाची साधने हीच या जिल्हयाची मोठी उणिव आहे. बहुसंख्य खेडी रस्त्याने जोडली गेली नसल्याने, जिल्हयाचा दक्षिण-पुर्व सिमेवरील भामरांगड्या पलिकडील भाग सिरोंचा तालुक्यातील खुंटा भाग, धानोरा तालुक्यातील पेंढरीचा भाग अजूनही पावसाळ्यात दुर्गम राहतो. विशेषकृती कार्यक्रमसंतर्गत रस्ते बांधणीच्या कामावर विशेष भर देण्यात आला आहे.

10.3 नोंदणी झालेली वाहने

31.3.2000 अखेर जिल्हयात एकूण 18994 वाहनांची नोंद झाली असून त्यापैकी 74.30 टक्के मोटर सायकली व स्कुटर्स, 4.72 टक्के मोटारी व जिप्स, 2.30 टक्के माल मोटारी व 18.68 टक्के इतर वाहने आहेत. गेल्या वर्षीचे तुलनेत यावर्षी 17.71 टक्के वाहने वाढली आहेत.

10.4 टपाल व तार कार्यालये

जिल्हास्तरावरील डाक विभाग व तार विभागाची प्रमुख कार्यालये चंद्रपूर येथे आहेत. जिल्हयात समालोचनाचे वर्षी 184 डाकघरे असून तारघरांची संख्या मात्र 6 इतकी आहे. दर लाख लोकसंख्येमागे 20.25 डाकघरे व 81.00 टपाल पेट्या आहेत.

10.5 दुरध्वनी व दुरदर्शन संच

जिल्हयात गडचिरोली व देसाईगंज 1 वडसा येथे दोनच मोठ्या म्हणता येतील अशा टेलिफोन एक्चेंज आहेत. जिल्हयातील एकूण 5506 दुरध्वनीपैकी निम्म्यापेक्षा अधिक टेलिफोन धारक गडचिरोली व देसाईगंज येथील आहेत. बहुतेक तहसिली मुख्यालये व जिल्हयातील मुख्य गावे टेलिफोननी जोडलेली आहेत. मागील वर्षीच्या तुलनेत टेलिफोनच्या संख्येत 24.97 टक्क्यांनी वाढ झालेली आहे.

जिल्हयात 1987-88 मध्ये दुरदर्शन केंद्र सुरु करण्यात आले. जिल्हयामध्ये दुरचित्रवाणीची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली असून, दुरचित्रवाणीद्वारे ग्रामिण जनतेला ज्ञान मिळण्याचे दृष्टिने शासनातर्फे काही ग्रामपंचायतींना अनुदानतत्वावर सामुहिक दुरदर्शन संच पुरविण्यात आले आहेत. शासनाने वाटप केलेल्या दुरदर्शन संचाची 1999-2000 अखेरीस संख्या 2354 इतकी आहे. हे दुरदर्शन संच ग्रामपंचायती व शाळेत बसविण्यात आलेली आहेत. अहेरी व सिरोंचा येथे दुरदर्शन केंद्र उघडण्यात आले आहे.

11) कामगार व रोजगार

11.1 रोजगार विनीमय केंद्रांचे आकडेवारीवरून असे दिसून येते की, 300 आस्थापना मधून जिल्हयातील निरनिराळ्या उपयोगांमध्ये मार्च, 2000 अखेर 22371 कामगार असून 10624 शासकीय, 8359 निमशासकीय व 3388 खाजगी क्षेत्रामध्ये आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये 47.49 टक्के व खाजगी क्षेत्रामध्ये 15.14 टक्के रोजगार आहेत. 1999 मध्ये पटावरील अर्जदारांची संख्या 45676 इतकी आहे.

... सोळा...

11.2 रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वरून असे स्पष्ट होते की, संदर्भित वर्षात व्यवसायांचा राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार 7866 उमेदवारांनी काम मिळविण्यासाठी आपली नावे नोंदविली होती. त्यापैकी फक्त 568 उमेदवारांना रोजगार मिळाला. त्यात 45.07 अनुसूचित जाती-जमातीची व 54.93 टक्के इतर वर्गाचे उमेदवार होते. मागील वर्षाच्या तुलनेत 1999 चा वर्षी रोजगार मिळालेल्या उमेदवारांच्या संख्येत 41 ने घट झालेली आहे.

नोकरीसाठी अर्ज करणा-या उमेदवारांच्या संख्येत दरवर्षी झपाट्याने वाढ होत आहे. परंतु नोकरी मिळण्याचे प्रमाण उत्तरोत्तर कमी झाल्याचे दिसून येते. बेरोजगारीवर उपाय म्हणून शासनाद्वारे रोजगार हमी योजना कार्यक्रम राबविण्यात येत असला तरी जिल्ह्यात मोठे उद्योग निर्माण केल्यास बेरोजगारांना नोकरीची संधी उपलब्ध होईल.

11.3 कृषि व बिगर कृषि आस्थापना

जिल्ह्यामध्ये कृषि व बिगर कृषि उद्योगांची संख्या 33183 आहे. यापैकी 82.72 टक्के आस्थापना ग्रामीण भागात तर केवळ 17.28 टक्के आस्थापना नागरी भागात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनापैकी 27406 [82.59] खाजगी तर 475 [1.83] आस्थापना सहकारी क्षेत्रात व 5302 [15.98] सार्वजनिक क्षेत्रात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनेच्या 8.92 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जातीचे तर केवळ 15.77 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जमातीचे आहेत. एकूण आस्थापनापैकी 14.45 टक्के आस्थापना जागा विरहीत कार्यान्वीत होत्या. तर केवळ 10.81 टक्के आस्थापनेमध्ये उत्पादनासाठी विजेचा वापर करण्यात येत होत्या.

11.4 कामगार

कृषि व बिगर कृषि आस्थापनामध्ये 68847 कामगार काम करीत होते. यापैकी 75.28 टक्के कामगार ग्रामीण भागात तर 24.72 टक्के कामगार नागरी भागात काम करीत होते. एकूण कामगारापैकी वेतनावर काम करणारे कामगार 34070 [49.49] होते. जिल्ह्यातील प्रत्येक आस्थापनेत सरासरी 2 कामगार काम करीत होते. तर ग्रामीण व नागरी भागातील आस्थापनेकरिता हेच प्रमाण 2 व 2 असे होते.

11.5 उद्योग गटानुसार वर्गीकरण

प्रत्येक उद्योग गटात किती कामगार काम करीत होते, याची गटवार माहिती या प्रकाशनातील तक्ता क्र.५१२ मध्ये देण्यात आली आहे. एकूण आस्थापनापैकी सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा या उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे 9168 [27.63] आस्थापना होत्या. व त्यामध्ये एकूण कामगारापैकी 11006 [15.99] कामगार काम करीत होते. किरकोळ व्यापार या उद्योग गटाचा दुसरा क्रमांक लागतो. त्यामध्ये एकूण 8744 [26.35 %] आस्थापना होत्या. कामगार संख्येच्या दृष्टिकोनावरून विचार केल्यास या आस्थापनेमध्ये 13079 [19.00 %] कामगार काम करीत होते. वस्तु निर्माण या उद्योग गटात 4105 [12.37 %] आस्थापना होत्या. या आस्थापनेमध्ये 7464 [10.84 %] कामगार काम करीत होते. कृषि उद्योग गटात 7942 [23.93 %] आस्थापना होत्या. या आस्थापनेमध्ये 10024 [14.56 %] कामगार काम करीत होते. उर्वरित उद्योग गटातील 3224 [9.72 %] आस्थापनेमध्ये 27274 [39.62] गुंतलेले होते.

... सतरा...

12) सहकार

12.1 ग्रामीण जनतेचे जिवनमान उंचावण्यासाठी व शेती व्यवसायीकांच्या अडचणी भागविण्यासाठी सहकार चळवळीचे मोलाचे योगदान आहे. शासनाद्वारे सहकार क्षेत्रात अनेक रोजगार योजना राबविण्यात येत आहेत. 1999-2000 यावर्षी जिल्ह्यात सर्वप्रकारच्या मिळून 724 सहकारी संस्था आहेत. या सहकारी संस्थांची सभासद संख्या 175 हजार इतकी आहे. सहकारी संस्थांपैकी 260 सहकारी पत संस्था आहेत. तर बिगर कृषि पत संस्थांची संख्या 71 इतकी आहे. या पतसंस्थांमध्ये प्रामुख्याने कृषिपत संस्थांचा समावेश असून त्यांचे प्रमाण एकूण सहकारी पत संस्थांचा 35.91 टक्के इतके होते. प्रामुख्याने भात पिकविणारा हा जिल्हा असल्यामुळे सहकारी भात गिरण्यादेखील आहेत. सहकारी कृषि प्रक्रीया संस्थांची संख्या 5 एवढी आहे. वन व्याप्त प्रदेश बराच मोठा असल्यामुळे वनोत्पादनाशी संबंधित असणा-या 30 संस्था अस्तित्वात आहेत. तसेच दुग्ध संस्था 107, मत्स्य व्यवसाय 89 व गृहनिर्माण संस्था 38 आहेत.

एकूण 724 संस्थांचे भरणा झालेले भाग भांडवल 108566 हजार रुपये असून त्यांचा स्वताचा निधी 97740 हजार रुपये इतका आहे. या संस्थेकडे 31.3.2000 अखेर 843671 हजार रु. ठेवि असून त्यांचे खेळते भांडवल 1566912 हजार रुपये एवढे आहे. 31.3.99 अखेर खेळते भांडवल 1306267 हजार रुपये इतके होते. 31.3.2000 अखेर एकूण 185 संस्थांना 12292 हजार रुपये एवढा नफा झाला. तोट्यात चालना-या संस्थांची संख्या 423 इतकी असून त्यांचा तोट्याची एकूण रक्कम 22378 हजार रुपये इतके आहे. ना नफा ना तोटा असणा-या सहकारी संस्थांची संख्या 31.3.2000 अखेर 116 इतकी आहे. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक हाच एकमेव सहकारी क्षेत्रातील बँकींगचा मुख्य स्तोत्र आहे. 31.3.2000 अखेर जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थांनी 25260 हजार रुपये 18062 कर्जदारांना वाटप केले तसेच एकूण कर्जाची थकबाकी 77642 हजार रुपये 14184 कर्जदारांकडे थकीत असल्याचे आढळते त्यापैकी तीन वर्षांपेक्षा कमी कालावधीच्या कर्जाची थकबाकी 39879 हजार रुपये 10764 कर्जदारांकडे व 3 वर्षांपेक्षा अधिककालावधीच्या कर्जाची थकबाकी 37766 हजार रुपये 3420 कर्जदारांकडे असल्याचे आढळते.

याशिवाय जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेचा 28 शाखा कार्यरत असून त्यांच्या सभासदांची संख्या 540 आहे. 31.3.2000 अखेर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांच्या शाखांनी 52700 हजार रुपये कर्ज वाटप केले.

13) अधिकोष

13.1 गडचिरोली जिल्ह्यात बँकींग व्यवसायांचे प्रमाण फारच अल्प असल्याचे आढळून येते. जिल्ह्यातील 42 गावात 5 वर्गीकृत बँकांची 44 कार्यालये आहेत. 31.3.2000 अखेर त्यांचा एकूण ठेवी 23383 लाख रुपये तर आगाऊ रक्कम 8211 लाख रुपये आहेत. राष्ट्रीयकृत बँकांमार्फत कुटूंब विकास कार्यक्रमांतर्गत कृषि व लघु उद्योग व इतर उद्योगांना कर्ज पुरवठा करण्यात येतो. 1998-99 या वर्षीच्या तुलनेत 1999-2000 या वर्षात वर्गीकृत अधिकोषांचे संख्येत वाढ अथवा घट झालेली नाही.

13.2 बँकांच्या दर शाखेमागे लोकसंख्येचे प्रमाण

या जिल्ह्यात 1999-2000 वर्षाअखेर 20650 लोकसंख्येमागे एक व्यापारी अधिकोष व 28394 लोकसंख्येसाठी एक सहकारी अधिकोष असे प्रमाण पडते. या जिल्ह्यात गडचिरोली वडसा [देसाईगंज], अहेरी व आलापल्ली या नागरी क्षेत्रात एकूण 16 बँक कार्यालये असून गडचिरोली व वडसा [देसाईगंज] या नगरपरिषद क्षेत्रात 10 बँक कार्यालये आहेत. आदिवासी क्षेत्रात 17000 लोकसंख्येमागे एक राष्ट्रियकृत बँक शाखा उघडण्याचे धोरण असून त्यानुसार नविन बँकांचे शाखा उघडण्याचे प्रयत्न सुरु आहेत.

14.1 घाऊक बाजारभाव

कृषि व्यवस्था ही जिल्हयातील प्रमुख पिक 'भात' यावरच अवलंबून आहे. त्या पिकाच्या उत्पादनाचा व त्यापासून मिळणाऱ्या किंमतीचा सरळ परिमाण या भागातील अर्थ व्यवस्थेवर होतो. 1999-2000 चा सहकारी वर्षात अतिउत्तम भाताचे भाव प्रती क्विंटल 783 रुपये होते. मध्यम व हलक्या प्रतीच्या भाताचे भाव अनुक्रमे 806 व 494 रुपये प्रती क्विंटल असे होते. अती उत्तम प्रतीच्या भाताचे हेच भाव 1998-99 करिता रुपये 678 प्रती क्विंटल व उत्तम प्रतीच्या जातीकरिता 532 व मध्यम प्रतीच्या जातीकरिता रुपये 464 प्रती क्विंटल असे होते. यावरून असे दिसून येते की, मागील वर्षीच्या तुलनेत भाताच्या किंमतीत 1999-2000 चा सहकारी वर्षात 12.42 टक्केने वाढ झालेली आढळते.

ज्वारी हे जिल्हयातील गौण पिक समजले जाते. 1999-2000 चा सहकारी वर्षात पिकांचा सरासरी घाऊक बाजार भावांकडे दृष्टिक्षेप टाकला असता ज्वारीचे सरासरी बाजारभाव 525 रुपये प्रती क्विंटल होते. म्हणजेच ज्वारीच्या बाजार भावात 1998-99 च्या तुलनेत 0.30 % वाढ झालेली दिसून येते.

ठिक्कल धान्यांपैकी तूर व मुंग ही पिके प्रामुख्याने घेतली जातात. तुरीचे पिक मुख्य जमिनीवर न घेता भात साचराच्या बांध्यावर घेतले जाते. समालोचनाच्या वर्षी या दोन्ही धान्यांचे सरासरी घाऊक बाजार भाव 1391 रुपये व 1460 रुपये प्रती क्विंटल असे आहेत. त्यापैकी तुरीच्या भावात 1998-99 च्या तुलनेत 14.02 टक्केने घट व मुंगाच्या भावात 5 टक्क्यानी घट झाल्याचे दिसून येते.

जिल्हयामध्ये जवस व तिळ यांचे पिक तेलबिया म्हणून प्रामुख्याने घेतले जाते त्यांचे भाव अनुक्रमे 1639 रुपये व 1869 प्रती क्विंटल असे आहे. 1998-99 वर्षीच्या तुलनेत जवसाचे घाऊक किंमतीमध्ये 4.15 टक्केने घट व तिळाचे घाऊक किंमतीत 42.78 टक्केने वाढ झाल्याचे दिसून येते.

14.2 किरकोळ बाजार भाव

गडचिरोली या जिल्हयात मुख्यालयाच्या ठिकाणी जिवन उपयोगी वस्तूंचे किरकोळ बाजारभाव माहे जुलै-1998 पासून संकलीत करण्याची योजना कार्यान्वीत झाली असून 1999 मध्ये जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या जिवनावश्यक वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमतीचा दर किलो मागे पूढीलप्रमाणे आहे.

तांदूळ मध्यम 10.63 रुपये, गहू मध्यम 8.70 रु., बाजरी 8.18 रु., तूरडाळ 32.34 रुपये, मसूर डाळ 24.90 रु., साखर (सु.बा.) 16.00 रु., गूळ 16.92 रु., भूईमूगाचे तेल 48.18 रु., वनस्पती तूप 55.04 रु., म्हशीचे दूध प्रती लिटर 10.00 रु., बोकडाचे मांस 100.00 रु., मिरची सूकी 37.01 रु., बटाटे 7.29 रु., चहापत्ती 121.83 रु., साडी 111.88 रु., पोलक्याचे कापड 1 नग 23.63 रु., धुण्याचा साबण 501 बार 1 नग 15.00 रु., सुपारी भरडा किलो 142.92 रु., एकंदरीत मागील वर्षीच्या तुलनेत कांही वस्तूंच्या किंमतीत वाढ/घट झाल्याचे आढळते.

14.3 ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

ऑक्टोबर, 1988 पासून ग्राहक मूल्य निर्देशांकाचे आधारभूत वर्ष 1982 = 100 असे ठरविण्यात आले आहे. 1999-2000 चा वर्षाकरिता नागपूर केंद्रातील कामगारांचे अन्न गटासाठी 421, पानसुपारी व तंबाखू 673, इंधन व दिवाबत्ती 392, कापडबिछाना व पादत्राणे 276, संकीर्ण 461 व साधारण 439 असे सरासरी निर्देशांक आहे.

15.1 शाळा आणि महाविद्यालय

प्राथमिक शाळांच्या संदर्भात 1998-99 या वर्षी राज्यात 1208 लोकसंख्येला 1 प्राथमिक शाळा तर गडचिरोली जिल्ह्यात हेच प्रमाण 580 आहे. क्षेत्राचा विचार केला तर राज्यात 5 कि.मी. क्षेत्रात 1 शाळा तर गडचिरोली जिल्ह्यात 11 कि.मी. क्षेत्रात 1 शाळा पडते या जिल्ह्याची लोकसंख्या विरळ असल्याने शासनाने 200 लोकसंख्येसाठी 1 शाळा हे प्रमाण शिथिल करून 100 लोकसंख्येसाठी 1 शाळा करण्याचे निश्चित केले आहे. तसेच 1 शिक्षकी शाळेचे विद्विशिक्षकी शाळेत रूपांतर करण्यात आले. शासनाचे नविन धोरणानुसार शाळा उघडण्याचे प्रमाण उत्तरोत्तर वाढत आहे. आदिवासी भागात शिक्षणाची आवड निर्माण व्हावी म्हणून अनेक योजना राबविण्यात येत आहेत.

जिल्ह्यामध्ये 1998-99 या वर्षी 1363 पूर्व प्राथमिक शाळा, 943 कनिष्ठ प्राथमिक व 415 वरिष्ठ प्राथमिक अशा सर्व शाळा मिळून एकूण 1358 शाळा सुरु होत्या व त्यात एकूण 4337 शिक्षक अध्यापन कार्य करीत होते. या शिक्षकांपैकी शिक्षिकांची संख्या 837 इतकी म्हणजे, 19.30 टक्के एवढी होती. तर शाळेत 135249 विद्यार्थी शिक्षण घेत होते. माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक शाळांची संख्या 187 असून त्यातील एकूण 2471 शिक्षकामध्ये स्त्रिया शिक्षिकांचे प्रमाण 16.03 टक्के पडते. माध्यमिक शाळेतून 77789 विद्यार्थी शिक्षण घेत होते. विद्यार्थी संख्येबाबत विचार केले असता असे दिसते की, 1998-99 या वर्षी निरनिराळ्या सर्व शैक्षणिक संस्थांमधून 339678 इतके विद्यार्थी शिक्षण घेत होते त्यापैकी विद्यार्थीनिची संख्या 161376 म्हणजेच 47.51 टक्के इतकी होती एकूण विद्यार्थ्यांपैकी 192107 विद्यार्थी हे मागासवर्गीय म्हणजेच 56.56 टक्के होते. त्यात 88127 इतक्या मुली होत्या म्हणजे एकूण मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांपैकी मागासवर्गीय विद्यार्थीनिचे प्रमाण 45.87 टक्के एवढे पडते. जिल्ह्यातील बहुतेक विद्यार्थी कला व वाणिज्य शाखेसी संबंधित आहेत. गडचिरोली, आरमोरी व अहेरी येथे विज्ञान शाखेची सोय आहे.

1998-99 या वर्षात सामान्य शिक्षणाची 20 महाविद्यालये असून त्यामध्ये 199 शिक्षक होते.

जिल्ह्यात कामगार व कामगार कल्याण योजनेतर्गत प्रत्येक तालुक्यात एक याप्रमाणे 12 औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था कार्यरत आहेत. त्यांची प्रवेश क्षमता 2108 इतकी आहे. या एकूण 19 व्यवसाय अभ्यासक्रमातून शिक्षण दिले जाते. अधिक 2 स्तरावर व्यवसाय शिक्षण हे 14 संस्थांमधून 1525 विद्यार्थी प्रशिक्षण घेत आहेत. यात तांत्रिक गट, वाणिज्य गट, शेतकी गट, पॅरामेडीकल गट व हॉटेल मॅनेजमेंट गट इत्यादी अभ्यासक्रमांची सोय आहे. पास असलेल्या विद्यार्थ्यांना स्वयंरोजगारांसाठी व लघु उद्योगांकरिता वित्तीय संस्था मधून सहाय्य देण्यात येते.

जिल्ह्यात 'शासकिय तंत्रनिकेतन' ही एक तांत्रिक अभ्यासक्रम देणारी संस्था असून यात स्थापत्य, अभियांत्रिकी, यंत्र अभियांत्रिकी, विद्युत अभियांत्रिकी, अणुविद्युत व दुरसंचार अभियांत्रिकी असे चार अभियांत्रिकी पदविका अभ्यासक्रम शिकविले जाते. यातील प्रवेश क्षमता 210 एवढी असून संस्थेतील एकूण विद्यार्थी संख्या 496 एवढी आहे.

... विस...

15.2 इतर शिक्षण विषयक कार्यक्रम

निरिक्षरता ही राष्ट्रीय समस्या समजण्यात आली आहे. निरिक्षरतेचे समूह उच्चाटन करण्यासाठी प्रौढ शिक्षण कार्यक्रमावर भर देण्यात आला आहे. 1995-96 या वर्षीपासून गडचिरोली जिल्ह्यात साक्षरता अभियान हा कार्यक्रम हाती घेण्यात आला असून संदर्भिय वर्षात 13047 वर्ग सुरु करण्यात आले आहे. सदर वर्गात 143541 प्रौढ त्याचा लाभ घेत आहे.

16] वैद्यकीय व सार्वजनिक आरोग्य

16.1 वैद्यकीय सेवा

गडचिरोली जिल्ह्यामध्ये वैद्यकीय सेवा फार मोठ्या प्रमाणात उपलब्ध आहे. साजगी डॉक्टर्स प्रामुख्याने गडचिरोली व देसाईगंज अशा ठिकाणी आहेत. तथापी त्यातील एम.बी.बी.एस. अथवा एम.डी. किंवा एम.एस. डॉक्टर्स अगदी बोटावर मोजण्या इतके आहेत. बहुसंख्य डॉक्टर्स पदविका धारण करणारे असून त्यात होमीओ पॅथिचे प्रमाण पत्रांद्वारे किंवा अन्य प्रकारे पदविका प्राप्त करून घेऊन व्यवसाय करणारे अधिक सापडतील त्यामुळे जिल्हा परिषदेचे दवाखाने किंवा शासकीय दवाखाने याशिवाय योग्य अशी वैद्यकीय सेवा जिल्ह्यात पुष्पा प्रमाणात उपलब्ध नाही. जिल्ह्यात आदिवासी क्षेत्र जास्त असून काही भाग दुर्गम आहे. या भागात लोक वस्ती विरळ आहे. बहुतेक लोक वाड्यावरच राहतात. त्यामुळे त्यांना प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्रातील आरोग्य सेवा उपलब्ध होत नाही. यासाठी या भागात 3000 लोकसंख्येस 1 उपकेंद्र हा निकष शिथिल करून 2000 लोकसंख्येमागे 1 उपकेंद्र स्थापनेचे प्रस्तावित आहे. नुकतीच 'सर्च' या संस्थेद्वारे आरोग्य सेवा सुरु झाली आहे. परंतु ती देखील मर्यादीत स्वरूपात असल्यामुळे तीचा प्रभाव ग्रामीण भागातील धानोरा, चातगाव या भागातच दिसून येते.

16.2 1999-2000 या वर्षात जिल्ह्यामध्ये 14 रुग्णालये, 22 दवाखाने व 46 प्राथमिक आरोग्य केंद्र कार्यरत आहेत. त्यामधून 217 डॉक्टर्स आणि 684 परिचारीका काम करीत होते. रुग्णालये, दवाखाने व प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमधून 1100 खाटांची सोय उपलब्ध आहे. त्यापैकी 571 खाटा स्त्रियांसाठी आहेत. 10400 पुरुषांवर, 13000 स्त्रियांवर व 6200 मुलांवर अंतर रुग्ण म्हणून उपचार करण्यात आले. या आरोग्य केंद्र/रुग्णालयात बाह्य रुग्णांची संख्या अनुक्रमे 268900, 2763, व 238800 इतकी होती. गडचिरोली येथील सामान्य रुग्णालयाच्या इमारतीचे काम आणि डॉक्टर्स व कर्मचारी निवासस्थानाचे संकुल तयार करण्याचे काम पूर्ण झाले आहे. तेथील रुग्णालयात 200 खाटांची सोय असून सर्व अद्यावत यंत्र सामुग्री बसविण्यात आली आहे व मुख्य तांत्रिक अधिकारी कार्यरत आहे त्यामुळे जिल्ह्यातील बहुतेक रुग्ण यात उपचार घेतात.

16.3 कुटूंब कल्याण कार्यक्रम

1999-2000 साली या जिल्ह्यात एकूण 47 कुटूंब नियोजन केंद्र कार्यरत असून त्या मधून 1030 पुरुष नसबंधी शस्त्रक्रिया व 5465 स्त्रियांवर शस्त्रक्रिया अश्या एकूण 6495 शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या. 1998-99 या वर्षी हाच आकडा एकूण 6059 एवढा होता. म्हणजेच गेल्यावर्षीपेक्षा यावर्षी निर्जीवन केलेल्या संख्येत 7.20 टक्के घट झालेली दिसून येते.

... एकविस...

जननक्षम जोडण्यांची संख्या 1999-2000 यावर्षी 158552 इतकी असून 1998-99 या वर्षी जननक्षम जोडण्यांची संख्या 158105 इतकी होती. तसेच लूप पध्दतीचा वापर करणाऱ्यांची संख्या 4018 असून 1998-99 या वर्षापेक्षा 16.67 टक्केनी वाढ झालेली आहे.

16.4 जन्म-मृत्यु प्रमाण

1999 अखेर नोंदलेल्या जन्मांची संख्या 18133 असून त्यापैकी 9638 पुरुष, 8495 स्त्रिया आहेत. तसेच नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या 4447 असून त्यात 2608 पुरुष व 1839 स्त्रिया आहेत. त्यापैकी बाल मृत्यूंची संख्या 393 इतकी आहे. दर हजारी जन्म आणि मृत्यूंचे प्रमाण अनुक्रमे 19.95 व 4.89 टक्के होते. तसेच दर हजारी जिवंत जन्मामागे बाल मृत्यूंचे प्रमाण 21.78 टक्के पडते.

17) दुर्बल घटकांचे कल्याण

17.1 सामाजिक एक दुर्बल घटक म्हणजे आदिवासी, 1991 प्रमाणे जिल्हयातील एकूण 1671 गावापैकी 1408 गावे आदिवासी घोषित करण्यात आले आहेत. त्यातील बहुसंख्य लोकसंख्या आदिवासी असल्यामुळे गडचिरोली जिल्हा हा मूळातच आदिवासी जिल्हा समजल्या जातो. महाराष्ट्रातील इतर जिल्हयांच्या तुलनेत गडचिरोली जिल्हा मागासलेला असल्यामुळे जिल्हयाचा जलद गतीने विकास करून इतर जिल्हयांचे बरोबरीत आणण्यासाठी विशेष कृती कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे.

जिल्हापरिषद, समाजकल्याण, आदिवासी विकास विभाग आणि प्रामुख्याने एकात्मिक ग्रामीण विकास यंत्रणेद्वारे निरनिराळ्या योजनांवर अनुदान, कर्जे इत्यादींची सोय उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत. आदिवासी योजनेखाली देखील मोठी तरतूद करण्यात येते व त्या निधीतून वैयक्तिक स्वरूपाच्या व सामूहिक स्वरूपाच्या योजना राबविल्या जातात. सामुहिक योजनांच्या स्वरूपामध्ये मुख्यत्वे करून रस्ते विकास, विद्युतीकरण, आरोग्यसेवा, सिंचन व शिक्षण यांची प्रामुख्याने आवश्यकता असल्यामुळे त्या बाबींवर खर्च केला जातो. याशिवाय शेतीसाठी लागणारी खते, दुभती जनावरे व कोंबड्या पुरविणे, फळ झाडाचे रोपे, मत्स्य संवर्धनासाठी आवश्यक ते साहित्य पुरविणे इत्यादी योजना कार्यान्वीत केल्या आहेत. घरे बांधण्याचा कार्यक्रम देखील हाती घेण्यात आलेला आहे.

17.2 विस कलमी कार्यक्रमांतर्गत 1999-2000 या वर्षात अनुसूचित जातीच्या 269 कुटुंबांना व अनुसूचित जमातीच्या 266 कुटुंबांना निरनिराळ्या प्रकारे सहाय्य देण्यात आले. पिण्याचे पाणी ही गंभीर समस्या असून 1999-2000 या वर्षात 1431 खेड्यात पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न सोडविण्यात आला. यात ट्रॅक्टरने 00 गावांना व इतर साधनांनी 72 गावांना पाणी पुरवठा करण्यात आला. 416 बायोगॅस संयंत्रे बसविण्यात आली व 2200 सुधारीत चूली बसविण्यात आल्या. कुटुंब कल्याण व आरोग्य सेवा यामध्ये देखील कार्य सुरु असून 6478 कुटुंब कल्याण शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या. तसेच 540 लाभधारकांना विशेष घटक योजनेंतर्गत गवती छप्परे बदलवून मंगलूरी कवेलूसाठी अर्थ सहाय्य करण्यात आले.

18.1 नगरपरिषदा व जिल्हापरिषदा

हा जिल्हा प्रामुख्याने आदिवासी व जंगलाने व्याप्त असा असल्यामुळे येथे नागरी क्षेत्र जवळजवळ नाहीच. जिल्हा स्थापन झाल्याच्या वेळी फक्त एक नगरपरिषद देसाईगंज अस्तित्वात होती. त्यानंतर 1985 साली जिल्ह्याचे मुख्यालय असलेल्या गडचिरोली गावी आजूबाजूच्या 5/6 खेड्यांचा अंतर्भाव करून नगरपरिषद स्थापन करण्यात आली. डिसेंबर, 1992 ला प्रथमच नगरपरिषदेची निवडणूक घेण्यात आली. तसेच 1996 मध्ये दुसऱ्यांदा नगरपरिषदेची निवडणूक घेण्यात आली आहे. सध्या लोकनियुक्त प्रतिनिधीमंडळ कार्यरत आहे.

गडचिरोली व देसाईगंज येथील नगरपरिषदांचे 1999-2000 या वर्षातील एकूण उत्पन्न 501 लाख रुपये व खर्च 481 लाख रुपये इतका आहे. त्यातील उत्पन्नाचा सर्वात मोठा भाग घरे व जमिनीवरील कर यापासून मिळालेला आहे. सर्वात जास्त खर्च सार्वजनिक आरोग्य व सोई याबाबीवर आढळून येतो. 1999-2000 या वर्षी गडचिरोली जिल्हापरिषदेचे एकूण उत्पन्न 19211 लाख रुपये आहे. व खर्च 18460 लाख रुपये इतका आहे. जिल्हा परिषदेच्या उत्पन्नात शासकीय अनुदानाचा भाग मोठा आहे. या जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात जंगल व्याप्त क्षेत्र असल्यामुळे जंगल उत्पादनाच्या आधारावर मिळणाऱ्या अनुदाना-मुळेच ही जिल्हा परिषद सुस्थितीत आहे. असे म्हणण्यास हरकत नाही त्याशिवाय गृहकर, पाणीपट्टी व नेहमीच्या करापासून मिळणारे उत्पन्न देखील आहे. जिल्हा परिषद अंतर्गत असलेल्या तलावाच्या दिल्या जाणाऱ्या ठेक्यापासून मिळणारे उत्पन्न देखील नजरेआड करता येण्यासारखे नाही. खर्चाची बाजू विचारात घेतली असता प्रमुख खर्च सार्वजनिक स्वरूपाची बांधकामे, शिक्षण, आरोग्य व स्वच्छता या बाबीवर केला जातो. जिल्ह्यात एकूण 487 ग्राम पंचायती असून त्यांचे उत्पन्न 238 लाख रुपये व खर्च 239 लाख रुपये इतके आहेत. ग्राम पंचायतीच्या उत्पन्नात प्रामुख्याने कर शुल्क व अनुदान/अनुदाने इत्यादीचा समावेश आहे. तर आरोग्य, प्रशासन, सार्वजनिक बांधकाम यावर अधिक प्रमाणात खर्च झाल्याचे आढळते.

18.2 जिल्हा राजस्व

या जिल्ह्यात 1999-2000 या वर्षी 232 हजार रुपये जमीन महसूल प्राप्त झाला. त्यात गेल्यावर्षीच्या तुलनेत घट झालेली आहे. तसेच खातेदारांची संख्या 134323 इतकी आहे.

18.3 घरबांधणी योजना

गृह निर्माण मंडळामार्फत कमी उत्पन्न गटातील लोकांसाठी व मध्यम उत्पन्न गटातील लोकांसाठी जिल्हा स्तरावर योजना राबविण्यासाठी पुर्व तयारी झाली असून जागा वगैरे निश्चित करण्यात आली आहे. ग्रामीण भागाचे अल्प भुधारक व शेत मजूर यांचेसाठी घरकुल योजना, एकात्मिक ग्रामीण विकास योजना, विस कलमी कार्यक्रम इत्यादींद्वारे राबविण्यात येत आहेत.

...तेविस...

18.4 पोलीस व गुन्हे

या जिल्ह्यात 1999-2000 वर्षात 28 पोलीस ठाणी व 25 आऊट पोस्ट आहेत. तसेच पोलीस कोठड्यांची संख्या 21 एवढीच आहे. 1999-2000 या वर्षात पोलीस दलांची संख्या 4083 एवढी आहे. 1998 मध्ये निरनिराळ्या गुन्ह्यांखाली दाखल केलेल्या प्रकरणांची संख्या 4053 इतकी होती. ती सन 1999 मध्ये 5240 इतकी आहे म्हणजेच 1999 मध्ये गुन्ह्यांचे संख्येत 29.29 टक्के वाढ झाली असून यामध्ये विशेष किंवा स्थानिक कायद्याखालील दाखलपत्र ठरलेल्या गुन्ह्यांचे प्रमाण जास्त आहे.

18.5 अग्निशमन सेवा

गडचिरोली येथे नगर परिषदेची अग्निशमन सेवा 1986-87 वर्षात सुरु झाली. तसेच नगर परिषद देसाईगंज येथे सुध्दा अग्नीशमन सेवा सुविधा उपलब्ध आहे.

18.6 करमणूक

या जिल्ह्यात 1999-2000 या वर्षी कायम स्वरूपाची फक्त 7 चित्रपट गृहे असून फिरत्या चित्रपट गृहांची संख्या 4 आहे. कायम स्वरूपाच्या चित्रपट गृहामध्ये 4266 प्रेक्षकांची बसण्याची सोय आहे. याशिवाय 4 फिरती चित्रपट गृहे व 45 सरकारमान्य व्हीडीओ केंद्रे यातील प्रत्येक प्रेक्षकासाठी आसन क्षमता अनुक्रमे 1650 व 1938 इतके आहे या सर्वांपासून 21.77 लाख रुपये करमणूक कर प्राप्त झाला.

18.7 गडचिरोली येथे 1989-90 वर्षात स्टेडीयम उभारण्यात आले असून जिल्हास्तरावरील सर्व सांस्कृतिक कार्यक्रम व विविध स्त्रेळांच्या स्पर्धा आयोजित केल्या जातात.

#####

भाग - 3

तपते

जिल्हा - गडचिरोली

1999 - 2000

...1...
तक्ता क्र. 1.1

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या

जिल्हा :- गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	बा. ब.	क्षेत्र चौ. कि. मी.	दर चौ. कि. मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या		श. ह. रे. संख्या	आकडे हजारात		लोकसंख्याहजारांत		
					वस्ती अ. स. ले. ली.	औ. सा. ड.		वापरा तील निवा सी घरे	कुटुंब संख्या	ए. क. ण	पु. रु. ष	स्त्रि. या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	गडचिरोली	एकूण	773.4	131.16	105	16	1	21	22	101	52	50
		ग्रामीण	744.3	96.57	105	16	-	15	15	72	36	36
		नागरी	29.1	1015.98	-	-	1	7	7	30	16	14
2	आरमोरी	एकूण	1278.42	60.56	88	12	-	16	16	77	39	38
		ग्रामीण	1278.42	60.56	88	12	-	16	16	77	39	38
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	कुरखेडा	एकूण	1495.97	41.32	109	8	-	12	13	62	31	30
		ग्रामीण	1495.97	41.32	109	8	-	12	13	62	31	30
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	एकूण	1950.33	31.84	216	11	-	12	12	62	31	31
		ग्रामीण	1950.33	31.84	216	11	-	12	12	62	31	31
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	एकूण	3954.7	13.69	190	7	-	10	10	54	27	27
		ग्रामीण	3954.7	13.69	190	7	-	10	10	54	27	27
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	एकूण	872.3	67.50	114	34	-	11	13	59	30	29
		ग्रामीण	872.3	67.50	114	34	-	11	13	59	30	29
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	एकूण	2723.74	29.00	149	28	2	16	17	79	40	39
		ग्रामीण	2713.41	22.04	149	28	-	12	13	60	30	29
		नागरी	10.33	1859.24	-	-	2	4	4	19	10	9
8	चामोर्शी	एकूण	1023.31	131.60	175	22	-	23	28	135	68	67
		ग्रामीण	1023.31	131.60	175	22	-	23	28	135	68	67
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्र. 1.1 पुढे सुरु...

तक्ता क्र. 1.1 पुढे चालू

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या

जिल्हा - मडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	बा ब	क्षेत्र चौ. कि. मी.	दर चौ. कि. मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या		श. ह. रे संख्या	आकडेहजारात लोकसंख्या			हजारांत पु. रु. ष	स्त्रिया
					वस्ती अ. स. ले. ली	ओ. सा. ड.		वापरा तील निवा सी घरे	कुटुंब संख्या	ए. कू. ण		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
9	देसाईगंज	एकूण	192.48	332.27	30	6	1	13	13	64	32	32
		ग्रामीण	165.78	266.38	30	6	-	9	9	44	22	22
		नागरी	26.70	41.35	-	-	1	4	4	20	10	10
10	कोरची	एकूण	555.99	62.79	140	7	-	6	6	35	17	18
		ग्रामीण	555.99	62.79	140	7	-	6	6	35	17	18
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	एकूण	449.77	51.80	111	17	-	4	5	23	12	11
		ग्रामीण	449.77	51.80	111	17	-	4	5	23	12	11
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलघेरा	एकूण	163.39	217.03	76	2	-	7	7	35	18	18
		ग्रामीण	163.39	217.03	76	2	-	7	7	35	18	18
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा	एकूण	एकूण	15433.8	50.99	1503	168	4	152	163	787	398	389
		ग्रामीण	15367.7	46.75	1503	168	-	137	147	718	362	356
		नागरी	66.1	1036.82	-	-	4	14	15	69	36	33

- टिप- 1. आकडे पूर्णांकांत केल्यानं बेरजी जुळणार नाहीत.
 2. स्तंभ क्र.4 ची माहिती 1981 च्या जनगणने नुसार असुन स्तंभ क्र. 11 मधिल माहिती 1991 च्या जनगणने नुसार प्रत्यक्ष लोकसंख्येशी असल्यामुळे स्तंभ क्र. 5 मधिल आकडेवारी मागील वर्षाच्या तुलनेत फरक दिसुन येतो.
 3. सदर तक्त्यातील माहिती "केवळ अस्थायी" व पृढिल पडताळणीच्या अधिन राहून तयार केलेली आहे.

आधार- 1991 ची जनगणना.

...3...

तक्ता क्रमांक : 1, 2

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : गडचिरोली

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामी- ण	नागरी	एकूण	ग्रामी- ण	नागरी	एकूण	ग्रामी- ण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	गडचिरोली	1991	101	72	30	52	36	16	50	36	14
		1981	69	53	16	35	27	8	34	26	8
		1971	382	370	12	192	186	6	190	184	6
		1961	277	277	-	139	139	-	138	138	-
		1951	231	223	8	116	112	4	115	111	4
2	आरमोरी	1991	77	77	-	39	39	-	38	38	-
		1981	122	106	16	61	53	8	61	53	8
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	कुरसेडा	1991	62	62	-	31	31	-	30	30	-
		1981	73	73	-	37	37	-	36	36	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	1991	62	62	-	31	31	-	31	31	-
		1981	57	57	-	29	29	-	28	28	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	1991	54	54	-	27	27	-	27	27	-
		1981	60	60	-	31	31	-	29	29	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्र. : 1.2 पुढे सुरु .

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	सिरोंचा	1991	59	59	-	30	30	-	29	29	-
		1981	47	47	-	24	24	-	23	23	-
		1971	140	140	-	70	70	-	70	70	-
		1961	109	109	-	55	55	-	54	54	-
		1951	94	94	-	47	47	-	47	47	-
7	अहेरी	1991	79	60	19	40	30	10	39	29	9
		1981	72	72	-	37	37	-	35	35	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	1991	135	135	-	68	68	-	67	67	-
		1981	137	137	-	68	68	-	69	69	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	देसाईगंज	1991	64	44	20	32	22	10	32	22	10
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	1991	35	35	-	17	17	-	18	18	-
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-

...5...
तक्ता क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ..

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामी- ण	नागरी	एकूण	ग्रामी- ण	नाग- री	एकूण	ग्रामी- ण	नाग- री
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
11	भामरागड	1991	23	23	-	12	12	-	11	11	-
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	1991	35	35	-	18	18	-	18	18	-
		1981	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण	1991	787	718	69	398	362	36	389	356	33	
	1981	637	605	32	322	306	16	315	299	16	
	1971	522	510	12	262	256	6	260	254	6	
	1961	386	386	-	194	194	-	192	192	-	
	1951	325	317	8	163	159	4	162	158	4	

... तक्ता क्र.1.2 पुढे सुरु ..

....6...
तक्ता क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु..

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	दर चौस कि. मी. मधील लोकसंख्या	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	दर दश वर्षांक		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	गडचिरोली	1991	131.16	962	+46.33	+35.85	+87.50
		1981	88.68	971	-	-	-
		1971	51	990	+37.61	+33.36	-
		1961	37	993	+19.16	+24.40	-
		1951	31	991	-	-	-
2	आरमोरी	1991	96.11	974	-	-	-
		1981	83.06	1000	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
3	कुरसेडा	1991	46.78	988	-	-	-
		1981	38.60	973	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
4	धानोरा	1991	33.34	1000	-	-	-
		1981	26.96	966	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	1991	17.04	1000	-	-	-
		1981	13.91	935	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-

तक्ता क्र. 1.2 पुढे चालु.

...7...
तक्ता क्र. 1.2 पुढे चालु

1	2	3	*13	14	15	16	17
6	सिरोंचा	1991	67.50	967	+25.53	+25.53	-
		1981	54.68	958	-	-	-
		1971	17.00	1000	+28.91	+28.91	-
		1961	14.00	982	+16.29	+16.29	-
		1951	12.00	1000	-	-	-
7	अहेरी	1991	29.37	975	-	-	-
		1981	25.64	946	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	1991	143.36	985	-	-	-
		1981	115.62	1015	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
9	देसाईगंज	1991	-	1000	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
10	कोरची	1991	-	1059	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-

तक्ता क्र.1.2 पुढे चालु...

...&...
तक्ता क्र. 1.2 पुढे चालु

1	2	3	13	14	15	16	17
11	भांमरागड	1991	-	917	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	1991	-	1000	-	-	-
		1981	-	-	-	-	-
		1971	-	-	-	-	-
		1961	-	-	-	-	-
		1951	-	-	-	-	-
जि		1991	50.99	977	+23.55	+18.68	+115.63
ल्हा		1981	41.29	978	+22.03	+15.70	+116.67
ए		1971	34.00	992	+35.23	+30.12	-
क्		1961	25.00	990	+18.76	+18.76	-
ण		1951	21.00	994	-	-	-

टिप : 1. आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाही.

2. तक्त्यात दर्शविलेल्या तहसिली 1981 चे जनगणना प्रकाशनातील नवीन तहसिलीच्या पुनर्रचनेनंतरच्या स्थितीनुसार आहेत. करीता जिल्हा एकूण 1981 च्या माहितीत फरक दिसुन येते.

3. अहेरी तहसिलीमधील शहरे 1991 च्या जनगणनेनुसार नव्याने घोषित झाल्यामुळे ग्रामीण व नागरी यांची दशवार्षिक वाढ देता येत नाही.

4. गडचिरोली व सिरोंचा या तहसिलीतील 1951 ते 1971 पर्यंतची दशवार्षिक फरकांची आकडेवारी ही जिल्हयाच्या पुनर्रचनेपूर्वीची आहेत तसेच 1981 ते 1991 या कालावधीतील दशवार्षिक वाढ पुनर्रचनेनंतरच्या आठ तहसिलीची दशवार्षिक वाढ देता येत नाही.

५. सदर तक्त्यातील माहिती 'केपळ अस्थायी' व पुढील पडताळणीच्या अधिन राहून तयार केलेली आहे.

आधार : 1951, 1961, 1971, 1981, 1991 ची जनगणना.

...9...

तक्ता क्रमांक : 1.3

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण
जिल्हा : गडचिरोली (लोकसंख्या शंभरात)

अ. क.	तहसील	व		स्ती		अ		स		ले		ली		गा		वे	
		200 पेक्षा कमी संख्या	लो. संख्या	200 ते 499 संख्या	लो. संख्या	500 ते 999 संख्या	लो. संख्या	1000 ते 1999 संख्या	लो. संख्या	लोकसंख्या							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10								
1	गडचिरोली	35	35	21	68	20	165	25	342								
2	आरमोरी	16	18	29	85	21	127	16	203								
3	कुरखेडा	27	46	37	130	30	202	13	160								
4	धानोरा	120	118	69	244	19	113	7	104								
5	एटापल्ली	99	105	70	181	13	111	7	98								
6	सिरोंचा	39	38	43	152	20	137	7	80								
7	अहेरी	56	61	57	183	21	135	13	170								
8	चामोर्शी	34	37	48	169	56	409	25	319								
9	देसाईगंज	2	2	5	18	7	50	8	109								
10	कोरची	82	84	39	119	18	128	1	18								
11	भामरागड	71	57	31	90	6	42	3	43								
12	मुलचेरा	17	18	28	99	27	185	4	48								
एकूण जिल्हा		598	619	477	1538	258	1804	129	1694								

तक्ता क्र. 1.3 पुढे सुरु ....

...10...

तक्ता क्रमांक : 1.3 पुढे सुरु ...

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : गडचिरोली

(लोकसंख्या शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	व स्ती		अ स ले ली		गा वे				
		2000 ते 4999 संख्या	लोक- संख्या	5000 ते 9999 संख्या	लोक- संख्या	10000 व अधिक संख्या	लोक- संख्या	ए कू ण	ओसाड गावे संख्या	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	गडचिरोली	4	109	-	-	-	-	105	719	16
2	आरमोरी	5	137	1	50	1	153	88	773	12
3	कुरखेडा	1	29	1	53	-	-	109	620	8
4	धानोरा	1	44	-	-	-	-	216	623	11
5	एटापल्ली	1	45	-	-	-	-	190	540	7
6	सिरोंचा	4	128	1	54	-	-	114	589	34
7	अहेरी	2	49	-	-	-	-	149	598	26
8	चामोर्शी	10	257	1	57	1	102	175	1350	22
9	देसाईगंज	7	212	1	50	-	-	30	441	6
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	140	349	7
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	111	232	17
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	76	350	2
जिल्हा एकूण		35	1010	4	264	2	255	1503	7184	168

टीप : 1) आकडे पूर्णांकांत केल्याने बेरजा जुळनार नाही. 2) सदर तक्त्यातील माहिती 'केवळ अस्थायी' व पृढील पडताळणीच्या आधिन राहून तयार केलेली आहे.

आधार: 1991 ची जनगणना.

...11...

तक्ता क्रमांक १.४

१९९१ च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण
जिल्हा गडचिरोली (लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	लोकसंख्या प्रमाणे शहरांची संख्या					
		५००० पेक्षा कमी		५००० ते ९९९९		१०००० ते १९९९९	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१	२	३	४	५	६	७	८
१	गडचिरोली	-	-	-	-	-	-
२	आरमोरी	-	-	-	-	-	-
३	कुरसेडा	-	-	-	-	-	-
४	धानोरा	-	-	-	-	-	-
५	एटापल्ली	-	-	-	-	-	-
६	सिरोंचा	-	-	-	-	-	-
७	अहेरी	-	-	१	८	१	११
८	चामोर्शी	-	-	-	-	-	-
९	देसाईगंज	-	-	-	-	१	२०
१०	कोरची	-	-	-	-	-	-
११	भामरागड	-	-	-	-	-	-
१२	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		-	-	१	८	२	३१

तक्ता क्र. १.४ पुढे सुरु ....

तत्का क्रमांक : 1.4 पुढे सुरु ...

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकेसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकांवार वर्गीकरण
जिल्हा गडचिरोली (लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	लो क सं ह्ये प्र मा णे		श ह रां ची सं ह्या		सं ह्या			
		20000 ते 49999 संख्या	50000 ते 99999 लोक-संख्या	100000 व अधिक संख्या	एकूण शहरे लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या		
1	2	9	10	11	12	13	14	15	16
1	गडचिरोली	1	30	-	-	-	-	1	30
2	आरमोरी	-	-	-	-	-	-	-	-
3	कुरखेडा	-	-	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	-	-	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	-	-	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	-	-	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	-	-	-	-	-	-	2	19
8	चामोर्शी	-	-	-	-	-	-	-	-
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	1	20
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		1	30	-	-	-	-	4	69

टिप : तक्त्यातील माहिती "केवळ अस्थायी" व "पूढील पडताळणीचे अधीन" राहून तयार केलेली आहे.

आधार : 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे.

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : गडचिरोली

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणाऱ्यांचा वर्ग						
			शेत-करी	शेत-मजूर	पशुसंवर्धन, जंगल काम, मच्छीमारी, शिकारी, फळबाग, मळे, इ.	स्वाण-काम व दगड-स्वाण-काम करणारे	वस्तू निर्माण प्रक्रिया सेवा व दु-रुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	घरगुती उद्योगा-व्यतिरिक्त इतर उद्योग	बांध-काम करणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	गडचिरोली	ग्रामीण	164	109	5	1	3	5	3
		नागरी	13	25	5	-	3	4	5
		एकूण	177	134	10	1	5	9	8
2	आरमोरी	ग्रामीण	170	146	8	3	3	8	2
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	170	146	8	3	3	8	2
3	कुरसेडा	ग्रामीण	185	79	3	-	5	3	2
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	185	79	3	-	5	3	2
4	धानोरा	ग्रामीण	200	67	3	-	3	2	1
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	200	67	3	-	3	2	1
5	एटापल्ली	ग्रामीण	197	33	2	-	1	3	1
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	197	33	2	-	1	3	1
6	सिरोंचा	ग्रामीण	114	124	7	-	5	5	2
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	114	124	7	-	5	5	2
7	अहेरी	ग्रामीण	171	68	12	-	1	6	4
		नागरी	5	6	11	-	1	3	4
		एकूण	176	74	22	-	2	10	7
8	चामोर्शी	ग्रामीण	362	184	14	1	14	9	8
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	362	184	14	1	14	9	8

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : गडचिरोली

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणाऱ्यांचा वर्ग						
			शेत- करी	शेत- मजूर	पशुसंवर्ध- न, जंगल काम, म- च्छीमारी, शिकारी, फळबाग, मळे, इ.	स्वाण- काम व दगड स्वाण- काम करणारे	वस्तु निर्मा- ण प्रक्रिया सेवा व दु- स्त्या इ. घरगुती उ- द्योगात का- म करणारे	घरगुती उद्योगा- व्यतिरिक्त इतर उद्योग	बांध- काम कर- णारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9	देसाईगंज	ग्रामीण	109	90	3	-	2	3	1
		नागरी	13	26	2	-	3	6	2
		एकूण	122	116	6	-	5	8	3
10	कोरची	ग्रामीण	123	35	1	-	2	1	-
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	123	35	1	-	2	1	-
11	भामरागड	ग्रामीण	98	16	1	-	1	1	-
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	98	16	1	-	1	1	-
12	मुलचेरा	ग्रामीण	86	23	3	-	3	1	1
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	86	23	3	-	3	1	1
जिल्हा एकूण	ग्रामीण	1981	974	64	5	42	47	25	
	नागरी	31	57	18	1	7	13	10	
	एकूण	2012	1031	82	6	49	60	36	

...15...

तत्का कमांक : 1.5 पुढे सुरु ..

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : गडचिरोली

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणाऱ्यांचा वर्ग						
			व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठवण आणि दळणवळण	इतर काम करणारे	एकूण मुख्यतः काम करणारे (4 ते 13 ची बेरीज)	सिमांतिक काम करणारे	एकूण काम करणारे	एकूण लोकसंख्या (14 ते 16 ची बेरीज)
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	गडचिरोली	ग्रामीण	4	2	15	310	89	320	719
		नागरी	11	4	31	101	3	191	296
		एकूण	16	6	46	411	92	511	1014
2	आरमोरी	ग्रामीण	8	1	21	371	43	361	774
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	8	1	21	371	43	361	774
3	कुरखेडा	ग्रामीण	5	1	16	298	38	282	618
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	5	1	16	298	38	282	618
4	धानोरा	ग्रामीण	4	1	15	296	59	266	621
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	4	1	15	296	59	266	621
5	एटापल्ली	ग्रामीण	3	1	12	254	62	225	541
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	3	1	12	254	62	225	541
6	सिरोंचा	ग्रामीण	3	1	18	280	56	253	589
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	3	1	18	280	56	253	589
7	अहेरी	ग्रामीण	3	1	12	277	63	259	598
		नागरी	6	2	19	56	9	127	192
		एकूण	8	3	30	333	71	386	790
8	चामोर्शी	ग्रामीण	9	2	30	634	101	611	1347
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	9	2	30	634	101	611	1347

पुढे चालू....

...16...

तक्ता क्रमांक : 1.5 पुढे सुरु ..

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : गडचिरोली

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	का म कर णा -यां चा व र्ग	व्यापार आ- णि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठ- वण आणि दळण वळण	इतर काम क रणारे	एकूण मुख्यतः काम करणारे (4 ते 13 ची बेरी- ज)	सिमा- तिक काम क रणारे	एकूण काम क रणारे	एकूण लोक- संख्या (14 ते 16 ची बेरीज)
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17	
9	देसाईगंज	ग्रामीण	2	1	8	218	21	202	442	
		नागरी	9	2	9	73	4	121	198	
		एकूण	11	3	16	292	25	323	640	
10	कोरची	ग्रामीण	2	-	6	170	23	146	349	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	
		एकूण	2	-	6	170	23	146	349	
11	भामरागड	ग्रामीण	1	-	5	123	17	93	233	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	
		एकूण	1	-	5	123	17	93	233	
12	मुलघेरा	ग्रामीण	2	1	5	125	51	178	355	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	
		एकूण	2	1	5	125	51	178	355	
जिल्हा	ग्रामीण	46	10	160	3355	633	3197	7184		
	नागरी	26	8	59	231	16	439	686		
	एकूण	72	19	219	3586	649	3636	7870		

टिप- 1. आकडे पूर्णांकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

2. तक्त्यातील माहिती केवळ "अस्थायी" व पुढिल पडताळणीच्या अधिन राहून तयार केलेली आहे.

आधार : 1991 ची जनगणना.

...17...

तक्का क्रमांक : 1.5 (ब)

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी

जिल्हा : गडचिरोली

(आकडे हजारात)

बाब	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र			तृतीय क्षेत्र			एकूण		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ग्रामीण	173	129	302	9	2	11	18	4	22	200	135	336
	[86]	[96]	[90]	[5]	[2]	[3]	[9]	[3]	[6]	[100]	[100]	[100]
नागरी	6	5	11	3	0	3	8	1	9	17	6	23
	[37]	[74]	[46]	[16]	[6]	[13]	[48]	[20]	[40]	[100]	[100]	[100]
एकूण	179	134	313	12	2	15	26	5	31	217	141	359
	[83]	[95]	[87]	[6]	[2]	[4]	[12]	[4]	[9]	[100]	[100]	[100]

टिप : कंसातील आकडे काम करणा-या एकूण व्यक्तींशी [पुरुष/स्त्रिया/एकूण] टक्केवारी दर्शवितात.

आधारः 1991 ची जनगणना.

...18...

तक्का क्रमांक : 1.6 (अ)

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1981

जिल्हा : गडचिरोली

(आकडे शंभरात)

बा ब	सर्व वयोगट	0 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34
1	2	3	4	5	6	7
एकूण	20556	8146	1783	1659	1574	1338
ग्रामीण	17939	7122	1523	1410	1342	1158
नागरी	2617	1024	260	249	232	180

तक्का क्रमांक : 1.6 (अ) पुढे सुरु ..

बा ब	35 - 39	40 - 49	50 - 59	60 व त्यावरील	वय अनिर्देशित
1	8	9	10	11	12
एकूण	1293	2076	1315	1334	37
ग्रामीण	1129	1845	1177	1200	32
नागरी	164	231	138	134	5

टिप : नवनिर्मित गडचिरोली जिल्हाची उपरोक्त माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे अविभक्त चंद्रपूर जिल्हाची माहिती दिली आहे.
आधार : 1981 ची जनगणना.

लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : गडचिरोली

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	पुरुष/ स्त्रिया/ एकूण	बा ब	सर्व धर्म	बौ द्ध	ख्रि श्च न	हिं दू	जै न	मु स्ली म	शी ख	इ त र	धर्म अ- निर्दे- शित
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	पुरुष	एकूण	3984	324	8	3567	1	69	1	2	11
		ग्रामिण	3625	283	7	3286	1	37	1	2	10
		नागरी	359	41	1	281	1	33	1	1	1
2.	स्त्रिया	एकूण	3886	316	8	3481	1	62	1	2	12
		ग्रामिण	3560	279	7	3226	1	35	0	2	11
		नागरी	327	37	1	256	0	30	1	0	1
3.	एकूण	एकूण	7870	640	15	7048	2	135	2	5	23
		ग्रामीण	7184	561	13	6512	1	72	1	4	21
		नागरी	686	79	2	587	1	63	1	1	2

टिप: आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाही.

आधार : 1991 ची जनगणना (अस्थाई आकडेवारी).

...20...

तक्का क्रमांक : 1.7

1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करिता आकडेवारी
जिल्हा : मडचिरोली (आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	बा ब	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			ए क ण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मडचिरोली	एकूण	15	7	7	19	10	9	34	17	16
		ग्रामीण	10	5	5	15	8	8	25	13	13
		नागरी	5	2	2	4	2	2	9	4	4
2	आरमोरी	एकूण	10	5	5	20	10	10	30	15	15
		ग्रामीण	10	5	5	20	10	10	30	15	15
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	कुरलेडा	एकूण	7	4	4	32	16	16	39	20	20
		ग्रामीण	7	4	4	32	16	16	39	20	20
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	एकूण	3	2	2	45	22	22	48	24	24
		ग्रामीण	3	2	2	45	22	22	48	24	24
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	एकूण	2	1	1	43	22	22	45	23	23
		ग्रामीण	2	1	1	43	22	22	45	23	23
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	एकूण	14	7	7	14	7	7	28	14	14
		ग्रामीण	14	7	7	14	7	7	28	14	14
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	एकूण	12	6	6	38	19	19	50	25	25
		ग्रामीण	10	5	5	33	17	17	43	22	22
		नागरी	2	1	1	5	3	2	7	4	3
8	चामोर्शी	एकूण	15	7	7	26	13	13	41	20	20
		ग्रामीण	15	7	7	26	13	13	41	20	20
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्का क्र. 1.7 पुढे सुरु ....

...21...

तक्का क्रमांक : 1.7 पुढे सुरु ..

1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करिता आकडेवारी
जिल्हा : गडचिरोली (आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	बा ब	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			ए कू ण			
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
9	देसाईगंज	एकूण	12	6	6	9	5	5	21	11	11	
		ग्रामीण	8	4	4	8	4	4	16	8	8	
		नागरी	4	2	2	1	1	1	5	3	3	
10	कोरची	एकूण	3	1	1	27	13	14	30	14	15	
		ग्रामीण	3	1	1	27	13	14	30	14	15	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	भामरागड	एकूण	1	-	-	19	10	10	20	10	10	
		ग्रामीण	1	-	-	19	10	10	20	10	10	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	मुलचेरा	एकूण	2	1	1	11	5	5	13	6	6	
		ग्रामीण	2	1	1	11	5	5	13	6	6	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
जिल्हा			एकूण	96	49	47	305	153	153	401	202	199
एकूण			ग्रामीण	85	43	42	294	148	147	379	191	189
			नागरी	11	6	5	10	5	5	21	11	10

- टिप : 1. आकडे पूर्णांकांत केल्याने बेरजा जूळणार नाही.
2. अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येमध्ये नवबौध्दांची लोकसंख्या समाविष्ट आहे.
3. तक्त्यातील माहिती 'केवळ अस्थायी' व पूढील पडताळणीचं अधिन राहून' तयार केली आहे.

आधार : 1991 ची जनगणना.

भिंती / छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण
जिल्हा : गडचिरोली (1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बा. ब.	एकूण संख्या	गा.मी. संख्या	ना.ग.री संख्या
1	2	3	4	5
<u>एक : एकूण जनगणना घरे</u>				
1	भिंतीची सामुग्री : गवत, पाने, वेळू व बांबू	67935	65865	2070
2	माती	94785	91515	3270
3	कच्च्या विटा	5545	4780	765
4	लाकूड	12830	12500	330
5	पक्क्यां विटा	41170	29050	12120
6	गॅल्वनाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे	265	230	35
7	दगड	260	260	-
8	सिमेंट काँक्रीट	1345	1130	215
9	वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामुग्री	6815	6615	200
<u>दोन : छपरांसाठी वापरलेली सामुग्री</u>				
1	गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू	65945	65110	835
2	कौले, तक्ती दगड, कंकर	126540	113310	13230
3	पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे	1810	1390	420
4	अॅसबेसटॉस सिमेंटचे पत्रे	920	690	230
5	विटा व चूना	1140	635	505
6	दगड	70	65	5
7	प्रचलित सिमेंट काँक्रीट	4335	2240	2095
8	इतर वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री	30190	28505	1685

आधार : 1991 ची जनगणना प्रकाशन (एच २ भाग ब) घरबांधणी अहवाल.
(अस्थायी आकडेवारी)

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण / नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण
जिल्हा : गडचिरोली (1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बा. ब.	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5
1	एको एकूण कुटुंबे दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणरी क) बेघर कुटुंबे ड) इतर	140605 127985 9750 - 2870	14620 8615 5640 - 385	155225 136600 15390 - 3235
2	एक ते दोन व्यक्ती असलेली कुटुंबे एको एकूण कुटुंबे दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणरी क) बेघर कुटुंबे ड) इतर	19585 14870 3925 - 790	2795 1180 1545 - 70	22380 16050 5470 - 860
3	तीन ते पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे एको एकूण कुटुंबे दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणरी क) बेघर कुटुंबे ड) इतर	73110 66980 4470 - 1660	7530 4295 3040 - 195	80640 71275 7510 - 1855
4	सहा ते आठ व्यक्ती असलेली कुटुंबे एको एकूण कुटुंबे दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणरी क) बेघर कुटुंबे ड) इतर	39045 37425 1245 - 375	3595 2535 985 - 75	42640 39960 2230 - 450
5	नऊ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटुंबे एको एकूण कुटुंबे दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणरी क) बेघर कुटुंबे ड) इतर	8865 8710 110 - 45	700 605 70 - 25	9565 9315 180 - 70

आधार : 1991 ची जनगणना प्रकाशन (एच २भाग) बेघर बांधणी अहवाल (अस्थाई आकडेवारी)

...24...

तक्ता क्रमांक : 1.10

जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

जिल्हा : गडचिरोली

(1991 ची जनगणना)

अ. क्र.	बा ब	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरुवातीची रिकामी असलेली घरे	जनगणना घरांचा वापर रहाणे	दुकान आणि रहाणे	यंत्रशाळा (कुटीरोद्योगासह) आणि रहाणे	इतर वापर 6 व 7 मध्ये निर्देशित केलेल्या व्यतिरिक्त रहाणे	हॉटेल, धर्मशाळा, पर्यटनघरे इत्यादि
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	एकूण	230950	9285	145020	1930	4285	3110	315
2	ग्रामीण	211945	7770	131035	1785	3935	3005	260
3	नागरी	19005	1495	13985	145	350	105	55

तक्ता क्र. 1.10 पुढे सुरु ..

अ. क्र.	बा ब	उपहार गृहे सोडून दुकाने	व्यवसायांची घरे आणि कार्यालये	कारखाने यंत्रशाळा छपरे इत्यादी	स्टॉरंट मिठाईची दुकाने आणि उपहार गृहे	करमणूक पंचायत घरे सांस्कृतिक केंद्र इ. पुजास्थाने सोडून	पुजास्थानादेवळे चर्च मशिद गुरूद्वारा वगैरे	इतर
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	एकूण	1940	1305	1980	220	325	1835	59420
2	ग्रामीण	1445	955	1525	170	290	1740	58030
3	नागरी	495	350	455	50	35	95	1390

आधार : 1991 ची जनगणना प्रकाशन (एच २ भाग ब) घरबांधणी अहवाल.
(अस्थायी आकडेवारी)

...25...

तमता क्र. 21

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा : गडचिरोली

वर्ष - 1999 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		जानेवारी 1999			फेब्रुवारी 99			मार्च 99		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	गडचिरोली	-	-	-	-	4	36.8	-	-	-
2	आरमोरी	-	-	-	-	4	35.8	-	-	-
3	कुरखेडा	-	-	-	-	4	24.6	-	-	-
4	धानोरा	-	-	-	-	2	13.9	-	-	-
5	एटापल्ली	-	-	-	-	2	25.2	-	-	-
6	सिरोंचा	-	-	-	-	2	8.3	-	-	-
7	अहेरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शि	-	-	-	-	2	20.0	-	-	-
9	देसाईगंज	-	-	-	-	3	14.0	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	1	30.0	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	1	3.3	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालू.....

...26...

तक्ता क्र. 21 पुढे चालु

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा - गडचिरोली

वर्ष -1999 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		एप्रिल 99			मे 99			जून 99		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	गडचिरोली	-	-	-	-	6	95.5	215.0	14	232.2
2	आरमोरी	-	-	-	-	3	73.0	195.0	15	226.8
3	कुरखेडा	-	-	-	-	1	3.2	199.0	16	292.9
4	धानोरा	-	-	-	-	3	121.1	223.2	15	404.4
5	एटापल्ली	-	-	-	-	4	67.0	199.9	14	315.2
6	सिरोंचा	-	-	-	-	2	74.0	173.1	15	262.7
7	अहेरी	-	-	-	-	1	20.0	191.5	11	394.0
8	चामोर्शि	-	-	-	-	1	6.5	199.9	13	263.0
9	देसाईगंज	-	-	-	-	1	4.4	-	16	217.2
10	कोरची	-	-	-	-	1	61.0	-	11	169.0
11	भामरागड	-	-	-	-	3	17.4	-	14	268.0
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालु.....

....27....

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- गडचिरोली

वर्ष -1999 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष								
		जुलै-99			ऑगस्ट -99			सप्टेंबर- 99		
		सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य
1	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	गडचिरोली	218.9	20	455.6	431.3	21	348.3	227.5	19	214.5
2	आरमोरी	482.4	20	406.7	411.7	19	392.9	205.0	23	291.6
3	कुरखेडा	496.3	20	251.5	417.6	20	418.0	225.2	24	225.5
4	धानोरा	608.9	20	406.6	507.7	22	466.2	263.4	22	331.8
5	एटापल्ली	496.2	22	325.3	417.6	20	375.8	225.2	24	357.1
6	सिरोंचा	392.9	24	331.6	325.2	21	370.5	207.6	18	204.5
7	अहेरी	479.0	18	195.0	412.4	15	289.1	220.7	16	214.9
8	चामोर्शि	496.9	15	126.5	417.6	19	210.0	225.2	21	268.5
9	देसाईगंज	-	20	294.6	-	16	382.8	-	21	336.2
10	कोरची	-	19	294.0	-	18	431.0	-	20	237.0
11	भामरागड	-	20	293.7	-	25	488.7	-	27	255.4
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालू.....

...28...

तक्ता क्र. 21 पुढे चालु

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा : गडचिरोली

वर्ष - 1999 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		ऑक्टोबर 99			नोव्हेंबर 99			डिसेंबर 99		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	30	31	32	33	34	35	36	37	38
1	गडचिरोली	69.7	7	167.8	-	-	-	-	-	-
2	आरमोरी	58.9	7	84.6	-	-	-	-	-	-
3	कुरखेडा	61.5	8	42.6	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	63.5	4	44.4	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	61.5	6	81.6	-	-	-	-	-	-
6	सिरौंचा	61.3	3	85.0	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	64.0	2	44.0	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शि	61.5	5	45.5	-	-	-	-	-	-
9	देसाईगंज	-	5	59.4	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	8	99.0	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	5	14.6	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालु....

...29...

तक्ता क्र. 21 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा : गडचिरोली

वर्ष - 1999 (पर्जन्य मि. मि.)

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	एकूण 1999		
		सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य
1	2	39	40	41
1	गडचिरोली	1162.4	91	1550.7
2	आरमोरी	1353.0	91	1511.4
3	कुरसेडा	1399.6	93	1258.3
4	धानोरा	1666.7	88	1788.4
5	एटापल्ली	1400.4	92	1547.2
6	सिरोंचा	1160.1	85	1336.6
7	अहेरी	1367.6	63	1157.0
8	चामोर्शि	1401.1	74	940.0
9	देसाईगंज	-	82	1308.6
10	कोरची	-	83	1321.0
11	भामरागड	-	95	1341.1
12	मुलचेरा	-	-	-

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय (टंचाईगस्त व जमीन शाखा) गडचिरोली.

...30...

तत्का क्रमांक : 2.2

निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान (1998)

जिल्हा : गडचिरोली

(आकडे सेल्सिअसमध्ये)

अ. क्र.	महिना	केंद्र :- सिरोंचा	
		कमाल	किमान
1	2	3	4
1.	जानेवारी	उ. ना.	उ. ना.
2.	फेब्रुवारी	35.8	14.1
3.	मार्च	40.8	16.9
4.	एप्रिल	43.9	22.0
5.	मे	47.3	18.0
6.	जून	45.8	18.0
7.	जुलै	35.1	19.5
8.	ऑगस्ट	34.5	20.9
9.	सप्टेंबर	34.3	24.0
10.	ऑक्टोबर	34.4	22.5
11.	नोव्हेंबर	33.8	15.5
12.	डिसेंबर	30.8	11.3
वर्ष: 1998		47.3	11.3

टीप : " उ. ना. " म्हणजे उपलब्ध नाही.

आधार : विभागीय हवामान शास्त्र कार्यालय, भारत सरकार, नागपूर.

...31...

तक्ता क्र. 3.1.

जमिनीचा वापर

जिल्हा : गडचिरोली

(वर्ष 1995-96 व 1998-99)

(क्षेत्र'00'हेक्टर)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल-व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन			
					बिगर शेती वापराखालील जमीन	पडीत/लागवडी लागू नसलेली जमीन	एकूण (6+7)	लागवडी लागू नसलेली	कायम गुरे चरण व चरणाची जागा	कसलेल्या जमिनीत समाविष्ट नसलेली झाडे, झुडपे, फळबागा याखालील जमीन	एकूण (9+10+11)
1	गडचिरोली	1995-96	765	208	56	2	58	17	87	1	105
		1998-99	765	-	45	15	60	17	27	-	44
2	आरमोरी	1995-96	1199	119	30	28	58	17	22	1	40
		1998-99	1199	-	29	33	62	9	22	1	32
3	कुरखेडा	1995-96	1827	218	170	-	170	12	114	26	152
		1998-99	1827	-	24	41	65	10	30	4	44
4	धानोरा	1995-96	2138	667	37	9	46	22	103	-	125
		1998-99	2138	-	5	45	50	9	42	-	51
5	एटापल्ली	1995-96	4415	1442	91	-	91	6	78	-	84
		1998-99	4415	-	31	-	31	6	19	-	25
6	सिरोंचा	1995-96	938	63	86	1	87	19	8	14	41
		1998-99	938	-	91	1	92	20	2	18	40
7	अहेरी	1995-96	2333	656	24	26	50	8	28	-	36
		1998-99	2333	-	18	23	41	23	30	9	62
8	चामोर्शी	1995-96	1300	236	25	87	112	14	81	-	95
		1998-99	1300	-	19	65	84	7	23	17	47

पुढे चालू...

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल-व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन			
					बिगर शेती वापरातील जमीन	उपलब्ध पडीत क्षेत्र	नसलेली जमीन	लागवडी लागू नसलेली	कायम गुरे चरणाची जागा	कसलेल्या जमिनीत समाविष्ट नसलेली झाडे, झुडपे, फळबागा यांसारखी जमीन	एकूण (9+10+11)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
9	देसाईगंज	1995-96	-	67	36	1	37	4	7	-	11
		1998-99	-	-	1	27	28	3	7	5	15
10	कोरची	1995-96	-	334	19	18	37	13	10	2	25
		1998-99	-	-	12	16	28	17	20	15	52
11	भामरागड	1995-96	-	529	49	-	49	4	2	2	8
		1998-99	-	-	3	25	28	2	8	5	15
12	मुलचेरा	1995-96	-	114	16	3	19	1	11	-	12
		1998-99	-	-	19	-	19	7	6	-	13
जिल्हा एकूण		1995-96	14915	11314	638	176	814	137	551	46	734
		1998-99	14915	11694	297	291	588	130	236	74	440

पुढे चालू...

... 33 ...

तक्ता क्र. 3.1 पुढे चालू

जमिनीचा वापर

(वर्ष 1995-96 व 1998-99)

जिल्हा : गडचिरोली

क्षेत्र-00 हेक्टर

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडी सालील क्षेत्र			लागवडीलायक क्षेत्र (9+11+15+16)
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड	निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक	एकूण क्षेत्र	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	गडचिरोली	1995-96	14	13	27	189	24	213	234
		1998-99	10	11	21	194	19	213	232
2	आरमोरी	1995-96	26	18	44	159	40	199	221
		1998-99	5	6	11	194	40	234	215
3	कुरखेडा	1995-96	14	12	26	116	74	190	180
		1998-99	5	7	12	163	26	189	189
4	धानोरा	1995-96	18	36	54	186	11	197	262
		1998-99	9	28	37	189	9	198	235
5	एटापल्ली	1995-96	5	3	8	133	27	160	147
		1998-99	7	11	18	159	-	159	183
6	सिरौंचा	1995-96	10	7	17	172	5	178	222
		1998-99	18	10	28	161	8	169	227
7	अहेरी	1995-96	14	3	17	160	1	161	185
		1998-99	14	5	19	154	2	156	205
8	चामोर्शी	1995-96	23	18	41	323	41	364	378
		1998-99	23	21	44	370	28	398	438

पुढे चालू..

...34...

तक्ता क्र. 3.1 पुढे चालू

जमिनीचा वापर

(वर्ष 1995-96 व 1998-99)

जिल्हा : गडचिरोली

क्षेत्र- "00" हेक्टर

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडी सालील क्षेत्र			लागवडीलायक क्षेत्र (9+11+15+16)
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड	निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक	एकूण क्षेत्र	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
9	देसाईगंज	1995-96	23	4	27	78	76	154	109
		1998-99	2	6	8	113	38	151	129
10	कोरची	1995-96	16	16	32	118	4	122	165
		1998-99	9	-	9	127	3	130	168
11	भामरागड	1995-96	22	28	50	7	-	7	63
		1998-99	3	8	11	70	-	70	88
12	मुलचेरा	1995-96	1	3	4	67	1	68	72
		1998-99	6	7	13	66	1	67	86
जिल्हा एकूण		1995-96	187	162	347	1708	304	2012	2235
		1998-99	111	120	231	1960	174	2134	2395

- टीप :-
1. आकडे पूर्णांकित केल्यामुळे बेरजा जुळणार नाहीत.
  2. 1995-96 ची माहिती पूर्ण सुधारीत असून 1998-99 ची माहिती अस्थायी आहे.
  3. 1995-96 व 1998-99 या वर्षाकरिता नवीन तहसीलवार राखीव वनासालील क्षेत्राची पर्याप्त माहिती उपलब्ध न झाल्यामुळे भौगोलीक क्षेत्र व जंगल व्याप्त क्षेत्राची माहिती जुन्या तहसीलीप्रमाणे देण्यात आलेली आहे.

आधार :- 1) कृषि. आयुक्तालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे
2) गडचिरोली जिल्हा ऋतु व पीके अहवाल 1998-99.

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांसाठीील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[वर्ष 1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	सरीसर्प ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	गडचिरोली	1995-96	14647	141	-	1488	1488	-	2	-	-
		1998-99	15144	100	-	1109	1109	-	3	-	-
2	आरमोरी	1995-96	13311	328	-	847	847	-	2	-	-
		1998-99	16860	281	-	554	554	-	-	-	-
3	कुरखेडा	1995-96	15151	215	-	2	2	-	4	-	-
		1998-99	15280	81	-	2	2	-	2	-	-
4	धानोरा	1995-96	16499	60	-	31	31	-	24	-	-
		1998-99	16771	23	-	12	12	-	17	-	-
5	एटापल्ली	1995-96	15299	-	-	11	11	-	281	-	-
		1998-99	15125	-	-	10	10	-	235	-	-
6	सिरोंचा	1995-96	6772	1	-	4617	4617	-	1097	-	-
		1998-99	7276	3	-	4125	4125	-	1073	-	-
7	अहेरी	1995-96	8168	3	-	4158	4158	-	539	-	-
		1998-99	8220	-	-	3749	3749	-	515	-	-
8	चामोर्शी	1995-96	18484	254	-	7300	7300	-	-	-	-
		1998-99	26133	128	-	3242	3242	-	141	-	-

पुढे चालु....

... 86 ...

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[वर्ष 1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	सरीसर्प ज्वारी	रुबी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
9	देसाईगंज	1995-96	11657	359	-	437	437	-	1	-	-
		1998-99	11540	230	-	373	373	-	7	-	-
10	कोरची	1995-96	9000	5	-	-	-	-	66	-	-
		1998-99	9427	1	-	-	-	-	60	-	-
11	भामरागड	1995-96	117	-	-	108	108	-	211	-	-
		1998-99	6794	-	-	8	8	-	119	-	-
12	मुलचेरा	1995-96	5068	9	-	547	547	-	85	-	-
		1998-99	5113	-	-	487	487	-	59	-	-
जिल्हा एकूण		1995-96	134173	1375	-	19546	19546	-	2249	-	-
		1998-99	153683	847	-	13671	13671	-	2231	-	-

पुढे चालू ....

...37...

तकता क्र. 3.2 पुढे चालु

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांसाठीील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर तृ- ण धान्य	एकूण तृण- धान्य	हरभ- रा	तूर	मूग	उडीद	वाल	कुळी- थ	मट- की
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	गडचिरोली	1995-96	-	16278	664	384	702	395	13	289	-
		1998-99	-	16356	473	418	616	389	11	225	-
2	आरमोरी	1995-96	-	14488	951	228	788	886	3	323	6
		1998-99	-	17695	744	338	819	983	2	297	5
3	कुरसेडा	1995-96	4	15376	588	82	156	241	4	473	-
		1998-99	-	15365	570	105	129	246	1	294	-
4	धानोरा	1995-96	274	16888	405	58	93	240	4	874	-
		1998-99	211	17034	308	64	115	274	4	812	-
5	एटापल्ली	1995-96	-	15528	28	-	74	60	5	180	-
		1998-99	-	15370	7	-	109	86	17	179	-
6	सिरोंचा	1995-96	-	12487	1	5	1021	27	38	439	-
		1998-99	7	12484	-	14	861	20	52	461	-
7	अहेरी	1995-96	-	12868	84	20	413	15	93	97	-
		1998-99	-	12484	79	325	392	28	102	121	-
8	चामोर्शी	1995-96	-	26038	586	1382	847	408	-	541	15
		1998-99	-	29644	483	2066	622	379	-	434	4

पुढे चालु....

तकता क्र. 3.2 पुढे चालु
तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : गहचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर तृण धान्य	एकूण तृण-धान्य	हरभरा	तूर	मूग	उडीद	चाल	कुळी-थ	मटकी
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
9	देसाईगंज	1995-96	-	12454	269	113	114	379	3	55	8
		1998-99	-	12150	221	153	138	324	3	36	6
10	कोरची	1995-96	1311	10382	35	2	25	371	17	928	-
		1998-99	2273	11761	12	1	24	6	12	844	-
11	भामरागड	1995-96	-	436	5	-	74	1	8	91	-
		1998-99	-	6921	-	-	28	2	4	30	-
12	मुलचेरा	1995-96	-	5709	35	22	81	2	14	19	-
		1998-99	-	5659	37	193	70	3	18	35	-
जिल्हा		1995-96	1589	158932	3651	2296	4388	3025	202	4309	29
		1998-99	2491	172923	2934	3677	3923	2738	226	3768	15

पुढे चालु ....

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालु
तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर कडधान्य	एकूण कडधान्य	एकूण अन्नधान्ये	ऊस	मिरची	हळद	सुपारी	इतर मसा-ल्याचे पदार्थ	एकूण मसा-ल्याचे पदार्थ
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	गडचिरोली	1995-96	1429	3876	20154	-	-	-	-	-	174
		1998-99	1905	4037	20393	-	123	-	-	37	160
2	आरमोरी	1995-96	864	4049	18537	2	-	-	-	-	228
		1998-99	1261	4449	22144	2	192	-	-	22	214
3	कुरखेडा	1995-96	220	1764	17140	1	-	-	-	-	577
		1998-99	444	1789	17154	1	582	-	-	8	590
4	धानोरा	1995-96	153	1827	18715	-	-	-	-	-	287
		1998-99	254	1831	18865	1	292	-	-	4	296
5	एटापल्ली	1995-96	-	347	15875	-	-	-	-	-	63
		1998-99	7	405	15775	-	79	-	-	-	79
6	सिरोंचा	1995-96	2	1533	14020	-	-	-	-	-	162
		1998-99	124	1532	14016	-	179	4	-	5	188
7	अहेरी	1995-96	20	742	13610	1	-	-	-	-	39
		1998-99	258	1303	13787	-	49	1	-	5	55
8	चामोर्शी	1995-96	3022	6801	32839	-	-	-	-	-	314
		1998-99	3110	7098	36742	-	364	-	-	23	387

पुढे चालु ...

...40...

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालु

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांसाठीील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर क- डधान्य	एकूण कड धान्य	एकूण अन्न- धान्ये	ऊस	मिरची	हळद	सु- पारी	इतर मसा- ल्या- चे प- दार्थ	एकूण मसा- ल्याचे पदार्थ
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
9	देसाईगंज	1995-96	918	1859	14313	1	-	-	-	-	236
		1998-99	1083	1964	14114	-	208	-	-	18	226
10	कोरची	1995-96	27	1405	11787	-	-	-	-	-	94
		1998-99	28	927	12688	-	92	-	-	5	97
11	भामरागड	1995-96	38	217	653	-	-	-	-	-	14
		1998-99	9	73	6994	-	10	-	-	-	10
12	मुलचेरा	1995-96	58	231	5940	-	-	-	-	-	27
		1998-99	52	408	6067	-	20	-	-	-	20
जिल्हा एकूण		1995-96	6751	24651	183583	5	-	-	-	-	2215
		1998-99	8535	25816	198739	4	2190	5	-	127	2322

पुढे चालु....

...41...

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालु
तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांमधील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओंबा	काजू	एकूण फळे व भाजीपाला	संकीर्ण साधपिके	एकूण साधपिके	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भूईमूग
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	गडचिरोली	1995-96	-	-	132	-	20460	-	8	8	8
		1998-99	15	-	152	-	20705	-	8	8	9
2	आरमोरी	1995-96	-	-	251	-	19018	-	17	17	19
		1998-99	36	-	185	-	22545	-	12	12	13
3	कुरखेडा	1995-96	-	-	90	-	17808	-	1	1	42
		1998-99	11	-	108	-	17853	-	1	1	67
4	धानोरा	1995-96	-	-	49	-	19051	-	2	2	2
		1998-99	12	-	60	-	19222	-	1	1	8
5	एटापल्ली	1995-96	-	-	34	-	15972	-	-	-	-
		1998-99	12	-	60	-	15914	-	-	-	-
6	सिरोंचा	1995-96	-	-	150	-	14332	152	2	154	84
		1998-99	132	-	169	-	14373	80	-	80	13
7	अहेरी	1995-96	-	-	41	-	13691	112	9	121	4
		1998-99	2	-	70	-	13912	-	7	7	95
8	चामोर्शी	1995-96	-	-	243	-	33396	135	28	163	-
		1998-99	42	-	378	-	37507	97	24	121	1

पुढे चालु...

... 42 ...

तकता क्र. 3.2 पुढे चालु
तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांसाठीील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	आंबा	काजू	एकूण फळे व भाजीपाला	संकीर्ण साधपिके	एकूण साधपिके	कापूस	इतर तंतुपिके	एकूण तंतुपिके	भूईमूग
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39
9	देसाईगंज	1995-96	-	-	200	-	14770	-	2	2	57
		1998-99	55	-	177	-	14517	-	12	12	45
10	कोरची	1995-96	-	-	23	-	11904	-	-	-	-
		1998-99	3	-	17	-	12802	-	-	-	-
11	भामरागड	1995-96	-	-	8	-	675	-	2	2	-
		1998-99	5	-	10	-	7014	-	1	1	-
12	मुलचेरा	1995-96	-	-	11	-	5978	-	-	-	-
		1998-99	-	-	19	-	6106	-	-	-	-
जिल्हा एकूण-		1995-96	-	-	1252	-	187055	399	71	470	216
		1998-99	325	-	1405	-	202470	177	66	243	251

पुढे चालु ...

...43...

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करडई	जवस	तीळ	नारळ	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47
1	गडचिरोली	1995-96	14	614	55	-	168	859	-	-
		1998-99	6	520	61	-	33	629	-	-
2	आरमोरी	1995-96	5	705	32	-	55	816	-	-
		1998-99	3	645	47	-	105	813	-	-
3	कुरसेडा	1995-96	-	955	4	-	186	1187	-	-
		1998-99	1	940	10	-	103	1121	-	-
4	धानोरा	1995-96	5	548	1	-	62	618	-	-
		1998-99	2	577	2	-	-	589	-	-
5	एटापल्ली	1995-96	-	-	12	-	1	13	-	-
		1998-99	-	4	15	-	4	23	-	-
6	सिरोंचा	1995-96	-	10	2831	-	168	3093	134	-
		1998-99	-	8	1826	-	402	2249	153	-
7	अहेरी	1995-96	-	683	1468	-	123	2278	1	-
		1998-99	-	517	1070	-	6	1688	1	-
8	चामोर्शी	1995-96	8	1514	946	-	409	2877	-	-
		1998-99	8	1213	527	-	423	2172	-	-

पुढे चालू....

...44...

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालु

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांसाठीील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करडई	जवस	तीळ	नारळ	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	तंबासू	इतर औषधी व मादक पदार्थ
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47
9	देसाईगंज	1995-96	3	272	32	-	108	472	-	-
		1998-99	3	289	36	-	75	448	-	-
10	कोरची	1995-96	-	288	4	-	3	295	-	-
		1998-99	-	-	-	-	267	267	-	-
11	भामरागड	1995-96	-	-	12	-	-	12	-	-
		1998-99	-	-	5	-	-	5	1	-
12	मुलचेरा	1995-96	-	136	715	-	1	852	-	-
		1998-99	-	77	419	-	39	535	-	-
जिल्हा एकूण-		1995-96	35	5725	6112	-	1284	13372	135	-
		1998-99	23	4790	4018	-	1457	10539	155	-

पुढे चालु ...

... 45 ...

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालु

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांसाठीील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ.	तहसील	वर्ष	एकूण मादक पदार्थ	चा- या ची पिके	हिर- वि पिके	संकी- र्ण अ साधे पिके	एकूण अ साधे पिके	लागव- डी सा- लील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वे- ळा लाग- वडी सा- लील क्षेत्र	लागवडी साठीील निवळ क्षेत्र
1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55
1	गडचिरोली	1995-96	-	-	-	-	867	21377	2395	18932
		1998-99	-	-	-	-	637	21342	1918	19424
2	आरमोरी	1995-96	-	-	-	-	833	19851	3995	15856
		1998-99	-	-	-	-	825	23370	3952	19418
3	कुरसेडा	1995-96	-	-	-	-	1188	18996	7418	11578
		1998-99	-	-	-	-	1122	18975	2638	16337
4	धानोरा	1995-96	-	-	-	-	620	19671	1058	18613
		1998-99	-	-	-	-	590	19812	904	18908
5	एटापल्ली	1995-96	-	-	-	-	13	15985	2722	13262
		1998-99	-	-	-	-	23	15937	12	15925
6	सिरोंचा	1995-96	134	58	-	-	3439	17771	529	17242
		1998-99	153	65	-	-	2547	16920	792	16128
7	अहेरी	1995-96	1	-	-	-	2400	16091	136	15955
		1998-99	1	-	-	-	1696	15608	201	15407
8	चामोर्शी	1995-96	-	-	-	-	3040	36436	4121	32315
		1998-99	-	-	-	-	2293	39800	2843	36957

पुढे चालु .....

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांमधील क्षेत्रे

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-यांची पिके	हिर-वी पिके	संकीर्ण अ-साद्य पिके	एकूण असाद्य पिके	लागव-डी सा-लील एकूण क्षेत्र	एकापे-क्षा अधि-क वेळा लागव-डीमधील क्षेत्र	लाग-वडी सा-लील निव्वळ क्षेत्र
1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55
9	देसाईगंज	1995-96	-	137	-	-	611	15381	7567	7814
		1998-99	-	179	-	-	639	15156	3821	11335
10	कोरची	1995-96	-	1	-	-	296	12200	366	11834
		1998-99	-	-	-	-	267	13069	328	12741
11	भामरागड	1995-96	-	-	-	-	14	689	-	689
		1998-99	1	-	-	-	7	7021	2	7019
12	मुलचेरा	1995-96	-	-	-	-	852	6830	117	6713
		1998-99	-	-	-	-	535	6641	86	6555
जिल्हा एकूण-		1995-96	135	196	-	-	14173	201228	30424	170804
		1998-99	155	244	-	-	11181	213651	17497	196154

टिप:- सन 1995-96 ची माहिती पूर्ण सुधारीत असून सन 1998-99 ची माहिती अस्थायी आहे.

आधार : 1) कृषि आयुक्तालय, पुणे, 2) जिल्हा क्रतु व पिके अहवाल गडचिरोली.

मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन (अंतिम अंदाज)

जिल्हा : गडचिरोली

वर्ष : 1999-2000

1) दर हेक्टरी उत्पादन - किलोमध्ये, 2) एकूण उत्पादन - '00' मे टनात.

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4	1	2	3	4
1	तांदूळ	1383	2003	17	जवस	199	9
2	गहू	610	6	18	भुईमूग	-	-
3	ज्वारी	382	50	19	मोहरी	-	-
4	बाजरी	-	-	20	तीळ	334	6
5	बाली	-	-	21	एरंडी	-	-
6	मका	1295	3	22	ऊस	-	-
7	नाचणी	-	-	23	नारळ	-	-
8	इतर धान्ये	-	-	24	कापूस (सरकी विरहीत)	-	-
9	एकूण धान्ये	1296	2062	25	ताग	142	1
10	हरभरा	433	16	26	मेस्टर(अंबाडी)	-	-
11	तूर	961	29	27	तंबाखू	753	2
12	उडीद	273	1	28	एकूण औषधी व अमली पदार्थ	753	2
13	मुग	348	1	29	सुठ (अले)	-	-
14	मसूर	-	-	30	मिरची (लाल)	482	10
15	इतर कडधान्ये	372	91	31	हळद	1022	7
16	एकूण कडधान्ये	504	138	32	बटाटा	-	-

विविध साधनांचे ओलिता सालील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[वर्ष - 1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओलितासालील क्षेत्र		ओलिता-	ओलिता-	एकूण लागवडीसालील क्षेत्र	ओलितासालील एकूण क्षेत्राची एकूण लागवडीसालील क्षेत्राशी टक्केवारी
			पृष्ठ भागीय	विहिरी	सालील निठवळ क्षेत्र	एकूण क्षेत्र		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	गडचिरोली	1995-96	7562	58	7620	7743	21327	36.31
		1998-99	8157	101	8258	8399	21342	39.35
2	आरमोरी	1995-96	6682	103	6785	8289	19851	41.76
		1998-99	7809	94	7903	8559	23370	36.62
3	कुरखेडा	1995-96	5265	299	5564	5900	18996	31.06
		1998-99	5385	345	5738	6251	18975	32.94
4	धानोरा	1995-96	3151	286	3417	3539	19671	17.99
		1998-99	3992	73	4065	4107	19812	20.73
5	एटापल्ली	1995-96	1307	29	1336	1336	15985	8.36
		1998-99	1597	62	1659	1659	15937	10.41
6	सिरोंचा	1995-96	587	1048	1635	3163	17771	17.80
		1998-99	1583	1277	2860	3626	16920	21.43
7	अहेरी	1995-96	1248	49	1297	1334	16091	8.29
		1998-99	1371	63	1434	1480	15608	9.48
8	चामोर्शी	1995-96	13847	111	13958	15222	36436	41.78
		1998-99	25248	141	25389	26317	39800	66.12

तक्ता क्र. 3.4 पुढे चालू

विविध साधनांचे ओलिता सालील क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओलितासालील क्षेत्र		ओलिता-	ओलिता-	एकूण लागवडीसालील क्षेत्र	ओलितासालील एकूण क्षेत्राची एकूण लागवडीसालील क्षेत्राची टक्केवारी
			पृष्ठ भागीय	विहिरी	सालील निव्वळ क्षेत्र	सालील एकूण क्षेत्र		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	देसाईगंज	1995-96	7927	762	8889	9286	15381	60.37
		1998-99	6718	81	6799	9142	15156	60.32
10	कोरची	1995-96	136	88	224	255	12200	2.09
		1998-99	104	219	323	354	13069	2.71
11	भामरागड	1995-96	124	4	128	128	689	18.58
		1998-99	438	9	447	447	7021	6.37
12	मुलचेरा	1995-96	686	33	719	761	6830	11.14
		1998-99	811	22	833	845	6641	12.72
जिल्हा एकूण:-		1995-96	48522	2850	51372	56956	201228	28.30
		1998-99	63213	2487	65708	71186	213651	33.32

टिपः 1. सन 1995-96 ची माहिती पूर्ण सुधारीत असून सन 1998-99 ची माहिती अस्थायी आहे.

आधार : 1) कृषि आयुक्तालय, पुणे

2) जिल्हा ऋतू व पिके अहवाल, गडचिरोली.

...50...

तक्ता क्र. 35

निरनिराळ्या पिकांसाठीील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - गडचिरोली

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

[वर्ष-1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	सरीसर्प ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी	इतर तृण धान्ये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	गडचिरोली	1995-96	7466	10	-	-	-	-	-	-	-
		1998-99	8067	100	-	-	-	-	-	-	-
2	आरमोरी	1995-96	7893	58	-	-	-	-	-	-	-
		1998-99	8312	46	-	-	-	-	-	-	-
3	कुरसेडा	1995-96	5131	66	-	-	-	-	-	-	-
		1998-99	5611	36	-	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	1995-96	3230	5	-	-	-	-	-	-	-
		1998-99	3686	23	-	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	1995-96	1250	-	-	-	-	-	-	-	-
		1998-99	1557	-	-	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	1995-96	2073	1	-	-	-	-	581	-	-
		1998-99	2736	3	-	-	-	-	548	-	-
7	अहेरी	1995-96	1276	-	-	-	-	-	2	-	-
		1998-99	1388	-	-	-	-	-	3	-	-
8	चामोर्शी	1995-96	14810	11	-	-	-	-	-	-	-
		1998-99	25307	128	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालु ....

...51...

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकांसाठीील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	सरीस	रब्बी	एकूण	बाजरी	मका	नाचणी	इतर
					ज्वारी	ज्वारी	ज्वारी				तृण धान्ये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
9	देसाईगंज	1995-96	8739	117	-	-	-	-	-	-	-
		1998-99	8791	79	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	1995-96	161	-	-	-	-	-	-	-	-
		1998-99	248	1	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	1995-96	111	-	-	-	-	-	-	-	-
		1998-99	433	-	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	1995-96	730	1	-	-	-	-	-	-	-
		1998-99	805	3	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा	1995-96	52870	269	-	-	-	-	583	-	-
	एकूण	1998-99	66941	419	-	-	-	-	551	-	-

पुढे चालू....

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकांसाठीील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण तृण-धान्ये	हरभरा	तूर	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	ऊस	मसाऱ्याचे पदार्थ
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	गडचिरोली	1995-96	7476	-	-	-	-	-	7476	-	168
		1998-99	8167	-	-	-	-	-	8167	-	161
2	आरमोरी	1995-96	7951	-	-	-	1	1	7952	2	198
		1998-99	8358	-	-	-	-	-	8358	2	161
3	कुरखेडा	1995-96	5197	-	-	-	-	-	5197	1	577
		1998-99	5647	-	-	-	-	-	5647	1	587
4	धानोरा	1995-96	3235	-	-	-	-	-	3235	-	287
		1998-99	3709	-	-	-	-	-	3709	1	294
5	एटापल्ली	1995-96	1250	-	-	-	-	-	1250	-	62
		1998-99	1557	-	-	-	-	-	1557	-	78
6	सिरोंचा	1995-96	2655	-	-	-	-	-	2655	-	136
		1998-99	3287	-	-	-	-	-	3287	-	154
7	अहेरी	1995-96	1278	-	-	-	-	-	1278	1	26
		1998-99	1391	-	-	-	-	-	1391	-	45
8	चामोर्शी	1995-96	14821	-	-	-	-	-	14821	-	246
		1998-99	25435	-	-	-	-	-	25435	-	387

...53...

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकांसाठीील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण तृण-धान्ये	हरभरा	तूर	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	ऊस	मसाऱ्याचे पदार्थ
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
9	देसाईगंज	1995-96	8856	-	-	-	-	-	8856	1	233
		1998-99	8870	-	-	-	-	-	8870	-	220
10	कोरची	1995-96	161	-	-	-	-	-	161	-	75
		1998-99	249	-	-	-	-	-	249	-	97
11	भामरागड	1995-96	111	-	-	-	-	-	111	-	12
		1998-99	433	-	-	-	-	-	433	-	9
12	मुलचेरा	1995-96	731	-	-	-	-	-	731	-	24
		1998-99	808	-	-	-	-	-	808	-	20
जिल्हा एकूण		1995-96	53722	-	-	-	1	1	53723	5	2044
		1998-99	67911	-	-	-	-	-	67911	4	2213

पुढे चालू...

तक्ता क्र 3.5 पुढे चालु

निरनिराळ्या पिकांसाठीील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण साद्य पिके	एकूण साद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भुईमूग	जवस सूर्य फूल
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	गडचिरोली	1995-96	4	87	-	7735	-	-	-	8	-
		1998-99	20	6	-	8354	-	8	8	9	-
2	आरमोरी	1995-96	7	114	-	8273	-	-	-	15	-
		1998-99	1	30	-	8552	-	-	-	1	-
3	कुरखेडा	1995-96	15	66	-	5856	-	-	-	42	-
		1998-99	6	8	-	6249	-	-	-	2	-
4	धानोरा	1995-96	-	15	-	3537	-	-	-	2	-
		1998-99	14	44	-	4062	-	1	1	8	-
5	एटापल्ली	1995-96	3	21	-	1336	-	-	-	-	-
		1998-99	-	24	-	1659	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	1995-96	48	25	-	2864	24	-	24	84	157
		1998-99	33	25	-	3499	25	-	25	16	46
7	अहेरी	1995-96	-	24	-	1329	-	-	-	4	1
		1998-99	-	43	-	1479	-	-	-	-	1
8	चामोर्शी	1995-96	1	154	-	15222	-	-	-	-	-
		1998-99	48	319	-	26189	97	23	120	1	-

पुढे चालु...

...55...

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकांसाठीील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण साध पिके	एकूण साध पिके	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भुईमूग	जवस सूर्यफल
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
9	देसाईगंज	1995-96	2	108	-	9200	-	-	-	56	-
		1998-99	10	12	-	9112	-	-	-	9	-
10	कोरची	1995-96	1	18	-	255	-	-	-	-	-
		1998-99	4	1	-	351	-	-	-	-	-
11	भामरागड	1995-96	-	5	-	128	-	-	-	-	-
		1998-99	-	5	-	447	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	1995-96	-	6	-	761	-	-	-	-	-
		1998-99	-	17	-	845	-	-	-	-	-
जिल्हा		1995-96	81	643	-	56496	24	-	24	211	158
एकूण		1998-99	136	534	-	70798	122	32	154	46	47

पुढे चालू...

...56...

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालु

निरनिराळ्या पिकांसाठी ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - गडचिरोली

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करडई	इतर गळी-ताची पिके	एकूण गळी-ताची पिके	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	संकीर्ण असाद्य पिके	एकूण असाद्य पिके	ओलितासाठी एकूण क्षेत्र
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	गडचिरोली	1995-96	-	-	8	-	-	-	-	-	8	7743
		1998-99	6	22	37	-	-	-	-	-	45	8399
2	आरमोरी	1995-96	-	1	16	-	-	-	-	-	16	8289
		1998-99	-	-	1	-	-	-	-	6	7	8559
3	कुरखेडा	1995-96	-	2	44	-	-	-	-	-	44	5900
		1998-99	-	-	2	-	-	-	-	-	2	6251
4	धानोरा	1995-96	-	-	2	-	-	-	-	-	2	3539
		1998-99	2	34	44	-	-	-	-	-	45	4107
5	एटापल्ली	1995-96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1336
		1998-99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1659
6	सिरोया	1995-96	-	-	241	34	-	34	-	-	299	3163
		1998-99	-	-	62	40	-	40	-	-	127	3626
7	अहेरी	1995-96	-	-	5	-	-	-	-	-	5	1334
		1998-99	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1480
8	चामोर्शी	1995-96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15222
		1998-99	7	-	8	-	-	-	-	-	128	26317

पुढे चालु...

...57...

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा : गडचिरोली

(क्षेत्र-हेक्टरमध्ये)

[1995-96 व 1998-99]

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करड-ई	इतर गळी-ताची पिके	एकूण गळी-ताची पिके	तंबा-सू	इतर औष-धी व माद-क प-दार्थ	एकूण औष-धी व माद-क प-दार्थ	चा-या-ची पिके	संकीर्ण असा-घ पिके	एकूण असा-घ पिके	ओलि-ताखा-लील एकूण क्षेत्र
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
9	देसाईगंज	1995-96	-	-	56	-	-	-	30	-	86	9286
		1998-99	-	-	9	-	-	-	21	-	30	9142
10	कोरची	1995-96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	255
		1998-99	-	3	3	-	-	-	-	-	3	354
11	भामरागड	1995-96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	128
		1998-99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	447
12	मुलघेरा	1995-96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	761
		1998-99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	845
जिल्हा		1995-96	-	3	372	34	-	34	30	-	460	56956
एकूण		1998-99	15	59	167	40	-	40	21	6	388	71186

टिप:- सन 1995-96 ची माहिती पूर्ण सुधारीत असून सन 1998-99 ची माहिती अस्थायी आहे.

- आधार :- 1) कृषि आयुक्तालय, पुणे.
2) जिल्हा ऋतु व पिके अहवाल, गडचिरोली.

अ. क्र	तहसिल	वर्ष	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरीवर डिझेल पंप	बासविलेले विजेचे पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	गडचिरोली	1995-96	1005	232	101	20	641
		1998-99	954	286	283	84	847
2	आरमोरी	1995-96	673	32	175	178	442
		1998-99	388	50	120	171	-
3	कुरसेडा	1995-96	1610	302	351	128	129
		1998-99	881	305	450	115	368
4	धानोरा	1995-96	972	-	80	5	560
		1998-99	482	10	98	240	462
5	एटापल्ली	1995-96	232	-	15	6	648
		1998-99	448	-	15	15	850
6	सिरोंचा	1995-96	179	-	-	12	688
		1998-99	95	-	-	7	699
7	अहेरी	1995-96	172	67	10	46	681
		1998-99	179	149	70	45	-
8	चामोर्शी	1995-96	539	189	77	13	-
		1998-99	755	305	80	74	-

तत्ता क्रमांक : 3.6 (अ) पुढे सुरु ..

तालुकावार सिंचन विहिरी आणि इतर विहिरी

[वर्ष : 1995-96 व 1998-99]

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर बसविलेले डिझेल पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरींची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
9	देसाईगंज	1995-96	176	7	15	54	208
		1998-99	198	70	155	47	115
10	कोरची	1995-96	164	16	-	16	529
		1998-99	107	107	42	20	138
11	भामरागड	1995-96	135	2	1	26	161
		1998-99	103	3	2	20	98
12	मुलचेरा	1995-96	61	13	37	17	631
		1998-99	207	17	37	10	597
	जिल्हा एकूण	1995-96	5918	860	862	521	5378
		1998-99	4797	1302	1352	848	4174

टिप- 1. सन 1995-96 ची माहिती पूर्ण सुधारीत असून सन 1998-99 ची माहिती अस्थायी आहे.

- अधार 1) कृषि आयुक्तालय, पुणे.
2) जिल्हा ऋतु पिके अहवाल, गडचिरोली.

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपांची संख्या
जिल्हा : गडचिरोली वर्ष : 1999-2000

अ. क्र.	तहसील	यशस्वी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत पंपांची संख्या
1.	2	3	4	5	6	7
1	गडचिरोली	55	55	-	617	20
2	आरमोरी	21	21	-	450	18
3	कुरखेडा	14	14	-	488	22
4	धानोरा	8	8	-	688	13
5	एटापल्ली	25	25	-	522	8
6	सिरोंचा	30	30	-	342	12
7	अहेरी	23	23	-	399	4
8	चामोर्शी	21	21	-	852	26
9	देसाईगंज	13	13	-	184	8
10	कोरची	6	6	-	334	11
11	भामरागड	11	11	-	244	1
12	मुलचेरा	8	8	-	250	2
जिल्हा एकूण		235	235	-	5370	145

टिप : 1) स्तंभ क्र. 6 व 7 मधील आकडेवारी संचित स्वरूपाची आहे.

2) स्तंभ क्र. 7 मधील कांही तहसिलीमधील विद्युतपंप असलेली गावे फेरबदल झाल्यामुळे विद्युतपंपाची संख्या कमी / जास्त झाल्याचे दिसून येते. आरमोरी तहसिलीतील २ विद्युतपंप कायम नादुरुस्त झाल्यामुळे मागील वर्षीच्या तुलनेत घट दिसून येते.

आधार : 1. उपअभियंता (यांत्रिकी) भुजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, जिल्हा परि. गडचिरोली.

2. वरीष्ठ भुवैज्ञानिक, भुजल सर्वेक्षण विकास यंत्रणा, गडचिरोली.

... 61...

तक्ता क्र. 3.7

लघुपाटबंधा-यांची कामे

वर्ष : 1999-2000

जिल्हा :- गडचिरोली

(क्षेत्र- हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	पूर्ण झालेल्या कामांची (संख्या)				उपयोगात असलेली कामे (संख्या)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	स्वाजमी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	स्वाजमी/सहकार	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	गडचिरोली	318	6	-	424	418	4	-	422
2	आरमोरी	395	2	-	397	395	2	-	397
3	कुरसेडा	292	-	-	292	292	-	-	292
4	धानोरा	280	1	-	281	280	1	-	281
5	एटापल्ली	28	-	-	28	28	-	-	28
6	सिरोंचा	161	3	-	164	161	2	-	163
7	अहेरी	67	2	-	69	67	2	-	69
8	चामोर्शी	203	5	-	208	203	5	-	208
9	देसाईगंज	167	5	-	172	167	5	-	172
10	कोरची	59	-	-	59	59	-	-	59
11	भामरागड	8	-	-	8	8	-	-	8
12	मुलचेरा	24	1	-	25	24	1	-	25
जिल्हा एकूण		2102	25	-	2127	2102	22	-	2124

पुढे चालू.....

... 62 ...

तक्ता क्र. 3.7 पुढे चालू
लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा - गडचिरोली

वर्ष : 1999-2000

[क्षेत्र- हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसील	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलितासालील निव्वळ क्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	साजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	साजगी/सहकार	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	गडचिरोली	6591	734	-	7325	6591	569	-	7160
2	आरमोरी	5821	414	-	6235	5821	397	-	6218
3	कुरसेडा	3612	-	-	3612	3612	-	-	3612
4	धानोरा	3141	283	-	3424	3141	75	-	3216
5	एटापल्ली	413	-	-	413	413	-	-	413
6	सिरोया	2676	410	-	3086	2676	314	-	2990
7	अहेरी	724	517	-	1241	724	611	-	1335
8	चामोर्शी	3719	1704	-	5423	3719	1475	-	5194
9	देसाईगंज	2916	1040	-	3956	2966	840	-	3806
10	कोरची	983	-	-	983	983	-	-	983
11	भामरागड	127	-	-	127	127	-	-	127
12	मुलयेरा	456	315	-	771	456	315	-	771
जिल्हा एकूण		31179	5417	-	36596	31229	4596	-	35825

टिप : स्तंभ क्र 3, 7, 11 व 15 मध्ये माजी मालगुजारी तलाव, नविन सिंचाई तलाव व कोल्हापुरी पध्दतीचे बंधारेयांची माहिती समाविष्ट आहे.

आधार : 1) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारेविभाग, चंद्रपूर.
2) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारेविभाग, चंद्रपूर.
3) कार्यकारी अभियंता (सिंचाई), जिल्हा परिषद, गडचिरोली.

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : गडचिरोली

[30 जून 2000 असेरची]

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	
		1)	2)
1	प्रकल्पाचे नांव	इटिया डोह प्रकल्प	तुलतुली प्रकल्प
2	प्रकल्पाचे स्थान	गोठणगांव जि. भंडारा	तुलतुली तह. आरमोरी
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1978-79	वनजमीनी अभावी काम 1983 पासून बंद आहे.
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	-	निश्चित सांगता येत नाही
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [रुपये लाखांत]	805.00	16940.00 [सुधारीत]
4	धरण		
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी.)	29.87	21.85
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	29.87	काम बंद आहे.
5	कालवा		
	अ) एकूण लांबी (कि. मी.)	117	56
	ब) पूर्ण लांबी -"-	117	काम बंद आहे.
6	कमाल क्षमता(द. ल. घ. मी.)	288.83	225.51
7	31.3.2000 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द. ल. घ. मी.)	250.41	-
8	एकूण लाभक्षेत्र [हेक्टर]	60730	34921
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	39516	23000
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	26316	27015
11	सध्या 99-2000 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)		
	अ) बारमाही	-	-
	ब) हंगामी	9303.10	-

पूढे चालू...

तक्ता क्र. 3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : गडचिरोली

[30 जून 2000 अखेरची]

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प		
		1	2	3
1	प्रकल्पाचे नांव	कारवाफा प्रकल्प	दिना प्रकल्प	चेन्ना प्रकल्प
2	प्रकल्पाचे स्थान	मक्केपल्ली ता. धानोरा	रोडीजवळ ता. चामोर्शी	मुकडी मुलचेरा ता. मुलचेरा
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	वनजमीनी अभावी 1983 पासु- न काम बंद आहे.	1974	वन जमिनी. अभावी 1983 पासुन काम बंद आहे.
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	निश्चित सांगता येत नाही.	-	निश्चित सांगता येत नाही.
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [रुपये लाखांत]	2654.00	525.00	1710.00 [1996-97 च्या दर सूची प्रमाणे]
4	धरण			
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	25.495	21.42	21.70
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	काम बंद आहे.	21.42	10.00 [काम बंद]
5	कालवा			
	अ) एकूण लांबी (कि. मी.)	35	56.23	14
	ब) पूर्ण लांबी	काम बंद आहे.	56.23	काम बंद आहे.
6	कमाल क्षमता(द. ल. घ. मी.)	32.44	61.94	14.97
7	31.3.2000 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द. ल. घ. मी.)	-	15.79	-
8	एकूण लाभक्षेत्र [हेक्टर]	13962	31396	6590
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	8048	12493	2630
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र(हेक्टर)	4725	11356	2230
11	सध्या 99-2000 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)			
	अ) बारमाही	-	-	-
	ब) हंगामी	-	10058	-

तक्रता क्र. 3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : गडचिरोली

[30 जून 2000 अखेरची]

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प	
1	2	4)	5)
1	प्रकल्पाचे नांव	पोहार प्रकल्प	सोब्रागडी प्रकल्प
2	प्रकल्पाचे स्थान	तोहेगांव ता. गडचिरोली	सोब्रामेंढा ता. कोरची
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	वनजमीनी अभावी काम बंद आहे.	वनजमीनी अभावी काम बंद आहे.
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	निश्चित सांगता येत नाही.	निश्चित सांगता येत नाही.
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [रुपये लाखांत]	616.08	4821.23
4	धरण		
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	21.205	28.76
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	काम बंद आहे.	काम बंद आहे.
5	कालवा		
	अ) एकूण लांबी (कि. मी.)	30	30
	ब) पूर्ण लांबी	काम बंद आहे.	काम बंद आहे.
6	कमाल क्षमता(द. ल. घ. मी)	62.202	49.68
7	31.3.99 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द. ल. घ. मी.)	-	-
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	20442	23023
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	7288	8220
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र(हेक्टर)	9738	7200
11	सध्या 98-99 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)		
	अ) बारमाही	-	-
	ब) हंगामी	-	-

आधार : 1. उपविभागीय अधिकारी, इटीयाडोह सिंचाई, व्यवस्थापक, उपविभाग वडसा.

2. कार्यकारी अभियंता, चंद्रपूर पाटबंधारे विभाग, चंद्रपूर.

3. कार्यकारी अभियंता, तुलतुली व कारवाफा प्रकल्प विभाग, गडचिरोली.

4. कार्यकारी अभियंता, चंद्रपूर मध्यम प्रकल्प विभाग क्र.1 चंद्रपूर.

5. कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, चंद्रपूर.

...66...

तक्ता क्रमांक :- 3.9

वहिल धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहिल धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहिलीच्या प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहिल धारण जमिनीची संख्या.

जिल्हा:- गडचिरोली

वर्ष:- 1990-91

(क्षेत्रफळ- हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		संस्था धारण		एकूण धारण		पूर्णपणे ओलिताखालील	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	0.02 हेक्टरखालील	167	1	10	0	0	0	177	1	3	0
2	0.02 - 0.5 हेक्टर	13811	3704	1850	563	17	4	15678	4271	2296	688
3	0.5 - 1.0 -- "	17297	13049	3299	2487	22	17	20618	15553	2001	1399
4	1.0 - 2.0 -- "	27969	40524	5155	7450	16	21	33140	47995	2379	3120
5	2.0 - 3.0 -- "	15354	36143	2722	6639	4	10	18080	42792	635	1357
6	3.0 - 4.0 -- "	6321	21723	1543	5333	5	17	7869	27073	292	825
7	4.0 - 5.0 -- "	3828	16948	1057	4727	2	8	4887	21683	146	540
8	5.0 - 7.5 -- "	3773	22696	1259	7625	4	22	5036	30343	157	770
9	7.5 - 10.0 -- "	1332	11304	512	4387	6	54	1850	15745	31	170
10	10.0 - 20.0 -- "	921	11533	477	6237	1	10	1399	17780	16	172
11	20.0 हेक्टर पेक्षा जास्त	72	2118	69	2000	2	97	143	4215	0	0
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		90845	179743	17953	47448	79	260	108877	227451	7956	9041

तक्ता क्र. 3.9 पुढे सुरु ....

... 67 ...

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे सुरु ..

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या.

जिल्हा:- गडचिरोली

वर्ष:- 1990-91

(क्षेत्रफळ- हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	पूर्णपणे जिरीत धारण संख्या	अंशतः ओलिताखालील धारण संख्या	ओलिताखालील एकूण क्षेत्रफळ	ओलिताखालील क्षेत्र निव्वळ ओलिताखालील क्षेत्र संख्या	संपूर्ण मालकीचे व कसलेले क्षेत्र संख्या	क्षेत्रफळ			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	0.02 हेक्टरखालील	5	0	0	0	0	3	0	177	1
2	0.02 - 0.05 हेक्टर	12355	3107	644	222	166	2943	854	15221	4162
3	0.05 - 1.0 -- "	16789	12159	1597	1213	811	3598	2210	20374	15373
4	1.0 - 2.0 -- "	26242	35532	4271	6075	3288	6650	6408	32541	47145
5	2.0 - 3.0 -- "	14581	31203	2857	6011	2667	3292	4024	17635	41714
6	3.0 - 4.0 -- "	5756	18066	1789	5774	2140	2081	2965	7614	26206
7	4.0 - 5.0 -- "	3705	14664	1005	4206	1667	1151	2207	4737	21003
8	5.0 - 7.5 -- "	3450	18446	1427	7732	2458	1584	3228	4896	29494
9	7.5 - 10.0 -- "	1443	10649	376	2881	1022	407	1192	1804	15364
10	10.0 - 20.0 -- "	936	9429	447	5036	1354	463	1526	1374	17396
11	20.0 हेक्टर पेक्षा जास्त	121	3051	21	644	151	21	151	143	4210
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		85383	156306	14234	39794	15724	22190	24765	106516	222068

तक्ता क्र. 3.9 पुढे सुरु ....

तक्ता क्रमांक :- 3.9 पुढे सुरु ..

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या.

जिल्हा:- गडचिरोली

वर्ष:-1990-91

(क्षेत्रफळ- हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	संपूर्ण भाडेपट्टीचे धारण		संपूर्ण इतरांमार्फत कसलेले धारण		अंशतः मालकीचे अंशतः भाडेपट्टीचे इतरांमार्फत आणि कसलेले धारण				
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	मालकीचे क्षेत्र.	भाडेपट्टीचे क्षेत्रफळ	इतरांमार्फत कसलेले क्षेत्र	एकूण क्षेत्रफळ
1	2	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	0.02 हेक्टरखालील	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0.02 - 0.05 हेक्टर	94	26	350	80	13	1	0	2	3
3	0.05 - 1.0 -- " --	39	32	126	84	79	50	3	11	64
4	1.0 - 2.0 -- " --	145	199	224	313	230	214	28	96	338
5	2.0 - 3.0 -- " --	83	193	185	448	177	274	65	98	437
6	3.0 - 4.0 -- " --	30	105	28	91	197	342	232	97	671
7	4.0 - 5.0 -- " --	14	64	4	20	132	410	140	46	596
8	5.0 - 7.5 -- " --	15	79	13	74	112	442	37	197	696
9	7.5 - 10.0 -- " --	6	46	0	0	40	259	59	37	335
10	10.0 - 20.0 -- " --	0	0	0	0	25	302	0	82	384
11	20.0 हेक्टर पेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	5	0	0	5
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		426	744	930	1110	1005	2299	564	666	3529

आधार : कृषि आयुक्तालय, पुणे. कृषि गणना-1990-91

... 69 ...

तक्ता क्रमांक : 3.10

कृषिविषयक अवजारे - पशुगणना

जिल्हा : गडचिरोली

वर्ष : 1992

अ. क्र.	तहसील	नांगरांची संख्या		बैलगा-इया संख्या	ऊसाचे चरक		ओलीतासाठी		ट्रक्टर संख्या	तेलघाणी	
		लाक-डी	लोखंडी		शक्ति-चालणारे	बैल म-दतीने चालणारे	तेला-चालणारे पंप	विद्युत पंप		विद्यु-त शक्ति-चालणारी	इतर शक्ति-चालणारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	गडचिरोली	9839	392	4958	-	-	236	69	44	-	1
2	आरमोरी	14755	377	2483	-	59	335	344	103	-	3
3	कुरखेडा	13933	487	3922	-	1	239	317	70	-	-
4	धानोरा	12694	217	3040	-	-	285	43	24	-	-
5	एटापल्ली	19470	566	2818	-	-	170	5	5	-	-
6	सिरोंचा	8627	469	4405	-	36	336	550	14	-	-
7	अहेरी	10807	410	3534	-	-	92	30	7	-	22
8	चामोर्शी	23352	1300	11647	-	-	444	102	26	-	-
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		113477	4218	36807	-	96	2137	1460	293	-	26

टिप : देसाईगंज, कोरची, भामरागड व मुलचेरा या नवीन तहसीलीची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही. ती जुन्या तहसीलीमध्ये समाविष्ट आहे.
आधार : पशुगणना - 1992 [अर्धवार्षिक]

...70...

तक्का क्रमांक : 3.11

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सद्दश परिस्थितीची माहिती

जिल्हा : गडचिरोली

वर्ष : 1999-2000

अ. क्र.	तहसील	बा						ब			
		(अ) दुष्काळ		व		ति व्र		टंचाई			
		एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या	जमीन महसूल पूर्ण वा निलंबित गावे संख्या	अंदाजित हानी पिक न येणे	पशुधन मालमत्ता इ.ची हानी	मदतीची घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला खर्च रुपये	शेतजमिन अधिनियम खाली दिलेली तगाई रुपये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	गडचिरोली	128	)								
2	आरमोरी	103	)								
3	कुरखेडा	128	)								
4	धानोरा	228	)								
5	एटापल्ली	197	)								
6	सिरोंचा	148	)	-----निरंक-----							
7	अहेरी	184	)								
8	चामोर्शी	204	)								
9	देसाईगंज	39	)								
10	कोरची	133	)								
11	भामरागड	128	)								
12	मुलचेरा	68	)								
जिल्हा एकूण		1688									

तक्का क्र. 3.11 पुढे सुरु .....

...71...

तक्ता क्रमांक : 3.11 पुढे सुरु ..

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सद्दश परिस्थितीची माहिती

जिल्हा : गडचिरोली

वर्ष : 1999-2000

अ. तहसील	ब. परिस्थिती										
	(ब) एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त लोक संख्या	जमिन महसुल पूर्ण निलंबन दिली गावे संख्या	अवर्षण सद्दश पिक न येणे	अंदाजित हानी रु. पशु धन माल मत्ता इ.	मदती घी हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला सर्व रुपये	शेत जमिन अधिनियमावली दिलेली तगाई रुपये	
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1 गडचिरोली	128	)									
2 आरमोरी	103	)									
3 कुरखेडा	128	)									
4 धानोरा	228	)									
5 एटापल्ली	197	)									
6 सिरोंचा	148	)	----- नि र क -----								
7 अहेरी	184	)									
8 चामोर्शी	204	)									
9 देसाईगंज	39	)									
10 कोरची	133	)									
11 भामरागड	128	)									
12 मुलचेरा	68	)									
जिल्हा एकूण	1688										

पुढे चालु.....

अ.	तहसील	बा					ब				
		(क)	पु				र				
		एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त लोक संख्या हजा-रात	जमिन महसुल पूर्ण निलंबन दिलेली गावे संख्या	अंदाजित हानी रु. पिक पशुधन मालमत्ता इ.	मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलेला स्वर्च रुपये	शेत जमिन अधिनियमाखाली दिलेली तगाई रुपये	
1	2	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
1	गडचिरोली	128	)								
2	आरमोरी	103	)								
3	कुरखेडा	128	)								
4	धानोरा	228	)								
5	एटापल्ली	197	)								
6	सिरौंचा	148	)	----- नि र क -----							
7	अहेरी	184	)								
8	चामोर्शी	204	)								
9	देसाईगंज	39	)								
10	कोरची	133	)								
11	भामरागड	128	)								
12	मुलचेरा	68	)								
	जिल्हा एकूण	1688									

...73...

तक्ता क्र. 3.12

टंचाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती
जिल्हा : गडचिरोली

वर्ष : 1999-2000

अ. क्र.	तहसील	मंडळाचे नांव	मंडळातील गावांची संख्या	ग्रस्त गावांची संख्या
1	2	3	4	5
1	गडचिरोली	1. गडचिरोली	29	-
		2. बाम्हणी	40	-
		3. येवली	59	-
2	आरमोरी	4. आरमोरी	27	-
		5. वैरागड	42	-
		6. देउळगांव	34	-
3	कुरखेडा	7. कुरखेडा	50	-
		8. पुराडा	78	-
4	धानोरा	9. धानोरा	65	-
		10. मुरूमगांव	67	-
		11. चातगांव	96	-
5	एटापल्ली	12. एटापल्ली	63	-
		13. कसनसुर	69	-
		14. गट्टा	65	-
6	सिरोंचा	15. सिरोंचा	88	-
		16. आसरअल्ली	60	-
7	अहेरी	17. अहेरी	79	-
		18. जिमलगट्टा	67	-
		19. पिरमीली	38	-
8	चामोर्शी	20. चामोर्शी	33	-
		21. कुनघाडा	51	-
		22. घोट	65	-
		23. आष्टी	55	-
9	देसाईगंज	24. देसाईगंज	39	-
10	कोरची	25. मसेली	54	-
		26. बेडगांव	79	-
11	भामरागड	27. भामरागड	128	-
12	मुलचेरा	28. मुलचेरा	68	-
जिल्हा एकूण		28	1688	-

आधार : मा. जिल्हाधिकारी (महसुल शाखा), गडचिरोली.

...74...

तक्ता क्रमांक - 4.1

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा: गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	विदेशी/संकरीत गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील बैल				
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळ	पैदाशी व कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	पैदाशीसाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले बैल	एकूण (3 ते 6)
1	2	3	4	5	6	7
1	गडचिरोली	5	5	17	2	29
2	आरमोरी	1	-	17	1	19
3	कुरखेडा	-	1	4	-	5
4	धानोरा	-	-	8	-	8
5	एटापल्ली	3	3	156	26	188
6	सिरोंचा	-	-	-	-	-
7	अहेरी	-	13	-	4	17
8	चामोर्शी	-	-	1	-	1
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		9	22	203	33	267

पुढे चालू...

...75...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा ६ गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	विदेशी/संकरित गाई व बैल					
		अडीच वर्षावरील गाई				विदेशी/संकरित अडीच वर्षापर्यंतची वासरे	एकूण विदेशी/संकरित गाई व बैल (7+11+12)
		दुभत्या	एकदाही न व्यालेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई		
1	2	8	9	10	11	12	13
1	गडचिरोली	19	36	1	56	51	136
2	आरमोरी	17	50	2	69	87	175
3	कुरखेडा	8	29	8	45	33	83
4	धानोरा	4	31	-	35	63	106
5	एटापल्ली	118	30	15	163	215	566
6	सिरोंचा	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	-	13	4	17	5	39
8	चामोर्शी	-	14	2	16	30	47
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		166	203	32	401	484	1152

पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालु

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल						
		तीन वर्षावरील बैल					तीन वर्षावरील गाई	
		केवळ पैदाशी साठी वापरलेले वळू/बैल	पैदाशी व कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामाकरिता वापरलेले बैल	इतर बैल	एकूण तीन वर्षावरील बैल	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न ठ्यालेल्या गाई
1	2	14	15	16	17	18	19	20
1	गडचिरोली	142	839	19881	516	21378	3017	13858
2	आरमोरी	373	929	29157	933	31392	3942	12473
3	कुरखेडा	276	936	25658	460	27330	3737	11920
4	धानोरा	388	1806	27443	735	30372	4824	19570
5	एटापल्ली	1245	3756	25061	1582	31644	5892	17568
6	सिरोंचा	408	1615	15338	289	17630	5922	8458
7	अहेरी	775	5325	18658	2571	27327	6370	15561
8	चामोर्शी	565	1437	46835	2092	50929	7725	23781
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		4172	16643	208009	9178	238002	41429	123184

पुढे चालु...

...77...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल				
		तीन वर्षावरील गाई		तीन वर्ष व त्याखालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)	विदेशी/संकरित व देशी एकूण गाई व बैल (13+24)
		इतर	एकूण गाई			
1	2	21	22	23	24	25
1	गडचिरोली	1398	18273	11093	50744	50880
2	आरमोरी	1206	17621	14888	63901	64076
3	कुरस्रेडा	1686	17343	17587	62260	62343
4	धानोरा	848	25242	17958	73572	73678
5	एटापल्ली	2128	25588	23031	80263	80829
6	सिरौंचा	164	14539	13858	46027	46027
7	अहेरी	1525	23456	21490	72273	72312
8	चामोर्शी	1210	32716	31241	114886	114933
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		10165	174778	151148	563926	565078

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व शे						
		तीन वर्षावरील शे				३ वर्षावरील म्हशी		
		केवळ पैदाशी- साठी ठेवलेले	पैदाशी- साठी व कामा- साठी ठेवलेले	केवळ कामा- साठी ठेवलेले	इतर	एकूण शे	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यालेल्या
1	2	26	27	28	29	30	31	32
1	गडचिरोली	38	53	853	70	1014	1022	1592
2	आरमोरी	40	76	1403	98	1617	1918	2383
3	कुरखेडा	39	186	4582	49	4856	775	767
4	धानोरा	45	339	7671	118	8173	265	493
5	एटापल्ली	188	1265	18247	244	19944	179	213
6	सिरोंचा	85	72	394	33	584	1627	1147
7	अहेरी	111	470	2906	188	3675	996	1375
8	चामोर्शी	83	68	3186	102	3439	1453	1893
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		629	2529	39242	902	43302	8235	9863

पुढे चालू...

... 79 ...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालु

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व शे				एकूण मोजाती
		तीन वर्षावरील म्हशी		शेके तीन वर्ष व त्यासालील	एकूण म्हशी व शे (30+34+35)	
		इतर	एकूण म्हशी			
1	2	33	34	35	36	37
1	गडचिरोली	44	2658	1991	5663	56543
2	आरमोरी	78	4374	3384	9375	73451
3	कुरखेडा	70	1612	1597	8065	70408
4	धानोरा	19	777	917	9867	83545
5	एटापल्ली	13	405	975	21324	102153
6	सिरोचा	54	2828	2197	5609	51636
7	अहेरी	176	2547	2565	8787	81099
8	चामोर्शी	89	3435	2723	9597	124530
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		538	18636	16349	78287	643365

पुढे चालु....

...80...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	मेंढया	बक-या	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कांबड्या	एकूण कुक्कुट पक्षी
1	2	38	39	40	41	42	43	44
1	गडचिरोली	2627	18873	35	432	78510	55987	56704
2	आरमोरी	738	16425	-	693	91307	92136	92877
3	कुरखेडा	-	15547	8	3112	89075	84228	84696
4	धानोरा	19	21537	-	7865	112966	91895	92400
5	एटापल्ली	9	38514	-	11250	151926	100790	100841
6	सिरांचा	2401	17183	133	1521	72874	48152	48801
7	अहेरी	578	28014	-	1313	111004	83635	84095
8	चामोर्शी	8430	24951	-	484	158395	151854	154328
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		14802	181044	176	26870	868057	708677	714742

टिप : देसाईगंज, कोरची, भामरागड, मुलचेरा या नविन तहसिलीची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही. ती जुन्या तहसिलीच्या माहितीमध्ये समाविष्ट आहे.

आधार: पशुगणना - 1992 [अस्थाई]

...81...

तक्ता क्रमांक 4.2

जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तहसीलनिहाय संख्या वर्ष (1999-2000)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार					
		पशु वैद्यकीय सर्व चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने		पशु वैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा	
			राज्य स्तर	स्थानिक स्तर		राज्य पातळी वरील	विभागीय पातळीवरील
1	2	3	4	5	6	7	8
1	गडचिरोली	1	-	5	5	-	-
2	आरमोरी	-	-	5	4	-	-
3	कुरखेडा	-	-	6	4	-	-
4	धानोरा	-	-	8	5	-	-
5	एटापल्ली	-	-	8	6	-	-
6	सिरोंचा	-	-	5	7	-	-
7	अहेरी	-	-	11	5	-	-
8	चामोर्शी	-	-	9	8	-	-
9	देसाईगंज	-	-	1	3	-	-
10	कोरची	-	-	3	3	-	-
11	भामरागड	-	-	4	3	-	-
12	मुलयेरा	-	-	3	3	-	-
जिल्हा एकूण		1	-	68	56	-	-

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 4.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तहसीलनिहाय संख्या वर्ष (1999-2000)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार						
		फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरती वैद्यकीय दवाखाने	दक्षता पथके	कृत्रिम स्तन प्रशिक्षण केंद्र	विभागीय कृत्रिम स्तन केंद्र	जिल्हा कृत्रिम स्तन केंद्र	आधारभूत ग्राम केंद्र
1	2	9	10	11	12	13	14	15
1	गडचिरोली	-	1	-	-	-	1	-
2	आरमोरी	-	-	-	-	-	-	-
3	कुरखेडा	-	1	1	-	-	-	-
4	धानोरा	-	1	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	-	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	-	1	-	-	-	-	-
7	अहेरी	-	1	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	-	1	-	-	-	-	-
9	देसाईगंज	-	1	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरामड	-	1	-	-	-	-	-
12	मुलयेरा	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		-	8	1	-	-	1	-

पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक 4.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तहसीलनिहाय संख्या वर्ष (1999-2000)

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार						
		कृत्रिम रेतन केंद्रे			पशु-पैदास क्षेत्र	सधन कुक्कुट विकास	मेष पैदास विकास क्षेत्र	शेळी पैदास क्षेत्र
		जिल्हा परिषदां कडील	आधारभूत ग्राम केंद्रां खालील	विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्रां-खालील				
1	2	16	17	18	19	20	21	22
1	गडचिरोली	8	-	-	-	-	-	-
2	आरमोरी	8	-	-	-	-	-	-
3	कुरखेडा	8	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	9	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	9	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	9	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	10	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	13	-	-	-	-	-	-
9	देसाईगंज	4	-	-	1	-	-	-
10	कोरची	4	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	4	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	4	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		90	-	-	1	-	-	-

- आधार:- 1. जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, गडचिरोली
 2. जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, गडचिरोली
 3. सहाय्यक संचालक, पशुसंवर्धन जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र, गडचिरोली

रोगांच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (1999-2000)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यू
1	2	3	4

1. एकूण पशूधनाची संख्या

माई, म्हशी व बैल

अ) घटसर्प

ब) लाळया (पायलाग)

क) फ-या

ड) फासी

इ) सरा

फ) देवी

ग) इतर

एकूण :-

2. मेंढया व बक-या

अ) फ-या

ब) न्युमोनिया

क) लाळया (पायलाग)

ड) देवी

इ) इतर

एकूण :-

3. कोंबड्या

अ) राणीसेत (मानमोडी)

ब) देवी

क) बुळकांडी

ड) इतर

एकूण :-

आधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, गडचिरोली
2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जि. प. गडचिरोली

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष (1999-2000)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खर्चीकरण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		लस टोयलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	स्तंभ-6 पैकी संकरित वासरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	गडचिरोली	36132	3823	1073	184	115	52850
2	आरमोरी	21978	1646	913	207	153	35319
3	कुरसेडा	34915	3767	1181	256	137	42849
4	धानोरा	28086	3321	761	92	78	43672
5	एटापल्ली	28262	1497	509	47	35	15324
6	सिरोंचा	31081	3808	839	39	11	37733
7	अहेरी	37184	1343	594	80	39	24829
8	चामोर्शी	56616	3730	1358	152	147	102282
9	देसाईगंज	24910	1260	1221	405	320	48716
10	कोरची	9544	793	167	6	3	22695
11	भामरामड	10897	794	236	9	9	25303
12	मुलचेरा	9680	632	264	46	41	19675
जिल्हा एकूण		329285	26414	9116	1523	1068	471047

- आधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, गडचिरोली
 2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जि. प. गडचिरोली
 3) सहाय्यक संचालक पशुसंवर्धन, जिल्हा कृत्रिम स्तन केंद्र गडचिरोली

मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या(1999-2000)

जिल्हा - मडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	पशुवध गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे(संख्या)						
			गायी व बैल	म्हशी व रेडे	मेंढ्या	शेंढ्या/ बक-या	डुकरे	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	मडचिरोली	1	-	-	-	2984	-	-	2984
2	आरमोरी	-	-	-	-	-	-	-	-
3	कुरखेडा	1	-	-	-	1118	104	-	1222
4	धानोरा	-	-	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	-	-	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	-	-	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	-	-	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	-	-	-	-	-	-	-	-
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		2	-	-	-	4102	104	-	4206

टिप - जिल्ह्यात कत्तल केलेल्या जनावरांच्या नोंदी नियमित व काटेकोरपणे होत नसल्याने कत्तल केलेल्या जनावरांच्या संख्येत गतवर्षाच्या तुलनेत घट दिसून येते.
आधार - 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, मडचिरोली.

...87...

तबता क्रमांक 4.5

जिल्हयातील वनक्षेत्र वर्ष (1999-2000)

जिल्हा : गडचिरोली

(वनक्षेत्र चौ. कि. मी.)

अ. क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	-	-	144	144
2	वन विभाग	9928	2795	159	12882
जिल्हा एकूण		9928	2795	303	13026

टिप 1. वरील आकडेवारी अस्थायी स्वरूपाची आहे.

2. स्तंभ क्रमांक 3 मध्ये वनविभागाखालील 'राखीव' क्षेत्रात महाराष्ट्र वनविकास महामंडळाकडे हस्तांतरित केलेल्या वनक्षेत्राचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

आधार : मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने वर्ष (1999-2000)

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (रु. हजारांत)
1	2	3	4	5
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	18	18	137423
2	जळाऊ लाकूड (हजार घमी)	29	17	10461
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	-	-	-
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	3144420	1886363	132599
	ब) गवत इत्यादि (क्विंटल)	-	-	5
	क) विडी पाने (स्टॅ. बॅग)	308714	308827	116392
	ड) डिक (क्विंटल)	310	310	156
5	इतर			
	1. आपटा पाने	-	-	-
	2. मोहाची फुले (क्विं.)	13883	13883	4234
	3. खाणी व खनिजे	-	-	-
	4. हिरडा (क्विंटल)	2070	2070	975
	5. आंबा	-	-	-
	6. रोशा	-	-	-
	7. लाख (क्विंटल)	-	-	-
	8. इतर (सीताफळ, मोहा टोळी, लाख इ.)	-	-	276
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)	-	-	254637
जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)				402521

टिप: इतर अनुक्रमांक 8 मध्ये मोहाटोळी, लाख, कुटीमेटा, जळावू सुडगाडी व जळावू सुरी यांचा समावेश आहे.

आधार - 1) उप वन संरक्षक, वनविभाग गडचिरोली, वडसा, आलापल्ली, भामरागड व सिरौंचा .

जिल्हयातील भूजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1999-2000)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशयांचे एकूण क्षेत्र) (हेक्टर)	मत्स्यव्यवसायाखाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे. टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादन कास मिळालेली किंमत (रुपये लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखांत)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	गडचिरोली	उ. ना.	915	804	275	82	19.00
2	आरमोरी	:-	1394	1305	489	146	28.50
3	कुरखेडा	:-	979	569	263	78	13.25
4	धानोरा	:-	569	510	220	66	11.00
5	एटापल्ली	:-	132	77	21	6	17.25
6	सिरोंचा	:-	219	124	29	8	3.00
7	अहेरी	:-	543	430	102	30	10.25
8	चामोर्शी	:-	1642	1344	532	155	30.50
9	देसाईगंज	:-	558	543	205	61	12.50
10	कोरची	:-	187	86	17	5	2.50
11	भामरागड	:-	72	37	5	1	1.00
12	मुलचेरा	:-	294	211	65	19	5.25
जिल्हा एकूण		918	7504	6040	2223	657	154.00

टिप : नदीची लांबी तहसीलवार उपलब्ध नाही.

आधार : जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, गडचिरोली.

...90...

तक्ता क्रमांक 5.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष-1999

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कार- खान्यातील कामगार		
			नोद- णी झा- लेले	बंद	प्रपत्रे पाठ- विणारे चालू	ए कू ण	पु रु ष	रि त्र या
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	कडधान्यापासून निर्मित उत्पादन	153	89	5	74	274	270	4
2.	इतर साधान्य उत्पादन	154	2	1	1	7	7	0
3.	लाकूड कापायची गिरणी इत्यादी	201	9	1	7	28	28	0
4.	कागद व कागदापासूनची इतर उत्पादने	210	1	0	1	644	643	1
5.	मूळ रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	241	1	0	1	11	11	0
6.	इतर रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	242	1	0	1	2	2	0
7.	अधातू खनिजांचे उत्पादन (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	269	4	1	0	0	0	0
8.	यांत्रिक वाहनांची देखभाल व दुरुस्ती	502	3	0	2	77	75	2
9.	वाहनांकरिता लागणा-या इंधनाची किरकोळ विक्री	505	4	0	4	16	16	0
जिल्हा एकूण		-	114	8	91	1059	1052	7

तक्ता 5.1 पुढे चालू.

...91...

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष -1999

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	संख्या प्रपत्र न पाठवि- णारे चालू कारखाने	स्तंभ 11 मधी- ल कारखान्या- तील काम- गार
1	2	3	10	11	12
1.	कडधान्यापासून निर्मित उत्पादन	153	69	10	28
2.	इतर खाद्यान्न उत्पादन	154	2	0	0
3.	लाकूड कापायची गिरणी इत्यादी	201	8	1	10
4.	कागद व कागदापासूनची इतर उत्पादने	210	235	0	0
5.	मूळ रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	241	3	0	0
6.	इतर रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	242	0	0	0
7.	अधातू स्निजांचे उत्पादन (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	289	0	3	35
8.	यांत्रिक वाहनांची देखभाल व दुरुस्ती	502	25	1	40
9.	वाहनांकरिता लागणा-या इंधनाची किरकोळ विक्री	505	6	0	0
जिल्हा एकूण		-	348	15	111

आधार: संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.2

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1999

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	10 कामगारां- पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	01 शेतकी, शिकारी व त्यासंबंधी सेवाउद्योग	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक पेयांचे उत्पादन	84	297	1	10	0	0	0	0	0	0
3	17 वस्त्र निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	18 परिधान करावयाच्या कपड्यांचे उत्पादन, फर तयार करणे व साविणे	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	19 चामडे साविणे व तयार करणे, चमड्यांच्या वस्तूची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	20 लाकूड व लाकडापासून निर्मित वस्तूचे उत्पादन	7	28	1	10	0	0	0	0	0	0
7	21 कागद व कागदापासून निर्मित वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	22 ध्वनी मुद्रिताचे प्रकाशन, छपाई व द्विरुक्ती	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	23 भाजलेले दगडी कोळसा, शुध्द पेट्रोलचे उत्पादने व औष्णिक जळण	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	24 रसायने व त्यावर आधारित उत्पादने	1	2	1	11	0	0	0	0	0	0
11	25 रबर व प्लॅस्टिकची उत्पा.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	26 इतर अधातू खनिज वस्तूचे उत्पादन	1	8	2	27	0	0	0	0	0	0
13	27 मूळ धातूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	28 धातूच्या फॅब्रिकेटेड वस्तूची निर्मिती (यंत्रे व उपकरणे वगळून)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	29 यंत्रे व यंत्र सामुग्रीचे उत्पादन (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	30 कार्यालयीन लेखाविषयक व संगणिकीय यंत्राची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चालू

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1999

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	10 कामगारां- पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
17	31 विजेची यंत्रे व उपकरणांची निर्मिती (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	32 रेडिओ, टि. वी, आणि दळणवळण साधनाची व उपकरणाची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	34 मोटार वाहने, ट्रॅलर व सेमिट्रॅलरचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	35 परिवाहनाच्या इतर उपकरणांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	36 लाकडी सामाने उत्पादन (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	40 वीज, गॅस, वाफ व गरम पाण्याचा पुरवठा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	41 पाण्याचे संकलन, शुध्दीकरण व वितरण	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	45 बांधकाम	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	50 यांत्रिक वाहनांची विक्री, देखभाल व दुरुस्ती, वाहनाच्या इंघनाची किरकोळ विक्री	4	16	0	0	3	117	0	0	0	0
26	51 घाऊक व दलाली व्यापार (यांत्रिक वाहनाव्यतिरिक्त)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	52 किरकोळ विक्री(यांत्रिक वाहने वगळता)घरगुती व वैयक्तिक वस्तूंची दुरुस्ती	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	63 परिवहनाशी संबंधित, ट्रॅव्हल एजन्सीचा व्यवसाय	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		97	351	5	58	3	117	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चालू

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1999

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व संकेतांक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व हून अधिक		ए क ण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20
1	01 शेतकी, शिकारी व त्यासंबंधी संवाउद्योग	0	0	0	0	0	0	0	0
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक पेयाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	85	307
3	17 वस्त्र निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0
4	18 परिधान करावयाच्या कपड्याचे उत्पादन, फर तयार करणे व रंगविणे	0	0	0	0	0	0	0	0
5	19 चामडे रंगविणे व तयार करणे, चामड्यांच्या वस्तूंची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0
6	20 लाकूड व लाकडापासून निर्मित वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	8	38
7	21 कागद व कागदापासून निर्मित वस्तूंचे उत्पादन	1	644	0	0	0	0	1	644
8	22 ध्वनी मुद्रितांचे प्रकाशन, छपाई व द्विरुक्ती	0	0	0	0	0	0	0	0
9	23 भाजलेले दगडी कोळसा, शुद्ध पेट्रोलचे उत्पादन व औष्णिक जळण	0	0	0	0	0	0	0	0
10	24 रसायने व त्यावर आधारित उत्पादने	0	0	0	0	0	0	2	13
11	25 रबर व प्लॅस्टिकची उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0
12	26 इतर अधातू खनिज वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	3	35
13	27 मूळ धातूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
14	28 धातूच्या फॅब्रिकेटेड वस्तूंची निर्मिती (यंत्रे व उपकरणे वगळून)	0	0	0	0	0	0	0	0
15	29 यंत्रे व यंत्र सामुग्रीचे उत्पादन (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0
16	30 कार्यालयीन लेखाविषयक व संगणिकीय यंत्रांची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चालू

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1999

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व संकेतांक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व हून अधिक		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20
17	31 विजेचे यंत्रे व उपकरणांची निर्मिती(इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0
18	32 रेडीओ, टि. वी, आणि दळण-वळण साधनांची व उपकरणांची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0
19	34 माटर वाहने, ट्रेलर व सेमिट्रेलरचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
20	35 परिवहनाच्या इतर उपकरणांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
21	36 लाकडी सामाने उत्पादन (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0
22	40 वीज, गॅस, वाफ व गरम पाण्याचा पुरवठा	0	0	0	0	0	0	0	0
23	41 पाण्याचे संकलन, शुद्धीकरण व वितरण	0	0	0	0	0	0	0	0
24	45 बांधकाम	0	0	0	0	0	0	0	0
25	50 यांत्रिक वाहनाची विक्री देखभाल व दुरुस्ती वाहनाच्या इंधनाचे किरकोळ विक्री	0	0	0	0	0	0	7	133
26	51 घाऊक व दलाली व्यापार (यांत्रिक वाहनांव्यतिरिक्त)	0	0	0	0	0	0	0	0
27	52 किरकोळ विक्री (यांत्रिक वाहने त्रगळता)घरगुती व वैयक्तिक वस्तुंची दुरुस्ती	0	0	0	0	0	0	0	0
28	63 परिवहनाशी संबंधित, ट्रॅव्हल एजेंसीचा व्यवसाय	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	644	0	0	0	0	106	1170

टिप : अ) कारखान्यांची संख्या, ब) कामगारांची संख्या

आधार : संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.3

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू-असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष -1999

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		अनुल्लेखित		60 दिवसापेक्षा कमी दिवस		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस	
		अ.	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	01 शेतकी, शिकारी व त्यासंबंधी सेवाउद्योग	0	0	0	0	0	0	0	0
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक पेयांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	2
3	17 वस्त्र निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0
4	18 परिधान करावयाच्या कपड्याचे उत्पादन, फर तयार करणे व रंगविणे	0	0	0	0	0	0	0	0
5	19 चामडे रंगविणे व तयार करणे, चामड्याच्या वस्तूंची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0
6	20 लाकूड व लाकडापासून निर्मित वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
7	21 कागद व कागदापासून निर्मित वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
8	22 ध्वनी मुद्रितांचे प्रकाशन, छपाई व द्विरुक्ती	0	0	0	0	0	0	0	0
9	23 भाजलेले दगडी कोळसा, शुध्द पेट्रोल उत्पादने व औद्योगिक जळण	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण (वर्ष-1999)

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या						ए कू ण	
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300हूनअधिक दिवस		अ	ब
		अ	ब	अ	ब	अ	ब		
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	01 शेतकी, शिकारी व त्यासंबंधी सेवाउद्योग	0	0	0	0	0	0	0	0
2	15 खाद्य पदार्थ व मादक पेयांचे उत्पादन	21	74	49	185	4	20	75	281
3	17 वस्त्र निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0
4	18 परिधान करावयाच्या कपड्यांचे उत्पादन, फर तयार करणे व संगाविणे	0	0	0	0	0	0	0	0
5	19 चामडे संगाविणे व तयार करणे, चामड्यांच्या वस्तूंची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0
6	20 लाकूड व लाकडापासून निर्मित वस्तूंचे उत्पादन	1	2	5	21	1	5	7	28
7	21 कागद व कागदापासून निर्मित वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	1	644	1	644
8	22 ध्वनी मुद्रितांचे प्रकाशन, छपाई व छिन्नकृती	0	0	0	0	0	0	0	0
9	23 भाजलेले दगडी कोळसा, शुद्ध पेट्रोलचे उत्पादन व औष्णिक जळण	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालु

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष -1999

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		अनुलेखित		60 दिवसापेक्षा कमी दिवस		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	24 रसायने व त्यावर आधारित उत्पादने	0	0	0	0	1	2	0	0
11	25 रबर प्लॅस्टिकची उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0
12	26 इतर अधातू स्वनिज वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
13	27 मूळे धातूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
14	28 धातूच्या फॅब्रिकेटेड वस्तूंची निर्मिती (यंत्रे व उपकरणे वगळून)	0	0	0	0	0	0	0	0
15	29 यंत्रे व यंत्र सामुग्रीचे उत्पादन (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0
16	30 कार्यालयीन लेखाविषयक व संगणिकीय यंत्राची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0
17	31 विजेची यंत्रे व उपकरणांची निर्मिती (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0
18	32 रेडीओ, टि. वी, आणि दळणवळण साधनांची व उपकरणांची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0

... पुढे चालू ...

...99...

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण (वर्ष 1999)

जिल्हा & गडचिरोली

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या						ए कू ण	
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300हूनअधिक दिवस		अ	ब
		अ	ब	अ	ब	अ	ब		
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
10	24 रसायने व त्यावर आधारित उत्पादने	0	0	0	0	1	11	2	13
11	25 रबर व प्लॅस्टिकची उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0
12	26 इतर अधातू खनिज वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
13	27 मूळ धातूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
14	28 धातूच्या फॅब्रिकेटेड वस्तूंची निर्मिती(यंत्रे व उपकरणे वगळून)	0	0	0	0	0	0	0	0
15	29 यंत्रे व यंत्र सामुग्रीचे उत्पादन(इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0
16	30 कार्यालयीन लेखाविषयक व संगणिकीय यंत्राची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0
17	31 विजेची यंत्रे व उपकरणांची निर्मिती (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0
18	32 रेडीओ, टि. वी, आणि दळणवळण साधनांची व उपकरणांची निर्मिती	0	0	0	0	0	0	0	0

पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालु

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष -1999

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		अनुल्लेखित		60 दिवस/पेक्षा कमी दिवस		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
19	34 मोटर वाहने, ट्रॅलर व सेमिट्रॅलरचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
20	35 परिवाहनाच्या इतर उपकरणांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
21	36 लाकडी सामाने उत्पादन (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0
22	40 वीज, गॅस, वाफ व गरम पाण्याचा पुरवठा	0	0	0	0	0	0	0	0
23	41 पाण्याचे संकलन, शुध्दीकरण व वितरण	0	0	0	0	0	0	0	0
24	45 बांधकाम	0	0	0	0	0	0	0	0
25	50 यांत्रिक वाहनांची विक्री, देखभाल व दुरुस्ती, वाहनांच्या इंधनाची किरकोळ विक्री	0	0	0	0	0	0	0	0
26	51 घाऊक व दलाली व्यापार (यांत्रिक वाहनांव्यतिरिक्त)	0	0	0	0	0	0	0	0
27	52 किरकोळ विक्री (यांत्रिक वाहने वगळता) घरगुती व वैयक्तिक वस्तूंची दुरुस्ती	0	0	0	0	0	0	0	0
28	63 परिवहनाशी संबंधित, ट्रॅव्हल एजेंसीचा व्यवसाय	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	0	0	1	2	1	2

पुढे चालु...

...101...

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्गीकरण (वर्ष 1999)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या						ए कू ण	
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300हूनअधिक दिवस		अ	ब
		अ	ब	अ	ब	अ	ब		
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
19	34 मोटर वाहने, ट्रेलर व सेमिट्रेलरचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
20	35 परिवाहनाच्या इतर उपकरणांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
21	36 लाकडी सामाने उत्पादन (इतरत्र वर्गीकरण न झालेले)	0	0	0	0	0	0	0	0
22	40 वीज, गॅस, वाफ व गरम पाण्याचा पुरवठा	0	0	0	0	0	0	0	0
23	41 पाण्याचे संकलन, शुद्धीकरण व वितरण	0	0	0	0	0	0	0	0
24	45 बांधकाम	0	0	0	0	0	0	0	0
25	50 यांत्रिक वाहनाची विक्री, देसभाल व दुरुस्ती, वाहनांच्या इंधनाची किरकोळ विक्री	0	0	1	33	5	60	6	93
26	51 घाऊक व दलाली व्यापार (यांत्रिक वाहनांव्यतिरिक्त)	0	0	0	0	0	0	0	0
27	52 किरकोळ विक्री (यांत्रिक वाहने वगळता) घरगुती व वैयक्तिक वस्तूंची दुरुस्ती	0	0	0	0	0	0	0	0
28	63 परिवहनाशी संबंधित, ट्रॅव्हल एजेन्सीचा व्यवसाय	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण :		22	76	55	239	12	740	91	1059

टिप : 'अ' - कारखान्यांची संख्या , 'ब' - कामगार
आधार : संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	सेळते भांडवल रु.	कामगारां- ची संख्या	कर्मचा- -यांची संख्या	काम- गारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 स्नाय पदार्थाचे उत्पादन	0	0	0	0	0
2	21 स्नाय पदार्थाचे उत्पादन	0	0	0	0	0
3	22 पेय, तंबाखुच्या पदार्थाचे उत्पादन	0	0	0	0	0
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0
5	24 कृत्रिम कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0
6	26 कापडाच्या वस्तूंचे उत्पादन (पादत्राणाशिवाय परिधान करावयाच्या वस्तू)	0	0	0	0	0
7	27 लाकडाच्या वस्तू, फर्निचरचे उत्पादन	0	0	0	0	0
8	28 कागद, कागदाच्या वस्तू, मुद्रण, प्रकाशन व संबंधित उद्योग	829011	187195	545	646	12709
9	29 कातडाच्या आणि केसाळ कातडाच्या वस्तूंची दुरुस्ती आणि उत्पादन	0	0	0	0	0
10	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0

पुढे चालू....

...103...

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष 1996-97

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्टी	मूल्यवृद्धी
1	2	8	9	10	11
1	20 साद्य पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
2	21 साद्य पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
3	22 पेय, तंबाखूच्या पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0
5	24 कृत्रिम कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0
6	26 कापडाच्या वस्तूंचे उत्पादन (पादत्राणाशिवाय परिधान करावयाच्या वस्तू)	0	0	0	0
7	27 लाकडाच्या वस्तू, फर्निचरचे उत्पादन	0	0	0	0
8	28 कागद, कागदाच्या वस्तू, मुद्रण, प्रकाशन व संबंधित उद्योग	24394	706229	982328	218304
9	29 कातडाच्या आणि केसाळ कातडाच्या वस्तूंची दुरुस्ती आणि उत्पादन	0	0	0	0
10	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0

पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	खेळते भांडवल रु.	कामगारां- ची संख्या	कर्मचा- -यांची संख्या	काम- गारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
11	31 रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन (पेट्रोलियम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळून)	0	0	0	0	0
12	32 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
13	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0
14	34 धातूंच्या वस्तूंच्या सुट्या भागांचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री वगळून)	0	0	0	0	0
15	35 यंत्रसामुग्री, यांत्रिक अवजारे आणि सुट्या भागांचे उत्पादन (विद्युत यंत्र- सामुग्री वगळून)	0	0	0	0	0
16	36 विद्युत यंत्रसामुग्री, साधने उपकरणे पुरवठा व सुटे भाग यांचे उत्पादन	0	0	0	0	0
17	37 परिवहन सामुग्री व सुट्या भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	0

पुढे चालू...

...105...

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष 1996-97

जिल्हा - गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत रु.	एकूण उत्पादन रु.	एकूण निविष्टी रु.	मूल्यवृद्धी
1	2	8	9	10	11
11	31 रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन (पेट्रोलियम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळून)	0	0	0	0
12	32 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0
13	33 मूलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	0	0	0	0
14	34 धातूंच्या वस्तूंच्या सुट्या भागांचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री वगळून)	0	0	0	0
15	35 यंत्रसामुग्री, यांत्रिक अवजारे आणि सुट्या भागांचे उत्पादन (विद्युत यंत्र सामुग्री वगळून)	0	0	0	0
16	36 विद्युत यंत्रसामुग्री, साधने उपकरणे पुरवठा व सुटे भाग यांचे उत्पादन	0	0	0	0
17	37 परिवहन सामुग्री व सुट्या भागांचे उत्पादन	0	0	0	0

पुढे चालू...

...106...

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल	सेळते भांडवल	सर्व कामगारां ची संख्या	सर्व कर्म- चा-यांची संख्या	काम- गारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
18	38 उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0	0
19	39 सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	0	0	0	0	0
20	40 घरगुती वापरासाठी विद्युत	129989	8189	52	66	2402
21	41 घरगुती गॅस वितरण	0	0	0	0	0
22	42 पिण्यासाठी पाणी पुरविणे	0	0	0	0	0
23	43 गोबर गॅस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0	0
24	74 वस्त्र व कोठारे	0	0	0	0	0
25	97 दुरुस्ती व सेवा	0	0	0	0	0
26	इतर	16870	22160	146	209	6198
जिल्हा एकूण		975870	217544	743	921	21309

पुढे चालू.....

...107...

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष 1996-97

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत रु.	एकूण उत्पादन रु.	एकूण निविष्टी रु.	मूल्यवृद्धी रु.
1	2	8	9	10	11
18	38 उत्पादन करणारे इतर उद्योग	0	0	0	0
19	39 सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	0	0	0	0
20	40 घरगुती वापरासाठी विद्युत	3847	86303	189868	95029
21	41 घरगुती गॅस वितरण	0	0	0	0
22	42 पिण्यासाठी पाणी पुरविणे	0	0	0	0
23	43 गोबर गॅस निर्मिती व वितरण	0	0	0	0
24	74 वस्त्र व कोठारे	0	0	0	0
25	97 दुरुस्ती व सेवा	0	0	0	0
26	इतर	9801	229628	246757	15099
जिल्हा एकूण		38042	1022160	1418953	328432

टिप : उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची (नमुना निवडीवर) माहिती 'इतर' समोर देण्यात आलेली आहे.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

...108...

तक्ता क्रमांक 5.5

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1999

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	बा.ब	वर्ष 1999
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	1405
2	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	170
3	नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	7866
4	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवारांची एकूण संख्या	45676
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) खाजगी क्षेत्र	17
	(ब) सार्वजनिक क्षेत्र	551
	(क) एकूण	568
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	256
	(ब) इतर	312
	(क) एकूण	568
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	1) व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	365
	ब) नोकरी दिलेले	112
	2) प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नोकरी दिलेले	-
	3) लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	922
	ब) नोकरी दिलेले	125
	4) विक्री कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नोकरी दिलेले	-
	5) शेतकरी, मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नोकरी दिलेले	-

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक-5.5 पुढे चालू
रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1999

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	बा. ब.	वर्ष 1999
1	2	3

7	6) खाण कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नोकरी दिलेले	-
	7) वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नोकरी दिलेले	-
	8) क्राफ्टसमन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर	
	अ) नोंदणी केलेले	38
	ब) नोकरी दिलेले	-
	9) सेवा, खेळ व तत्सम कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नोकरी दिलेले	-
	10) इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	6541
	ब) नोकरी दिलेले	331
	11) एकूण	
	अ) नोंदणी केलेले	7866
	ब) नोकरी दिलेले	568

आधार : सहाय्यक संचालक, जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, गडचिरोली.

...110...

तक्ता क्रमांक 5.6

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 1999-2000

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	बा ब	परिमाण	वर्ष 1999-2000
1	2	3	4

1 सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र

(1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	319
(2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	2
(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	-

2 विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन

(1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	-
(2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	-
(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	-

आधार : सहाय्यक संचालक, जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, गडचिरोली.

...111...

तक्ता क्रमांक 5:7

जिल्हयातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 1999)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	बाब [वेतनश्रेणीनुसार पदाची श्रेणी]	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
1.	अ	186	135	0
2.	ब	904	507	3
3.	क	6616	5513	153
4.	ड	3164	719	95
5.	एकूण अ ते ड	10870	6874	251
6.	इ [इतर वर्ग]	1363	3940	48
7.	एकूण अ ते इ	12233	10814	299

टिप - 'इ' इतर घामध्ये कार्यरत आस्थापनेवरील, आकस्मिक सर्वातून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील, अंशकालिक, मानसेवी आणि वरील वर्गीरणात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश आहे.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 2000 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निमशासकीय	स्वाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	00	9	2152	180	-	2332
2	खाणकाम	10	-	-	-	-	-
3	वस्तू निर्माण	20 व 21	4	-	-	377	377
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 42	2	-	605	-	605
5	बांधकाम	50	11	1210	407	-	1617
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	4	-	49	-	49
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	1	112	-	-	112
8	वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 83	26	14	280	225	519
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 96	243	7136	6838	2786	16760
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	98 ते 99	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		-	300	10624	8359	3388	22371

आधार : सहाय्यक संचालक, जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, गडचिरोली.

...113...

तक्ता क्रमांक 5.9

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

31 मार्च 2000 अखेर

जिल्हा : गडचिरोली

(लोकसंख्या-हजारात)

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	महाराष्ट्र राज्य	31.3.1991	1664	2	1508	606
	विद्युत मंडळ,	31.3.1999	1671	4	1563	718
	गडचिरोली	31.3.2000	1671	4	1563	718
2	साजगी विद्युत	-	-	-	-	-

पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक : 5.9 पुढे चालू ..

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

31 मार्च 2000 अखेर

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे संख्या	
			संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र राज्य	31-03-1991	2	31	1510	637
	विद्युत मंडळ,	31-03-1999	4	69	1567	787
	गडचिरोली	31-03-2000	4	69	1567	787
2	साजगी विद्युत	-	-	-	-	-

टिपः 1. या जिल्ह्यात साजगी कंपनी नाहीत.

2. स्तंभ क्र. 4 मध्ये ओसाड गावातील विद्युत पंपाना विद्युत पुरवठा केल्यामुळे त्या गावाचा विद्युतीकरण झालेल्या गावामध्ये समावेश करण्यात आलेला आहे.

आधारः कार्यकारी अभियंता, बांधकाम नि संचालन सुव्यवस्था विभाग, [म. रा. वि. म.] गडचिरोली.
व आलापल्ली.

विजेची वापर 1999-2000 या वर्षाकरिता

जिल्हा : गडचिरोली

(हजार किलोवॉट तासामध्ये)

अ. क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर							कनेक्शनसची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघुशक्तीसाठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषि	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	धर्मल	39888 (37.68)	4155 (3.93)	51731 (48.87)	3655 (3.45)	6211 (5.87)	209 (0.20)	105849 (100.00)	79156
2	हायड्रो	-	-	-	-	-	-	-	-
3	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण		39888 (37.68)	4155 (3.93)	51731 (48.87)	3655 (3.45)	6211 (5.87)	209 (0.20)	105849 (100.00)	79156

टिप : कंसातील आकडे एकूणशी टक्केवारी दर्शविताने.

आधार : कार्यकारी अभियंता, बांधकाम नि संचालन सुव्यवस्था विभाग, (म. रा. वि. म.), गडचिरोली व आलापल्ली.

...115...

तक्ता क्रमांक - 5.11

(चौथी आर्थिक गणना-1998)

कृषि व बिगर कृषि उद्योग

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	* कृषि उद्योग			बिगर कृषि उद्योग			कृषि व बिगर कृषि एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	उद्योगाची संख्या									
	अ. स्वकार्यरत उद्योग **	7163	759	7922	13478	3551	17029	20641	4310	24951
	ब. आस्थापना ***	16	4	20	6791	1421	8212	6807	1425	8232
	क. एकूण	7179	763	7942	20269	4972	25241	27448	5735	33183
2.	मालकीच्या प्रकारा नुसार एकूण उद्योग (संख्या)									
	अ. सहकारी	0	0	0	409	66	475	409	66	475
	ब. सार्वजनिक	0	0	0	4866	436	5302	4866	436	5302
	क. खाजगी	7179	763	7942	14994	4470	19464	22173	5233	27406
3.	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेची टक्केवारी)									
	अ. अनु. जाती	4.67	16.12	5.77	9.09	13.25	9.91	7.93	13.64	8.92
	ब. अनु. जमाती	39.11	18.61	37.14	9.43	7.46	9.04	17.20	8.95	15.77
4.	जागेविरहित कार्यान्वीत असलेल्या उद्योगाची एकूणशी टक्केवारी	33.49	42.86	34.39	8.09	8.57	8.18	14.73	9.99	14.45
5.	शक्तीवर चालणा-या उद्योगाची एकूण संस्थेची टक्केवारी	0.63	0.13	0.58	13.03	18.08	14.02	9.79	15.69	10.81

तक्ता क्रमांक 5.11 पुढे चालू ....

तक्ता क्रमांक - 5.11 पुढे चालू

(चौथी आर्थिक गणना-1998)

कृषि व बिगर कृषि उद्योग

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	* कृषि उद्योग			बिगर कृषि उद्योग			कृषि व बिगर कृषि एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6.	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या									
	अ) एकूण कामगार	9022	1001	10023	42806	16018	58824	51828	17019	68847
	ब) वेतनावर काम करणारे कामगार	32	10	42	23860	10168	34028	23892	10178	34070
	क) वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	0.35	1.00	0.42	55.74	63.48	57.85	46.10	59.80	49.49
	ड) कामगारांची प्रति आस्थापना सरासरी संख्या	1	1	1	2	3	2	2	3	2

टीप : * कृषि उत्पादन व मळे वगळून कृषि संबंधित उद्योग.

** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग.

*** ज्या उद्योगात कमीत कमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई. (आर्थिक गणना, 1998)

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे
नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (चौथी आर्थिक गणना-1998)
 (कृषि व बिगर कृषि उद्योग)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	कृषि	7179	9022	763	1001	79423	10023
2.	खनिज उत्पादन व खणकाम	10	67	0	0	10	67
3.	वस्तूनिर्माण	3496	6009	609	1455	4105	7464
4.	वीज, गॅस आणि पाणी-पुरवठा	1	2	1	2	2	4
5.	बांधकाम	374	693	85	194	459	887
6.	घाऊक व्यापार	123	208	201	365	324	573
7.	किरकोळ व्यापार	6759	9838	1985	3241	8744	13079
8.	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	814	1616	312	730	1126	2346
9.	वाहतूक	59	155	193	287	252	442
10.	साठवण आणि गोदाम विषयक	69	98	48	216	117	314
11.	दळणवळण	125	393	21	70	146	463
12.	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	621	1471	167	677	788	2148
13.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	7818	22256	1350	8781	9168	11006
14.	इतर सेवा (इतर वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	0	0	0	0
15.	सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण	27448	51828	5735	17019	33183	68847

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (चौथी आर्थिक गणना 1998)

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगरकृषि आस्थापनांची संख्या(चौथी आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1.	कृषि	0	16	4	20
2.	खाणकाम व दगडकाम	1	4	-	4
3.	करतूनिर्माण	2 व 3	339	178	517
4.	वीज, गॅस व पाणीपुरवठा	4	1	1	2
5.	बांधकाम	5	44	17	61
6.	घाऊक व्यापार	6	22	40	62
7.	किरकोळ व्यापार	6	730	363	1093
8.	उपहारगृहे व हॉटेल्स	6	265	121	386
9.	वाहतूक	7	33	23	56
10.	साठवण व गोदामविषयक	7	38	25	63
11.	दळणवळण	7	121	8	129
12.	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता व धंदेविषयक संस्था	8	257	84	341
13.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	9	4957	561	5518
14.	इतर	10	0	0	0
एकूणास्तंभ 1 ते 14 ची बेरीज		-	6807	1425	8232

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (चौथी आर्थिक गणना-1998)

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनातील
कामगारांची संख्या (चौथी आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	0	45	11	56
2	खाणकाम व दगडकाम	1	60	-	60
3	वस्तुनिर्माण	2 व 3	1726	808	2534
4	बीज व गॅस पाणी	4	2	2	4
5	बांधकाम	5	339	123	462
6	घाऊक व्यापार	6	90	185	275
7	किरकोळ व्यापार	6	1819	1013	2832
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	6	779	468	1247
9	वाहतूक	7	128	110	238
10	साठवणूक व वसाह	7	64	192	256
11	दळणवळण	7	387	51	438
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता	8	1028	572	1600
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	9	18957	7785	26742
14	इतर	10	0	0	0
एकूण बेरीज			25422	11320	36742

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन (चौथी आर्थिक गणना 1998)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	3035	3838	396	526	3431	4364
2.	3	75	225	25	75	100	300
3.	4	27	108	7	28	34	136
4.	5	12	60	1	5	13	65
5.	6 ते 9	8	52	2	13	10	65
6.	10 त्यापेक्षा ज्यास्त	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		3157	4283	431	647	3588	4930

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

...121...

तक्ता क्रमांक - 5.17 [ब]

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	140	266	54	103	194	369
2.	3	64	192	49	147	113	339
३.	4	33	132	23	92	56	224
4.	5	28	140	15	75	43	215
5.	6-9	33	229	18	125	51	354
6.	10-19	36	414	16	187	52	601
7.	20-49	4	108	3	79	7	187
8.	50-199	0	0	0	0	0	0
9.	200-499	1	245	0	0	1	245
10.	500 आणि त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0
सर्व गट		339	1726	178	808	517	2534

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	5887	7242	1694	2088	7581	9328
2.	3	141	423	57	171	198	594
3.	4	63	252	21	84	84	336
4.	5	23	115	4	20	27	135
5.	6-9	16	105	7	47	23	152
6.	10 व अधिक	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		6130	8137	1783	2408	7913	10545

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - मडचिरोली

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	537	881	215	421	752	1302
2.	3	137	411	111	333	248	744
3.	4	45	180	47	188	92	368
4.	5	12	60	14	70	26	130
5.	6-9	12	78	10	71	22	149
6.	10-19	5	70	5	64	10	134
7.	20-49	2	45	0	0	2	45
8.	50-199	2	184	1	51	3	235
9.	200-499	0	0	0	0	0	0
10.	500 आणि त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		752	1909	403	1198	1155	3107

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - मडचिरोली

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	2840	3125	759	873	3599	3998
2.	3	23	69	19	57	42	126
3.	4	7	28	4	16	11	44
4.	5	5	25	2	10	7	35
5.	6 ते 9	3	19	3	20	6	39
6.	10 व अधिक	3	33	2	20	5	53
सर्व आकारमान गट		2881	3299	789	996	3670	4295

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

...125...

तक्ता क्रमांक - 5.19 [ब]

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	3462	5914	188	298	3645	6212
2.	3	447	1341	53	159	500	1500
3.	4	262	1048	43	172	305	1220
4.	5	143	715	18	90	161	805
5.	6-9	303	2157	72	509	375	2666
6.	10-19	219	2860	94	1201	313	4061
7.	20-49	81	2314	77	2360	158	4674
8.	50-199	16	1082	16	1153	32	2235
9.	200-499	3	938	4	1149	7	2087
10.	500 आणि त्यापेक्षा जास्त	1	588	1	694	2	1282
सर्व गट	आकारमान	4937	18957	561	7785	5498	26742

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

...126...

तक्ता क्रमांक - 5.20 (अ)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : मडचिरोली

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	20082	24368	4121	5016	24203	29384
2.	3	349	1047	129	387	478	1434
3.	4	124	496	37	148	161	644
4.	5	52	260	8	40	60	300
5.	6 ते 9	31	202	13	88	44	290
6.	10 व अधिक	3	33	2	20	5	53
सर्व आकारमान गट		20641	26406	4310	5699	24951	32105

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : मडचिरोली

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	4491	7665	564	1027	5055	8692
2.	3	800	2400	278	834	1078	3234
3.	4	406	1624	136	544	542	2168
4.	5	294	1470	69	345	363	1815
5.	6-9	420	2955	126	880	546	3835
6.	10-19	282	3601	137	1704	419	5305
7.	20-49	89	2513	90	2743	179	5256
8.	50-199	20	1423	20	1400	40	2823
9.	200-499	4	1183	4	1149	8	2332
10.	500 आणि त्यापेक्षा जास्त	1	588	1	694	2	1282
सर्व गट	आकारमान	6807	25422	1425	11320	8232	36742

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
1	2	3
1.	सहकारी पतसंस्था (एकूण)	
1.1	जिल्हामध्यवर्ती सहकारी बँका	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	139
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	-
1.4	लॅम्प्स सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	120
1.5	धान्य बँका	-
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार ध्यावा)	-
2.0	बिगर कृषि पत संस्था (एकूण)	
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	-
	अ. नागरी बँका	2
	ब. कर्मचारी पत संस्था	50
2.2	इतर बिगर कृषि पत संस्था	
	अ. कर्मचारी पत संस्था	-
	ब. नागरी पत संस्था आणि इतर (भिशी, श्रिण्ट आणि पतसंस्था वगैरे)	19
	क. इतरांजिल्हा अपंग पुनर्वसन आणि हमाली	-
3.	पणन संस्था (एकूण)	
3.1	जिल्हा पणन संस्था	
	अ. सर्वसाधारण उध्देश	-
	ब. विशेष उध्देश	-
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	
	अ. सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	6
	ब. विशेष	-
3.3	इतर	-
4	उत्पादक संस्था(एकूण)(तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	307
5.	सामाजिक सेवा संस्था (तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	80
एकूण (सर्व प्रकारच्या संस्था)		724

टिप- 1999-2000 या वर्षात काही संस्थांची नव्याने नोंदणी झाल्यामुळे संस्थांची संख्या जास्त झाल्याचे दिसून येते.

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती
(31-03-2000 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा: गडचिरोली

[रूपये व सभासद संख्या हजारात]

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	संस्था	724
2	एकूण सभासद	175
3	भरणा झालेले भागभांडवल	108566
4	वरील तीन पैकी अ. शासकीय भाग भांडवल ब. स्वतःचा निधी	10826 97740
5	ठेवी	843679
6	सेवते भांडवल	1566912
7	निठवळ दिलेली कर्जे	295821
8	खरेदीची किंमत	48959
9	विक्रीची किंमत	57051
10	नफा मिळालेल्याः अ. संस्था ब. रक्कम	185 12292
11	तोट्यातीलः अ. संस्था ब. रक्कम	423 22378
12	नफा किंवा तोटा नसलेल्या संस्था	116

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.2000अखेर
जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	लेखा परीक्षणानुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परीक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	गडचिरोली	6	19	56	-	1	78	160
2	आरमोरी	-	15	93	-	5	64	177
3	कुरसेडा	1	3	26	-	3	28	59
4	धानोरा	3	9	12	-	8	21	53
5	एटापल्ली	-	4	3	-	-	25	32
6	सिरोंचा	-	-	22	-	4	13	39
7	अहेरी	-	4	17	-	3	28	52
8	चामोर्शी	3	8	46	-	4	52	113
9	देसाईगंज	-	3	11	-	-	8	22
10	कोरची	-	-	-	-	-	1	1
11	भामरागड	-	-	-	-	-	2	2
12	मुलचेरा	-	-	3	-	1	10	14
जिल्हा एकूण		13	65	289	-	29	328	724

टिपः यात 201 (पदुम) सहकारी संस्थांची माहिती 12 तहसिलीप्रमाणे असून 523 सहकारी संस्थांची माहिती देसाईगंज, कोरची, भामरागड, मुलचेरा या नविन तहसिलीची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही. ती जुन्या तहसिलीमध्ये समाविष्ट आहे.

- आधार :- 1. जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक सहकारी संस्था, गडचिरोली
2. जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक सहकारी संस्था, (पदुम) चंद्रपूर.
3. जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, गडचिरोली.

...131...

तक्ता क्रमांक : 6.4

जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2000 अखेर
जिल्हा : गडचिरोली (रुपये हजारात)

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद		भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खेळते भांडवल
			संस्था सभा.	वैयक्तिक सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.	-	-	-	-	-	-	-
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	26	508	32	22884	93727	748999	936490
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक,	-	-	-	-	-	-	-
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	5	18	9991	4625	-	3050	-
एकूण		31	526	10023	27509	93727	752049	936490

तक्ता क्रमांक : 6.4 पुढे सुरु .....

अ. क्र.	अल्प मुदतीचे कर्ज			मध्यम दीर्घ		घेणे कर्जे			थकलेली कर्जे			
	रोख पत	वटवि लेली बिले	एकूण (10 + 11)	शेतीच्या कामा- साठी	मुदती- ची कर्जे	मुदती- ची कर्जे	अल्प मुद- तीची	मध्यम मुदती- ची	दीर्घ मुद- तीची	अल्प मुद- तीची	मध्यम मुदती- ची	दीर्घ मुद- तीची
1	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	13642	5525	19167	29974	33533	-	325363	115710	1651	102245	48054	59
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	35768	-	-	35768	-	-	14975
ए.	13642	5525	19167	29974	33533	35768	325363	115710	37419	102245	48054	15034

आधार : जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, गडचिरोली

...182...

तक्ता क्रमांक : 6.5

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.2000अखेर

जिल्हा : गडचिरोली

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण सातेदारांची संख्या	सभासद संख्या			भाग भांडवल	स्तंभ 9 पैकी शासकीय भाग भांडवल	
				एकूण	लहान सातेदार	मोठे सातेदार			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	गडचिरोली	40	8536	8536	8186	298	52	2551	87
2	आरमोरी	64	15533	15533	12560	1516	1511	5958	11
3	कुरसेडा	-	-	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	-	-	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	-	-	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	-	-	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	-	-	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	35	13140	13140	9684	663	2813	3989	80
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		139	37209	37209	30356	2477	4376	12498	178

पुढे सुरु....

...133...

तत्का क्रमांक : 6.5 पुढे सुरु...

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.2000अखेर

जिल्हा : गडचिरोली

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रु.)	सेवते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		येणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)	
					कर्जदार	कर्जाची रक्कम (रु.)	बाकी असलेले सभासद	रक्कम (रु.)
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	गडचिरोली	690	17385	24627	3478	4349	3240	4293
2	आरमोरी	1039	41493	59132	7742	8901	7302	6861
3	कुरसेडा	-	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	-	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	-	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	-	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	-	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	419	24960	46793	6842	12010	6443	8792
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		2148	83838	130552	18062	25260	16985	19948

पुढे सुरु...

...134...

तक्ता क्रमांक : 6.5 पुढे सुरु . . .

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्ये, 31.3.2000अखेर

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	गडचिरोली	359	13675	327	4718	32	8957
2	आरमोरी	7382	34309	5120	15585	2262	18727
3	कुरसेडा	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	6443	29658	5317	19576	1126	10082
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-
10	कोरघी	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-
12	मुलघेरा	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		14184	77642	10764	39879	3420	37766

टिप : 1. या जिल्हयात सहाय्यक निबंधकाचे चार कार्यालये असल्यामुळे सर्व तहसीलीतील सहकारी संस्था संलग्नीत आहेत. तहसीलवार माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही.
2. प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था, अहेरी तहसीलीमध्ये कार्यरत नाहीत.
आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

...135...

तक्ता क्रमांक : 6.7

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.2000अखेर

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या			इतर सभासद	भाग भांडवल (रुपये)	स्तंभ 9 पैकी शासकीय भाग भांडवल
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	गडचिरोली	3	2674	2674	1932	81	661	474	105
2	आरमोरी	6	4035	4035	2630	190	1215	1836	290
3	कुरसेडा	25	14480	14480	10708	1505	2267	3988	1015
4	धानोरा	16	8764	8764	5980	972	1812	1753	627
5	एटापल्ली	19	7026	7026	4033	1000	1993	976	570
6	सिरोंचा	14	4538	4538	3219	697	622	1316	544
7	अहेरी	19	7698	7698	5067	179	2452	1634	812
8	चामोर्शी	18	15058	15058	7813	1736	5509	2982	598
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		120	64273	64273	41382	6360	16531	14958	4561

पुढे सुरु...

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रुपये)	सेवते भांडवल (रुपये)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) कर्जदार कर्जाची रक्कम (रुपये)		येणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची बाकी असलेले सभासद रक्कम (रुपये)	
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	गडचिरोली	41	2904	3380	482	402	465	345
2	आरमोरी	199	9699	12761	1450	1729	1120	1171
3	कुरसेडा	210	22258	28643	6700	4825	4757	1499
4	धानोरा	135	7344	17361	3145	4627	387	3945
5	एटापल्ली	80	2840	5189	811	102	744	102
6	सिरोंचा	110	8504	9439	872	4107	144	1571
7	अहेरी	53	8121	10852	976	4028	956	1353
8	चामोर्शी	120	19945	18531	3915	4186	2496	7889
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलघेरा	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		948	81615	106156	18351	24006	11069	17875

पुढे सुरु....

अ. क्र.	तहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रुपये)	थकबाकी- दार	रक्कम (रुपये)	थकबाकी- दार	रक्कम (रुपये)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	गडचिरोली	83	1474	59	858	24	616
2	आरमोरी	1335	6485	1115	3342	220	3143
3	कुरखेडा	680	14002	660	8954	200	5048
4	धानोरा	5142	6901	4178	3904	598	2997
5	एटापल्ली	811	2324	587	1767	587	557
6	सिरोंचा	1258	7236	323	2832	935	4404
7	अहेरी	231	5908	209	3645	22	2263
8	चामोर्शी	1123	14018	889	8075	237	5943
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		10843	58348	8020	33377	2823	24971

टिप : 1. लॅम्पस म्हणजे 'लार्ज साईज मल्टी परपज सोसायटीज'

2. देसाईगंज, कोरची, भामरागड व मुलचेरा या नवीन तहसीलींची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही.

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.2000अखेर

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना ४ ते १३	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्ये	डाळी	इतर	कापू- स	गळी- ताची धान्ये	ऊस	ताग व मेषटा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	गडचिरोली	1664	-	1664	-	-	-	-	-	-	-	-
2	आरमोरी	6000	-	6000	-	-	-	-	-	-	-	-
3	कुरसेडा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	6757	-	6757	-	-	-	-	-	-	-	-
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		14421	-	14421	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्ये	डाळी	इतर	कापूस	गळी- ताची धान्ये	ऊस	ताग व मेष्टा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	गडचिरोली	254	-	254	-	-	-	-	-	-	-	-
2	आरमोरी	868	-	868	-	-	-	-	-	-	-	-
3	कुरखेडा	2084	-	2084	-	-	-	-	-	-	-	-
4	धानोरा	2918	-	2918	-	-	-	-	-	-	-	-
5	एटापल्ली	80	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	1520	-	1520	-	-	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	2908	-	2908	-	-	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	1493	-	1493	-	-	-	-	-	-	-	-
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		12125	-	12125	-	-	-	-	-	-	-	-

टिप :- देसाईगंज, कोरची, भामरागड व मुलचेरा या नवीन तहसीलीची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही. ती जुन्या तहसीलीच्या माहितीमध्ये समाविष्ट आहे.
आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

जिल्हयातील बिगर कृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.2000अखेर

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	प्रकार	संस्था संख्या	सभा सद संख्या	भाग भांडवल (रु.)	राखीव व इतर निधी (रु.)	ठेवी (रु.)	सेवते भांडवल (रु.)	कर्ज			
								अग्रिम (रु.)	वसूल झालेले (रु.)	येणे (रु.)	धकीत (रु.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 प्राथमिक सहकारी बँका											
1. नागरी बँका											
2. कर्मचारी पतपेढी आणि इतर											
2 इतर बिगरकृषि											
1. नागरी बँका											
2. कर्मचारी पतपेढी											
3. इतर (नागरी पतपेढी)											
		2	2399	1757	424	13581	21493	7758	3777	9781	1761
		50	9205	37977	14632	58838	162619	79757	59984	124838	32124
		19	6551	4946	1667	19243	31498	14052	9035	20253	3282

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

...141...

तक्ता क्रमांक : 6.12

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31. 3. 2000 अखेर

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्था संख्या	सभास-दांची संख्या	खेळते भांड-वल (रु.)	खरेदीची किंमत(रु.)			विक्रीची किंमत(रु.)		
					कृषि उत्पादन	शेती-च्या जेव्या वस्तू	उप-भोगा-च्या वस्तू	मालक म्हणून	अड-त्या म्हणून	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	गडचिरोली	1	609	208	-	-	-	-	-	-
2	आरमोरी	2	699	1903	-	2569	1271	-	-	-
3	कुरखेडा	1	438	120	-	-	601	-	-	-
4	धानोरा	1	315	676	-	727	514	-	-	-
5	एटापल्ली	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	1	2423	2197	-	2624	3805	-	-	-
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		6	4484	5104	-	5920	6191	-	-	-

जिल्हा पातळी-वरील संस्था

माहिती उपलब्ध नाही.

प्रकाशित...

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	कृषि उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून)							एकूण
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळी-ताची धान्ये	डाळी	इतर	
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19
1	गडचिरोली								
2	आरमोरी								
3	कुरसेडा								
4	धानोरा								
5	एटापल्ली								
6	सिरोंचा	नि रंक							
7	अहेरी								
8	चामोर्शी								
9	देसाईगंज								
10	कोरची								
11	भामरागड								
12	मुलचेरा								

जिल्हा एकूण

जिल्हा पातळी-
वरील संस्था

माहिती उपलब्ध नाही.

पुढे चालू...

...143...

तक्ता क्रमांक : 6.12 पुढे सुरु . . .

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये 31. 3. 2000अखेर

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (आडते व मालक म्हणून)					उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री
		खते	बियाणे	कृषि अवजारे	इतर	एकूण	
1	2	20	21	22	23	24	25
1	गडचिरोली	-	-	-	-	-	-
2	आरमोरी	2896	-	-	-	2896	1393
3	कुरखेडा	-	-	681	-	681	-
4	धानोरा	718	-	13	-	731	550
5	एटापल्ली	-	-	-	-	-	-
6	सिरोंचा	-	-	-	-	-	-
7	अहेरी	-	-	-	-	-	-
8	चामोर्शी	2602	-	254	75	2931	4265
9	देसाईगंज	-	-	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		6216	-	948	75	7239	6208
जिल्हा पातळीवरील संस्था		माहिती उपलब्ध नाही.					

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

जिल्हयातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2000 अखेर

जिल्हा : गडचिरोली

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भाग भांडवल (रुपये)	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	खेळते भांडवल (रुपये)
1	2	3	4	5	6	7
1	<u>उत्पादक संस्था</u>					
1.1	साखर कारखाने	-	-	-	-	-
1.2	इतर शेती प्रक्रिया संस्था	5	3027	306	4492	7336
1.3	विणकर संस्था (हातमाग, यंत्रमाग)	3	195	23	12	166
1.4	सूत गिरण्या	-	-	-	-	-
1.5	औद्योगिक वसाहती/संस्था	-	-	-	-	-
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	24	6327	1674	564	13977
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	106	8081	242	84	1625
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	1	49	8	102	45
1.9	मत्स्यव्यवसाय संस्था+संघ	89	9003	817	433	2333
1.10	शेती संस्था	-	-	-	-	-
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	41	1599	260	9	326
1.12	वन कामगार संस्था+संघ	30	5208	282	2242	132280
1.13	इतर संस्था (पशुधन संस्था)	8	369	4283	882	6008
2	<u>सामाजिक सेवा संस्था</u>					
2.1	ग्राहक भांडारे	7	1939	75	3	372
2.2	गृह निर्माण संस्था	38	1639	790	76	6349
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	17	998	59	6	707
2.4	परिवहन संस्था	2	135	10	-	240
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था	7	783	76	2	502
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	1	74	-	-	-
	क) इतर संस्था	8	1197	16	5	734

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

जिल्हयातील उत्पादक संस्था व सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशील 31-3-2000

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र	संस्थांचे प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	ज्ञात्वर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन	हजार मे. टन	-
		ब. गाळलेल्या ऊसाची किंमत	लाख रुपये	-
		क. उत्पादित साखरेचे वजन	हजार मे. टन	-
		ड. उत्पादित साखरेची किंमत	लाख रुपये	-
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग	संख्या	30
		ब. सूत खरेदी	लाख रुपये	5.13
		क. उत्पादन	लाख रुपये	5.17
		ड. विक्री	लाख रुपये	5.66
3	सूत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या	संख्या "00"	-
		ब. उत्पादित सूत	हजार टन	-
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	0.34
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	0.38
		क. विक्री	लाख रुपये	0.12
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्ध खरेदीची किंमत	लाख रुपये	83.00
		ब. दुग्ध विक्रीची किंमत	लाख रुपये	87.30
6	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	5.93
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	6.25
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	48.00
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	64.00
8	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	0.12
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	0.12
9	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	-
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	-
10	उपसा सिंचन संस्था	अ. भिजलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	69
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली कुपे	संख्या	32
		ब. वन उत्पादन मूल्य	लाख रुपये	247.08
12	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत	-- "	-
		ब. विक्रीची किंमत	-- "	-
13	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत	-- "	2.74
		ब. विक्रीची किंमत	-- "	3.21
14	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे	संख्या	11
		ब. हाती घेतलेल्या कामांची अदा. किं.	लाख रुपये	27.54
		क. दिलेली मजुरी	-- "	7.08
15	गृह निर्माण संस्था	अ. बांधलेल्या घरांची/ गाळ्यांची संख्या	संख्या	2

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

जिल्हा : गडचिरोली

(परिमाण- टनामध्ये, मूल्य - रुपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					भात परिमाण	मूल्य	ज्वारी परिमाण	मूल्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	गडचिरोली	गडचिरोली	प्राथमिक	2	7019	4152	-	-
2	आरमोरी	आरमोरी	-- "	4	51794	259449	-	-
3	अहेरी	अहेरी	-- "	3	3237	17078	199	1171
4	चामोर्शी	चामोर्शी	-- "	4	13897	97910	2.8	50
जिल्हा एकूण				13	75947	378589	208.8	1221

पुढे चालू....

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

(परिमाण- टनात, मूल्य - रुपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					महू परिमाण	मूल्य	बरबटी परिमाण	मूल्य
1	2	3	4	5	10	11	12	13
1	गडचिरोली	गडचिरोली	प्राथमिक	2	-	-	-	-
2	आरमोरी	आरमोरी	-- "	4	1	5	1	95
3	अहेरी	अहेरी	-- "	3	-	-	8	106
4	चामोर्शी	चामोर्शी	-- "	4	-	-	-	-
जिल्हा एकूण				13	1	5	9	201

पुढे चालू....

...147...

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

जिल्हा : गडचिरोली

(परिमाण - टनात, मूल्य - रूपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					मूग परिमाण	मूल्य	उडीद परिमाण	मूल्य
1	2	3	4	5	14	15	16	17
1	गडचिरोली	गडचिरोली	प्राथमिक	2	-	-	-	-
2	आरमोरी	आरमोरी	--	4	33	476	7	86
3	अहेरी	अहेरी	--	3	81	1250	8	121
4	चामोर्शी	चामोर्शी	--	4	3	36	-	-
जिल्हा एकूण				13	117	1762	15	207

पुढे चालु...

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

(परिमाण - टनात, मूल्य - रूपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					कुलथा परिमाण	मूल्य	जवस परिमाण	मूल्य
1	2	3	4	5	18	19	20	21
1	गडचिरोली	गडचिरोली	प्राथमिक	2	-	-	-	-
2	आरमोरी	आरमोरी	--	4	-	-	6	109
3	अहेरी	अहेरी	--	3	85	546	8	131
4	चामोर्शी	चामोर्शी	--	4	12.2	74	3.1	47
जिल्हा एकूण				13	97.2	620	17.1	287

पुढे चालु...

...148...

तत्का क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

जिल्हा : गडचिरोली

(परिमाण - टनात, मूल्य - रूपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					चना परिमाण	मूल्य	एरंडी परिमाण	मूल्य
1	2	3	4	5	22	23	24	25
1	गडचिरोली	गडचिरोली	प्राथमिक	2	-	-	-	-
2	आरमोरी	आरमोरी	-- "	4	14	147	2	24
3	अहेरी	अहेरी	-- "	3	-	-	-	-
4	चामोर्शी	चामोर्शी	-- "	4	-	-	-	-
जिल्हा एकूण				13	14	147	2	24

पुढे चालु...

तत्का क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

(परिमाण - टनात, मूल्य - रूपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					पोषट परिमाण	मूल्य	मिरची परिमाण	मूल्य
1	2	3	4	5	26	27	28	29
1	गडचिरोली	गडचिरोली	प्राथमिक	2	-	-	-	-
2	आरमोरी	आरमोरी	-- "	4	1	10	358	13232
3	अहेरी	अहेरी	-- "	3	-	-	-	-
4	चामोर्शी	चामोर्शी	-- "	4	21.2	192	-	-
जिल्हा एकूण				13	22.2	202	358	13232

पुढे चालु...

...149...

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु...

जिल्हा : गडचिरोली

(परिमाण - टनात , मूल्य - रूपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					धणे परिमाण	मूल्य	मोट परिमाण	मूल्य
1	2	3	4	5	30	31	32	33
1	गडचिरोली	गडचिरोली	प्राथमिक	2	-	-	-	-
2	आरमोरी	आरमोरी	-- "	4	6	68	-	-
3	अहेरी	अहेरी	-- "	3	-	-	-	-
4	चामोर्शी	चामोर्शी	-- "	4	-	-	-	-
जिल्हा एकूण				13	6	68	-	-

पुढे चालु...

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु...

(परिमाण - टनात , मूल्य - रूपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					भुईमुंग परिमाण	मूल्य	तुर परिमाण	मूल्य
1	2	3	4	5	34	35	36	37
1	गडचिरोली	गडचिरोली	प्राथमिक	2	-	-	-	-
2	आरमोरी	आरमोरी	-- "	4	19	230	55	988
3	अहेरी	अहेरी	-- "	3	45	468	149	2162
4	चामोर्शी	चामोर्शी	-- "	4	-	-	52.2	573
जिल्हा एकूण				13	64	698	256.2	3723

पुढे चालु...

...150...

तत्का क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु...

जिल्हा : गडचिरोली

(परिमाण - टनात, मूल्य - रुपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					तीळ परिमाण	मूल्य	एकूण परिमाण	मूल्य
1	2	3	4	5	38	39	40	41
1	गडचिरोली	गडचिरोली	प्राथमिक	2	-	-	7019	4152
2	आरमोरी	आरमोरी	-- ' --	4	2	48	52299	274967
3	अहेरी	अहेरी	-- ' --	3	0.5	10	3820.5	23043
4	चामोर्शी	चामोर्शी	-- ' --	4	0.1	2	13998.6	98884
जिल्हा एकूण				13	2.6	60	77137.1	401046

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

...151...

तक्का क्रमांक : 6.16

जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.2000अखेर
जिल्हा : गडचिरोली (रूपये हजारात)

अ.	तहसील	सावकारांची संख्या	व्यापा-याना दिलेली कर्जे	व्यापा-यां व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	गडचिरोली	1	-	-	-
2	आरमोरी	35	-	96	96
3	कुरसेडा	11	-	345	345
4	धानोरा	-	-	-	-
5	एटापल्ली	-	-	-	-
6	सिरोंचा	-	-	-	-
7	अहेरी	-	-	-	-
8	चामोर्शी	-	-	-	-
9	देसाईगंज	-	-	-	-
10	कोरची	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		47	-	441	441

आधार : जिल्हा उधनिबंधक, सहकारी संस्था, गडचिरोली.

सार्वजनिक व अर्थसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय

सुविधांची माहिती - 1999

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	रुग्णालये	दवाखाने	प्रसुतीगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	आरोग्य उपकेंद्र	डॉक्टर	परिचा- रिका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	गडचिरोली	2	2	2	3	35	43	114
2.	आरमोरी	1	2	-	4	33	19	62
3.	कुरखेडा	1	1	-	4	37	16	62
4.	धानोरा	1	3	-	5	39	21	58
5.	एटापल्ली	1	3	-	3	37	18	59
6.	सिरौचा	1	2	-	5	35	19	71
7.	अहेरी	1	2	1	5	36	17	68
8.	चामोर्झी	2	4	-	6	53	25	65
9.	देसाईगंज	1	1	-	3	15	10	33
10.	कोरची	1	-	-	2	21	11	39
11.	भामरागड	1	1	1	3	18	12	33
12.	मुलचेरा	1	1	-	3	13	6	20
जिल्हा एकूण		14	22	4	46	372	217	684

तक्ता क्रमांक 7.1 पृढे चालू...

तक्ता क्रमांक - 7.1 पुढे चालू

अ. क्र.	तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण (00)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण(00)		
		एकूण	स्त्रियां- साठी	मुला- साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1		10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	गडचिरोली	350	133	217	51	46	22	613	515	427
2.	आरमोरी	75	44	31	10	23	12	434	496	320
3.	कुरखेडा	75	44	31	3	5	2	179	194	176
4.	धानोरा	78	44	34	5	6	3	208	184	200
5.	एटापल्ली	66	38	28	10	13	7	178	169	205
6.	सिरोंचा	90	50	40	4	7	6	98	131	111
7.	अहेरी	96	56	40	6	6	4	138	155	150
8.	चामोर्शी	132	86	46	7	13	4	346	380	336
9.	देंसाईगंज	24	12	12	2	5	1	200	242	177
10.	कोरची	24	12	12	1	1	-	106	109	108
11.	भामरागड	54	32	22	2	2	2	78	59	80
12.	मुलचेरा	36	20	16	3	3	1	111	129	98
एकूण	जिल्हा बेरीज	1100	571	529	104	130	62	2689	2763	2388

टिपः 1) गडचिरोली तहसिलीच्या माहितीमध्ये सामान्य रुग्णालय व पोलीस रुग्णालयाची माहिती समाविष्ट आहे.

2) रकाना 8 व 9 मध्ये फक्त कार्यरत असलेल्या डॉक्टर व परिचारीका यांची माहिती दर्शविण्यात आलेली आहे.

आधारः-1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, गडचिरोली. 2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि. प., गडचिरोली. 3) पोलीस रुग्णालय, गडचिरोली.

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	गडचिरोली	एकूण	1285	1232	2517	370	285	635	10	15	25
		ग्रामीण	735	718	1453	232	210	442	10	15	25
2.	आरमोरी	एकूण	926	842	1768	266	205	471	12	14	26
		ग्रामीण	926	842	1768	266	205	471	12	14	21
3.	कुस्वैडा	एकूण	920	723	1643	199	141	340	15	13	28
		ग्रामीण	920	723	1643	199	141	340	15	13	28
4.	धानोरा	एकूण	876	824	1700	257	176	433	25	18	43
		ग्रामीण	876	824	1700	257	176	433	25	18	43
5.	एटापल्ली	एकूण	653	603	1256	175	140	315	33	27	60
		ग्रामीण	653	603	1256	175	140	315	33	27	60
6.	सिरोंचा	एकूण	432	420	852	194	144	338	20	11	31
		ग्रामीण	432	420	852	194	144	338	20	11	31
7.	अहेरी	एकूण	917	807	1724	231	134	365	23	20	43
		ग्रामीण	917	807	1724	231	134	365	23	20	43
8.	चामोर्शी	एकूण	1417	1144	2561	339	236	575	19	25	44
		ग्रामीण	1417	1144	2561	339	236	575	19	25	44
9.	देसाईगंज	एकूण	962	797	1759	270	167	437	20	12	32
		ग्रामीण	593	495	1088	205	126	331	20	12	32
10.	कोरची	एकूण	470	438	908	116	82	198	15	6	21
		ग्रामीण	470	438	908	116	82	198	15	6	21
11.	भामरामड	एकूण	326	307	633	107	68	175	19	12	31
		ग्रामीण	326	307	633	107	68	175	19	12	31
12.	मुलबेरा	एकूण	454	358	812	84	81	165	10	1	11
		ग्रामीण	454	358	812	84	81	165	10	1	11
जिल्हा बेरीज		एकूण	9638	8495	18133	2608	1839	4447	221	174	395
		ग्रामीण	8719	7679	16398	2405	1743	4148	221	174	395

विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या-1999 या वर्षाकरिता

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूंची संख्या
1	2	3
1.	हिवताप	1
2.	पटकी	-
3.	देवी	-
4.	क्षय	92
5.	न्युमोनिया	63
6.	अमांश, अतिसार, गैस्ट्रो	24
7.	हृदय विकार	98
8.	विषमभाव	6
9.	कर्करोग	49
10.	इवसन क्रियेसंबंधी	213
11.	<u>अपघात</u>	
	अ) आत्महतया	28
	ब) रहदारी वाहतूक	8
	क) इतर अपघात	175
12.	इतर कारणे	8700
एकूण मृत्यू		4447

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

माताबाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी

जिल्हा - गडचिरोली

वर्ष -1999-2000

अ. क्र.	तहसील	बा-ब	त्रिगुणी लस ति.डो.	पोलिओ	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डीटी)	विष-मज्वर	ध.लस	10 वर्ष	16 वर्ष	गरोदर स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1.	गडचि.	गा.	1720	1720	1734	1709	2154	-	2001	1357	1947	
		ए.	2159	2159	2266	2089	2479	-	2307	1528	2568	
2.	आरमोरी	गा.	1615	1615	1686	1487	1928	-	2032	1460	1881	
		ए.	1615	1615	1686	1487	1928	-	2032	1460	1881	
3.	कुरखेडा	गा.	1763	1763	1750	1817	2026	-	2044	1689	2075	
		ए.	1763	1763	1750	1817	2026	-	2044	1689	2075	
4.	धानोरा	गा.	1884	1884	2003	1684	1852	-	1887	1343	2201	
		ए.	1884	1884	2003	1684	1852	-	1887	1343	2201	
5.	एटाप.	गा.	1557	1557	1716	1569	1520	-	1447	1313	1776	
		ए.	1557	1557	1716	1569	1520	-	1447	1313	1776	
6.	सिरोंचा	गा.	1559	1559	1480	1545	1573	-	1735	1460	1230	
		ए.	1559	1559	1480	1545	1573	-	1735	1460	1230	
7.	अहेरी	गा.	2671	2671	2709	3451	4026	-	4346	3303	5112	
		ए.	2671	2671	2709	3451	4026	-	4346	3303	5112	
8.	चामोर्शी	गा.	3593	3593	3642	3451	4076	-	4026	3977	3781	
		ए.	3593	3593	3642	3451	4076	-	4026	3977	3781	
9.	देसाई.	गा.	1492	1492	1399	1535	1553	-	1995	1544	968	
		ए.	1492	1492	1399	1535	1553	-	1995	1544	968	
10.	कोरची	गा.	1082	1082	1154	1129	960	-	1247	1074	1288	
		ए.	1082	1082	1154	1129	960	-	1247	1074	1288	
11.	भामरा.	गा.	723	723	825	651	660	-	657	443	807	
		ए.	723	723	825	651	660	-	657	443	807	
12.	मुलघेरा	गा.	1279	1279	1298	1275	1330	-	1318	1127	1375	
		ए.	1279	1279	1298	1275	1330	-	1318	1127	1375	
जिल्हा	गा.	20938	20938	21396	21303	23658	-	24735	20090	24441		
एकूण	ए.	21377	21377	21928	21683	23983	-	25041	20261	25062		

आधार:- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, गडचिरोली व जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प., गडचिरोली.

जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या-1999-2000

जिल्हा :- गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण	31-3-2000 रोजी असलेल्या केंद्रांची संख्या	निर्वाचीकरण केलेल्यांची संख्या			लूपपध्दती L.U.C.D. संख्या	जननक्षम जोडण्यांची संख्या
				पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	एकूण नसबंदी		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. गडचिरोली	एकूण		4	47	780	827	879	19170
	ग्रामीण		3	37	635	672	599	13397
2. आरमोरी	एकूण		4	19	623	642	431	14650
	ग्रामीण		4	19	623	642	431	14650
3. कुरसेडा	एकूण		4	10	539	549	468	14027
	ग्रामीण		4	10	539	549	468	14027
4. धानोरा	एकूण		5	92	400	492	237	12073
	ग्रामीण		5	92	400	492	237	12073
5. एटापल्ली	एकूण		3	213	183	396	238	11522
	ग्रामीण		3	213	183	396	238	11522
6. सिरौंचा	एकूण		5	88	399	487	201	12119
	ग्रामीण		5	88	399	487	201	12119
7. अहेरी	एकूण		5	214	297	511	257	16106
	ग्रामीण		5	214	297	511	257	16106
8. चामोर्शी	एकूण		6	70	1136	1206	644	25311
	ग्रामीण		6	70	1136	1206	644	25311
9. देसाईगंज	एकूण		3	8	553	561	309	12609
	ग्रामीण		3	8	553	561	309	12609
10. कोरची	एकूण		2	26	259	285	137	6386
	ग्रामीण		2	26	259	285	137	6386
11. भामरामड	एकूण		3	170	22	192	14	6062
	ग्रामीण		3	170	22	192	14	6062
12. मुलचेरा	एकूण		3	73	274	347	203	8517
	ग्रामीण		3	73	274	347	203	8517
एकूण जिल्हा	एकूण		47	1030	5465	6495	4018	158552
बेरीज	ग्रामीण		46	1020	5320	6340	3738	152779

आधार :- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि. प., गडचिरोली.

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	तालुका	साक्षरांची संख्या (हजारात)								
		ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	गडचिरोली	18	8	26	11	7	18	29	15	45
		(62.07)	(26.67)	(44.07)	(84.62)	(58.33)	(72.00)	(67.44)	(36.59)	(53.57)
2	आरमोरी	23	12	34	[-]	[-]	[-]	23	12	34
		(69.70)	(37.50)	(52.31)	[-]	[-]	[-]	(69.70)	(37.50)	(52.31)
3	कुरखेडा	18	10	28	-	-	-	18	10	28
		(69.23)	(40.00)	(54.90)	[-]	[-]	[-]	(69.23)	(40.00)	(54.90)
4	धानोरा	13	6	19	-	-	-	13	6	19
		(52.00)	(24.00)	(38.00)	[-]	[-]	[-]	(52.00)	(24.00)	(38.00)
5	एटापल्ली	8	3	10	-	-	-	8	3	10
		(36.36)	(14.29)	(23.26)	[-]	[-]	[-]	(36.36)	(14.29)	(23.26)
6	सिरोंचा	9	4	13	-	-	-	9	4	13
		(37.50)	(16.67)	(27.08)	[-]	[-]	[-]	(37.50)	(16.67)	(27.08)
7	अहेरी	9	4	12	7	4	11	16	8	24
		(36.00)	(16.67)	(25.00)	(87.50)	(50.00)	(68.75)	(48.48)	(25.81)	(37.50)
8	चामोर्शी	33	15	48	-	-	-	33	15	48
		(58.93)	(27.27)	(43.24)	[-]	[-]	[-]	(58.93)	(27.27)	(43.24)
9	देसाईगंज	13	7	21	7	5	11	20	12	32
		(68.42)	(36.84)	(56.76)	(77.78)	(62.50)	(64.71)	(74.77)	(44.44)	(59.26)
10	कोरची	7	3	9	-	-	-	7	3	9
		(50.00)	(21.43)	(32.14)	[-]	[-]	[-]	(50.00)	(21.43)	(32.14)
11	भामरागड	2	1	3	-	-	-	2	1	3
		(20.00)	(11.11)	(15.79)	[-]	[-]	[-]	(20.00)	(11.11)	(15.79)
12	मुलयेरा	8	4	11	-	-	-	8	4	11
		(57.14)	(28.57)	(39.29)	[-]	[-]	[-]	(57.14)	(28.57)	(39.29)
जिल्हा-एकूण		180	76	236	25	16	41	185	92	277
		(53.87)	(26.12)	(40.14)	(83.33)	(59.26)	(70.69)	(56.57)	(28.84)	(42.95)

टिप : 1) आकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. 2) कंसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शवितात. 3) ही आकडेवारी केवळ अस्थायी व पुढील पडताळणीच्या अधिन राहून आहे
आधार : 1991 जनगणना प्रकाशन.

...159...

तत्का क्रमांक : 8.2

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1998 - 99

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या	प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	रकाना 4 पैकी शिक्षिका	प्रशिक्षित	रकाना 6 पैकी शिक्षिका		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	1363	1363	1363	-	-	121177	89
2	<u>प्राथमिक शाळा :-</u>							
	अ) एक शिक्षकी शाळा	-	-	-	-	-	-	-
	ब) कनिष्ठ प्राथ. शाळा	943	1816	265	1386	214	48402	27
	क) उच्च प्राथमिक शाळा	415	2521	572	2140	506	86847	34
	ड) एकूण (अ+ब+क)	1358	4337	837	3526	720	135249	31
3	माध्यमिक शाळा	187	1325	214	1190	188	37596	28
4	उच्च माध्यमिक शाळा	50	1146	182	1137	181	40195	35
5	सामान्य शिक्षणाची महा-विद्यालये (कला, शास्त्र, वाणिज्य)	20	199	20	199	20	5461	27
जिल्हा एकूण		2928	8370	2616	6052	1109	339678	41

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

...160...

तक्ता क्रमांक : 8.3

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1998 - 99

जिल्हा गडचिरोली

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील		विद्यार्थ्यांची		संख्या	
		पूर्वप्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8
1	पूर्व प्राथमिक	121177	61207	-	-	-	-
2	इयत्ता 1 ते 4	-	-	101023	48440	4997	2023
3	इयत्ता 5 ते 7	-	-	34226	16342	24472	11329
4	इयत्ता 8 ते 10	-	-	-	-	39269	17017
5	इयत्ता 11 व 12	-	-	-	-	9053	3112
6	उच्च माध्य. नंतर	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		121177	61207	135249	64782	77791	33481

पुढे सुरु...

तक्ता क्रमांक : 8.3 पुढे सुरु...

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील		विद्यार्थ्यांची		संख्या	
		सा. शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण			
		एकूण	मुली	एकूण	मुली		
1	2	9	10	11	12		
1	पूर्व प्राथमिक	-	-	121177	61207		
2	इयत्ता 1 ते 4	-	-	106020	50463		
3	इयत्ता 5 ते 7	-	-	58698	27671		
4	इयत्ता 8 ते 10	-	-	39269	17017		
5	इयत्ता 11 व 12	1829	755	10882	3867		
6	उच्च माध्यमिक नंतर	3632	1151	3632	1151		
जिल्हा एकूण		5461	1906	339678	161376		

पुढे चालू...

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1998 - 99

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या							
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	पूर्व प्राथमिक	उपलब्ध नाही							
2	इयत्ता 1 ते 4	12173	5954	42531	19897	38098	18572	92802	44423
3	इयत्ता 5 ते 7	7770	3706	19647	8958	23870	11597	51287	24281
4	इयत्ता 8 ते 10	6424	2850	11626	4719	17104	7487	35154	15056
5	इयत्ता 11 व 12	2406	910	166	48	7038	2433	9610	3391
6	उच्च माध्य. नंतर	873	301	584	111	1797	584	3254	996
	एकूण	29646	13721	74554	33733	87907	40673	192107	88127

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या							
			अनु. जाती		अनु. जमाती		इ.मा.व.		एकूण मा.व.	
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	शिक्षण विषयक [98-99] पदवी महाविद्यालये	5	95	15	54	4	145	17	294	36
2	विधी महा-विद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	आयुर्वे. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	आभि. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	इतर अ. तंत्रनिकेतन [95-96]	1	137	2	53	2	230	1	420	5
	ब. आय. टी. आय. [98-99]	24	796	194	734	140	830	122	2360	456
	क. डी. एड. [98-99]	5	82	33	128	53	131	55	341	141
	ड. जी. सी. डी.	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तत्ता क्रमांक : 8.4 पुढे सुरु...

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	विद्यार्थ्यांची संख्या				एकूण शिक्षक	
		बिगर मागास		एकूण विद्यार्थी		एकूण	शिक्षिका
		एकूण	मुली	एकूण	मुली		
1	2	12	13	14	15	16	17
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	143	28	437	64	21	5
2	विधी महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-
5	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-
6	इतर अ. तंत्रनिकेतन (95-96)	63	-	483	5	19	-
	ब. आय. टी. आय. (98-99)	830	230	3190	686	300	26
	क. डी. एड. (98-99)	54	22	395	163	29	6
	ड. जी. सी. डी.	-	-	-	-	-	-

आधार : 1) उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे, 2) तंत्रशिक्षण संचालनालय, पुणे,

3) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई.

...163...

तक्ता कमांक : 8.5

आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 1998-99
जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	माध्य-मिक	कनिष्ठ महावि-द्यालये 11 वी, 12 वी	ला. भा उच्च शिक्षण	ध्या ची अभियां-त्रिकी महावि-द्यालये	ची वेद्यकीय महावि-द्यालये	सं इतर महावि-द्यालये	ख्या इतर संस्था	एकूण	प्रत्यक्ष खर्च (रुपये हजाराले)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	0	3282	1927	0	0	0	712	5921	1655

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

164...

तत्का क्रमांक : 8.6

प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 1999 - 2000

दि. 31

जिल्हा : गडचिरोली

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	यंत्रणा	योजनेतर				योजनांतर्गत			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त	बांधकाम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त	बांधकाम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	473567	-	-	473567	14912	-	-	14912
2	नगरपरिषद	4554	-	-	4554	-	-	-	-
3	कटक मंडळ	-	-	-	-	-	-	-	-
4	महानगरपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-
5	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त इतर खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		478121	-	-	478121	14912	-	-	14912

तत्का क्रमांक : 8.6 पुढे सुरु...

अ. क्र.	यंत्रणा	एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त	बांधकाम	एकूण
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हापरिषद	488479	-	-	488479
2	नगरपरिषद	4554	-	-	4554
3	कटक मंडळ	-	-	-	-
4	महानगरपालिका	-	-	-	-
5	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त इतर खर्च	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		493033	-	-	493033

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

...165...

तत्ता क्रमांक : 8.7

जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन(कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा(आठवी ते बारावी)
जिल्हा : गडचिरोली 1999 - 2000

अ. क्र.	बा	ब	प रि मा ण	माहिती
1	2		3	4
1	शाळांची संख्या		संख्या	14
2	पटावरील संख्या	अ. मुले	संख्या	1328
		ब. मुली	संख्या	199
	एकूण (अ + ब)		संख्या	1525
	एकूण खर्च		रुपये हजारात	6827

आधार : जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, गडचिरोली

तत्ता क्रमांक : 8.8

जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 1999 - 2000

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	प्रौढ शिक्षण केंद्रांची संख्या	पटावरील उमेदवाऱ्यांची संख्या
1	2	3	4
1	गडचिरोली	1339	13091
2	आरमोरी	914	9673
3	कुरखेडा	666	6973
4	धानोरा	1298	12890
5	एटापल्ली	1500	17410
6	सिरोंचा	1406	15158
7	अहेरी	1762	20643
8	चामोर्शी	1854	21147
9	देसाईगंज	557	5851
10	कोरची	617	6463
11	भामरागड	617	8433
12	मुलचेरा	517	6008
	जिल्हा एकूण	13047	143540

टीपणी. या जिल्हयात 1997 ते 99 मध्ये संपूर्ण साक्षरता अभियान योजनांतर्गत एकूण 13047 वर्ग सुरू करण्यात आले असून सदर वर्गात 143540 प्रौढ दाखल करण्यात आलेले आहे.

2. गडचिरोली जिल्हयातील संपूर्ण साक्षरता अभियान कार्यक्रमाला डिसेंबर-1999 पर्यंतची मुदत वाढ मिळाली असून एतेक वयोगटातील निरक्षरांचे अक्षरधारा भाग १, २, ३, चे कार्य सुरू आहे. साक्षरता केंद्रांचे बाह्य मुल्यमापनाचे कार्य अद्यापी व्हायचे आहे.

आधार : जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, गडचिरोली

...166...

तत्का क्रमांक : 8.9

शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1998-99 (30-9-1998अखेरा)

जिल्हा : गडचिरोली.

अ. क्र.	बा.	ब.	परिमाण	माहिती
1		2	3	4
1	<u>शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या</u>			
	अ.	पदवीस्तर	संख्या	5
	ब.	पदवीपूर्व स्तर	-- : --	5
	क.	शाळास्तर	-- : --	उ. ना.
2	<u>पटावरील संख्या</u>			
	अ.	पदवीस्तर	-- : --	437
	ब.	पदवीपूर्व स्तर	-- : --	395
	क.	शाळास्तर	-- : --	उ. ना.
3	<u>एकूण खर्च (रूपये)</u>			
	अ.	पदवीस्तर	रूपये	उ. ना.
	ब.	पदवीपूर्व स्तर	-- : --	उ. ना.
	क.	शाळास्तर	-- : --	उ. ना.

आधार : 1) उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

2) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

...167...

तबता क्रमांक-9.1 (अ)

रेल्वे मार्गाची लांबी [31 मार्च 2000 चा वर्षाअखेर]

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी किलो मीटर मध्ये
1	2	3
1.	<u>ब्राडगेज</u>	
	1) एकेरी	18.46
	2) दुहेरी	-
	3) तिहेरी व अधिक	-
2.	मिटर गेज	-
3.	नॅरो गेज	-
एकूण रेल्वे मार्ग		18.46

आधार - 1) विभागीय व्यवस्थापक, दक्षिण-पूर्वरेल्वे, नागपूर

...168...

तक्ता क्रमांक-9.1(ब)

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी [31 मार्च 2000 या दिवशीची]

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकांचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	गडचिरोली	-	-	-
2	आरमोरी	-	-	-
3	कुरखेडा	-	-	-
4	धानोरा	-	-	-
5	एटापल्ली	-	-	-
6	सिरोंचा	-	-	-
7	अहेरी	-	-	-
8	चामोर्शी	-	-	-
9	देसाईगंज	वडसा व अरुणनगर	ब्रॉडगेज	दक्षिण पूर्व रेल्वे
10	कोरची	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-
12	मुलचेरा	-	-	-

टिपा-गोंदीया ते चद्रपूर पर्यंत ब्रॉडगेजचे काम पूर्ण झालेले असून जानेवारी 1999 पासून नियमितपणे रेल्वे वाहतूक सुरू आहे.

आधार:- विभागीय अधिकारी दक्षिण पूर्व रेल्वे, नांगपूर.

तक्ता क्रमांक 9.2

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च, 2000 अखेर

जिल्हा : गडचिरोली

[लांबी कि. मी. मध्ये]

अ. क्र.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							एकूण रस्त्यांची लांबी
		राष्ट्रीय महा-मार्ग	प्रमुख राज्य महा-मार्ग	राज्य महा-मार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	खेड्या-तील रस्ते	इतर योजने-तर	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	<u>सिमेंट काँक्रीट</u>								
	अ) सा. बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	क) न. पा./म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	-	-
2	<u>डांबरी</u>								
	अ) सा. बां. वि.	2	236	736	519	10	4	-	1507
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	68	209	149	-	426
	क) न. पा./म. न. पा.	-	-	18	-	-	-	19	37(18)
3	<u>झडीचे</u>								
	अ) सा. बां. वि.	7	41	130	339	109	39	-	665
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	50	412	1086	-	1548
	क) न. पा./म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	19	19
4	<u>इतर माल वापरून केलेले</u>								
	अ) सा. बां. वि.	-	-	16	56	-	-	-	72
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	39	449	-	488
	क) न. पा./म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	40	40
5	<u>इतर</u>								
	अ) सा. बां. वि.	41	-	43	9	21	23	-	137
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	क) न. पा./म. न. पा.	-	-	-	-	-	-	-	-
	<u>एकूण लांबी</u>								
	अ) सा. बां. वि.	50	277	925	923	140	66	-	2381
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	118	660	1684	-	2462
	क) न. पा./म. न. पा.	-	-	18	-	-	-	78	96(18)
<u>जिल्हा एकूण</u>		50	277	943	1041	800	1750	78	4939

टिपः-1) कंसात दर्शविलेली लांबी ही एकूण लांबीच्या व्यतिरिक्त नाही. सदर लांबी ही न. प. च्या हद्दीतील परंतु सा. बां. विभागाच्या मालकीची आहे. 2) इतर जिल्हा रस्ते व खेड्यातील रस्त्याची सा. बां. विभागाची कांही कामे जि. प. (बां.), विभागाकडे हस्तांतरीत झाल्याने व कांही रस्त्याच्या लांबीची पुनरावृत्तीमुळे वगळण्यात आल्यामुळे मागील वर्षाच्या तुलनेत रस्त्याच्या लांबीत घट दिसून येते. याबाबत खात्री करण्यात आली.

आधारेः-1) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्र. 1, 2 गडचिरोली, आलापल्ली, विशेष कृति. कार्यक्रम, आलापल्ली, जि. प. गडचिरोली, न. प. गडचिरोली व वडसा (देसाईगंज)

...170...

तक्ता क्रमांक 9.3

वापरात असलेली मोटर वाहनांची संख्या

[31 मार्च 2000 वर्षाअखेर]

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1.	मोटर सायकली, स्कुटर्स/मोपेड इत्यादी	10397
2.	मोटारी/जीप्स/स्टेशन वॅग्स	661
3.	टॅक्सी कॅबज	46
4.	स्वयंचलित रिक्शा	92
5.	स्टेट कॅबजेस	
	1) डिझेलवर चालणा-या	4
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	-
	कंत्राटी वाहने	
	1) डिझेलवर चालणा-या	6
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	-
6.	मालमोटारी-खाजगी वाहने	
	1) डिझेलवर चालणा-या	67
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	-
	मालमोटारी-सार्वजनिक वाहने	
	1) डिझेलवर चालणा-या	255
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	14
7.	रुग्णवाहिका	18
8.	शाळेच्या बसेस	7
9.	खाजगी सेवा देणारी वाहने [अनुयाना]	20
10.	जोड वाहने (ट्रेलर)	1198
11.	ट्रॅक्टर्स	1204
12.	इतर	5
जिल्हा एकूण		13994

आधार - प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, नागपूर.

...171...

तबता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची [प्रवासी] वाहतूक आकडेवारी [1999-2000 वर्षाकरिता]
जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	उपक्रमाचे नांव महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, गडचिरोली विभाग, चंद्रपूर
1	2	3
1	वर्षाअखेरीस मार्गांची संख्या	174
2	मार्गांची एकूण लांबी [कि. मी.]	17190.2
3	मार्गांची सरासरी लांबी [कि. मी.]	98.79
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	157
5	रस्त्यावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	156
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी [लाखात]	0.53
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न [रु. हजारात]	219467
8	दर दिवशी मिळालेले सरासरी उत्पन्न पैशामध्ये	60127945

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, गडचिरोली
विभाग, चंद्रपूर.

जिल्हा - गडचिरोली

पृष्ठ भागाचा प्रकार	रस्त्या- ची रुंदी	जलदगती वाहने					मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन भार
		कार, जीप्स	बस- गा- ड्या	माल- मोटा- र, ट्रक	मोटार साय- कल/ स्कुटर	एकूण 3 ते 6	जनाव- रांकड- न ओढ- ली जा- णारी	साय- कल वाह- ने	इतर वाह- ने	एकूण 8 ते 10	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

राष्ट्रीय महामार्ग (वाहतूक गणना 1999)

मार्गाचे नांव - लांबी कि.मी. जवळपासचे शहर/सेडे
निक

प्रमुख राज्य महामार्ग (वाहतूक गणना 1999)

मार्गाचे नांव -	लांबी कि.मी.	जवळपासचे सेडे/शहर
1.1 इंदोर-अमरावती-यवतमाळ चंद्रपूर-दुर्ग प्र. रा. महामार्ग क्र. 7 डांबरी 7.50	331 126 530 666 1653	77/200 मुसळवा
1.2 वरील प्रमाणे डांबरी 10.50	399 127 574 1019 2119	82/600 गडचिरोली नाका
1.3 वरील प्रमाणे डांबरी 5.50	495 65 719 624 1903	84/200 लांजेडा
1.4 वरील प्रमाणे डांबरी 3.70	380 20 532 436 1368	118/400 धानोरा
1.5 वरील प्रमाणे डांबरी 10.00	159 10 452 104 725	140/800 मुसळगांव
2.1 बैतुल-नागपूर-मूल-पातागुडम प्र. रा. महामार्ग क्र. 9 डांबरी 5.50	216 81 391 224 912	52/600 आष्टी बस स्थानक
2.2 वरील प्रमाणे डांबरी 3.70	216 101 301 181 799	56/200 मार्कंडा
2.3 वरील प्रमाणे डांबरी 3.70	219 77 270 168 734	84/400 मुत्तापूर
2.4 वरील प्रमाणे डांबरी 3.70	85 33 111 75 304	115/200 तिमरम

...473...
 तक्ता क्रमांक 9:5 (पुढे चालु)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2.5 वरील प्रमाणे					169/600						
डांबरी 3.70	63	46	72	66	247	131	214		345		1288
2.6 वरील प्रमाणे					192/00						
डांबरी 3.70	74	40	70	163	347	199	324		523		1384
3.1 पारवा-केळापूर-वणी-वरोरा-नागभिड					29/800						
कुरखेडा-राजसिमेपधत रा.म. मार्ग क्र. 233											
डांबरी 5.50	420	151	222	540	1333	95	1398	73	1566		4284
3.2 वरील प्रमाणे					32/200						
डांबरी 5.50	446	106	274	610	1436	183	1429	228	1840		4565
3.3 वरील प्रमाणे					56/600						
डांबरी 3.70	170	68	115	272	625	63	1884	62	2009		2117
3.4 वरील प्रमाणे					60/400						
डांबरी 3.70	101	21	36	142	300	39	512	40	591		802
3.5 वरील प्रमाणे					90/00						
डांबरी 3.70	123	18	128	59	328	14	317	13	344		1477
4.1 बम्हपूरी-आरमोरी-धानोरा-					17/600						
रा.म. मार्ग क्र. 269											
डांबरी 5.50	285	81	98	436	900	132	719	149	1000		2544
4.2 वरील प्रमाणे					25/500						
डांबरी 5.50	150	13	86	214	463	49	481	112	642		1352
4.3 वरील प्रमाणे					0/200						
डांबरी 3.70	98	20	219	124	461	85	102	-	187		2314
5.1 शिवणी-तुमसर-देवाडा-साकोली-					0/600						
लांखादुर-वडसा रा.म. मार्ग क्र. 272											
डांबरी 5.50	427	96	331	559	1413	239	1293	103	1635		4916
6.1 बेजुरपल्ली-व्यंकटापूर-अहेरी-घोट-					7/000						
गडचिरोली-वडसा-अजुर्णी-गोंदीया-											
बालाघाट रोड रा.म. मार्ग क्र. 275											
डांबरी 3.70	302	109	142	339	892	91	414	-	505		2936
6.2 वरील प्रमाणे					0/00						
डांबरी 3.70	126	14	71	163	374	6	171	-	177		999
6.3 वरील प्रमाणे					28/400						
डांबरी 3.70	263	20	240	306	829	37	723	-	760		2810
6.4 वरील प्रमाणे					18/400						
डांबरी 3.70	133	33	177	267	610	250	1043	154	1447		2535

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
6.5	वरील प्रमाणे					24/00						तळोधी(गडचिरोली-चामोर्शी रोड)
डांबरी	3.70	196	95	449	226	966	343	428	71	842	5261	
6.6	वरील प्रमाणे					0/800						गडचिरोली(गडचिरोली-चामोर्शी रोड)
डांबरी	3.75	999	152	430	3170	4751	26	6201	-	6227	8097	
6.7	वरील प्रमाणे					50/800						गडचिरोली(देसाईगंज-आरमोरी रोड)
डांबरी	10.00	582	215	209	510	1516	624	3789	7	4420	7961	
6.8	वरील प्रमाणे					23/600						डोंगरगाव
डांबरी	5.50	546	260	645	705	2156	303	868	290	1461	10099	
6.9	वरील प्रमाणे					3/800						नैनपूर (नगर परिषद ज. नाका)
डांबरी	5.50	383	115	340	1751	2589	138	1685	157	1980	5565	
7.1	आलापल्ली-कसनसुर-धानोरा- बोरगांव-देवरी-आमगांव-लांजी रा. म. मार्ग क्र. 276					0/600						आलापल्ली(आलापल्ली-एटापल्ली रोड)
डांबरी	3.70	147	37	196	154	534	37	295	-	332	2218	
7.2	वरील प्रमाणे					1/0						विश्रामगृह(एटापल्ली-कसनसुर रोड)
डांबरी	3.70	141	8	150	155	454	47	186	-	233	1667	
7.3	वरील प्रमाणे					0/200						घेरकळ(मालेवाडा रोड)
डांबरी	3.70	133	6	291	84	514	180	152	-	332	2912	
7.4	वरील प्रमाणे					44/0						मसेली जंगल नाका(कुर-पुराडा-बेडगाव)
डांबरी	3.70	157	7	184	65	413	23	220	-	243	1943	
8.1	कुरखेडा-वैरागड-रा. म. मार्ग क्र. 278					2/0						मालदुगी
डांबरी	3.70	33	8	15	128	184	32	486	19	537	382	
9.1	घोट-रेगडी-कसनसुर-कोटी- आखेवाडा-भामरागड-कवडे राज्येसिमेपर्यंत रा. म. मार्ग क्र. 281					0/0						घोट(घोट-रेगडी रोड)
डांबरी	3.70	116	16	235	175	542	300	356	45	701	2640	
10.1	एटापल्ली-सुरजागड-गटटा-कोठी- गोलगुडा- रा. म. मार्ग क्र. 282					0/0						एटापल्ली
डांबरी	3.70	105	4	245	106	460	49	165	-	214	2351	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
प्रमुख जिल्हा मार्ग											
11.1	मौशी-खांब-वडधा-वैरागड शंकरपूर-चोप-कोरगांव ते जिल्हा सिमेपर्यंत प्रमुख जिल्हा मार्ग क्र. 1					8/700				टेंभा	
डांबरी 3.70	80	8	49	123	260	174	201	-	375	945	
11.2	वरीलप्रमाणे					52/700				शंकरपूर	
डांबरी 3.70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.1	कुरखेडा-चांदोना-नेहारपायली मालेवाडा-मुरूमगांव प्रमुख जिल्हा मार्ग क्रमांक - 3					8/600				चिचटोला	
डांबरी 3.70	131	19	122	146	418	86	52	669	807	2134	
12.2	वरीलप्रमाणे					1/200				सेडेगांव(मुरूमगांव-मालेवाडा रोड)	
खडीचे 3.70	83	-	205	73	361	105	77	-	182	1960	
13.1	सावरगांव-कोटगुल-पात्तागुडम ते नागभीड-कुरखेडा राज्यसिमेपर्यंत प्रमुख जिल्हा मार्ग क्र. 4					0/200				सावरगांव	
खडीचे 3.70	61	4	101	32	198	68	207	-	275	1086	
13.2	वरीलप्रमाणे					27/200				पिटेसुर	
खडीचे 3.70	57	4	35	42	138	92	72	-	164	514	
14.1	मालेवाडा-देवसुर प्रमुख जिल्हा मार्ग क्रमांक -6					0/200				जयसिंग टोला	
खडीचे 3.70	43	-	118	50	211	56	84	-	140	1112	
15.1	वैरागड-देलनवाडी-मानापुर प्रमुख जिल्हा मार्ग क्रमांक-9					1/200				वैरागड	
डांबरी 3.75	90	12	105	181	388	232	1051	-	1283	1473	
16.1	रांगी-ताडगांव-कारवाफा पोटेगांव-घोट प्रमुख जिल्हा मार्ग क्रमांक-10					2/150				कटेझरी	
डांबरी 3.70	130	10	313	195	698	182	634	-	816	3252	
17.1	शिवनी-हिरापुर-गुरवळा-मारोडा सावेला प्रमुख जिल्हा मार्ग क्रमांक-11					8/400				गुरवळा(शिवनी नाका)	
डांबरी 3.70	101	87	140	124	452	97	186	45	328	2219	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
18.1	मुल-चामोर्शी	प्रमुख	जिल्हा		20/00					फोकुर्डी	
	मार्ग क्रमांक-16										
डांबरी	3.70	180	16	484	258	938	343	424	52	819	4745
19.1	आष्टी-चामोर्शी	प्रमुख	जिल्हा		6/800					उमरी	
	मार्ग क्रमांक-18										
डांबरी	3.70	484	48	454	416	1402	124	422	177	723	5830
19.2	वरीलप्रमाणे					31/600				चामोर्शी	
डांबरी	3.70	843	58	950	950	2801	508	1073	565	2146	11145
20.1	मार्कंडा-अडपल्ली-सुभाषग्राम					9/500				अडपल्ली	
	घोट प्रमुख	जिल्हा	मार्ग क्रमांक-19								
डांबरी	3.70	123	16	132	107	378	119	469	81	669	1814
21.1	मार्कंडा-मुलचेरा	प्रमुख	जिल्हा		0/200					मार्कंडा	
	मार्ग क्रमांक-20										
डांबरी	3.70	81	15	63	90	249	82	158	50	285	990
22.1	भामरागड-हेमलकसा-करमपल्ली					10/00				तलवाडा(आलापल्ली-भामरागड रोड)	
	हालेवारा-परसलगाँदी-सुरजागड										
	प्रमुख	जिल्हा	मार्ग क्रमांक-25								
डांबरी	3.70	79	13	135	77	304	40	97	-	137	1651
23.1	अहेरी-इस्टेड	मार्ग	प्रमुख			7/200				किष्ठापूर	
	जिल्हा	मार्ग क्रमांक-26									
डांबरी	3.70	86	21	64	86	257	57	242	-	299	984
24.1	सिरोंचा-असरअल्ली-सोमनपल्ली					1/200				सिरोंचा(पात्तागुडम-सिरोंचा राड)	
	पात्तागुडम	प्रमुख	जिल्हा	मार्ग क्र. 30							
डांबरी	3.75	73	26	60	112	271	150	157	-	307	1048

पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच यांची आकडेवारी वर्ष 1999-2000 अखेर ।

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोस्टांची संख्या	184
2	तारघरांची संख्या	6
3	पत्र पेट्यांची संख्या	736
4	<u>पोस्टमनांची संच संख्या</u>	
	अ) नियमित आस्थापने वरिल	52
	ब) नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	327
5	दुरध्वनी संख्या	5506
6	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	184
7	शासनाने वाटप केलेल्या दुरदर्शन संचाची संख्या	2354

टिपः- अ. क्र. 1,3,4 व 6 बाबत संबंधीत कार्यालयांकडून वाढ/घट तफावतीबाबत चौकशी केली असता गडचिरोली व चंद्रपूर वेगवेगळे जिल्हे असले तरी टपाल खात्याचे एकच कार्यालय असल्याने संबंधीत आकडेवारीत फरक झालेला असून सदरील वस्तुनिष्ठ सुधारीत माहिती दिलेली आहे.

आधार :- 1) प्रवर अधीक्षक, डाकघर, चंद्रपूर.

2) तांत्रिक सहायक, उपविभागीय कार्यालय, ग्रामिण ध्वनीक्षेपण, चंद्रपूर.

3) जिल्हा अभियंता, दुरसंचार विभाग, गडचिरोली.

...178...

तक्ता क्रमांक-10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

[वर्ष 1999-2000 करिता]

जिल्हा : गडचिरोली

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
1	2	3	4	5
	<u>संख्या</u>	467	1	2
आ	<u>प्राप्ती</u>			
	1) सुरुवातीची शिल्लक	9001	73096	15100
	2) अनुदाने व वर्गणी	4318	1002356	32018
	3) चालू वर्षातील उत्पन्न	19501	918755	18038
	एकूण प्राप्ती	32820	1994207	65156
ब।	<u>खर्च</u>			
	1) चालू वर्षातील खर्च	23897	1845977	48050
	2) अखेरची शिल्लक	8923	148230	17106
	एकूण खर्च	32820	1994207	65156

आधार:- जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी, गडचिरोली.

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 1999-2000 या वर्षाकरीता

जिल्हा - गडचिरोली

[रुपये-हजारात]

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट-ग्राम-पंचायतींची संख्या	सुरुवातीची शिल्लक	उत्पन्न		अंशदान
				सहाय्यक शासकीय	अनुदान इतर	
1	2	3	4	5	6	7
1.	गडचिरोली	51	1631	110	282	1
2.	आरमोरी	34	831	190	276	29
3.	कुरखेडा	45	906	267	314	12
4.	धानोरा	62	1579	15	219	12
5.	एटापल्ली	32	329	71	540	-
6.	सिरोंचा	41	357	24	35	-
7.	अहेरी	40	485	78	33	71
8.	चामोर्शी	76	1538	547	368	102
9.	देसाईगंज	19	571	63	276	42
10.	कोरची	30	240	16	345	-
11.	भामरागड	20	190	4	124	-
12.	मुलचेरा	17	344	56	85	13
जिल्हा बेरीज		467	9001	1441	2877	282

पुढे चालू.....

...180...

तक्ता क्रमांक-10.2 पुढे चालू

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्रामपंचायतीची संख्या	देणगी	उत्पन्न			एकूण 5 ते 11	एकूण 4+12
				कर	शुल्क	इतर		
1	2	3	8	9	10	11	12	13
1.	गडचिरोली	51	182	932	1034	99	2620	4251
2.	आरमोरी	34	61	1175	956	626	3313	4144
3.	कुरसेडा	45	251	645	481	88	2058	2964
4.	धानोरा	62	536	332	671	65	1850	3429
5.	एटापल्ली	32	173	282	321	196	1583	1912
6.	सिरोंचा	41	45	456	362	746	1668	2025
7.	अहेरी	40	598	805	449	-	2034	2519
8.	चामोर्शी	76	452	1909	1218	137	4733	6271
9.	देसाईगंज	19	169	532	561	124	1767	2338
10.	कोरची	30	39	252	339	59	1050	1290
11.	भामरागड	20	27	113	238	21	527	717
12.	मुलचेरा	17	38	140	222	62	616	960
जिल्हा बेरीज		467	2571	7573	6852	2223	23819	32820

पुढे चालू...

...181...

तक्ता क्रमांक- 10.2 पुढे सुरु.....

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 1999-2000 यावर्षाकरिता

जिल्हा : गडचिरोली

क्र. नं.	पंचायत समिती	खर्च										
		आरोग्य सेवा	सार्वजनिक बांधकाम	सामाजिक, नैतिक वृद्धी	प्रशासन	समाज कल्याण	पशुधनाचे संवर्धन	जमीन महसूल व देवभाल	इतर	स्तंभ 14 ते 21 ची बेरीज	अखेरची शिल्लक [13-22]	एकूण 22+23
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	गडचिरोली	632	826	398	461	-	202	-	100	2619	1632	4251
2	आरमोरी	927	921	381	1009	43	-	-	29	3310	834	4144
3	कुरखेडा	368	733	58	541	-	-	-	-	1700	1264	2964
4	धानोरा	548	460	92	851	-	-	-	51	2002	1427	3429
5	एटापल्ली	80	1004	133	360	40	-	-	53	1670	242	1912
6	सिरोंचा	458	448	5	709	-	-	-	-	1620	405	2025
7	अहेरी	726	770	159	382	23	-	-	76	2136	383	2519
8	चामोर्शी	1336	1486	415	1186	206	105	-	85	4819	1452	6271
9	देसाईगंज	687	443	55	424	94	75	-	-	1778	560	2338
10	कोरची	439	146	26	537	7	-	-	-	1155	135	1290
11	भामरागड	47	105	28	274	-	-	-	42	496	221	717
12	मुलचेरा	72	244	26	165	83	-	-	2	592	368	960
जिल्हा एकूण		6320	7586	1776	6899	496	382	-	438	23897	8928	32820

आधार : उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, [गा. पं.], जिल्हा परिषद, गडचिरोली.

...182...

तबता क्रमांक-10.3

जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च 1999-2000 या वर्षाकरिता

जिल्हा - गडचिरोली

[रुपये - हजारात]

अ. क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1998-99	सुधारित 1999-2000	अंदाज 2000-2001
1	2	3	4	5
एक	जमा			
	1) स्वनिर्मित उत्पन्न			
	अ) स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	4769	3576	4000
	ब) शिक्षण	7001	23044	20000
	क) कृषि	191	402	400
	ड) इमारत व दळणवळण	4313	4763	4500
	इ) इतर	5944	8447	8000
	एकूण (1)	22218	40232	36900
	2) शासकीय अनुदाने			
	अ) सहेतुक अनुदान	357434	571024	575000
	ब) आस्थापना अनुदान	107669	159394	160000
	क) योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	166531	104850	110000
	ड) इतर	189688	167088	160000
	एकूण (2)	821322	1002356	1005000
	3) कर्जे			
	अ) कर्जे व अग्नीम	174389	6283	5000
	ब) ठेवी व अग्नीम	175975	116304	120000
	क) वित्त प्रेषण	680350	755936	750000
	ड) इतर	-	-	-
	एकूण (3)	781936	878523	875000
	4) आरंभीची शिल्लक	104481	73096	148200
	एकूण (1 ते 4)	1729957	1994207	2065100

पुढे चालु....

जिल्हा-गडचिरोली

अ. क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1997-98	सुधारित 1998-99	अंदाज 1999-2000
1	2	3	4	5
दोन स्वर्ग				
	अ) सामान्य प्रशासन	67620	95480	100000
	ब) शिक्षण	267999	375601	380000
	क) वैद्यकीय	127970	153185	160000
	ड) पशुसंवर्धन	15180	22938	23000
	इ) इमारती व दळणवळण	34865	39594	40000
	फ) समाज कल्याण	19019	24972	25000
	ग) सिंचन	23803	12562	14000
	ह) कृषि	17471	20088	20000
	ना) इतर	239500	228867	230000
एकूण [अ ते न]		813427	973287	992000
कर्ज				
	अ) कर्ज व अग्रीम	370	-	-
	ब) ठेवी व अग्रीम	187714	116422	120000
	क) वित्त प्रेषण	655350	756288	750000
	ड) इतर	-	-	-
एकूण (अ ते ड)		843434	872690	870000
अखेरची शिल्लक		73096	148230	203100
एकूण [स्वर्ग + अखेरची शिल्लक]		1729957	1994207	2065100

आधार :- मुख्य लेखा तथा वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, गडचिरोली

...184...

तबता क्रमांक 10.4

**महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व स्वर्च
[1999-2000 वर्षाकरिता]**

जिल्हा - गडचिरोली

[रुपये-हजारात]

अ. क्र.	महानगरपालिका/कटक मंडळे/नगरपालिका	सुरुवातीची शिल्लक	अनुदाने, वर्गणी		उत्पन्न नगरपालिकेचे दर व कर				नगरपालिकेच्या मालमते पासून मिळालेला एकूण महसूल	इतर
			शासकीय	इतर	जकात	घर व जमीन यावरील कर	इतर कर	एकूण (6 ते 8)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	गडचिरोली	8471	12385	4902	709	5210	704	6623	669	2350
2.	देसाईगंज	6629	14731	-	431	1417	956	2804	811	4781
जिल्हा बेरीज		15100	27116	4902	1140	6627	1660	9427	1480	7131

पुढे चालू...

...185...

तक्ता क्रमांक 10.4

महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च
[1999-2000 वर्षाकरिता]

जिल्हा - गडचिरोली

[रुपये-हजारात]

महानगरपा- लिका/कटक- मंडळे/नगर- पालिका	एकूण उत्पन्न [स्तंभ- 4+5+9+10 +11]	खर्च							एकूण [स्तंभ- 13 ते 19 ची बेरीज	अखेर- ची शिल्ल- का(8+12 -20=)
		सामा- न्य प्र- शासन	कर व- सुली- चा खर्च	सार्वज- निक सुरक्षा	सार्वज- निक आरो- ग्य व सोयी	सार्वज- निक बांध- काम	शिक्षण	इतर		
2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
गडचिरोली	26929	835	1755	3130	6098	2361	3298	8570	26047	9353
देसाईगंज	23127	1617	3179	1245	3858	3692	2427	5985	22003	7753
जिल्हा बेरीज	50056	2452	4934	4375	9956	6053	5725	14555	48050	17106

आधार : जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका, गडचिरोली

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगर आदिवासी, आदिवासी व आदिवासी क्षेत्राबाहेरील व विशेष घटक योजना मिळून)	स्टेट-पूल	अनु-शेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
[एक]	कृषी संलग्न सेवा				
	1) पीक संवर्धन	102.07	-	-	102.07
	2) फलोत्पादन	6.16	-	-	6.16
	3) मृद व जलसंधारण	217.18	-	-	217.18
	4) पशुसंवर्धन	75.61	-	-	75.61
	5) दुग्ध व्यवसाय विकास	0.51	-	-	0.51
	6) मत्स्य व्यवसाय	12.85	-	-	12.85
	7) वने	83.25	-	-	83.25
	8) पणन, कोठारे व वसारी	0.00	-	-	0.00
	9) सहकार	10.45	-	-	10.45
	एकूण [एक]	508.08	-	-	508.08
[दोन]	ग्रामीण विकास				
	1) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	30.19	-	-	30.19
	2) अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	5.76	-	-	5.76
	3) जवाहर रोजगार योजना	440.85	-	-	440.85
	4) रोजगार हमी योजना	27.00	-	-	27.00
	5) जमीन सुधारणा	0.00	-	-	0.00
	6) सामुहिक विकास	0.00	-	-	0.00
	7) ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	23.00	-	-	23.00
	एकूण [दोन]	566.80	-	-	566.80
[तीन]	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण				
	1) लघु पाटबंधारे	240.46	-	-	240.46
	2) जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	0.00	-	-	0.00
	3) आयाकट विकास	0.00	-	-	0.00
	4) पूर नियंत्रण कामे	0.00	-	-	0.00
	एकूण [तीन]	240.46	-	-	240.46
[चार]	विद्युत विकास	576.86	-	186.00	762.86

1	2	3	4	5	6
[पाच] उद्योग व साणकाम					
1) मोठे व मध्यम उद्योग	-	-	-	-	-
2) ग्रामीण व लघु उद्योग	13.93	-	-	-	13.93
एकूण [पाच]	13.93	-	-	-	13.93
[सहा] वाहतुक व दळणवळण					
1) वाहतुक व दळणवळण	-	-	-	-	-
2) अंतर्देशीय जलवाहतुक	-	-	-	-	-
3) रस्ते विकास	787.35	-	1800.97	2588.32	
एकूण [सहा]	787.35	-	1800.97	2588.32	
[सात] सामान्य आर्थिक सेवा					
1) पर्यटन	-	-	-	-	-
2) स्थानिक विकास कार्यक्रम	-	-	-	-	-
एकूण [सात]	-	-	-	-	-
[आठ] सामाजिक आणि सामुहिक सेवा					
1) सामान्य शिक्षण	261.21	-	-	-	261.21
2) क्रिडा व युवक कल्याण	20.24	-	-	-	20.24
3) कला व संस्कृती	0.83	-	-	-	0.83
4) तांत्रिक शिक्षण	13.49	-	-	-	13.49
5) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	-	-	-	-	-
6) आरोग्य सेवा	561.17	-	39.22	600.39	
7) ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	145.30	-	-	145.30	
8) गृहनिर्माण	0.03	-	-	0.03	
9) नगर विकास	35.00	-	-	35.00	
10) माहिती व प्रसिध्दी	-	-	-	-	-
11) मागासवर्गीयांचे कल्याण	662.84	-	-	662.84	
12) कामगार व कामगार कल्याण	137.61	-	-	137.61	
13) समाज कल्याण	38.96	-	-	38.96	
14) पोषण	541.80	-	-	541.80	
एकूण [आठ]	2418.48	-	39.22	2457.70	
एकूण [एक ते आठ]					
	5111.96	-	2026.19	7138.15	
[नऊ] म्हाडा योजनेखालील तरतूद					
[दहा] न्युकलीस बजेट	104.89	-	-	104.89	

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, गडचिरोली.

अ. क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष/बाब	परिमाण	भौतिक साधने		
			बिगर आदिवाशी योजना	आदिवाशी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6
एक कृषी व संलग्न					
1) पीक संवर्धन					
1) एकात्मिक तृणधान्य विकास कार्यक्रम					
	ओ.प्र.मा. बियाणे	बिंटल	228	134	69
	बोकृषि अवजारे	संख्या	169	180	29
	कोशेत. प्रशिक्षण	संख्या	22	23	3
	डो.प्रात्यक्षिके	संख्या	116	126	18
	हो.तुषार संच	संख्या	91	40	11
	ही.ए. किड	संख्या	-	10	2
2) विशेष अन्नधान्य उ. का. (भात)					
	ओ.प्र.मा.णित बियाणे	बिंटल	890	392 / 55	234
	बो.किटक नाशके	हेक्टर	1478	529 / 99	-
	को.बिजउत्पादन	संख्या	93	- / -	-
	डो.निळे शेवाळ	संख्या	-	14 / 6	-
	हो.हिरवळीचे सत	बिंटल	7	- / 6	7
	ही.ता. बि. प्रात्य.	संख्या	-	1 / -	-
	फो.पिक संरक्षक	हेक्टर	-	- / -	346
3) तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम					
	ओ.प्रात्यक्षिके	संख्या	14	8 / 1	-
	बो.प्रशिक्षण	संख्या	2	- / 1	1
	को.सुधा. शेती अवजारे	संख्या	6	3 / 3	10
	डो.प्र.मा. बियाणे	बिंटल	626	39 / 100	-
	हो.जिवाणू. संवर्धन	संख्या	150	- / -	125
	ही.तुषार संच	संख्या	3	- / 9	1
	फो.उपकरणे	संख्या	-	2 / -	-
	गो.जिप्सन	संख्या	-	125 / -	2
	सो.पिक संवर्धन	संख्या	-	- / -	9
4) मागा. - नवबौद्ध शेत. कुटुं. दारिद्र रेषे.					
वर आणण्यासाठी विशेष सहा. योजना					
	ओ.निविष्टा संच	संख्या	-	- / -	75
	बो.बैलजोडी-गाडी	संख्या	-	- / -	41
	को.सुधा. कृषी अवजारे	संख्या	-	- / -	156

1	2	3	4	5	6
	डोइनवेल बोर	संख्या	-	- / -	15
	डोपंपसेट-पाईपल	संख्या	-	- / -	110
	डीअपूर्ण विहीर	संख्या	-	- / -	108
5)	फलोत्पादन व इतर पिकांसाठी तुषार व ठिबंक सिंचन योजना [केंद्र पुरस्कृत] अठिबंक संच	संख्या	1	- / -	-
6)	सॅट्रिय सताचा वापर वाढविणे शेवाळ विकास/उत्पादन करणे अणिळे हिरवे शेवाळ उत्पादन	मे. टन	10	- / -	-
7)	तालुका बीज गुणन क्षेत्र विकास ओपाईप लाईन	संख्या	1	- / -	-
8)	आदिवासी शेतकरी कुटुंबांना दारिद्र्य रेषेच्या वर आणण्यासाठी आदिवासीना सहाय्य योजना [उसाच्यालागवडीसह]				
	अनिविष्ठा संच	संख्या	-	123 /	16 -
	बोसुधा. कृषी अव.	संख्या	-	351 /	- -
	कोबेलजोडी	संख्या	-	28 /	6 -
	डोबेलगाडी	संख्या	-	20 /	3 -
	होविधुत पंप	संख्या	-	50 /	- -
	डीपाईप लाईन	संख्या	-	41 /	5 -
	फोनविन विहीर	संख्या	-	29 /	4 -
	गोइनवेल बोयर	संख्या	-	1 /	- -
	खोअपूर्ण विहीरी	संख्या	-	270 /	41 -
	घोपंप सेट	संख्या	-	- /	7 -
	चोपिक संवर्धन	संख्या	-	- /	40 -
2) फलोत्पादन					
1)	बागायती रोपमळ्याचे बळकटीकरण ओकलमे/रोपे	संख्या	-	300 /	- -
2)	आदिवासी प्रशिक्षण केंद्र ओप्रशिक्षण लाभार्थी	संख्या	-	90 /	- -
3)	फलोधान ओकिटक नाशके	संख्या	-	- /	- 25
3) मुदसंधारण					
1)	एकात्मिक पानलोट क्षेत्र वि. का.				
	ओनाल बांध.	संख्या	-	57 /	- -
	बोमजमी क्षेत्र	हेक्टर	1	551 /	- 11
	कोसिमेंट नाला बांध.	संख्या	-	16 /	- -
	डोलुजबोलडर स्ट्रक्चर	संख्या	-	57 /	- -

1	2	3	4	5	6
4) पशुसंवर्धन					
1) पशुवैद्यकीय दवाखाना व प्रथमोचार केंद्रासाठी इमारती बांधणे					
अ) बांधकाम	संख्या	4	13 /	-	-
2) तोंडाचे व पायाचे रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थसहाय्य					
अ) लसमात्रा	संख्या	3440	24420/3440	1720	
3) प्रसिद्धी व सामोहिक प्रचार					
अ) मेळावे	संख्या	-	32 /	-	-
ब) मोहीम	संख्या	-	40 /	-	-
4) तलंगाचे गट वाटप अ) गट	संख्या	-	500 /	90	-
5) लहान सिमां. शेत./अनु. जमाती कुटूंबांना प्रशिक्षण देण्याचा कार्यक्रम					
अ) कार्य मोहीम	संख्या	-	- /	10	-
ब) मेळावे	संख्या	-	- /	4	-
क) प्र. शिबिरे	संख्या	-	- /	10	-
6) संकरीत कालवडीत आणि सुधारीत म्हशीच्या पारड्यांची जोपासना करण्यासाठी विशेष पशुधन विकास कार्य.					
अ) केंद्र/पारड्या	संख्या	67	2 /	-	-
7) पशु स्वास्थ्य मोहिमा वासरांचे मेळावे आणि सामुहिक प्रशिक्षण कार्यक्रम करणे					
अ) शिबिरे	संख्या	5	- /	-	-
ब) मेळावे	संख्या	5	- /	-	-
क) कार्यक्रम मोहीमा	संख्या	4	- /	-	-
8) पशुवैद्यकीय दवाखाना केंद्रा. स्थापना					
अ) केंद्र स्थापना	संख्या	-	34 /	-	-
9) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी गडचिरोली कार्यालयाची बळकटीकरण					
अ) बदली वाहन	संख्या	-	1 /	-	-
5) दुग्ध व्यवसाय विकास					
1) निविष्टा कार्यक्रम आदि. अनु. जाती, जमा. व दुर्ब. घटका. कुटूंब. प्रशि. कार्य.					
अ) शेतकरी प्रशिक्षण	संख्या	21	60 /	-	-
2) मुं. तबेल्यातील 1 वर्षा. उच्च पैदास क्षमतेच्या पारड्याचा पुर./वाटप					
अ) पारड्या वाटप	संख्या	-	50 /	-	-

1	2	3	4	5	6
<u>6) मत्स्य व्यवसाय</u>					
1)	मत्स्य बीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना अ) मत्स्यबीज उत्पादन	लाखात	0.87	21.09 /	- 3.12
2)	अवरुद्ध पाण्यातील मत्स्य संवर्धन अ) मत्स्योत्पादन	मे. टन	650	1320 /	- 23
	ब) झिंगाबिज संयोजन	लाखात	-	1.196 /	- 0.13
	कोतळीबांधकाम	हेक्टर	-	0.50 /	- 1.08
3)	मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामुग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य अ) नायलॉन सूत	किलो	496	899 /	- 155
	ब) नौवका	संख्या	-	2 /	- -
4)	मच्छिमारी सह. संस्थाचा विकास अ) संस्था	संख्या	4	2 /	- -
<u>7) वने</u>					
1)	औद्योगिक व व्यापारी उद्योगासाठी लागणाऱ्या वन झाडांच्या जातीच्या लागवडीची योजना अ) रोपवन प्रथम वर्ष बांधील कामे	हेक्टर	-	125 /	- -
2)	निकृष्ट वनाचे पुर्नवनीकरण अ) रोपवन	हेक्टर	41	504 /	94 -
3)	किरकोळ जंगल उत्पन्नाचा विकास अ) रोपवन	हेक्टर	100	304 /	131 -
4)	वैरण साधन संपत्तीचा विकास अ) रोपवन	हेक्टर	39	272 /	47 -
<u>8) सहकार</u>					
1)	पीक उत्पादन प्रोत्साहन योजना अ) सभासद	संख्या	-	821 /	- 80
2)	शेअर्स खरेदीना 7 वर्ष मुदतीचे बिनव्याजी कर्ज (जनजाती क्षेत्रात) अ) सभासद	संख्या	-	1272 /	- -
3)	आदिवासी सेवा सह. संस्थांना स्वस्त भावाने दुकानासाठी व्यवस्थापकीय अनुदान अ) सभासद	संख्या	-	5 /	- -
4)	आदिवासी सेवा सह. संस्थांना पुनर् रचनेकरीता भागभाडवली अनुदान अ) सभासद	संख्या	-	2 /	- -

1	2	3	4	5	6	
	5) आदि. सह. संस्था. पुनर्रव्यव. पिक प्रो. ओसभासद	संख्या	-	83 /	-	-
दोन	ग्रामीण विकासाकरिता विशेष कार्यक्रम					
	1) एकात्मिक ग्रामीण विकाश कार्यक्रम ओलाभार्थी	संख्या	149	128 /	42	71
	2) अवर्षणप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम ओमनुष्य दिन	लाखात	-	0.10 /	-	-
	3) जबाहर रोजगार योजना ओमनुष्य दिन	लाखात	0.67	0.81 /	0.15	0.14
	3.1) हंदिरा आवास योजना ओघरकूल	संख्या	214	778 /	17	77
	3.2) आश्रवासित रोजगार योजना ओमनुष्य दिन	लाखात	0.46	0.37 /	0.08	-
	4) रोजगार हमी योजना ओमनुष्य दिन	लाखात	0.60	- /	-	-
	5) ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम ओसौचालय बांधकाम	संख्या	1800	131 /	-	500
	6) केंद्र पुरस्कृत ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम ओसौचालय बांधकाम	संख्या	-	- /	-	353
	तीन पाटबंधारे व पुरनियंत्रण					
	लघुपाटबंधारे					
	1) लघुपाटबंधारे योजना (स्थानिक क्षेत्र) ओसिंचन क्षमता	संख्या	1	- /	-	-
	2) अंधशस्वी विहीरींना अनुदान ओलाभार्थी	संख्या	2	- /	-	-
	3) कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारेस्था. क्षेत्र ओबंधारे	संख्या	4	11 /	-	-
	4) मालगुजारी तलावाची विशेष दुरुस्ती ओतलाव	संख्या	1	11 /	-	-
	5) उच्च क्षमतेच्या जलसिंचन नलिका ओकुपनलिका	संख्या	-	13 /	-	-
चार	विधुत विकास 1) सामान्य विकास					
	अ) घरगुती कनेक्शन	संख्या	385	2106 /	-	407*
	ब) औद्योगिक	संख्या	-	28 /	-	-
	कोस्ते दिवे	संख्या	11	65 /	-	86*
	ड) कृषि पंप	संख्या	10	230 /	-	73*
	होवाडी/टोले	संख्या	-	4 /	-	-

1	2	3	4	5	6
	डीउपकेंद्र - 33	संख्या	-	3 /	-
	फोटोन्सफार्म	संख्या	-	- /	2*
	2) पध्दतीसुधार (ग्रामीण)				
	ओट्रान्सफार्म उभारणी	संख्या	5	16 /	-
	3) हरीजन आदिवासी वस्त्याचे विद्युती.				
	ओहरि. व विद्युतीकरण	संख्या	-	- /	58
	बोस्त्यावरील दिवे	संख्या	-	- /	72
	कोघरगुती कनेक्शन	संख्या	-	- /	261
	डोविद्युत पंप	संख्या	-	- /	1
	डोट्रान्सफार्म	संख्या	-	- /	8
	<u>पाच ग्रामीण लघु उद्योग</u>				
	1) सुशिक्षित बेरोजगारासाठी बीज भांड.				
	ओलाभार्थि	संख्या	19	1 /	6
	2) जिल्हा उद्योग केंद्र छोद्या उद्योगा-				
	करिता कर्ज योजना				
	ओलाभार्थि	संख्या	2	1 /	-
	3) जिल्हा उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम				
	ओप्रशिक्षण	संख्या	95	86 /	10
	87				
	<u>सहा वाहतुक व दळणवळण (रस्ते विकास)</u>				
	1) हरिजन वस्त्यांना जोडणारे जोड रस्ते				
	ओजोड रस्ते (जुने)	कि. मी.	-	- /	6
	बोजोड रस्ते	कि. मी.	-	- /	3
	कोहरिजन वस्ती रस्ते	संख्या	-	- /	1
	डोमौ-या	संख्या	-	- /	14
	<u>आठ सामाजिक व सामुहिक सेवा</u>				
	1) सामान्य शिक्षण				
	1) प्राथमिक शाळेत पुस्तक पेढ्या उघडणे				
	ओपुस्तक संघ	संख्या	3020	1919 /	750
	1185				
	2) शैक्षणिक दृष्ट्या, मागासलेल्या भागा-				
	मधील प्राथमिक शाळेतील अनु. जाती/				
	जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवल.				
	ओगणवेश	संख्या	750	28356 /	1171
	1002				
	3) माध्य. शाळेतून पुस्तक पेढ्या उघडणे				
	ओपुस्तक संघ	संख्या	-	4365 /	1515
	4) दुर्बल घटकातील मुलींना शाळेत नि-				
	यमित येण्यासाठी उपस्थिती भक्ता				
	ओविद्यार्थिनी	संख्या	2160	18638 /	4840
	4720				

1	2	3	4	5	6
5]	103 विकास गटातील इय्यत्ता 1ली ते 4थी च्या विद्यार्थ्यांना मोफत पुस्तके अ)पुस्तक संच	संख्या	9445	14624 / 3858	4223
6]	103 विकास गटातील इय्यत्ता 1लीच्या विद्यार्थ्यांना मोफत शिक्षण व लेखन साहित्य पुरविणे अ)गणवेश व लेखन साहित्य	संख्या	1398	14057 / 1748	3860
7]	30-9-86 नंतर उघडलेल्या प्राथमिक शाळांना सादिल खर्चाला अनुदान अ)शाळा	संख्या	-	39 / -	-
8]	आदिवासी विद्यार्थ्यांना विद्यावेतन अ)लाभार्थी	संख्या	-	6167 / -	-
9]	अशाकीये नविन माध्य. शाळा उघडणे व बिना अनु. माध्य. शाळा अनु. तत्वा. आणणे अ)शाळा	संख्या	3	10 / -	-
10]	उच्चस्तर माध्यमिक शिक्षण (कनिष्ठ महाविद्यालयीन)अतिरिक्त वर्ग अ)तुकड्या	संख्या	9	8 / -	-
11]	स्वाजगी प्राथमिक शाळांना अनुदान अ)शाळा/पदे	संख्या	3	- / -	-
12]	स्वाजगी प्राथमिक शाळासाठी वेतन पथकाची स्थापना अ)शाळा	संख्या	6	- / -	-
13]	नविन माहाविद्यालयांना परिरक्षा अनुदान व विद्येमान अशाकीय माहा विद्यालयांना त्यांचा विस्तार करण्यासाठी परिरक्षा अनुदान अ)माहाविद्यालय	संख्या	1	- / -	-
14]	प्राथ. शिक्ष. स्वाभाविक विस्ता. शिक्षक नियुक्तीसाठी जि. परिषदांना अनु. अ)शिक्षक पदे	संख्या	26	- / -	-
15]	इयत्ता दहावी पर्यंतच्या मुलांना मोफत शिक्षण अ)लाभार्थी	संख्या	47700	- / -	-
16]	मुलींची पट संख्या वाढवीण्यासाठी जि. प. शिक्षकांना पारीतोषिक अ)शिक्षक	संख्या	-	9 / -	-

1	2	3	4	5	6
17)	जिल्हा प्राथमिक शिक्षण प्रकल्प				
	अ) शिक्षक वेतन	संख्या	-	159 /	-
	ब) महिला मेळावे	संख्या	-	268 /	-
18)	अशासकीय माध्यमिक शाळा विकास/विस्तार/जादा तुकड्या				
	अ) तुकडी	संख्या	-	15 /	-
2)	क्रिडा व युवक कल्याण				
1)	जिल्हा क्रिडा प्रशि. कार्य. व प्र. कें. स्थाप. अ) संस्था	संख्या	-	17 /	-
2)	गांव तेथे मैदान व व्यायाम शाळा अ) संस्था	संख्या	-	2 /	-
3)	क्रिडांगणाचा विकास व बांधकाम अ) क्रिडा मैदाने	संख्या	-	6 /	-
4)	सामाजिक सेवा शिबीरे भरविणे अ) शिबीरे	संख्या	-	3 /	-
5)	गा. व ना. भागातील स्वयं. युवक मंडळ अ) मंडळे (आर्थिक सहाय्य)	संख्या	-	4 /	35
6)	व्यायाम शाळेचा विकास करणे अ) व्यायाम शाळा	संख्या	-	3 /	-
7)	तालुका क्रिडा कार्या, व प्रशि. केंद्र अ) केंद्र स्थापना	संख्या	-	1 /	-
3)	कला व संस्कृती				
1)	सार्व. ग्रंथा. सहाय्य अनुदान योजना अ) ग्रंथालय	संख्या	5	- /	-
4)	तांत्रिक शिक्षण				
1)	+2 स्तरांवरील व्यवसाय शिक्षण व राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांतर्गत किमान कौशल्यावर आधारित कार्यक्रम अ) संस्था	संख्या	-	1 /	-
2)	म. रा. व्यवसाय शिक्षण परिक्षा मंड. प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरू करणे अ) संस्था	संख्या	-	2 /	-
5)	आरोग्य सेवा				
1)	राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन अ) गोळ्या, काचा, किटकनाशक	संख्या	155759	604143 /	-
2)	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे बांधकाम अ) हमारत बांधकाम	संख्या	-	2 /	-

1	2	3	4	5	6	
3	आश्रम शाळा: विद्यार्थ्यां, वैद्यकीय तपा. अ)आश्रम शाळा	संख्या	-	80 /	-	-
4	बहुउद्देशीय कर्म, पुरुष पदे अ)पदे निर्मिती	संख्या	-	166 /	-	-
5	आयुर्वेदिक दवाखान्याची सुवि. वाढ अ)इमारत	संख्या	-	5 /	-	-
6	प्राथ. आरोग्य केंद्र/उपकेंद्र देख. /दु. अ)इमारत देखभाल ब)इमारत दुरुस्ती	संख्या संख्या	- -	33 / 92 /	- -	- -
7	आदि. क्षेत्रा. पाडयापाडयात स्व. नेम. कर. अ)पदे	संख्या	-	1994 /	-	-
8	प्राथ. आरोग्य केंद्राचे बळकटीकरण अ)बळकटीकरण	संख्या	-	45 /	-	-
9	आदिवासी क्षेत्रात पावसा. स्वयं कॅंप अ)बांधकाम	संख्या	-	25 /	-	-
10	गरोदर माताना अनुदान अ)कर्मचारी	संख्या	-	8750 /	-	-
11	पल्स पोलीओ कार्यक्रम अ)कर्मचारी	संख्या	-	115865 /	-	-
12	दायीच्या बैठका अ)कर्मचारी	संख्या	-	1962 /	-	-
13	आयुर्वेदिक दवाखान्याचे बांधकाम अ)बांधकाम	संख्या	-	2 /	-	-
14	दृष्टीदान योजना अ)औषध	संख्या	-	3 /	-	-
15	माता व गेड स्वयं च्या मुलांना अति. अ)औषधी अनुदान	संख्या	-	45 /	-	-
16	दवा. खाटासाठी तरतूद व इतर सुवि. अ)खाटांचे बांधकाम(जि. स्त. अनु.)	संख्या	100	- /	-	-
6	ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता					
1	जी. एस. डी. ए. चा नलीका खणण्याचा कार्यक्रम अ)विधन विहिरी	संख्या	-	10 /	15	-
2	विहिरी बांधणे (साधे उपाय) अ)विहिरी	संख्या	-	2 /	-	-
3	नळाने पाणीपुरवठा (खास उपाय) अ)योजना	संख्या	-	2 /	-	-

1	2	3	4	5	6
7)	मागासवर्गीयांचे कल्याण				
	1) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे				
	ओविद्यार्थी	संख्या	3252	- /	- -
	2) विमुक्त व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती				
	ओविद्यार्थी	संख्या	52	- /	- -
	3) मागासवर्गीयांना मंगलौरी कौले, जी. आय. शीट्स बदलण्यासाठी, व्यक्तीगत आर्थिक सहाय्य देणे				
	ओलाभार्थी	संख्या	27	- /	- 540
	4) माध्यमिक शाळांमध्ये शिकणा-या मागा. विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्त्या देणे				
	ओविद्यार्थी	संख्या	160	178 /	- 274
	5) इष्टपत्ता 5 ते 7 मध्ये शिकणा-या मागास-वर्गीय मुलींना शिष्यवृत्ती देणे				
	ओविद्यार्थी	संख्या	197	- /	- 2306
	6) विमुक्त मागास प्रवर्ग/वि. जाती व भ. जमातीच्या विद्यार्थ्यांना भारत सरकार शिष्यवृत्ती				
	ओविद्यार्थी	संख्या	52	- /	- -
	7) इष्टपत्ता 5 वी ते 7 वी च्या माध्यमि. शरळेत शिकणा-या वि. मा. प्रवर्गा-तील विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती				
	ओविद्यार्थी	संख्या	631	- /	- -
	8) विद्युत पंपाचा पुरवठा				
	ओलाभार्थी	संख्या	-	136 /	- -
	9) तेल इंजिनाचा पुरवठा				
	ओलाभार्थी	संख्या	-	515 /	- -
	10) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील मागास-वर्गीय विद्यार्थ्यांना विद्यावेतन देणे.				
	ओलाभार्थी	संख्या	-	- /	- 62
	11) मागासवर्गीयांचे वसतिगृहांना सहा-य्यक अनुदान				
	ओवसतीगृह	संख्या	-	27 /	- -
	12) अनु. जमा. स्वेच्छा संस्था. चालविणा-या मुलभूत आश्रमशाळा. सहाय्यक योजना				
	ओआश्रमशाळा	संख्या	-	22 /	- -

1	2	3	4	5	6	
13	आदि. विद्यार्थ्यांना शिक्षण व परि. शुल्क अ/विद्यार्थी	संख्या	-	7384 /	-	-
14	आश्रम शाळा समूह परीरक्षण अ/संस्था	संख्या	-	31 /	-	-
15	आदिवासींना मंगलोरी क्वेलू/जी. आय. शीट्स, गव/छपरे बदलण्यासाठी सहा. अ/लाभार्थी	संख्या	-	995 /	-	-
16	हरिजन वस्त्यांची सुधारणा अ/वस्त्या	संख्या	-	- /	-	41
17	आंतरजतीय विवाहास प्रोत्साहन अ/जोडपे	संख्या	-	- /	-	12
8	कामगार व कामगार कल्याण					
1	चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधील उपकरणांची तृटी भरून काढणे अ/संस्था	संख्या	-	3 /	-	-
2	संजय गांधी स्वावलंबन योजना अ/लाभार्थी	संख्या	38	9 /	-	32
3	चालू औद्यो. प्रशि. संस्थे. जादाजागासुरूकर. अ/संस्था	संख्या	-	3 /	-	-
4	नविन औद्यो. प्रशिक्षण संस्था सुरू काणे अ/संस्था	संख्या	-	9 /	-	-
5	औद्यो. प्रशि. संस्थेत कर्म. निवासस्थान अ/निवास बांधकाम	संख्या	-	1 /	-	-
6	औद्यो. प्रशि. संस्थेत कर्म. प्रशास. इमारत अ/इमारत बांधकाम	संख्या	-	1 /	-	-
9	समाजकल्याण					
1	7 व 8 वी परीक्षेच्या शारिरीकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्यवृत्त्या अ/लाभार्थी	संख्या	23	- /	-	-
2	स्वयंरोजगार योजने. व्यक्तीगत अनु. अ/लाभार्थी	संख्या	100	50 /	-	100
3	मातोश्री वृद्धाश्रम योजना अ/वृद्धाश्रम	संख्या	39	- /	-	-

1	2	3	4	5	6
4)	विविध कला व्यवसायीक प्रशिक्षणा- साठी महिलांना विद्यावेतन ओलाभार्थी	संख्या	222	- / -	148
5)	हुडांपद्धती नष्ट करण्यासाठी योजना ओमेळावे	संख्या	6	- / -	-
6)	महिला व बालकल्याण समिती ओकर्मचारी	संख्या	78	3 / -	-
	बोसायकल वाटप	संख्या	-	- / -	137
	कोकुटंब	संख्या	-	- / -	1
	डोविधवा	संख्या	-	- / -	1
	होअनाथ मुली	संख्या	-	- / -	1
	हीशिलाई मशिन	संख्या	-	- / -	157
7)	मॅट्रीक. मागा. /विशिष्ट मागा. प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना शिक्षण व परिक्षा शुल्क देणे ओविद्यार्थी	संख्या	-	- / -	110
8)	गलिच्छ व्यवसाय असलेल्यांच्या मुलांना शालांत पूर्व परिक्षेसाठी शिष्यवृत्ती ओविद्यार्थी	संख्या	-	- / -	1166
9)	अनु. जाती व जमातीतील वैद्यकीय व अभियांत्रिकी विद्यार्थ्यांकरिता पुस्तक पे. ओपुस्तक संच	संख्या	-	- / -	30
10)	मागा. विद्यार्थ्यांना शिक्षण व परि. शुल्क ओविद्यार्थी	संख्या	-	- / -	1317
10)	पोषण 1)एकात्मिक बालविकास योजना ओलाभार्थी	संख्या	-	108907 /	-

टिपः 1)रकाना 5 मधील /च्या पुढील आकडेवारी आदिवासी क्षेत्राबाहेरील उपयोजनेच्या
माहितीची आहेत.

2)रकाना 6 मधील *ची आकडेवारी अनुशेषची आहेत. (यान्त गैरआदिवासी व
आदिवासी उपयोजनेचे एकत्रीत साध्य समाविष्ट आहेत.)

आधारः जिल्हा नियोजन अधिकारी, गडचिरोली.

... 200...

तक्ता क्रमांक 11.3

रोजगार हमी योजना [1999-2000] वर्षाकरिता]

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक कामे(रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	नियोजित कामाची संख्या	326	432	116	54	-	928
2.	मंजूर केलेल्या कामाची संख्या	26	19	4	33	9	91
3.	सुरु केलेल्या कामाची संख्या	549	1566	6	1735	28	3882
4.	पूर्ण केलेल्या कामाची संख्या	442	154	2	82	35	715
5.	मधयेच बंद केलेल्या कामाची संख्या	-	-	-	-	-	-
6.	कामासाठी केलेली तरतूद (रु. लाखात)	1689.04	4160.11	134.91	216.56	-	6197.62
7.	कामावर झालेला एकूण खर्च (रु. लाखात)	195.62	218.48	20.00	177.75	4.42	616.27
8.	रोजगार निर्मिती(मनुष्य दिवस)(लाखात)	4.90	6.45	0.50	4.45	0.10	15.40

टिप:- सार्वजनिक रस्ते या तरतूदीपासून इतर कामाकरीता खर्च करण्यात आला आहे.

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, गडचिरोली.

... 201...

तक्ता क्रमांक 11.4

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च

1999-2000 चा वर्षाकरिता

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	महिना	खर्च [रुपये - लाखात]		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखाली- ल कामाची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
1	2	3	4	5	6
1.	एप्रिल 1999	22.32	22.32	0.55	387
2.	मे 1999	92.00	114.32	2.30	399
3.	जून 1999	95.62	209.94	2.40	407
4.	जुलै 1999	36.12	246.06	0.90	295
5.	ऑगस्ट 1999	31.50	277.56	0.80	298
6.	सप्टेंबर 1999	62.50	340.06	1.56	369
7.	ऑक्टोबर 1999	49.35	389.41	1.22	371
8.	नोव्हेंबर 1999	49.69	439.10	1.25	362
9.	डिसेंबर 1999	40.45	479.55	1.00	324
10.	जानेवारी 2000	47.50	527.05	1.20	315
11.	फेब्रुवारी 2000	20.42	547.47	0.50	227
12.	मार्च 2000	68.80	616.27	1.72	204

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, गडचिरोली

...202...

तक्ता क्रमांक 11.5

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना (1999-2000 वर्षाकरीता)

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	बाबी	तहसील						
		गड.	आरमोरी	कुरखेडा	धानोरा	एटा.	सिरोचा	अहेरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या (91 च्या जनगणनेनुसार)	105	88	109	216	190	114	149
2	गावांतील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	26	32	78	155	31	9	16
3	बारा महिने पुसे पाणी उपलब्ध असलेल्या							
	अ) गावांची संख्या	82	84	109	214	188	114	138
	ब) त्यासाठी वाड्या वस्त्यांची संख्या	26	32	78	155	31	9	16
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना							
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या							
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-
	2. गावांतील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-
	3. टँकरची संख्या	-	-	-	-	-	-	-
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या							
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-
	2. त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-
	3. बैलगाडीची संख्या	-	-	-	-	-	-	-
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या							
	1. गावांची संख्या	23	4	-	2	2	-	1
	2. गावांतील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-
	3. साधने	*	*	*	*	*	*	*

पूढे चालू...

... 203 ...

तक्ता क्रमांक 11.5 पुढे चालू

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	बाबी	तहसील					जि. एकूण
		चामा	देसा	कोरची	भाम	मुल.	
1	2	10	11	12	13	14	15
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या (91 च्या जनगणनेनुसार)	175	30	140	111	76	1503
2	गावांतील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	36	8	36	8	10	445
3	बारा महिने पुऱेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या						
	अ) गावांची संख्या	153	30	139	109	71	1431
	ब) त्याखालील वाड्या वस्त्यांची संख्या	36	8	36	8	10	445
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना						
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या						
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-
	2. गावांतील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-	-
	3. टँकरची संख्या	-	-	-	-	-	-
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या						
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-
	2. त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-	-
	3. बैलगाडीची संख्या	-	-	-	-	-	-
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या						
	1. गावांची संख्या	22	-	1	2	5	72
	2. गावांतील वाड्या वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-	3
	3. साधने	*	*	*	*	*	*

टिप : 1. अ. क्र. 2 व 3 ची माहिती बृहद आराखडयानुसार सुधारीत माहिती दर्शविण्यात आलेली आहे.

2. * हातपंप, विहीरी व झिरे खोल करणे इत्यादी उपाययोजना.

आधार : कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, जि. प. गडचिरोली.

...204...

तक्ता क्र. 11.6

संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र
[1999-2000 वर्षाकरीता]

जिल्हा - गडचिरोली

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	गडचिरोली	भात	14000			सोयाबीन	200
		गहू	200				
		हरभरा	600				
		उन्हाळीभा.	80				
		रब्बी ज्वारी	1700				
		जवस	400				
		तीळ	100				
2.	आरमोरी	भात	17293			सोयाबीन	50
		गहू	405				
		हरभरा	917				
		रब्बी ज्वारी	910				
		जवस	630				
		उन्हाळीभा.	1000				
3.	कुरसेडा	भात	15300			सोयाबीन	5
		गहू	50				
		हरभरा	800				
		उन्हाळीभा.	100				
		जवस	900				
4.	धानोरा	भात	16200				
		गहू	12				
		हरभरा	400				
		जवस	500				
		उन्हाळीभा.	18				

पुढे चालू...

जिल्हा - गडचिरोली

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
5.	एटापल्ली	भात	14400			सोयाबीन	4
		जवस	20				
		गहू	30				
6.	सिरोंचा	भात	5500				
		उन्हाळीभा.	1500				
		रब्बी ज्वारी	5400				
		तीळ	2700				
7.	अहेरी	भात	8785			सोयाबीन	35
		गहू	38				
		हरभरा	200				
		उन्हाळीभा.	200				
		रब्बी ज्वारी	3900				
		जवस	400				
		तीळ	1600				
8.	चामोर्शी	भात	23900			सोयाबीन	1550
		गहू	365				
		हरभरा	760				
		रब्बी ज्वारी	6200				
		जवस	1200				
		तीळ	1200				
		उन्हाळीभा.	1119				

...206...

तक्ता क्र.11.6पुढे चालु

संकरित व अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्यांसाठीील क्षेत्र
[1999-2000 वर्षाकरीता]

जिल्हा - गडचिरोली.

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
9.	देसाईगंज	भात	9330			सोयाबीन	5
		हरभरा	150				
		उन्हाळीभा.	2000				
		रब्बी ज्वारी	560				
		गहू	200				
		जवस	200				
10.	कोरची	भात	8900			सोयाबीन	2
		हरभरा	35				
		जवस	200				
		गहू	15				
		उन्हाळीभा.	120				
11.	भामरागड	भात	4080				
		हरभरा	12				
		रब्बी ज्वारी	30				
		गहू	15				
		तीळ	25				
12.	मुलचेरा	भात	5000			सोयाबीन	80
		उन्हाळीभा.	225				
		गहू	20				
		रब्बी ज्वारी	700				
		जवस	50				
		सीळ	375				

आधार:- कृषी विकास अधिकारी, जिल्हापरीषद, गडचिरोली.

... 207 ...

तक्ता क्रमांक 11.7

जिल्ह्यांतील रासायनिक सत्तांचे वाटप [वर्ष 1999-2000 या वर्षाकरीता]

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	रासायनिक सत्तांचे वाटप [मे. टनात]			
		नियंत्रित संस्थांकडून	खाजगी संस्थांकडून	एकूण	शेरा
1	2	3	4	5	6
1	गडचिरोली	625	1908	2533	
2	आरमोरी	756	2914	3670	
3	कुरखेडा	154	415	569	
4	धानोरा	59	374	433	
5	एटापल्ली	5	52	54	
6	सिरोचा	68	1132	1200	
7	अहेरी	68	1290	1358	
8	चामोर्शी	1303	5685	6988	
9	देसाईगंज	1529	10547	12076	
10	कोरची	31	184	215	
11	भामरागड	-	10	10	
12	मुलचेरा	44	266	310	
	जिल्हा एकूण	4642	24777	29419	

आधार:- कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, गडचिरोली.

... 208...

तक्ता क्र. 11.9

दुग्ध संस्थांची संख्या [वर्ष 1999-2000]

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	तहसिल	दुग्ध सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण सभासदांची संख्या	गोळा केलेले दुग्ध एकूण 1000 लिटर	प्रतिदिन सरासरी 1000 लिटर	शीत मृहांची संख्या	शीत मृहांची क्षमता 1000 लिटर
1	2	3	4	5	6	7	8
1	गडचिरोली	23	1273	63	0.2	1	5
2	आरमोरी	16	1630	262	0.7	-	-
3	कुरसेडा	9	560	8	0.1	-	-
4	धानोरा	11	530	64	0.2	-	-
5	एटापल्ली	4	160	-	-	-	-
6	सिरोंचा	5	157	-	-	-	-
7	अहेरी	10	360	-	-	1	5
8	चामोर्शी	16	1102	28	0.1	-	-
9	देसाईगंज	11	2250	448	1.2	-	-
10	कोरची	-	-	-	-	-	-
11	भामरागड	-	-	-	-	-	-
12	मुलचेरा	2	108	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		107	8130	873	2.5	2	10

टिप: यात गडचिरोली तहसिलमध्ये एक दुग्ध सहकारी संघाचा समावेश आहे.
आधार : जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी, गडचिरोली.

...209...

तक्ता क्रमांक 11:10

अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता वर्ष - 1999-2000

जिल्हा - गडचिरोली

जिल्ह्यांतील या कार्यक्रमांतर्गत
निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या : 3

1] केंद्रीय पुरस्कृत - 50 %
2] राज्य पुरस्कृत - 50 %
3] एकूण - 100 %

अ. क्र.	विकास शीर्ष	उपलब्ध असलेली आर्थिक तरतूद रुपये लाखात	झालेला सर्व रु. लाखात	सर्चाची टक्केवारी	बाब	भौतिक साध्याचा तपशील परिमाण	लक्ष्य	साध्य	साध्यांची टक्केवारी
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	ग्रामीण विकास	147.27	5.76	3.91	मनुष्यदीन संख्या [लाखात]	2.52	0.10	3.97	
अवर्षण प्रव- नक्षेत्र कार्यक्रम									
	एकूण	147.27	5.76	3.91	-	-	2.52	0.10	3.97

आधार : प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, गडचिरोली.

जिल्ह्यातील एकात्मिक-आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती

त्यावरील तरतूद व खर्च [वर्ष 1999-2000]

जिल्हा - गडचिरोली

कार्यक्रमाखाली	1) तालुक्यांची संख्या-	12	4) 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे-
असणा-या	2) गावांची संख्या-	1449	अनुसूचित जमातींची
	3) एकूण लोकसंख्या-	535789	लोकसंख्या - 304535 [रु. लाखात]

अ. क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	99-2000 साठी		99-2000 मध्ये		टक्केवारी	
		झालेली तरतूद	आदि. ओ. टी. क्षेत्र	झालेला खर्च	आदि. ओ. टी. क्षेत्र	आदि. ओ. टी. क्षेत्र	एस. क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
[एक]	कृषी संलग्न सेवा						
	1) पीक संवर्धन	45.39	8.24	44.23	7.88	97.44	95.63
	2) फलोत्पादन	6.50	0.80	6.11	0.80	94.00	100.00
	3) मृद व जलसंधारण	215.00	-	215.00	-	100.00	-
	4) पशुसंवर्धन	99.26	-	71.55	-	72.08	-
	5) दुग्ध व्यवसाय विकास	0.40	0.14	0.38	0.05	95.00	35.71
	6) मत्स्य व्यवसाय	7.87	-	7.85	-	99.75	-
	7) वने	69.46	11.71	66.84	10.71	96.23	91.46
	8) पणन, कोठारे व वसारी	-	-	-	-	-	-
	9) सहकार	10.73	-	10.35	-	96.46	-
	एकूण [एक]	454.61	20.89	422.31	19.44	92.90	93.06
[दोन]	ग्रामीण विकास						
	1) एकात्मिक ग्रामीण वि. कार्य.	17.21	2.27	12.12	2.27	70.42	100.00
	2) अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	-	-	5.76	-	-	-
	3) जवाहर रोजगार योजना	230.76	6.08	264.46	14.09	114.60	231.74
	4) रोजगार हमी योजना	-	-	-	-	-	-
	5) जमीन सुधारणा	0.05	-	-	-	-	-
	6) सामुहिक विकास	-	-	-	-	-	-
	7) ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	3.00	-	3.00	-	100.00	-
	एकूण [दोन]	251.02	8.35	285.34	16.36	113.67	195.93
[तीन]	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण						
	1) लघु पाटबंधारे	232.97	-	222.21	-	95.38	-
	2) जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्य.	-	-	-	-	-	-
	3) आयाकट विकास	-	-	-	-	-	-
	4) पूर नियंत्रण कामे	-	-	-	-	-	-
	एकूण [तीन]	232.97	-	222.21	-	95.38	-
[चार]	विद्युत विकास	500.50	3.17	500.50	2.36	100.00	74.45

पुढे चालू....

1	2	3	4	5	6	7	8
[पाच] उद्योग व साणकाम							
11 मोठे व मध्यम उद्योग	-	-	-	-	-	-	-
21 ग्रामीण व लघु उद्योग	1.89	0.01	0.95	0.01	50.26	100.00	
एकूण [पाच]	1.89	0.01	0.95	0.01	50.26	100.00	
[सहा] वाहतुक व दळणवळण							
11 रस्ते विकास	570.94	-	574.94	-	100.00	-	
21 आंतर्देशिय जल वाहतुक	-	-	-	-	-	-	
31 रस्ते विकास	-	-	-	-	-	-	
एकूण [सहा]	570.94	-	574.94	-	100.00	-	
[सात] सामान्य आर्थिक सेवा							
11 पर्यटन	-	-	-	-	-	-	
21 स्थानिक विकास कार्यक्रम	-	-	-	-	-	-	
एकूण [सात]	-	-	-	-	-	-	
[आठ] सामाजिक आणि सामुहिक सेवा							
11 सामान्य शिक्षण	253.75	14.46	199.57	13.86	78.65	95.85	
21 क्रिडा व युवक कल्याण	11.65	-	11.35	-	100.00	-	
31 कला व संस्कृती	-	-	-	-	-	-	
41 तांत्रिक शिक्षण	13.65	-	13.49	-	98.54	-	
51 वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	-	-	-	-	-	-	
61 आरोग्य सेवा	553.87	-	545.79	-	98.54	-	
71 ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	213.48	1.68	105.56	1.68	49.45	100.00	
81 गृहनिर्माण	-	-	-	-	-	-	
91 नगर विकास	-	-	-	-	-	-	
101 माहिती व प्रसिध्दी	-	-	-	-	-	-	
111 मागासवर्गीयांचे कल्याण	558.05	-	545.18	-	97.69	-	
121 कामगार व कामगार कल्याण	138.09	-	136.29	-	98.70	-	
131 समाज कल्याण	24.43	-	23.01	-	94.19	-	
141 पोषण	602.43	-	541.80	-	89.94	-	
एकूण [आठ]	2369.10	16.14	2122.04	15.54	89.57	96.28	
एकूण [एक ते आठ]		4381.03	48.56	4124.29	53.71	94.14	110.61
[नऊ] म्हाडा योजनेखालील तरतूद							
[दहा] न्युकलीस बजेट	105.00	-	104.89	-	99.90	-	

आधार प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, गडचिरोली.

जिल्हा - गडचिरोली

कलम	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
1	2	3	4	5
1.	अ) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	लाभधारकांची संख्या	1333	527
	ब) जवाहर रोजगार योजना	लास मनुष्य दिवस	18.66	8.37
	क) लघु उद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	100	104
7.	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी			
	1) ग्रामीण पाणी पुरवठा (नळ योजना)			
		[राज्यस्तर]	खेड्याची संख्या	54
		[स्थानिकस्तर]	खेड्याची संख्या	3
	2) विंधन विहीरी	विं. विहीरी संख्या	6	6
	3) साध्या विहीरी	विहीरी संख्या	5	2
8.	मुलांची रोग प्रतिकार शक्ती वाढविणे			
	1) डी. पी. टी. [ट्रिपल + गोवर]	मुले संख्या	46746	42673
	2) पोलिओ	मुले संख्या	23373	22049
	3) बी. सी. जी.	मुले संख्या	23373	22577
9.	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	शस्त्रक्रिया संख्या	6100	6478
	ब) समतुल्य शस्त्रक्रिया			
	1) आयुडी	लाभार्थी संख्या	4000	4018
	2) सी. सी. युझर्स	-----	6100	6578
	3) ओ. पी. वापरणारे	-----	6100	4868
11.	अ) अनुसूचित जातींच्या कुटुंबाना स.	लाभार्थी संख्या	649	269
	ब) अनुसूचित जमातींच्या कुटुंब स.	लाभार्थी संख्या	4086	2066
14.	सर्व सामान्यांसाठी गृहनिर्माण			
	क) इंदिरा आवास योजना	लाभार्थी संख्या	5397	1680
16.	अ) कृषि वानिकी	रोप लासात	7	2
	ब) सार्वजनिक क्षेत्रात वृक्ष लागवड	क्षेत्र हेक्टर	158	105
19.	अ) खेड्याचे विद्युतीकरण	गांव संख्या	10	-
		वाडी संख्या	6	4
	ब) पंप संचाचे विद्युतीकरण	पंप संख्या	132	132
		तेल पंप	695	317
	क) सुधारित चुली	चुली संख्या	2200	2200
	ड) बायोगॅस संच बसविणे	संयंत्र संख्या	400	416

टिप : 20 कलमी कार्यक्रमात 2 ते 6, 10, 12, 13, 15, 17, 18 व 20 चा अंतर्भाव करण्यात आलेला नाही.

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी, गडचिरोली.

... 213 ...

तक्ता क्रमांक-11.13

विशेष घटक योजना [1999-2000 वर्षाकरिता]

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	मुख्य विकास शिर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रुपये लाखात]	झालेला खर्च [रुपये लाखात]	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1.	कृषि व संलग्न सेवा	49.28	49.26	99.96
2.	ग्रामीण विकास	35.65	40.62	113.94
3.	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	-	-	-
4.	विद्युत विकास	54.00	54.00	100.00
5.	उद्योग व स्नाणकाम	2.15	2.15	100.00
6.	वाहतूक व दळणवळण	100.00	74.25	74.25
7.	सामान्य व आर्थिक सेवा	-	-	-
8.	सामाजिक व सामुहिक सेवा	171.15	169.28	98.91
जिल्हा एकूण		412.23	389.56	94.50

आधार - जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, गडचिरोली.

जिल्हाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष - 1999-2000

जिल्हा - गडचिरोली

[रुपये - लाखात]

अ. क्र.	मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी [अपूर्ण कामे]	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
अ) लोकसभा							
1.	25-चिमूर	35.00	-	33	33	14.95	-
2.	26-चंद्रपूर	65.00	-	4	4	39.99	236
एकूण		100.00	-	37	37	54.94	236
ब) विधानसभा							
1.	151-आरमोरी(एस. टी.)	65.00	2	141	143	77.25	59.40
2.	152-गडचिरोली [-'-]	32.50	11	87	98	68.99	32.50
3.	153-सिरोचा [-'-]	32.50	8	44	52	57.08	32.30
एकूण		130.00	21	272	293	203.32	124.40
क) विधान परिषद							
1.	श्रीमती नाकाडे	51.00	11	96	107	66.59	50.00
2.	श्री. डायगव्हाने	3.00	2	4	6	4.00	3.00
3.	श्री. नितिन गडकरी	2.50	2	3	5	2.43	2.43
4.	श्री. विजय वडेटीवार	24.50	1	58	59	29.78	24.50
5.	श्री. रंजीत देशमुख	3.00	-	2	2	3.58	3.00
एकूण		84.00	16	163	179	106.38	82.93
ड) राज्य सभा							
1.	श्रीमती निर्मला देशपांडे	138.05	-	46	46	120.13	90.53
एकूण		138.05	-	46	46	120.13	90.53

आधार : जिल्हा नियोजन व विकास परिषद, गडचिरोली.

...215...

तक्ता क्र. 12.1

जिल्हयातील निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

एप्रिल-1999 ते मार्च-2000.

जिल्हा:- गडचिरोली

[प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात]

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	एप्रिल 1999	मे 1999	जून 1999	जुलै 1999	ऑगस्ट 1999	सप्टेंबर 1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	आभात	अतिउ.	787	840	844	831	876	871
1.	बाभात	उत्तम	618	589	640	640	663	648
1.	काभात	मध्यम	501	501	510	500	445	525
2.	तांदूळ	स्थानिक	-	-	-	-	-	758
3.	गहू	सुधारित	-	-	-	-	500	-
4.	ज्वारी	रब्बी	-	-	558	485	406	626
5.	मका	स्थानिक	452	474	500	484	432	495
6.	हरबरा	गावसान	1000	1055	1150	-	1000	1107
7.	तूर	पांढरी	1347	1500	1446	-	1800	1723
8.	मूग	हिरवा	1418	1400	1534	-	1400	1500
9.	उडीद	काळा	1468	-	1301	1300	1250	-
10.	मठ	स्थानिक	-	-	-	-	500	500
11.	भूईमूग	दोबळा	-	-	1052	-	1100	-
12.	सूर्यफूल	संकरित	1000	-	1100	-	1059	1014
13.	तीळ	पांढरा	-	-	-	-	1700	2108
14.	जवस	स्थानिक	1600	-	1731	-	1600	-
15.	मिरची	स्थानिक	3530	3914	4141	3670	3599	3250
16.	कुलथा	स्थानिक	503	550	636	500	400	700
17.	बरबटी	स्थानिक	1100	-	1591	1000	900	-
18.	पोपट	स्थानिक	1153	-	-	-	1000	-
19.	सोया-बीन	संकरित	-	-	700	-	700	-
20.	तंबाखू	स्थानिक	-	-	413	-	310	-
21.	मोहरी	स्थानिक	-	-	-	-	1200	-
22.	एंडी	स्थानिक	-	-	-	-	1000	-

पुढे चालू ....

जिल्हा:- गडचिरोली

[प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात]

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	ऑक्टोबर 1999	नोव्हेंबर 1999	डिसेंबर 1999	जानेवारी 2000	फेब्रुवारी 2000	मार्च 2000	वर्षाची सरासरी [99-00]	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	आ	भात अतिउ.	734	673	694	755	748	746	783	678
1.	ब)	भात उत्तम	625	562	562	556	570	601	606	533
1	क)	भात मध्यम	485	477	477	495	493	519	494	464
2.		तांदुळ स्थानिक	747	750	738	717	719	-	740	734
3.		गहू सुधारीत	-	-	-	-	-	-	500	450
4.		ज्वारी रबी	-	-	500	500	600	-	525	520
5.		मका स्थानिक	-	-	389	324	400	-	439	506
6.		हरबरा गावरानी	-	-	-	-	-	-	1062	1098
7.		तुर पांढरी	-	-	1100	815	-	1353	1391	1586
8.		मुंग हिरवा	-	-	-	-	1350	1621	1460	1526
9.		उळीद काळा	-	-	-	-	-	1636	1391	1212
10.		मठ स्थानिक	-	-	-	-	-	-	500	794
11.		भुईमुंग ढोबळा	-	-	1000	-	1100	1081	1067	1097
12.		सुर्यपूल संकरीत	-	-	-	-	900	-	1015	1101
13.		तिळ पांढरा	-	-	1800	-	-	-	1869	1309
14.		जवस स्थानिक	-	1600	1700	-	1600	-	1639	1707
15.		मिरची स्थानिक	3411	3952	3892	4054	3505	3183	3675	3211
16.		कुलथा स्थानिक	-	-	-	-	-	766	579	-
17.		बरबटी स्थानिक	-	-	-	-	1254	-	1169	-
18.		पोपट स्थानिक	-	-	-	-	-	1540	1231	-
19.		सोया-बीन संकरीत	-	-	717	719	725	800	727	-
20.		तंबाखू स्थानिक	-	-	-	364	-	-	362	-
21.		मोहरी स्थानिक	-	-	-	-	-	-	1200	-
22.		एरंडी स्थानिक	-	-	-	-	-	-	1000	-

आधार :- कृषि उत्पन्न बाजार समित्या, [सर्व] गडचिरोली जिल्हा.

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक

सरासरी किरकोळ किंमती. [किंमत "0.00" रु. ता

वर्ष:- 1999.

जिल्हा:- गडचिरोली

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने. 1999	फेब्रु. 1999	मार्च 1999	एप्रिल 1999	मे 1999	जून 1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

धान्ये:-

1.	तांदुळ	उत्तम	किलो	12.00	12.00	12.00	14.00	14.50	15.00
2.	तांदुळ	मध्यम	--	8.90	9.00	9.00	10.00	11.13	11.50
3.	तांदुळ	हलका	--	8.00	8.00	8.00	9.00	9.00	9.00
4.	गहू	उत्तम	--	11.60	11.75	11.50	11.70	12.00	12.00
5.	गहू	मध्यम	--	8.00	8.25	8.75	9.00	8.25	8.00
6.	ज्वारी	रूबी	--	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00
7.	ज्वारी	संकरित	--	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8.	बाजरी	मध्यम	--	7.50	10.00	8.50	8.50	8.50	8.50

डाळी :-

9.	त्र डां.	मध्यम	किलो	40.00	31.00	31.50	28.50	33.50	33.50
10.	चना डा.	--	--	21.20	19.00	19.00	18.00	19.50	20.00
11.	मुम डा.	--	--	30.00	30.00	30.00	29.20	30.00	30.00
12.	उडीद डा.	--	--	28.00	28.00	28.00	28.80	30.00	28.50
13.	मसूर डा.	--	--	26.80	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00

साखर व गूळ :-

14.	साखर	सु. बा.	किलो	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00
15.	साखर	स्वधादु	--	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05
16.	गूळ	म./पि.	--	20.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00

... पुढे चालू ...

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक

सरासरी किरकोळ किंमती. [किंमत "0.00" रु. ता]

वर्ष:- 1999.

जिल्हा:- गडचिरोली

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै 1999	ऑगस्ट 1999	सप्टें. 1999	ऑक्टो. 1999	नोव्हें. 1999	डिसे. 1999	वर्षाची सरासरी [1999]	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

धान्ये:-

1.	तांदुळ	उत्तम	किलो	15.80	16.00	16.00	16.00	16.00	14.60	14.49	16.98
2.	तांदुळ	मध्यम	-	11.50	11.50	11.50	11.50	11.50	10.50	10.63	10.59
3.	तांदुळ	हलका	-	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	8.80	8.73	9.39
4.	गहू	उत्तम	-	11.20	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.40	8.93
5.	गहू	मध्यम	-	8.20	8.50	8.50	8.50	8.50	8.70	8.43	8.96
6.	ज्वारी	रूबी	-	6.40	6.50	6.50	6.50	6.50	8.00	6.37	0.00
7.	ज्वारी	संकरित	-	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.70
8.	बाजरी	मध्यम	-	7.70	7.50	7.50	7.50	7.50	9.00	8.18	7.16

डाळी :-

9.	तूर डा.	मध्यम	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	29.80	32.34	32.09
10.	चना डा.	-	-	18.40	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	18.09	19.26
11.	मुग डा.	-	-	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	29.93	25.41
12.	उडीद डा.	-	-	30.00	30.00	28.00	28.40	30.00	30.00	28.98	21.12
13.	मसूर डा.	-	-	24.00	24.00	24.00	24.80	24.00	27.20	24.90	23.43

साखर व गूळ :-

14.	साखर	सु. बा.	किलो	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.01
15.	साखर	स्वधादु	-	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05
16.	गूळ	म./पि.	-	16.00	17.00	18.00	18.00	18.00	16.00	16.92	17.36

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. [किंमत "0.00" रु. ता

वर्ष:- 1999.

जिल्हा:- गडचिरोली

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने 1999	फेब्रु 1999	मार्च 1999	एप्रिल 1999	मे 1999	जून 1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

तेल:-

17.	गोडेतेल	भूईमूग	किलो	52.00	50.00	50.00	49.20	48.50	48.00
18.	खो. तेल	सुटे	-:-	70.00	65.00	70.00	74.00	66.25	80.00
19.	वन. तुप	डालडा	-:-	56.00	56.00	62.50	56.00	56.00	56.00

दुध व दुग्धजन्य पदार्थ:-

20.	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
21.	शुद्ध तुप	-:-	किलो	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00

मांस व मासे:-

22.	मांस (बोकडाचे)		किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
23.	ताजे मासे रूधा. म.		-:-	42.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
24.	अंडी/कोबडीची		डझन	18.80	16.25	16.50	15.60	18.00	18.00

मसाल्याचे पदार्थ:-

25.	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	30.00	29.00	29.00	29.60	31.00	32.00
26.	खोबरे	सु. वाटी	-:-	60.00	60.00	60.00	64.00	66.25	65.00
27.	मिरची	सु. संके.	-:-	60.00	52.50	45.00	40.00	50.00	60.00

फळे व भाजीपाला:-

28.	केळी म.	जळगाव	डझन	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
29.	कांदे	मध्यम	किलो	8.20	7.00	5.75	5.80	7.00	7.50
30.	बटाटे	मध्यम	-:-	7.00	6.00	5.50	5.80	7.50	7.50

पेये:-

31.	चहा	CTCपत्ती	किलो	120.00	120.00	130.00	132.00	120.00	120.00
32.	काँफी	पावडर	100 g	54.00	64.50	68.00	68.00	68.00	68.00

... 220 ...

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी क्रिकोळ किमती. [किंमत "0.00" रु. त]

वर्ष:- 1999.

जिल्हा:- गडचिरोली

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै 1999	ऑगस्ट 1999	सप्टें. 1999	ऑक्टो. 1999	नोव्हें. 1999	डिसे. 1999	वर्षाची सरासरी [1999]	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

तेल:-

17.	गोडतेल	भूईमूग	किलो	45.20	46.00	48.00	48.00	47.50	45.20	48.13	46.38
18.	सो. तेल	सुटे	-	72.00	70.00	70.00	70.00	70.00	70.00	70.60	82.75
19.	वन. तुप	डालडा	-	51.20	56.00	56.00	54.80	50.00	50.00	55.04	56.88

दुध व दुग्धजन्य पदार्थ:-

20.	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.63
21.	शुद्ध तुप	-	किलो	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	165.12

मांस व मासे:-

22.	मांस (बोकडाचे)		किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	90.00
23.	ताजे मासे	स्था.म.	-	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.17	87.17
24.	अंडी/कोंबडीची		डझन	18.00	19.00	18.00	18.00	18.75	21.00	17.99	19.80

मसाल्याचे पदार्थ:-

25.	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	30.40	32.00	29.00	29.60	31.00	28.00	30.05	32.16
26.	खोबरे	सु.वाटी	-	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	63.77	57.07
27.	मिरची	सु.संके.	-	35.50	39.33	40.00	40.00	44.50	53.75	37.01	37.01

फळे व भाजीपाला:-

28.	केळी म.	जळगाव	डझन	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	8.40	9.85	8.95
29.	कांदे	मध्यम	किलो	8.00	9.50	13.50	11.20	10.00	7.60	8.42	16.75
30.	बटाटे	मध्यम	-	8.00	8.00	8.50	8.40	8.50	6.80	7.29	9.47

पेये:-

31.	चहा	CTCपत्ती	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	121.83	152.41
32.	काँफी	पावडर	100 g	68.00	68.00	68.00	68.00	68.00	68.00	66.54	19.84

...पुढे चालू ...

...221...

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू ..

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती. [किंमत "0.00" रु. त]

वर्ष:- 1999.

जिल्हा:- गडचिरोली

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने. 1999	फेब्रु. 1999	मार्च 1999	एप्रिल 1999	मे 1999	जून 1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

जळण व दिवाबत्ती:-

33.	रॉकेल	--	लिटर	3.20	3.20	3.20	3.20	3.20	3.20
34.	लाकूड	जळाऊ	40की.	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00
35.	कोळसा	लाकडी	--	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

कपडे:-

36.	साडी	4.5 मी.	1 नग	150.00	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00
37.	शर्टिंग	टेरीकॉ.	मिटर	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
38.	पोलका	2 X 2	1 नग	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00	23.50

कापड

भांडी:-

39.	पातेले	स्टील	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	130.00	130.00
40.	पातेले	पितळ	--	130.00	130.00	130.00	130.00	140.00	140.00

वापरातील संकीर्ण वस्तू:-

41.	प्रसाधन साबण	लक्स	100 ग्रॅम	10.40	10.50	10.50	10.50	9.75	9.50
42.	धुण्याचा साबण	501	250 ग्रॅम	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00
43.	दुधपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम	21.50	21.50	21.50	21.50	21.50	21.50
44.	केशतेल	टाटा हे. ऑ.	100 ग्रॅम	16.50	16.50	16.00	16.00	16.00	16.00
45.	सुपारी	मध्यम	किलो	120.00	120.00	135.00	160.00	150.00	140.00
46.	व्हिडी	--	25नग	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50
47.	सिगार	पनामा	10नग	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50

... पुढे चालू ...

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. [किंमत "0.00" रु. त]

वर्षा- 1999.

जिल्हा- गडचिरोली

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै 1999	ऑगस्ट 1999	सप्टें. 1999	ऑक्टो. 1999	नोव्हें. 1999	डिसे. 1999	वर्षाची सरासरी [1999]	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

जळन व दिवाबत्ती:-

33.	रॉकल	---	लिटर	3.20	3.25	3.30	3.30	3.30	3.30	3.24	2.82
34.	लाकूड	जळाऊ	40की.	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	64.92
35.	कोळसा	लाकडी	-	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

कपडे:-

36.	साडी	4.5 मी.	1 नग	110.00	110.00	110.00	110.00	102.50	100.00	111.88	530.72
37.	शर्टिंग	टेरीकॉ.	मिटर	100.00	100.00	100.00	100.60	100.00	100.00	100.00	114.84
38.	पोलका	2 X 2	1 नग	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	23.63	137.38

कापड

भांडी:-

39.	पातेले	स्टील	किलो	122.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	121.83	153.73
40.	पातेले	पितळ	-	132.00	130.00	130.00	130.00	130.00	130.00	131.83	178.93

वापरातील संकीर्ण वस्तू:-

41.	प्रसाधन लक्स	100	गॅम	10.30	10.50	10.50	10.50	10.50	9.70	10.26	9.42
42.	धुण्याचा साबण	501	250	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.08
43.	टुथपेस्ट	कोलगेट	100	22.30	22.25	22.00	22.00	22.00	22.00	21.80	20.21
44.	केशतेल	टाटा हे. ऑ.	100	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.08	16.75
45.	सुपारी	मध्यम	किलो	140.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	142.92	144.48
46.	विडी	--	25नग	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.00
47.	सिगार	पनामा	10नग	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	8.00

टिप:- गडचिरोली जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती माहे जुलै, १९९८ पासून सुरु करण्यात आले असल्याने त्या आधारेच सरासरी किंमती देण्यात आल्या आहेत. त्यामुळे सदरचे किंमती यावर्षाचे तुलनेत फरक असल्याचे दिसून येते.

आधार:- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, गडचिरोली.

... 223 ...

तक्ता क्र. 12.3

कामगारांचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक सन 1999-2000.

[पायाभूत वर्ष :-1982 = 100]

केंद्र:- नागपूर

जिल्हा:- गडचिरोली

अ. क्रं.	महिना	वर्ष	अन्न गट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबांधणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	एप्रिल	1999	414	628	391	611	273	457	432
2.	मे	1999	412	657	391	611	273	458	432
3.	जून	1999	418	648	391	611	273	458	435
4.	जुलै	1999	424	679	391	622	273	460	440
5.	ऑगस्ट	1999	434	679	387	622	273	460	445
6.	सप्टेंबर	1999	432	675	387	622	273	460	445
7.	ऑक्टोबर	1999	435	681	387	622	273	461	447
8.	नोव्हेंबर	1999	426	669	390	622	273	461	442
9.	डिसेंबर	1999	414	670	390	622	283	458	435
10.	जानेवारी	2000	413	690	391	636	283	461	438
11.	फेब्रुवारी	2000	408	691	392	636	283	461	435
12.	मार्च	2000	423	703	412	636	283	479	447
वार्षिक सरासरी(99-00)			421	673	392	623	276	461	439

आधार :- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.

...224...

तक्ता क्र. 13.1

जिल्ह्यातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या,
सन 1999-2000.

जिल्हा:- गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3

1. पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या:-	
का) पोलीस उप महानिरीक्षक. [वर्ग-1]	-
ख) पोलीस आयुक्त.	-
गा) अप्पर पोलीस आयुक्त.	-
घ) पोलीस उप आयुक्त.	-
च) पोलीस अधिक्षक.	1
च-1) अप्पर पोलीस अधिक्षक	2
छ) पोलीस उप अधिक्षक.	6
जा) पोलीस निरीक्षक.	28
झ) पोलीस उप निरीक्षक.	126
टा) पोलीस जमादार. [सहा. फौजदार]	80
ठा) पोलीस हवालदार.	378
ड) पोलीस शिपाई.	1967
ढ) इतर.	1495 (#)

एकूण पोलीस अधि./कर्मचा-यांची संख्या 4083

2. पोलीस ठाणे.	28
3. आऊट पोस्ट. [दूरक्षेत्र]	25
4. सब पोस्ट.	-
5. लोकअप्स.	21
6. पोलीस ठाणे, आऊट पोस्ट व सब पोस्ट आदिंची सोय असलेली गावे व शहरे	53

7. पोलीस दलांचा एकूण खर्चीरु. लाखात 3040

टिपः (#) इतर कर्मचा-यांमध्ये लिपीक वर्ग/मोटर विभाग वर्ग/
बिनतारी संदेश वर्ग/अभियोक्ता वर्ग/चतुर्थश्रेणी/
दवाखाना व पोलीस पाटील यांची माहिती समाविष्ट
आहे.

आधार :- जिल्हा पोलीस अधिक्षक, गडचिरोली.

जिल्हयातील गुन्हया संबंधीची आकडेवारी, सन 1999-2000.

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	गुन्हयांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1.	दखलपात्र गुन्हयात मदत करणे.	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	दखलपात्र गुन्हयाबाबत कट करणे.	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे गुन्हे.	282	18	195	263	61	246	136	15
4.	व्यक्तीविषयक गंभीर गुन्हे.	961	54	2842	907	191	1309	380	1869
5.	व्यक्ती व मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्तेविषयक गंभीर गुन्हे.	140	9	478	131	4	126	28	451
6.	व्यक्तीविषयक किरकोळ गुन्हे.	116	5	423	111	16	53	21	444
7.	मालमत्ताविषयक किरकोळ गुन्हे.	161	24	602	137	6	285	50	398
8.	वर न नोंदलेले इंडियन पिनलकोड खालिल इतर गुन्हे.	252	12	540	240	17	290	40	433

एकूण [1 ते 8] 1911 122 5080 1789 295 2309 655 3610

... पुढे चालू ...

जिल्ह्यातील गुन्ह्या संबंधीची आकडेवारी, सन 1999-2000.

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

9. वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे.

कांविशेष किंवा

स्थानिक कायद्या-
खालील दखलपात्र
ठरलेले गुन्हे.

3329 55 6656 3274 361 2346 1132 6091

स्व. बी. एच. ओ. आर, 1947
या कायद्याखालील
गुन्हे.

एकूण (9 (क+ख))

3329 55 6656 3274 361 2346 1132 6091

एकूण 1 ते 8 व 9 (क+ख):-

5240 177 11736 5063 656 4655 1787 9701

आधार:- जिल्हा पोलीस अधीक्षक, गडचिरोली.

...227...

तबता क्र.13.8

तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 1999-2000.

जिल्हा :- गंडारिरोली

अ. क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	
1	2	3	4	5	
1.	रेल्वे अधिनियम.	1327	10	1337	
2.	मुंबई पोलिस अधिनियम.	227	6	233	
3.	मुंबई दारुबंदी अधिनियम.	7	1	8	
4.	क्रिमीनल प्रोसीजर कोड अधिनियम.	135	6	141	
5.	घरफोडी आणि चोरी.	152	3	155	
6.	सोटे दस्तऐवज व फसवणूक.	32	-	32	
7.	खून.	69	12	81	
8.	डाके आणि दरोडे.	34	-	34	
9.	हल्ला व दुसापत करणे.	52	-	52	
10.	फुस लावून पळविणे व बलात्कार.	16	-	16	
11.	लष्करी गुन्हे.	-	-	-	
12.	इतर.	118	12	130	
		एकूण:-	2169	50	2219

आधार :- अधीक्षक, नागपूर मध्यवर्ती कारागृह, नागपूर.

तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोमटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण, सन 1999-2000.

जिल्हा : गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5

1.	18 वर्षाखालील.			
	1.1) अशिक्षित.	20	-	20
	1.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	8	-	8
	1.3) वाचता व लिहिता येणारे	58	-	58
2.	18 ते 21 वर्ष.			
	2.1) अशिक्षित.	107	1	108
	2.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	28	2	30
	2.3) वाचता व लिहिता येणारे	265	4	269
3.	22 ते 30 वर्ष.			
	3.1) अशिक्षित.	80	1	81
	3.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	30	1	31
	3.3) वाचता व लिहिता येणारे	215	7	222
4.	31 ते 40 वर्ष.			
	4.1) अशिक्षित.	147	2	149
	4.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	11	2	13
	4.3) वाचता व लिहिता येणारे	318	7	325
5.	41 ते 60 वर्ष.			
	5.1) अशिक्षित.	201	6	207
	5.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	26	1	27
	5.3) वाचता व लिहिता येणारे	507	12	519
6.	61 वर्षावरील.			
	6.1) अशिक्षित.	53	1	54
	6.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	6.3) वाचता व लिहिता येणारे	95	3	98
7.	एकूण.			
	7.1) अशिक्षित.	608	11	619
	7.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	103	6	109
	7.3) वाचता व लिहिता येणारे	1458	33	1491

आधार-अधिक्षक, नागपूर मध्यवर्ती कारागृह, नागपूर.

... 229 ...

तबता क्र. 13.5

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे/प्रकरणे,

सन 1999-2000.

जिल्हा:- गडचिरोली

दिवाणी				फौजदारी			
मूळ		अपील		मूळ		अपील	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
195	121	74	15	4389	2035	96	208

आधार :- जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, चंद्रपूर.

... 230 ...

तक्ता क्र. 14.1

जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे.

सन 1999-2000

जिल्हा :- गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	बँकेतील कर्मचा-यांची संख्या	वर्गी-कृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा, कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी [रु. लाखात]	वर्गीकृत बँकांच्या अगमऊ रकमा [रु. लाखात]	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	गडचिरोली	4	196	4	6	तहसिल	तहसिल	7
2.	आरमोरी	4	57	2	4	वार	वार	3
3.	कुरखेडा	6	35	4	5	माहिती	माहिती	3
4.	धानोरा	3	29	2	4	उपलब्ध	उपलब्ध	1
5.	एटापल्ली	2	19	2	2	नाही.	नाही	1
6.	सिरोंचा	4	29	2	4			3
7.	अहेरी	5	59	2	6			3
8.	चामोर्शी	7	65	3	5			6
9.	देसाईगंज	3	59	3	4			2
10.	कोरची	1	8	1	1			1
11.	भामरागड	1	9	1	1			1
12.	मुलचेरा	2	7	1	2			1
जिल्हा बेरीज:-		42	572	5	44	23383.00	8211.00	32

आधारः अग्रणी जिल्हा कार्यालय, बँक ऑफ इंडीया, गडचिरोली.

... 231 ...

तक्ता क्र. 14.2

जिल्ह्यातील 31 मार्च 2000 रोजी चालू असलेल्या
संयुक्त भांडवली संस्था.

जिल्हा :- गडचिरोली

मर्यादित भागभांड- वल असलेल्या संस्था		हमीद्वारे मर्यादित असलेल्या आणि नफ्यासाठी काम न करणा-या संस्था		एकूण
सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
1	2	3	4	5
3	7	0	0	10

आधार:- कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार,
नवी दिल्ली.

तक्ता क्र. 14.3

उत्तरविलेल्या विमापत्रांची संख्या व
विम्याची रक्कम, सन 1999-2000.

जिल्हा:- गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशिल 1999-2000
1	2	3	4

1. शाखा.	संख्या	1
2. उत्तरविलेली विमापत्रे.	संख्या	11178
3. व्यपगत विमापत्रे.	संख्या	उ. ना.
4. विम्याची रक्कम.	रु. हजारात	621400

आधार:- भारतीय जीवन बिमा निगम, नागपूर.

जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 1999-2000

जिल्हा :- गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	कायमस्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपट गृहे		विहडीओ केंद्रे		वसूल केलेला करमणूक कर [रु. '000']
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	गडचिरोली	2	1100	-	-	-	-	710
2.	आरमोरी	1	593	-	-	2	105	275
3.	कुरखेडा	-	-	-	-	5	260	77
4.	धानोरा	-	-	-	-	2	70	04
5.	एटापल्ली	-	-	-	-	3	120	21
6.	सिरोंचा	-	-	3	1400	3	110	56
7.	अहेरी	1	601	1	250	6	305	76
8.	चामोर्शी	-	-	-	-	14	513	117
9.	देसाईगंज	3	1972	-	-	3	140	770
10.	कोरची	-	-	-	-	2	110	33
11.	भामरागड	-	-	-	-	1	40	11
12.	मुलचेरा	-	-	-	-	4	165	27
जिल्हा बेरीज :-		7	4266	4	1650	45	1938	2177

टिप :- 1. मागील वर्षीपेक्षा 99-00 मध्ये विहडीओ गृह कायमचे बंद करण्यात आल्यामुळे

विहडीओच्या संख्येत तसेच आसनक्षमतेत घट झाली आहे.

2. एक फिरते चित्रपटगृह कायमस्वरुपी चित्रपटगृहामध्ये रूपांतरीत झाल्यामुळे

कायमस्वरुपी चित्रपटगृहाच्या संख्येत वाढ झाली आहे.

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, गडचिरोली.

..233..

तक्ता क्र.15.2

गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या, सन 1999-2000

जिल्हा :- गडचिरोली

[रु. लाखात]

अ. क्र.	योजनेचे नाव	सन 1999-00 अखेर खाते- दारांची संख्या	सन 1998-99 मधील गुंतवणूक		सन 1999-2000 मधील गुंतवणूक	
			ढोबळ	नवत	ढोबळ	नवत
1	2	3	4	5	6	7

1.	टपाल बचत खाते.	उ. ना.	266.00	11.53	326.98	44.84
2.	संचित मुदत ठेव.	उ. ना.	-	-	-	-
3.	पुनरावर्ती ठेव.	27881	1557.25	524.20	1628.96	690.91
4.	समयबद्ध ठेव.	33	9.41	2.73	13.17	5.87
5.	सार्वजनिक भ. नि. निधि स्टेट बँक.	141	71.00	63.15	107.03	95.82
6.	सार्वजनिक भ. नि. निधि टपाल खाते.	7	3.08	3.05	3.26	3.26
7.	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे (2 ते 7 वी मालीका)	उ. ना.	-	[-]1.39	-	[-]10.90
8.	8 वी मालीका	उ. ना.	127.90	93.33	224.71	184.64
9.	इंदिरा विकास पत्रे.	उ. ना.	85.55	56.88	17.39	[-]20.33
10.	किसान विकास पत्रे.	उ. ना.	414.73	248.63	484.95	209.45
11.	मासिक प्राप्त्य योजना.	उ. ना.	8.38	7.90	8.28	8.28
12.	रा. ब. यो. -87.	उ. ना.	-	[-]2.64	-	[-]2.42
13.	सामाजिक सुरक्षापत्रे.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
14.	इतर सर्व योजना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
15.	राष्ट्रीय बचत योजना-1992.	उ. ना.	0.57	0.50	0.17	[-]10.05

एकूण :- 28062 2543.87 1007.87 2814.90 1219.37

आधार :- सहायक संचालक, अल्पबचत, गडचिरोली.

तहसीलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल, सन 1999-2000.

जिल्हा :- गडचिरोली

[रु. हजारात]

अ. क्र.	तहसील	या ल वर्षाची जमीन महसूलीची एकत्रित मागणीपूर्वीची जमा रक्कम सोडून	एकत्रित जमीन महसूलाची थकबाकी [अधिकृत व अनाधिकृत]	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सेट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्ष वसुली	जमीन महसूल देणा-या खातेदारांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	गडचिरोली	30	1	31	-	-	31	31	15130
2.	आरमोरी	21	-	21	-	-	21	21	14936
3.	कुरखेडा	16	-	16	-	-	16	16	10997
4.	धानोरा	18	-	18	-	-	18	18	9771
5.	एटापल्ली	18	-	18	-	-	18	18	7852
6.	सिरोंचा	44	3	47	-	-	47	47	15513
7.	अहेरी	20	-	20	-	-	20	20	11467
8.	चामोर्शि	35	-	35	-	-	35	35	24589
9.	देसाईगंज	13	-	13	-	-	13	13	10373
10.	कोरची	4	-	4	-	-	4	4	5781
11.	भामरागड	6	-	6	-	-	6	6	3676
12.	मुलयेरा	3	-	3	-	-	3	3	4238
जिल्हा एकूण :-		228	4	232	-	-	232	232	134323

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, [ज. म. शाखा] गडचिरोली.

...235...

तबती क्र. 15.4

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे

आणि नियतकालिके, 31.3.2000 या दिवशी.

जिल्हा:- गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	मुद्रणालयांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			दैनिक					साप्ताहिक				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	गडचिरोली	20	3	1	-	-	4	33	2	-	-	35
2.	आरमोरी	9	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
3.	कुरसेडा	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	धानोरा	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	एटापल्ली	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	सिरोंचा	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	अहेरी	6	-	-	-	-	-	3	-	-	-	3
8.	चामोर्शी	6	-	-	-	-	-	5	-	-	-	5
9.	देसाईगंज	9	-	-	-	-	-	3	-	-	-	3
10.	कोरची	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण:-		62	3	1	-	-	4	45	2	-	-	47

...पुढे चालू...

...236...

तक्ता क्र. 15.4 पुढे चालू..

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे

आणि नियतकालिके, 31.3.2000 या दिवशी.

जिल्हा- गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	मुद्रणालयांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			पाक्षिक					मासिक				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
1	2	3	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

1.	गडचिरोली	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	आरमोरी	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	कुरसेडा	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	धानोरा	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	एटापल्ली	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	सिरोंचा	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	अहेरी	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	चामोर्शी	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	देसाईगंज	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	कोरची	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	भामरागड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	मुलचेरा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण:-		62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टिप:- गडचिरोली व सिरोंचा तहसिलीतील मुद्रणालय बंद झाल्याने मुद्रणालयांच्या संख्येत घट व उर्वरीत तहसिलीमध्ये नवीन मुद्रणालय उघडण्यात आल्याने वाढ दिसून येते.

आधार:- 1. जिल्हा माहिती अधिकारी, गडचिरोली.

...237...

तक्ता क्र. 15.5

स्वस्त धान्यदुकानांचा पुरविलेला तांदूळ, गहू व सासण

सन 1999-2000.

जिल्हा - गडचिरोली

[आकडे 00 टनामध्ये]

तांदूळ			गहू			सासण			नियमित
जिल्हा	जिल्ह्यातील	एकूण	जिल्हा	जिल्ह्यातील	एकूण	जिल्हा	जिल्ह्यातील	एकूण	स्वस्त
मुख्यालय	तील इतर	[1+2]	मुख्यालय	तील इतर	[4+5]	मुख्यालय	तील इतर	[7+8]	धान्य
	ठिकाणी			ठिकाणी			ठिकाणी		वाटप
1	2	3	4	5	6	7	8	9	दुकान
									[संख्या]
									10

3.37 12.45 15.82 5.80 12.87 18.67 5.11 34.19 39.30 976

आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, गडचिरोली.

तक्ता क्र. 15.6

जिल्ह्यातील मागणी व वसुली केलेले धान्य,

सन 1999-2000.

जिल्हा - गडचिरोली

[आकडे 00 मे. टनामध्ये]

मागणी	लेव्ही						मागणीशी
सर्व एकूण	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण	वसुलीची
धान्याची मागणी							टक्केवारी
1	2	3	4	5	6	7	8

35.83

35.83

आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, गडचिरोली.

जिल्ह्यातील 1999 मधिल लोकसभा व 1999 मधिल विधानसभा

निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा:- गडचिरोली

वर्ष : 1999-2000

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नांव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदारांची टक्केवारी	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय.	भा. ज. पा.	शिवसेना
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

लोकसभा निवडणूक:-1999

1. 25 चिमुर	1012	417	364	781	77.17	-	301	-
-------------	------	-----	-----	-----	-------	---	-----	---

लोकसभा एकूण :-

1012	417	364	781	77.17	-	301	-
------	-----	-----	-----	-------	---	-----	---

विधानसभा निवडणूक :- 1999

1. 151-आरमोरी	171	70	60	130	76.02	36	-	36
---------------	-----	----	----	-----	-------	----	---	----

(एस. टी.)

2. 152- गडचिरोली	178	67	57	124	69.66	39	47	-
------------------	-----	----	----	-----	-------	----	----	---

(एस. टी.)

3. 153- सिरोंचा	173	65	56	121	69.94	28	21	-
-----------------	-----	----	----	-----	-------	----	----	---

(एस. टी.)

विधानसभा एकूण

522	202	173	375	71.84	103	68	36
-----	-----	-----	-----	-------	-----	----	----

... पुढे चालू ...

जिल्हयातील 1999 मधिल लोकसभा व 1999 मधिल विधानसभा

निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

वर्ष - 1999-2000

जिल्हा :- गडचिरोली

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	पक्ष निहाय मते मिळालेल्यांची संख्या							
		दूरदर्शी (राष्ट्रवादी काँग्रेस)	स्वतंत्र पार्टी	भारतीय रिपब्लिकन पार्टी	गोंडवाना गणतंत्र पार्टी	बहुजन समाज पार्टी	नाग-विदर्भ आंदो. समि.	भारतीय समाजवादी काँग्रेस	रद्द
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18

लोकसभा निवडणूक :- 1999

1. 25 चिमुर	147	59	231	-	4	-	-	39
-------------	-----	----	-----	---	---	---	---	----

लोकसभा एकूण :-	147	59	231	-	4	-	-	39
----------------	-----	----	-----	---	---	---	---	----

विधानसभा निवडणूक :- 1999

1. 151- आरमोरी (एस. टी.)	16	32	-	-	-	-	-	9
2. 152- गडचिरोली (एस. टी.)	18	10	-	1	-	2	-	9
3. 153- सिरोंचा (एस. टी.)	11	-	-	28	-	24	-	10

विधानसभा एकूण :-	45	42	-	29	-	26	-	28
------------------	----	----	---	----	---	----	---	----

टिप :- आकडे पूर्णांकित केल्यामुळे विधानसभा निवडणूकीसंबंधी आकडेवारीच्या एकूण मतदान केलेल्या व पक्षनिहाय मते तिळाल्यांची संख्या यांची आडवी बेरीज जुळणार नाही.

आधार : जिल्हा निर्वाचन अधिकारी, जिल्हाधिकारी, गडचिरोली.

जिल्हातील 31.3.2000 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या
विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी.

जिल्हा- गडचिरोली

अ. क्र.	तहसील	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
1.	गडचिरोली	1. विश्राम भवन, गडचिरोली [सा. बां. वि.]	7
		2. विश्राम गृह, गडचिरोली [सा. बां. वि.]	8
		3. विश्राम गृह, पोर्ला [सा. बां. वि.]	2
		4. निरीक्षण गृह, गडचिरोली [तुलतुली वि.]	3
		5. निरीक्षण कुटी, गडचिरोली [वनविभाग]	3
		6. जवाहरभवन, गडचिरोली [जि. प. बां. वि.]	8
2.	आरमोरी	1. विश्राम गृह, आरमोरी [सा. बां. वि.]	2
		2. निरीक्षण कुटी, आरमोरी [वनविभाग]	2
3.	कुरखेडा	1. विश्राम गृह, कुरखेडा [सा. बां. वि.]	2
		2. विश्राम गृह, गेवर्धा [सा. बां. वि.]	2
		3. निरीक्षण कुटी, कुरखेडा [वनविभाग]	2
4.	धानोरा	1. विश्राम गृह, धानोरा [सा. बां. वि.]	2
		2. विश्राम गृह, मुरूमगांव [सा. बां. वि.]	2
		3. विश्राम गृह, चातगांव [सा. बां. वि.]	2
		4. निरीक्षण कुटी, धानोरा [वनविभाग]	2
		5. निरीक्षण कुटी, पेंढरी [वनविभाग]	2
		6. निरीक्षण कुटी, मुरूमगांव [वनविभाग]	3
		7. निरीक्षण कुटी, मेंढाटोला [तुलतुली वि.]	2
5.	एटापल्ली	1. विश्राम गृह, एटापल्ली [सा. बां. वि.]	4
		2. विश्राम गृह, जारावंडी [वनविभाग]	2
		3. विश्राम गृह, गटटा [वनविभाग]	2
		4. निरीक्षण कुटी, एटापल्ली [वनविभाग]	2
		5. निरीक्षण कुटी, उत्तरएटा. [वनविभाग]	2
		6. निरीक्षण कुटी, कांदोली [वनविभाग]	2
		7. निरीक्षण कुटी, जारावंडी [सा. बां. वि.]	1
		8. निरीक्षण कुटी, गुरुपल्ली [वनविभाग]	2
6.	सिरोंचा	1. विश्राम गृह, सिरोंचा [सा. बां. वि.]	4
		2. विश्राम गृह, बाम्हणी [सा. बां. वि.]	2
		3. विश्राम गृह, चित्तुर [वनविभाग]	2
		4. विश्राम गृह, सोमनपल्ली [वनविभाग]	2
		5. निरीक्षण कुटी, पातागुडम [वनविभाग]	2
		6. निरीक्षण कुटी, आसरअल्ली [वनविभाग]	1

... पुढे चालू ...

अ. क्र	तहसील	विश्रामगृहाचे नाव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
7.	अहेरी	1. विश्राम गृह, क्र.1आलापल्ली [सा. बां. वि.]	4
		2. विश्राम गृह, क्र.2आलापल्ली [सा. बां. वि.]	4
		3. विश्राम गृह, मोसम [सा. बां. वि.]	2
		4. विश्राम गृह, अहेरी [जि. प. बां. वि.]	4
		5. विश्राम गृह, आलापल्ली [वनविभाग]	6
		6. निरीक्षण कुटी, आलापल्ली [वनविभाग]	2
		7. निरीक्षण कुटी, पिरमीली [वनविभाग]	2
		8. विश्राम गृह, जिमलगट्टा [वनविभाग]	2
		9. निरीक्षण कुटी, कमलापूर [वनविभाग]	2
		10. निरीक्षण कुटी, देचली [वनविभाग]	2
		11. विश्राम गृह, उमानूर [सा. बां. वि.]	2
		12. विश्राम गृह, स्पेनपल्ली [सा. बां. वि.]	2
		13. निरीक्षण कुटी, पातानिल [वनविभाग]	2
8.	चामोर्शी	1. विश्राम गृह, चामोर्शी [सा. बां. वि.]	2
		2. विश्राम गृह, आष्टी [सा. बा. वि.]	2
		3. विश्राम गृह, घोट [सा. बां. वि.]	3
		4. निरीक्षण कुटी, चामोर्शी [सिंचन वि.]	2
		5. निरीक्षण कुटी, रेाडी [सिंचन वि.]	2
		6. निरीक्षण कुटी, मार्कंडा [वनविभाग]	2
		7. निरीक्षण कुटी, घोट, [वनविभाग]	1
9.	देसाईगंज	1. विश्राम गृह, वडसा [सा. बां. वि.]	2
		2. निरीक्षण कुटी, वडसा [वनविभाग]	2
10.	कोरची	1. निरीक्षण कुटी, बेडगांव [वनविभाग]	2
11.	भामरागड	1. विश्राम गृह, भामरागड [सा. बां. वि.]	4
		2. विश्राम गृह, भामरागड [वनविभाग]	6
		3. निरीक्षण कुटी, ताडगांव [वनविभाग]	2
12.	मुलचेरा	1. विश्राम गृह, लगाम [सा. बां. वि.]	2
		2. विश्राम गृह, वेंगनूर [वनविभाग]	2
		3. विश्राम गृह, मुलचेरा [सा. बां. वि.]	2

टिप :- * या वनविभागाच्या निरीक्षण कुटी दुरुस्ती अभावी वापरण्यास अयोग्य आहेत.

आधार :- 1) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, क्र.1 व 2 गडचिरोली, आलापल्ली, जि. प. (बां) गडचिरोली, सिंचन वि. चंद्रपूर, तुलतुली प्रकल्प, गडचिरोली.

2) उपवनसंरक्षक, वनविभाग, गडचिरोली, वडसा, आलापल्ली, भामरागड, व सिरोंचा.

निवडक निर्देशांकाचे कल, 1999-2000

जिल्हा:- गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1997-98	1998-99	1999-2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

[1] क्षेत्रफळ व लोकसंख्या:- [1961, 1971, 1981 व 1991]

1. क्षेत्रफळ.	चौकिमी	-	-	15433	14412	14412	14412	14412
2. एकूण लोकसंख्या.	संख्या'000"	-	-	637	787	885	900	915
3. लोकसंख्येची घनता.		-	-	41	51	57	62	63
[दर चौ. कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या]								
4. शेतकरी व एकूण शेतमजूर	टक्केवारी	-	-	86	85	85	85	85
रांची एकूण काम करणा-यांशी टक्केवारी								

[2] कृषी व सिंचन:-

1. जंगलाखालील क्षेत्र.	हेक्टर'00"	-	-	उ. ना.	11080	11577	11694	उ. ना.
2. लागवडीलायक क्षेत्र.	"-	-	-	उ. ना.	2466	2394	2395	उ. ना.
3. प्रत्येक कृषी काम करणा-या मागे [शेतमजूर व शेतकरी] लागवडी योग्य क्षेत्र.	हेक्टर	-	-	उ. ना.	1.40	0.79	0.79	उ. ना.
4. एकूण पिकाखालील क्षेत्र.	हेक्टर'00"	-	-	उ. ना.	2333	2130	2134	उ. ना.
क) अन्नधान्याखालील क्षेत्र.	"-	-	-	उ. ना.	2170	1976	1987	उ. ना.
ख) उसाखालील क्षेत्र.	"-	-	-	उ. ना.	-	-	-	उ. ना.
ग) भूईमूगाखालील क्षेत्र.	"-	-	-	उ. ना.	3	2	3	उ. ना.
घ) कापसाखालील क्षेत्र.	"-	-	-	उ. ना.	3	1	2	उ. ना.
5. निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र.	"-	-	-	उ. ना.	2147	1972	1962	उ. ना.
6. प्रत्येक कृषी काम करणा-या मागे [शेतकरी व शेतमजूर] पेरलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	-	-	उ. ना.	0.87	0.65	0.64	उ. ना.
7. एकापेक्षा अधिकवेळा पेरलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी.	टक्केवारी	-	-	उ. ना.	7.73	8.05	8.88	उ. ना.
8. सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र.	हेक्टर'00"	-	-	उ. ना.	521	583	712	उ. ना.

... 243 ...
तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1997-98	1998-99	1999-2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

9.	एकूण सिंचनाखालील क्षेत्राची एकूण पिकाखालील क्षेत्रांशी टक्केवारी.	टक्केवारी	-	-	उ. ना	22.33	27.39	33.32	उ. ना
10.	निव्वळ सिंचन क्षेत्र.	हेक्टर'00"	-	-	उ. ना.	469	549	657	उ. ना.
11.	कालव्याद्वारे सिंचित क्षेत्र.	:-	-	-	उ. ना.	450	516	632	उ. ना.
12.	विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र.	:-	-	-	उ. ना.	19	33	25	उ. ना.
13.	इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र.	:-	-	-	उ. ना.	-	-	-	उ. ना.
14.	सिंचनाखालील क्षेत्र का अन्नधान्ये.	हेक्टर'00"	-	-	उ. ना.	495	549	679	उ. ना.
	खा उसा.	:-	-	-	उ. ना.	-	-	-	उ. ना.
	गा भुईमूग.	:-	-	-	उ. ना.	-	-	-	उ. ना.
	घा कापूस.	:-	-	-	उ. ना.	-	1	1	उ. ना.
	चा फळे व भाजीपाला.	:-	-	-	उ. ना.	5	10	7	उ. ना.
[3]	मृदसंधारणाची कामे:-								
	का बांधबंधिस्त केलेली जमीन हेक्टर'00"	:-	-	-	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना
	खा मजगीखालील क्षेत्र.	:-	-	-	उ. ना	उ. ना	1	7	6
	गा पुनःप्राप्त केलेले क्षेत्र.	:-	-	-	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना
[4]	कृषि अवजारे:-								
1.	का लाकडी नांगर	"000"	-	-	उ. ना	99	113	113	113
	खा लोखंडी नांगर	:-	-	-	उ. ना	4	4	4	4
2.	सिंचनाकरीता तेलावर चालणारे पंप.	संख्या'00"	-	-	उ. ना	12	21	21	21
3.	सिंचनाकरीता विद्युत पंप	:-	-	-	उ. ना	3	15	15	15
4.	उसाचे चरक.								
	का शक्तीवर चालणारे	संख्या	-	-	उ. ना	-	-	-	-
	खा बैलाच्या म. चालणारे	:-	-	-	उ. ना	-	96	96	96

... पुढे चालू ...

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960 -61	1970 -71	1980 -81	1990 -91	1997 -98	1998 -99	1999 -2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

[5] पशुधन:-

1. एकूण पशुधन.	संख्या "000"	-	-	उ. ना	880	866	866	866
2. प्रत्येक बैलजोडीमागे लागवड केलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	-	-	उ. ना	2.13	1.66	1.65	उ. ना
3. दुभत्या गायी.	संख्या "000"	-	-	उ. ना	61	41	41	41
4. दुभत्या म्हशी.	-	-	-	उ. ना	8	8	8	8
5. शेळ्या व मेंढ्या.	-	-	-	उ. ना	210	196	196	196
6. कोंबड्या व तत्सम पक्षी.	-	-	-	उ. ना	596	715	715	715

[6] मत्स्य व्यवसाय:-

1. समुद्रातील मत्स्य उत्पादन.	मे. ट. "000"	-	-	उ. ना	-	-	-	-
2. गोड्या पाण्यातील मत्स्य ऊ.	मे. ट. न	-	-	उ. ना	2225	2200	1700	2223
3. मत्स्य व्यवसायाच्या सहकारी संस्था.	संख्या	-	-	उ. ना	66	85	88	89

[7] नोंदणीकृत कारखाने व कर्मचारी:-

1. चालू कारखाने.	संख्या	-	-	उ. ना	67	103	104	91
2. कामगारांची दै. स. उपस्थिती.	-	-	-	उ. ना	703	1171	1185	1059
3. दर लाख लोकसंख्येमागे नोंदलेल्या कामगारांची संख्या.	-	-	-	उ. ना	110	133	132	116

[8] विद्युत:-

1. विद्युत निर्मिती (दशलक्ष कि. वा.)	वॅ./तासा	-	-	उ. ना	-	-	-	-
2. वापरलेली वीज.	-	-	-	उ. ना	181	912	553	1058
3. विद्युतीकरण झालेली शहरे.	संख्या	-	-	उ. ना	2	4	4	4
4. विद्युतीकरण झालेली गावे.	-	-	-	उ. ना	1508	1561	1563	1563

[9] सहकार:- 1. संस्था.

का शेती पतसंस्था.	संख्या	-	-	उ. ना	274	260	260	260
खा बिगर शेती पतसंस्था.	-	-	-	उ. ना	31	61	65	71
ग बिगर शेती बिगर पतसंस्था	-	-	-	उ. ना	263	359	379	393
2. सभासद.								
का शेती पतसंस्था.	"000"	-	-	उ. ना	89	92	96	112
खा बिगर शेती पतसंस्था.	-	-	-	उ. ना	3	14	16	18
ग बिगर शेती बिगरपतसंस्था	-	-	-	उ. ना	26	41	43	46

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1997-98	1998-99	1999-2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3. सेवते भांडवल.

का शेती पतसंस्था.	रु. "लाखात"	-	-	उ. ना	1614	7859	9499	11732
खा बिगर शेती पतसंस्था.	--	-	-	उ. ना	179	925	1869	2156
गा बिगर शेती बिगरपतसंस्था	--	-	-	उ. ना	157	1331	1695	1781

4. दिलेली कर्जे.

का शेती पतसंस्था.	रु. "लाखात"	-	-	उ. ना	199	729	1313	1943
खा बिगर शेती पतसंस्था.	--	-	-	उ. ना	134	515	1290	1016
गा बिगर शेती बिगरपतसंस्था	--	-	-	उ. ना	-	-	-	-

[10] शिक्षण:-

1. प्राथमिक.

का संस्था.	संख्या.	-	-	उ. ना	1018	1327	1358	1371
खा विद्यार्थी.	संख्या "000"	-	-	उ. ना	99	119	135	128
गा शिक्षक.	संख्या	-	-	उ. ना	2864	3954	4337	4510
घा प्रति शिक्षक विद्यार्थी.	संख्या	-	-	उ. ना	37	30	31	28

2. माध्यमिक व उच्च माध्यमीक.

का संस्था.	संख्या.	-	-	उ. ना	101	232	187	192
खा विद्यार्थी.	संख्या "000"	-	-	उ. ना	39	74	78	83
गा शिक्षक.	संख्या	-	-	उ. ना	1258	2331	2471	2522
घा प्रति शिक्षक विद्यार्थी.	संख्या	-	-	उ. ना	31	32	32	33

3. महाविद्यालयीन.

का संस्था.	संख्या.	-	-	उ. ना	10	23	20	23
खा विद्यार्थी.	संख्या "000"	-	-	उ. ना	4	4	5	5
गा शिक्षक.	संख्या	-	-	उ. ना	105	193	199	184
घा प्रति शिक्षक विद्यार्थी.	संख्या	-	-	उ. ना	38	21	27	27

4. साक्षरतेची टक्केवारी.

का पुरुष.	टक्केवारी	-	-	36.02	56.57	56.57	56.57	56.57
खा स्त्रिया.	--	-	-	12.66	28.84	28.84	28.84	28.84
गा एकूण.	--	-	-	24.49	42.95	42.95	42.95	42.95

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1997-98	1998-99	1999-2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

[11] वैद्यकीय व आरोग्य सेवा:-

1. दवाखाने.	संख्या	-	-	उ. ना	22	21	21	22
2. रुग्णालये.	--	-	-	उ. ना	8	10	13	14
3. प्रा. आ. केंद्र.	--	-	-	उ. ना	46	46	46	46
4. खाटा.	--	-	-	उ. ना	568	998	998	1100
5. दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	--	-	-	उ. ना	89	113	111	120
6. उपचार केलेले रुग्ण.								
का बाह्य रुग्ण.	'000'	-	-	उ. ना	61	475	755	784
खा आंतर रुग्ण.	--	-	-	उ. ना	1	61	30	30
7. जन्माचा दर.	दर हजार	-	-	उ. ना	21	18	19	20
8. मृत्यू दर.	--	-	-	उ. ना	6	4	6	5

[12] वाहतूक व दळणवळण:-

1. रस्ते लांबी [न. पा. वगळून]	कि. मी.	-	-	उ. ना	3369	5416	5520	4843
2. दर 100 चौ. कि. मी. क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी [न. पा. रस्ते वगळून]	--	-	-	उ. ना	25.07	35.09	38.30	33.60
3. रस्त्याची लांबी, दर लाख लोकसंख्येमागे.	--	-	-	उ. ना	619	615	613	533
4. एकूण रेल्वेमार्गाची लांबी.	कि. मी.	-	-	उ. ना	18.5	18.5	18.5	18.5
5. डाक कार्यालये.	संख्या	-	-	उ. ना	156	184	187	184
6. तार कार्यालये.	संख्या	-	-	उ. ना	6	5	5	6

[13] स्थानिक स्वराज्य संस्था:-

1. पंचायत समिती.	संख्या	-	-	उ. ना	8	12	12	12
2. ग्रामपंचायत.	--	-	-	उ. ना	466	467	467	467
3. नगरपालिका.	--	-	-	उ. ना	2	2	2	2
4. कटक मंडळे.	--	-	-	-	-	-	-	-
5. महानगरपालिका.	--	-	-	-	-	-	-	-

[14] संकीर्ण:-

बँक शाखा [सर्व बँका]	संख्या	-	-	उ. ना	44	44	44	44
----------------------	--------	---	---	-------	----	----	----	----

टिप :- 1. गडचिरोली जिल्ह्याची निर्मिती 26-8-1982 ला झाल्यामुळे 1960-61 व 1970-71 या दशकाची माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- 1) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई. 2) जिलांका, गडचिरोली.

* माहिती प्राप्त झाल्यानंतर समाविष्ट करण्यात येईल.